

ANADOLU 5. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

ÖNEMLİ TARİHLER

Özetlerin gönderileceği son tarih: 20 Aralık 2020

Tam metinlerin gönderileceği son tarih: 29 Aralık 2020

Kongre kitabı yayın tarihi: 30 Aralık 2020

Ayrıntılı Bilgi İçin: www.anadolukongre.org

SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ ÖZET KİTABI

EDİTÖR

DR. GÜLTEKİN GÜRÇAY

SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ ÖZET KİTABI

ANADOLU KONGRELERİ
5. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ
26-27 ARALIK 2020
DIYARBAKIR

EDİTÖR

DR. GÜLTEKİN GÜRÇAY

UBAK YAYINEVİ ®

(TC. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI YAYINEVİ RUHSAT NUMARASI : 2018/42945)
TÜRKİYE

anadolukongresi@gmail.com

www.ubak.org.tr

[https:// www.anadolukongre.org](https://www.anadolukongre.org)

Bu kitabın tüm hakları UBAK Yayınevi'ne aittir.
Yazarlar etik ve hukuki olarak eserlerinden sorumludurlar.
UBAK Publications – 2020 ©

Yayın Tarihi: 30.12.2020

ISBN: 978-605-70159-6-9

KONGRE KÜNYESİ

KONGRE ADI

ANADOLU KONGRELERİ
5. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

TARİHİ VE YERİ

26-27 ARALIK 2020
DİYARBAKIR

DÜZENLEYEN KURUMLAR

UBAK Uluslararası Bilimler Akademisi Derneği

KONGRE DÜZENLEME KURULU

Kongre Başkanı: Dr. Ziyafat Huseynova
Düzenleme Kurulu Başkanı: Dr Gültekin Gürçay
Düzenleme Kurulu Üyesi: Dr. Zehra Fırat
Düzenleme Kurulu Üyesi: Dr. Öğr. Üyesi Özcan Ekici
Düzenleme Kurulu Üyesi: Dr. Nadire Kantarcıoğlu
Düzenleme Kurulu Üyesi: Dr. Leman Kuzu
Düzenleme Kurulu Üyesi: USE Dergisi Editörlüğü
Düzenleme Kurulu Üyesi: Euroasia Dergisi Editörlüğü
Düzenleme Kurulu Üyesi: Use Dergisi Editörlüğü
Düzenleme Kurulu Üyesi: Ubak Uluslararası Bilimler Akademisi Yayınevi Editörlüğü
Genel Koordinatör: Amaneh Manafidizaji

KATILAN ÜLKELER

Türkiye –Hindistan- Azerbaycan- Bosna Hersek- Pakistan- Nijerya

KONGRE DİLLERİ

TÜRKÇE (Tüm Lehçeleri) - İNGİLİZCE - RUSÇA - FARŞÇA - ÇİNCE - ARAPÇA

BİLİM VE DANIŞMA KURULU

Dr. Gulmira ABDİRASULOVA

Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Doç. Dr. Abbas GHAFFARI

Tebriz Üniversitesi

Prof. Dr. Yunir ABDRAHIMOV

Ufa State Petroleum Technological
University

Prof. Dr. Ariz Avaz GOZALOV

Moskova Devlet Üniversitesi

Dr. Lale Sariye AKAN

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Dr. Ahmet GÜMÜŞ

İstanbul Aydın Üniversitesi

Prof. Dr. Burcu Semin AKEL

Kültür Üniversitesi

Prof. Dr. Gulzar İBRAGİMOVA

Bakü Avrasya Üniversitesi

Dr. Maha Hamdan ALANAZİ

Riyad Kral Abdülaziz Teknoloji Enstitüsü

Doç. Dr. Dilorom HAMROEVA

Özbekistan Bilimler Akademisi

Dr. Dzhakipbek Altaevich ALTAYEV

Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Dr. Cihandar HASANHANOĞLU

Başkent Üniversitesi

Doç. Dr. Nurhan AYDIN

Kafkas Üniversitesi

Dr. Bazarhan İMANGALİYEVA

K.Zhubanov Aktobe Devlet Bölge
Üniversitesi

Dr. Mehmet Fırat BARAN

Mardin Artuklu Üniversitesi

Dr. Keles Nurmaşılı JAYLIBAY

Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Amina Salihi BAYERO

Yusuf Maitama Sule Üniversitesi

Dr. Mamatkuli Jurayev

Özbekistan Bilim Akademisi

Dr. Karligash BAYTANASOVA

Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Dr. Kalemkas KALIBAEVA

Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Baurcan BOTAKARAEV

Hoca Ahmet Yesevi Üniversitesi

Dr. Bouaraour Kamel

Ghardaia Üniversitesi

Dr. Ahmad Sharif FAKHEER

Ürdün Devlet Üniversitesi

Doç. Dr. Tüba KARAHİSAR

Uşak Üniversitesi

Doç Dr. Mehmet KAYA
Dicle Üniversitesi

Dosmukhamedov Atyrau Devlet
Üniversitesi

Prof Dr. Bülent KURTIŞOĞLU
Ardahan Üniversitesi

Doç. Dr. Yeliz KINDAP TEPE
Cumhuriyet Üniversitesi

Doç Dr. Elif AKPINAR KÜLEKÇİ
Atatürk Üniversitesi

Dr. K.A. TLEUBERGENOVA
Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Sonali MALHOTRA
Delhi Balbahtri Academy

Dr. Cholpon TOKTOSUNOVA
Rasulbekov Kırgız Ekonomi Üniversitesi

Dr. Alia R. MASALİMOVA
Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Doç. Dr. Yıldırım İsmail TOSUN
Şırnak Üniversitesi

Prof. Muntazir MEHDI
Pakistan Language Academy

Dr. Botagul TURGUNBAEVA
Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Amanbay MOLDİBAEV
Taraz Devlet Pedagoji Üniversitesi

Dr. Dinarakhan TURSUNALİEVA
Rasulbekov Kırgız Ekonomi Üniversitesi

Doç. Dr. Yaprak I. OZDEMİR
Karadeniz Teknik Üniversitesi

Prof. Dr. Akbar VALADBİGİ
Urumiye Üniversitesi

Doç. Dr. Yeliz ÇAKIR SAHİLLİ
Munzur Üniversitesi

Dr. Yang ZİTONG
Wuhan Üniversitesi

Dr. Ayslu B. SARSEKENOVA
Orleu Milli Kalkınma Enstitüsü

Doç. Dr. Mine GÖZÜBÜYÜK TAMER
Karadeniz Teknik Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Abdulsemet AYDIN
Dicle Üniversitesi

Prof. Dr. Ergün KOCA
Girne Amerikan Üniversitesi

Prof. Dr. Sibel SİLİCİ
Erciyes Üniversitesi

Doç. Dr. Işık SEZEN
Atatürk Üniversitesi

Dr. Gulşat ŞUGAYEVA

ANATOLIAN CONGRESSES
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCE CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCE CONGRESS
DECEMBER 26-27, 2020
TURKEY- DIYARBAKIR

ANATOLIAN CONGRESSES
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCE CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCE CONGRESS
DECEMBER 26-27, 2020
TURKEY- DIYARBAKIR

CONGRESS PROGRAM
Online (with Video Conference) Presentation

Meeting ID: 873 6565 5975
Passcode: 26272020

ANATOLIAN CONGRESSES
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCE CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCE CONGRESS
DECEMBER 26-27, 2020
TURKEY- DIYARBAKIR

IMPORTANT, PLEASE READ CAREFULLY

- To be able to make a meeting online, login via <https://zoom.us/join> site, enter ID instead of “Meeting ID or Personal Link Name” and solidify the session.
- The Zoom application is free and no need to create an account.
- The Zoom application can be used without registration.
- The application works on tablets, phones and PCs.
- Speakers must be connected to the session **10 minutes before** the presentation time.
- All congress participants can connect live and listen to all sessions.
- During the session, your camera should be turned on at least %70 of session period
- Moderator is responsible for the presentation and scientific discussion (question-answer) section of the session.

TECHNICAL INFORMATION

- Make sure your computer has a microphone and is working.
- You should be able to use screen sharing feature in Zoom.
- Attendance certificates will be sent to you as pdf at the end of the congress.
- Moderator is responsible for the presentation and scientific discussion (question-answer) section of the session.
- Before you login to Zoom please indicate your name surname and hall number,

exp. H-2, S- 1 Amaneh Manafidizaji

ANATOLIAN CONGRESSES
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCE CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCE CONGRESS
DECEMBER 26-27, 2020

26.12.2020 HALL: 1 SESSION 1
Meeting ID: 873 6565 5975 Passcode: 26272020

Authors	Topic title
	10:00 – 13:00 MODERATOR: DR. ÖĞR. ÜYESİ EMEL ATMACA
HALA AKSOY PROF. DR. ÇİĞDEM KÜÇÜK DR. ÖĞR. ÜYESİ OKTAY SÖYLER	Tuz Stesine Karşı Mikoriza Uygulamalarının Mercimek Gelişimine Etkisi
UZMA AYAZ	Türkiye’de Tarımsal Üretimde Kimyasal Gübre Kullanımı İle İlgili Problemler Ve Çözüm Yolları Üzerine Bir Araştırma
BARBAROS DİNÇER	Genetic Variability, Association And Diversity Study Among The Sunflower Genotypes At Seedling Stage Based On Different Morpho-Physiological Parameters Under Polyethylene Glycol Induced Stress
SELAHATTİN KIRAZ NURCAN KIRAR	Inhibition Of Pancreatic Lipase With <i>Sorbus Aucuparia</i> L. Fruit Extracts
NURCAN KIRAR SELAHATTİN KIRAZ HÜSEYİN ERDEM ERTEN	Karakoyunlarda Calpastatin Geni Polimorfizmi
KÜRŞAT ÇAVUŞOĞLU DİLEK ÇAVUŞOĞLU	Karakoyunlarda Gdf9 Geni PCR-RFLP Analizi
BESİME DOĞAN DAŞ NURCAN KIRAR	Tuz Stresinin Zamana Bağlı Tohum Çimlenmesini Geciktirici Etkisinin Büyüme Düzenleyicileri İle Hafifletilmesi
NURCAN KIRAR FARUK BOZKAYA BESİME DOĞAN DAŞ	Mısır Silajının Hayvan Beslemede Kullanımı
DR.ÖĞR.ÜYESİ ALİ BİLGİN YILMAZ	Kanathı Hayvanlarda Beslenmenin Gen Ekspresyon Üzerine Etkisi
DR. ÖĞR. ÜYESİ EMEL ATMACA	Dışkı Muayene Yöntemiyle Evcil Güvercinlerde (<i>Columba livia domestica</i>) Helmint Türlerinin Tespiti
DOÇ. DR. GENÇAY AKGÜL NEŞE KILIÇKAYA	Kadife Bitkisine (<i>Tagetes electra</i> L.) Aşılana Bazı Ticari Arbusküler Mikorizal Spor Sayısına Hidroponik Ve Harç Ortamı Kullanımının Etkisi
DOÇ. DR. GENÇAY AKGÜL	Gülşehir (Nevşehir) ilçesinde Halk Arasında Kullanılan Bazı Bitkilerin Yerel Adları Ve Etnobotanik Özellikleri
MUHAMMED AL HAFI PROF. DR. ÇİĞDEM KÜÇÜK	Nar Vadisi (Nevşehir) Bitki Çeşitliliği
	Vermikompost Ve Mikoriza Uygulamalarının Arpa Gelişimi Üzerine Etkisi

ANATOLIAN CONGRESSES
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCE CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCE CONGRESS
DECEMBER 26-27, 2020
TURKEY- DIYARBAKIR

26.12.2020

HALL: 2

SESSION 1

Meeting ID: 873 6565 5975

Passcode: 26272020

Authors	Topic title
	10:00 – 13:00 MODERATOR: PROF. DR. ERGÜN KOCA
KÜBRA GÖR	Eğitimin Ekonomik Büyümeye Ve Kalkınmaya Etkisi
BUKET ŞEN	Okul Öncesi Eğitim Çocuklarının Uzaktan Eğitim Sürecinde Evdeki Fiziksel Ve Motor Etkinliklerine Yönelik Anne Baba Görüşleri
BUKET ŞEN ÜMİT DENİZ	Kral Şakir: Toplumsal Cinsiyet Konusunda Okul Öncesi Dönem Çocuklarına Fısıltıları
BELGİN LİMAN AYLİN MENTİŞ KÖKSOY	Okul Öncesi Öğretmenlerinin Müzik Etkinliklerine İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi
GÖKHAN REYHANOĞULLARI	Bireyin Farkındalık Bilinci Olarak “Hürriyet Kasidesi”
DR. ERKAN AYDIN DR. FARUK KAYMAN	Domates Saçlı Kız Adlı Öykünün Çocuğa Görelilik Açısından İncelenmesi
DR. FARUK KAYMAN DR. ERKAN AYDIN	Lisa Papp’in Madeline Finn İle Kütüphane Köpeği Adlı Öyküsünün Çocuğa Görelilik İlkesine Göre İncelenmesi
DR. ÖĞR. ÜYESİ GONCA SUBAŞI	Voice Of Turkish Elt Students: We Can Choose The Right Coursebooks To Teach English!
DR. ÖĞR. ÜYESİ GİZEM KÖŞKER	Edebi Metinler Ve Yabancı Dil Öğretimi/Öğrenimi
ASSOC. PROF, KAZİMİ PARVİZ FİRUDİN OQLU DR. ORKHAN AGAMİRZAYEV	Akademik Kitabxanalarda Kitabxana-İnformasiya Fəaliyyətinin Əsas Xüsusiyyətləri (Elmi-Nəzəri Təhlil)
DR.ÖĞRENCİ İBRAHİM COZİÇ	Prof. Dr. Samir Begleroviç (1973-2020) Hayati, Eserleri Ve Akademik Açısından Tasavvufa Katkisi
PROF. DR. ERGÜN KOCA YL ÖĞRENCİSİ TOLGA SOLAK	Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Görüntüsel Göstergeler Yoluyla Kültür Aktarımı: “Yedi İklim” Türkçe Öğretim Seti Kapak Tasarımı Örneği
DR. ÖĞ. GÖR. GÜLSÜN NAKİBOĞLU	Memduh Şevket Esendal’ın “Gurbet Ellerde” Adlı Öyküsünün İncelenmesi

ANATOLIAN CONGRESSES
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCE CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCE CONGRESS
DECEMBER 26-27, 2020
TURKEY- DIYARBAKIR

26.12.2020

HALL: 3

SESSION 1

Meeting ID: 873 6565 5975

Passcode: 26272020

Authors	Topic title
DR. ÖĞR. ÜYESİ SERDAR EGEMEN NADASBAŞ	Afrikalı Moda Tasarımcılarının İfade Ve Tasarım Aracı Olarak Dekolonizasyonu Kullanım Şekilleri
ÇİÇEK TOPÇU AYŞE GİZEM ÇETİN	Haberde Ahmlama Çalışmaları Ve Banu Avar'ın Sınırlar Arasında Programından "İthal Başkanlık Sistemi" Bölümünün Ahmlama Analizi
AYŞE GİZEM ÇETİN ÇİÇEK TOPÇU	Madde Bağımlılığı İle Mücadelede Manevi Danışmanlığın Yeri Ve Önemi
Y.LİSANS ÖĞRENCİSİ, ELİF ÖZER	Dijitalleşme İle Birlikte Markaların Sosyal Medya Kullanımı
YL. ÖĞRENCİSİ LEYLA NUR KASAP	Kültür Endüstrisinin Sosyal Medya İle Etkileşimi
PROF. DR. CİHAN İŞIKHAN	İzmir Kent Sesleri Bağlamında Anadolu Odaklı Bir Ses Kütüphanesi Oluşturma
NUREFŞAN GÜMÜŞÇÜ DOÇ. ÖMER MİRAÇ YAMAN ARŞ. GÖR. HAKAN KARAMAN	Netflix'teki Gençlik Temalı Filmlerde Bağımlılık Yapan Madde Kullanımı Sahnelerinin İncelenmesi
DOÇ. DR. BEGÜM AYTEMUR	Flüt Çalışması Sürecinde Yüz Kaslarındaki Gerginlik Ve Ağrıların Azaltılmasına Yönelik Masaj Önerileri
BEGÜM AYTEMUR ELİF GÜLTEKİN	Ernesto Köhler Op.33 Vol. I No:1 Flüt Etüdünün Analizi
ERKAN TONYALI ŞEBNEM YILDIRIM ORHAN	Viyolonsel Öğrencilerinin Çalgı Bakımına İlişkin Yeterlik Durumları
Hekim TAY	Taberî'nin Esbâb-I Nüzûl Rivayetlerini Tercih Metodu

ANATOLIAN CONGRESSES
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCE CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCE CONGRESS
DECEMBER 26-27, 2020
TURKEY- DIYARBAKIR

26.12.2020

HALL: 4

SESSION 1

Meeting ID: 873 6565 5975

Passcode: 26272020

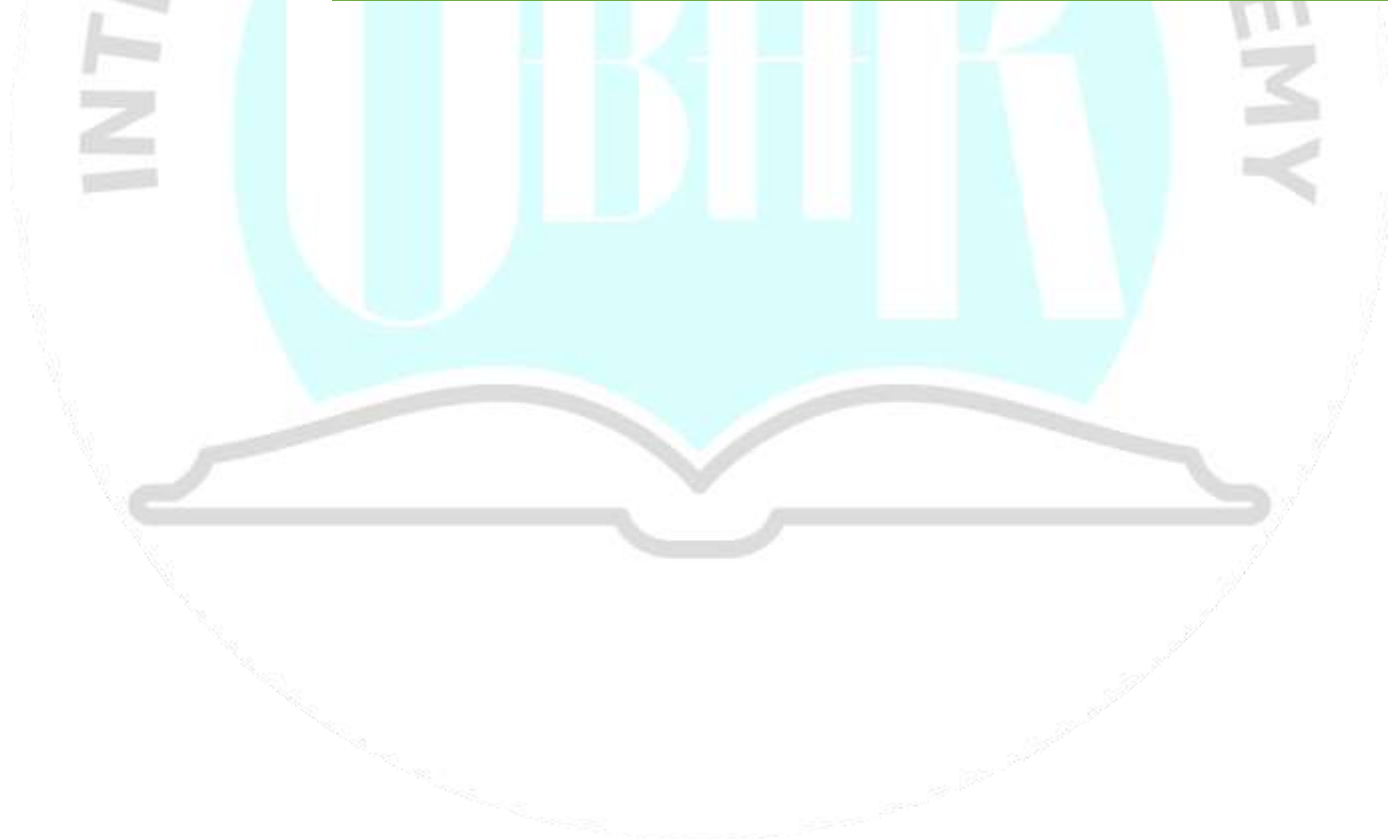
Authors	Topic title
	10:00 – 13:00 MODERATOR: DR. MEHDİ MESKİNİ HEYDARLOU
ÖZLEM KANER RACHİD YAMANE NİLGÜN GÜNAL GÖKÇE KESER MELİKE CİNİVİZ	Süzme Peynirde pH Stabilizasyonunun Etkileri
ESRA ALPTEKİN DR. ÖĞR. ÜYESİ SİBEL BÖLEK	Maş Fasulyesi (Vigna radiata) Ve Gıdalarda Kullanım Olanakları
ERGİN TAŞKIN PROF. DR YETER DEĞER	Miyokard Enfarktüsü Oluşturulmuş Ratlarda Ellajik Asidin Sialik Asit Ve Kardiyak Belirteçler Üzerine Etkileri
ERGİN TAŞKIN	Melatonin Ve Klinik Önemi
ELİF GÖZGEÇ HASAN DURMUŞ MEHMET EREN ÖZTÜRK	Pankreatik Lipomatozis İle Lipid Profili Ve Karaciğer Yağlanması Arasındaki İlişkinin Araştırılması
DR TEZCAN AKIN DR. ERDİNÇ ÇETİNKAYA DR. SADETTİN ER	Cerrahi Endoskopi Ünitesinde Perkutan Endoskopik Gastrostomi Deneyimi
DR. MERVE AKIN	Ankara Şehir Hastanesi Yanık Tedavi Merkezi Hasta Profili
MUSTAFA AZIZOĞLU SENA İNAL	Pediyatrik Appendisit Tanısında Potansiyel İki Yeni Biyobelirteç: İskemi Modifiye Albümin ve Pentraxin 3
SİNEM ESKİDEMİR GÜLAY OYUR ÇELİK	Hemşirelik Lisans Ve Yüksek Lisans Öğrencilerinde Eleştirel Düşünme Ve Duygusal Zeka Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

ANATOLIAN CONGRESSES
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCE CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCE CONGRESS
DECEMBER 26-27, 2020
TURKEY- DIYARBAKIR

DR. FATMA DİLEK TURAN	Sağlık Profesyonellerinde Ve Öğrencilerinde Covid-19 Fobisi
DR. FATMA DİLEK TURAN	Sağlık Profesyonellerinde Ve Öğrencilerinde Beyin Göçü
DR. RAMİZ YAZICI DR. BENSU BULUT	Acil Servise Başvuran Yabancı Uyruklu İşçilerin İncelenmesi
DR. RAMİZ YAZICI DR. DİLEK ATİK	Covid-19 Öncesi Dönem İle Covid-19 Sonrası Dönemde İş Kazalarının İncelenmesi
RABİA SENA TÜRKER	Koronavirüsün Beyne Yolculuğu
DR. RECEP DEMİRCİ DR. CAN SEVİNÇ	Prediyaliz Kronik Böbrek Hastalığında Osteoporoz ve Etkili Faktörler
DOÇ. DR. SELİN SAYIN	İskenderun Körfezi (Hatay) Kıyılarında Dağılım Gösteren Bazı Makroalg Türlerinin Antioksidan Özelliklerinin Belirlenmesi

ANATOLIAN CONGRESSES
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCE CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCE CONGRESS
DECEMBER 26-27, 2020
TURKEY- DIYARBAKIR

26.12.2020

HALL: 1

SESSION 2

Meeting ID: 873 6565 5975 Passcode: 26272020

Authors	Topic title
BÜŞRA GÖKALP	Güvenlik Bağlamında George W. Bush Ve Barack Obama Dönemleri Dış Politika Karşılaştırması
MELEK ADSIZ	Turkey's NATO Membership And It Is Effect Of Geography On Turkey's Geostrategic And Strategic Intelligence Capabilities
MELEK ADSIZ	The Use Of Social Media By Terrorist Organizations
ÖMER FARUK ACAR SEDA ACAR	Dijital İstifleme Bozukluğu'nun E-Posta Hesapları Üzerine İncelenmesi
SEDA ACAR ÖMER FARUK ACAR KORAY ÇETİNCİLİ	Tıbbi Dokümantasyon Ve Sekreterlik Mezunlarının Mesleki Uygulama Sorunları Ve Aldıkları Eğitimin İncelenmesi
ÖMER FARUK ACAR KORAY ÇETİNCİLİ	Uluslararası Ticarete Taşıma Türlerinin Türkiye 'nin Lojistik Performans Endeksine Etkisi
SEFER AYDOĞAN MEHMET KURUŞCU	What Does The Green Transformational Leadership Trigger At Organization; A Systematic Literature Review
ASSOC. PROF. DR. SALİH TIRYAKI	Transforming Of Magazine Journalism And Instagram
DOÇ. DR. SALİH TIRYAKI ŞEYDANUR DÜNDAR	Yerel Basında Sayfa Tasarımı: Konya Örneği Üzerinden Bir İnceleme
HELİN SARI ERTEM ASLINUR DÜZGÜN	Ontolojik Güvensizlik, Yeni Irkçılık Ve Avrupa'da Artan Yabancı Düşmanlığı
Helin SARI ERTEM	Kimlik, Güç Ve Mekân İlişkisi Açısından Türkiye'nin Dış Yardımları: Eleştirel Jeopolitik Bir Okuma

ANATOLIAN CONGRESSES
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCE CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCE CONGRESS
DECEMBER 26-27, 2020
TURKEY- DIYARBAKIR

26.12.2020

HALL: 2

SESSION 2

Meeting ID: 873 6565 5975

Passcode: 26272020

Authors	Topic title
DR. ÖĞR. ÜYESİ RIZA AKYÜREK	Türkiye’de Orkestra Alanında Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi
FİĞEN DURKAYA GİZEM LOKUMCU BAŞYİĞİT	Öğretmenlerin Fen Bilimleri Dersinde Eğitim Bilişim Ağı Kullanımına İlişkin Görüşleri (Tekirdağ/Çorlu Örneği)
GİZEM LOKUMCU BAŞYİĞİT FİĞEN DURKAYA	Fen Öğretiminde Öğrencilerin Eğitim Bilişim Ağı Hakkındaki Görüşleri (Tekirdağ/Çorlu Örneği)
FATMA AKTURAN MUSTAFA BAŞARAN	Oyunlarla Fen Öğretiminin Öğrencilerin Derse Karşı Tutum Ve Başarılarına Etkisinin İncelenmesi
KORAY AY DR. ÖĞR. ÜYESİ BAHADIR ÇOKAMAY	Türkiye’ De Korno Alanında Yazılmış Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi
DR. ÖĞR. ÜYESİ BAHADIR ÇOKAMAY KORAY AY	Korno Eğitimine Yönelik Örnek Bir Etüt Analizi
DİLEK YILDIRIM DR.CEVDET ŞANLI	Ters Yüz Öğrenme Modeli
AJMAL NIAZI PROF. DR. SEMA ALTUN YALÇIN	Tasarım Temelli Stem Etkinliklerinin Ortaokul Öğrencilerinin Mesleki Yönelim Ve Girişimcilerine Etkisi
MUHAMMET ÇAĞRI ÖZÇELİK MUSTAFA YEŞİLYURT	Okuma Alışkanlığının Tespit Edilmesi Ve Geliştirilmesi
AYŞE YEGENGİL DR. ÖĞRT. ÜYE. CEVDET ŞANLI	Öğretmenlerin Pedagogik Yeterliliğinin Teknopedagogik Yeterlilikleri İle İlişkinin İncelenmesine Yönelik Yapılmış Çalışmaların İçerik Analizi Ve Çözüm Önerileri
ÇAĞLA GÜZ ÇAĞILTI MUSTAFA YEŞİLYURT	Türkiye’de Eğitim, Küreselleşme Ve Covid Üzerine İnceleme

ANATOLIAN CONGRESSES
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCE CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCE CONGRESS
DECEMBER 26-27, 2020
TURKEY- DIYARBAKIR

26.12.2020

HALL: 3

SESSION 2

Meeting ID: 873 6565 5975

Passcode: 26272020

Authors	Topic title
	14:00 – 17:00 MODERATOR: DR ZEHRA FIRAT
DR. ÖĞR. GÖR. ESRA SEÇİM PROF. DR. H. FERİHA AKPINARLI	Tekstil Baskı Uygulamaları İçin Termokromik Boyalar Ve Renk Haslıkları
ÖĞR. GÖR. DR. GÜLSÜM HEKİMOĞLU	Bir İletişim Formu Olarak Gıda: 24 Kitchen Örneği
DR. ÖĞR. ÜYESİ A. ASLI İLLEEZ ARŞ. GÖR ESRA YARAR	Pandemi Dönemi Konfeksiyon Sektöründe Dijitalleşme- 3boyutlu Tasarım Sistemleri
DR. ÖĞR. ÜYESİ A. ASLI İLLEEZ	Dikiş Makinesinin Dünü Bugünü
HAKİM KİYE	Aşk Konusunun Osmanlı Minyatür Sanatına Yansıma Biçimleri Üzerine Bir İnceleme
ŞENGÜL ACİL	Faith Wilding'in "Rahim Odası" Adlı Enstalasyonu İle Sanatta Kadın İmgesine Postmodern Bir Yaklaşım
ARŞ. GÖR ESRA YARAR PROF. DR. BİRET TAVMAN	Pandemi Dönemi Dijital Sunum Arayışları Ve Türkiye'de Örme Sanatı
ARŞ. GÖR ESRA YARAR DR. ÖĞR. ÜYESİ A. ASLI İLLEEZ	Pandemi Dönemi Sürdürülebilirlik Perspektifine Bağlı Olarak İleri Dönüşüm Ve Moda
ALİ ERTUĞRUL KÜPELİ	Güncel Sanat Pratiği Bağlamında Video Sanatı
LATİFE ERCAN AYHAN PROF. DR. ŞEBNEM ORHAN	Türk Müziği Ve Viyolonsel Başlıklı Tezler
LATİFE ERCAN AYHAN PROF. DR. ŞEBNEM ORHAN	Viyolonsel Alanına İlişkin Yazılmış Lisansüstü Tez Bibliyografyası
ARŞ. GÖR. GONCA SÖNMEZ	Maurits Cornelis Escher'in Simetri Ve Metamorfozlarının Diğer Sanat Ve Tasarım Akımlarındaki Yeri
ÖĞR. GÖR. AHMET ALINCA	Diyarbakır Yöresi Seyirlik Oyunlarından Kose Oyunu

ANATOLIAN CONGRESSES
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCE CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCE CONGRESS
DECEMBER 26-27, 2020
TURKEY- DIYARBAKIR

26.12.2020

HALL: 4

SESSION 2

Meeting ID: 873 6565 5975

Passcode: 26272020

Authors	Topic title
EMREN AÇICI MEHMET FATİH UZUNKÖK	Plastik Enjeksiyon Kalıplarında Bölgesel Isıtma/Soğutma Yapabilen Dinamik Sıcaklık Kontrollü Lektromanyetik Frekanslı Sistem Tasarımı
DR. GÖKHAN ARSLAN DR. PINAR OĞUZHAN YILDIZ	Su Ürünleri İşleme Atıkları Ve Bunların Değerlendirilmesi
FATMA SARF	Optical Properties Of Precipitated TiO ₂ /ZnO Nanocomposites
EMİN YAKAR	Influence Of [Sn, Zn] Molar Ratio On The Structural And Optical Properties Of SnO ₂ /ZnO Nanocomposites
H. HÜSEYİN ÖZTÜRK NUSRET MUTLU MUSTAFA ALİ YURDUPAK YILMAZ DAĞTEKİN MUSTAFA AFŞAR TUĞÇE TOPALOĞLU DİKBAŞ	Tarımsal Biyokütleden Üretilen Katı Ve Gaz Yakıtların Elektrik Üretimi Ve İklimlendirme İçin Kullanımında Sera Gazı Emisyonlarının Belirlenmesi
NUSRET MUTLU H. HÜSEYİN ÖZTÜRK YILMAZ DAĞTEKİN MUSTAFA AFŞAR ARZU KARAARSLAN	Tarımsal Biyokütleden Üretilen Katı Ve Gaz Yakıtların Kullanımında Sürdürülebilirlik Gereksinimleri
H. HÜSEYİN ÖZTÜRK NUSRET MUTLU ÜMRAN ATAY YILMAZ DAĞTEKİN EVRİM ESEN UYGUN	Tarımsal Sulama İçin Kullanılan Pompaj Tesislerinde Enerji
DR. ÖĞR. ÜYESİ OĞUZ ATİK	Determination Of The Maneuvering And Exercise Area In Yacht Master Motor Vessel Practical Training

ANATOLIAN CONGRESSES
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCE CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCE CONGRESS
DECEMBER 26-27, 2020
TURKEY- DIYARBAKIR

DR. ÖĞR. ÜYESİ HASAN OKTAY	Dizel Motorda Düşük Sıcaklıklı Yanma Uygulamasının Orta Yüklerde Emisyon Üzerine Etkilerinin İncelenmesi
MEHMET ZERRAKKİ IŞIK	Investigation Of Mechanical Properties Of Lightweight Concretes Containing Waste Rubber
ULAŞ ATMACA İLKER GÖKTEPELİ	Effects Of Initial Temperature And Pressure Of Auto-Ignition Time For Methane/Air Mixture
EYÜP SOYKÖK MEHMET HACI BEYOĞLU	Trafik Yönetiminde Bluetooth Teknolojisi Kullanımı

ANATOLIAN CONGRESSES
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCE CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCE CONGRESS
DECEMBER 26-27, 2020
TURKEY- DIYARBAKIR

27.12.2020

HALL: 1

SESSION 1

Meeting ID: 873 6565 5975

Passcode: 26272020

Authors	Topic title	MODERATOR: DR. ZEHRA FIRAT
ARŞ. GÖR. DR. TUNA CAN GÜLEÇ	The Effects Of Big Data And AI-Integration In Insurance Price Quotations	
AYONIKA PAUL ALIANA PAUL SHUBANKAR MAHAPATRA	Measuring Customers Attitude Towards Debit Card And Credit Card Due To Covid-19	
SAİD ALBAYRAK PROF. DR. BÜLENT SEZEN	Fikir Madenciliği İle İşlenen Kullanıcı Tweet' Lerinin Bitcoin Fiyatı İle İlişkisi	
DR. ÖĞR. ÜYESİ ZEYNEP KARAŞ	Merkez Bankacılığında Yapay Zeka Uygulamaları	
DR. ÖĞR. ÜYESİ ZEYNEP KARAŞ	Merkez Bankaları Bağımsız Olabilir Mi?	
DR. ÖĞR. ÜYESİ EMİNE ARSLAN	Yeşil Pazarlamanın Kadın Tüketicilerinin Satın Alma Davranışlarına Etkisi	
DR. OSMAN GEYİK	Türkiye'de Ar-Ge Ve Yenilik Harcamalarının Bütçe İçerisindeki Yeri Ve Önemi: 2019 Ve 2020 Yıllarına İlişkin Bir Değerlendirme	
DR. ÖĞR. ÜYESİ. ALİ KAHRAMANOĞLU	Bankacılık İş Modelleri Değişiminde Korona virüs Pandemisinin Etkileri	
DR. ÖĞR. ÜYESİ ÖZLEM DÜNDAR SEHER ERSÖZ	Kamu Kaynaklarının Etkin Kullanımı Kapsamında Çalışanların Tasarruf Davranışı Üzerine Bir Araştırma	
Dr. Öğr. Üyesi ÖZLEM DÜNDAR ZEYNEP SAĞIR	Sosyoekonomik Faktörlerin İntihar Davranışına Etkisi: İBBS2 İçin Bir Analiz	

ANATOLIAN CONGRESSES
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCE CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCE CONGRESS
DECEMBER 26-27, 2020
TURKEY- DIYARBAKIR

27.12.2020

HALL: 2

SESSION 1

Meeting ID: 873 6565 5975

Passcode: 26272020

Authors	Topic title
ECE NAZ ERMİŞ	Engelli Bireylere Bakım Verenler Kişilerin Psikolojik Değerlendirmesi
DR. SEFA ERBAŞ	İkna Edici İletişim, Modeller Ve Stratejiler
HÜLYA GÜLAY OGELMAN SEDA SARAÇ TUĞBA ABANOZ	Dört Yaştaki Akran İlişkilerinin Cinsiyete Göre İncelenmesi
YÜCEL ÖZTÜRK	Türk Tayyare Cemiyetinin Yurt İçi Faaliyetlerinin Basına Yansımaları: Türk Hava Mecmuası Örneği
ARŞ. GÖR.. İBRAHİM YIKILMAZ DR. MURAT SAĞBAŞ DR. CEM KARABAL	Pandemi Döneminden Çıkışta Çevik Soğuk Tedarik Zinciri Yönetimin Önemi Ve Aşı Takip Sistemi Uygulaması
DR. ÖĞR. ÜYESİ. MEHMET EMİRHAN KULA	Gandi'nin Okyanus Çemberi Yönetim Modelinin Önermeleri
ASLIHAN İGDIR AKARAS ÖZLEM SÖKMEN GÜRÇAM	Barış Ve Güvenliğin Küresel Kamusal Mallar Perspektifinde Değerlendirilmesi
İSMAIL AYDOĞDU	Ulrich Beck'in Risk Toplumu Çerçevesinde Covid- 19 Salgınının Değerlendirilmesi
DR. ÖĞR. ÜYESİ MÜCAHİT ÇAYIN	Kültür Ve Kalkınma İlişkisi: İstatistikî Bölge Birimleri Sınıflandırması Çerçevesinde Türkiye İçin Bir Değerlendirme
NİHAL SENGER	Duygusal Emek
ASIM CÜNEYT ADIR	İş Güvencesizliği
DR. ÖĞR. ÜYESİ AYŞEGÜL YILMAZ	Örfün Müstakil Delil Olup Olmadığı Tartışmasına Bir Katkı: Örfün Delilliliğinin Teorik Temellerinin Tespiti
DR. ÖĞRETİM ÜYESİ CEMAL BAŞAR	Kamu Düzeninin Unsuru Olan Genel Sağlıkın Korunması Bakımından İzolasyon Faaliyetleri

ANATOLIAN CONGRESSES
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCE CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCE CONGRESS
DECEMBER 26-27, 2020
TURKEY- DIYARBAKIR

27.12.2020

HALL: 3

SESSION 1

Meeting ID: 873 6565 5975 Passcode: 26272020

Authors	Topic title
	10:00 – 13:00 MODERATOR: DOÇ. DR. M. HÜLYA ÜNAL-KARAGÜVEN
VEDAT BAKIR BEYZA BAKIR	Pozitif Psikoloji Bağlamında: Aşkınlık Kavramı Ve Kendini Gerçekleştirme
BEYZA BAKIR VEDAT BAKIR	Pozitif Psikoloji Bağlamında Manevi Aşkınlık
DOÇ. DR. M. HÜLYA ÜNAL- KARAGÜVEN İBRAHİM ALBAYRAK	Dolaylı Utanma Ölçeği Geliştirme Ön Çalışması
NAZAN KAYTEZ FATMA MANİCİ ÖZTÜRK	3-6 Yaş Arasında Çocuğu Olan Ebeveynlerin Covid-19 Pandemisi İle İlgili Görüşlerinin İncelenmesi
PROF. DR. AHMET AKIN YL ÖĞRENCİSİ BEYZANUR ULUCA YL ÖĞRENCİSİ BÜŞRA YALÇIN	Ebeveynlerin İkinci Çocuk Kaygısı Ölçeği: Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışması
PROF. DR. AHMET AKIN YL ÖĞRENCİSİ BÜŞRA YALÇIN	Ebeveynlik Eğitimine Dair Algı Ölçeği: Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışması
PROF. DR. AHMET AKIN YL ÖĞRENCİSİ SEVANUR CANER	Evlilik Öncesi Ekonomik Kaygı Ölçeği: Geçerlilik ve Güvenirlik Çalışması
AYŞEGÜL EBRU SOYLU CEVDET ŞANLI	İlköğretimdeki Öğrencilerin Evlerindeki Çalışma Ortamlarının Yokluğu Ve Ailenin Başarılarıdaki Etkisi Üzerine İnceleme

ANATOLIAN CONGRESSES
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCE CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCE CONGRESS
DECEMBER 26-27, 2020
TURKEY- DIYARBAKIR

27.12.2020

HALL: 4

SESSION 1

Meeting ID: 873 6565 5975 Passcode: 26272020

Authors	Topic title
NEDAL SAWADI RECEP YUMRUTAŞ HASAN OKTAY	Türkiye’de Kullanılan Farklı Duvar Ve Çatı Tiplerinin İletim Zaman Serisi (CTS) Katsayılarının Hesaplanması İçin Periyodik Çözüme Dayalı Yeni Bir Analitik Yöntem Geliştirilmesi
ERBİL KAVCI	Biyokütleden Üretilen Adsorbent İle Boyarmadde Adsorpsiyon Kinetiği Üzerine Bir Çalışma
ZEYNEP SİREL HAKAN ÇATALKAYA MURAT ÖNEY MEHMET ALİ AKOY	Atmosferik Soğuma Şartlarında Cu-Of Filmaşın Yüzeyinde Oluşan Oksidasyonun İncelenmesi
KAAN KARAOĞLU	Heavy Metal Sensing Properties of a New Rhodol-Based Chemosensor
Ş. HAKAN ATAPEK TUBA YENER FULYA KAHRIMAN GÜLŞAH AKTAŞ ÇELİK C. KORAY GENÇAY TOLGA ÖZYÖN	Aluminid Kaplanmış INCONEL 625 Alaşımının Karakterizasyonu
Ş. HAKAN ATAPEK TUBA YENER FULYA KAHRIMAN GÜLŞAH AKTAŞ ÇELİK C. KORAY GENÇAY TOLGA ÖZYÖN	Kutu Sementasyon Yöntemi İle INCONEL 625 Alaşımının Yüzey Modifikasyonu Ve Oksidasyon Davranışının İncelenmesi
UMUTHAN ARISÜT HÜSEYİN PELİT	Yoğunlaştırılmış Ağaç Malzemelerin Yüzey Pürüzlülüğüne Emprenye Ön İşlemlerinin Etkisi
ALİ HAYDAR GÜNEŞ DOÇ. DR. SİNAN FİDAN	Poliüretan/SiO ₂ Süperhidrofobik Kaplamaların İki Adımlı Sprey Kaplama Yöntemi İle Üretilmesi Ve Üretim Parametrelerinin İncelenmesi

ANATOLIAN CONGRESSES
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCE CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCE CONGRESS
DECEMBER 26-27, 2020
TURKEY- DIYARBAKIR

ALİ HAYDAR GÜNEŞ DOÇ. DR. SİNAN FİDAN	Epoksi/SiO ₂ Süperhidrofobik Kaplamaların Sprey Kaplama Yöntemi İle Üretilmesi Ve Islanabilirliğini Belirleyen Üretim Parametrelerinin İncelenmesi
AYSUN EĞRİSÖĞÜT TIRYAKI	Esnek Poliüretan Köpüğün Sertlik Davranışının Yapay Sinir Ağları İle Analizi
GÜRAY TONGUÇ	Uzaktan Eğitimde Uzaklık Algısı
GÜRAY TONGUÇ	Klavye Eğitiminde Titreşimsel Eldiven Tasarım Ve Geliştirilmesi

ANATOLIAN CONGRESSES
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCE CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCE CONGRESS
DECEMBER 26-27, 2020
TURKEY- DIYARBAKIR

27.12.2020

HALL: 1

SESSION 2

Meeting ID: 873 6565 5975

Passcode: 26272020

Authors	Topic title
HALİL GÖKHAN TAŞ MUHAMMET ONUR KESKİN	Sürdürülebilirliğin Kamu Politikaları Sürecinde Gündem Belirleme Üzerine Etkileri
MELEK AKDOĞAN GEDİK MİRZA KABAY	2019-nCOV Salgınının 2020 Yılı Sefalet Endeksi Beklentisine Etkisi
Melek AKDOĞAN GEDİK	Kadın İstihdamı: Adana İli Örneği
PROF. DR. GÜLSÜN GÜRKAN YAY İSMAİL ERTEK	Yükselen Piyasa Ekonomilerinde Enflasyonu Belirleyen Faktörler
PROF. DR. MEHMET DEMİR DR. ÖĞRETİM ÜYESİ ÖZNUR ARSLAN DR. ÖĞRETİM ÜYESİ YAKUP ÜLKER	Kripto Paralar Ve Muhasebeleştirilme Esaslarına Yönelik Görüşler Üzerine Bir Araştırma
MİNE YAŞAR	Ekonomik Özgürlük Endeksi: Seçilmiş Ülkeler İçin Kümeleme Analizi
HANİFİ MURAT MUTLU UFUK COŞKUN	E-Ticarette Sipariş Ve Lojistik Süreçlerin Yönetimi
HANİFİ MURAT MUTLU UFUK COŞKUN	Son Kilometre (Last Mile) Lojistik Kavram Ve Uygulamalar
MUSTAFA ÖZYEŞİL	Covid-19 Sürecinde Bankacılık Sektöründe Alınan Tedbirlerin Çalışanların Algısı Etkisi: Adıyaman İli Kamu Bankaları Üzerine Bir Araştırma
DR. ÖĞR. ÜYESİ DİLEK AKBAŞ AKDOĞAN	Covid-19 İle Mücadelede Maliye Politikası Önlemleri

ANATOLIAN CONGRESSES
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCE CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCE CONGRESS
DECEMBER 26-27, 2020
TURKEY- DIYARBAKIR

27.12.2020

HALL: 2

SESSION 2

Meeting ID: 873 6565 5975 Passcode: 26272020

Authors	Topic title
FATİH KARABULUT	14: 00 – 16:00 MODERATOR: AYNURƏ ƏLİYEVA İngiltere Kralı I. George'un Osmanlı İmparatorluğu'ndaki Diplomatik Girişimleri (1714-1727)
FATİH KARABULUT	Osmanlı'nın Doğu Avrupa Siyasetinde İsveç Ve Lehistan'ın Rolü (1700-1743)
MELİKŞAH CAN	Osmanlı Modernleşmesi
AHMET YILMAZ CİHAN GENÇTÜRK	Ortaçağ Coğrafya Ve Seyahatnâme Eserlerinde Bitlis'e Dair Bilgiler
AHMET YILMAZ CİHAN GENÇTÜRK	Saffârîler'in Kuruluş Süreci Ve Sîstân'a Hâkim Olmaları
DR. ÖĞR. ÜYESİ HADİ BELGE	Seyyah William Ouseley'in Gezi Notlarında Amasya (1812)
DR. ÖĞR. ÜYESİ HADİ BELGE	Ziya Paşa'nın Amasya Islahatının Bir Hatırası: Zile Saat Kulesi
DR. Melek GÖKSU ERDEĞER	III. Alaeddin Keykubad'ın Fikirleri Ve Şahsiyeti
DR. Melek GÖKSU ERDEĞER	III. Alaeddin Keykubad'ın Saltanat Yıllarının Kronolojisi
AZİZE KILIÇ	Eflak-Boğdan'da Osmanlı-Rus Çekişmesi (1812-1829)

ANATOLIAN CONGRESSES
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCE CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCE CONGRESS
DECEMBER 26-27, 2020
TURKEY- DIYARBAKIR

27.12.2020

HALL: 3

SESSION 2

Meeting ID: 873 6565 5975 Passcode: 26272020

Authors	Topic title
	14:00 – 17:00 MODERATOR: DR. NADİRE KANTARCIOĞLU & DOÇ. DR. CUMAALİ YAVUZ
DOÇ. DR. NECLA ÖZTÜRK DR. ÖGR. ÜYESİ GÜVEN YARAR	Türk Yabancılar Hukukunda Uzun Dönem İkamet İzni
DOÇ. DR. NECLA ÖZTÜRK DR. ÖGR. ÜYESİ GÜVEN YARAR	Yabancılar Ve Uluslararası Koruma Kanunu Bakımından Vize Zorunluluğu
ARŞ. GÖR. UFUK RAMAZAN ÇAKMAK	Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde Etkili Başvuru Hakkı
ARŞ. GÖR. UFUK RAMAZAN ÇAKMAK	Covid-19 Salgını Döneminde Devletlerin Yaşam Hakkına İlişkin Pozitif Yükümlülükleri
ARŞ. GÖR. DR. ALİ EROL	Anayasal Vergileme İlkeleri
ARŞ. GÖR. DR. ALİ EROL	Türk Vergi Sistemindeki Vergi Harcamaları
DR. MEHMET ONUR AK	Spor Organizasyonlarında Toplumsal Cinsiyet Etkisi Örnekleri
MURAT ŞAHİN DOC.DR.RESUL ÇEKİN	Covid-19 Pandemi Döneminde Salon Hokeyi Oyuncularında Stres, Depresyon Ve Kaygının Yaygınlığı Ve İlişkili Faktörler
ÖGR.GÖR.KÜBRA KÜÇÜK DR.ÖGR.GÖR. SAMET ZENGİN PROF.DR.SELAMİ YÜKSEK DR.ÖGR. ÜYESİ MEHMET ŞİRİN GÜLER	Trabzon İlinde Performans Sporü Yapan Yüzücülerin Yüzmeye Başlama Nedenleri Ve Beklentileri
DR.ÖGR. ÜYESİ MEHMET ŞİRİN GÜLER DOKTORA ÖGR.HALİT ŞAR	Covid-19 Koşullarında Elit Taekwondo Ve Tenis Sporcularının Optimum Performans Düzeylerinin Karşılaştırılması
DOÇ. DR. CUMAALİ YAVUZ DOÇ. DR. MİKAİL TEL	Sporıda Şiddetin Nedenleri
DOÇ. DR. CUMAALİ YAVUZ DOÇ. DR. MİKAİL TEL	Sporıda Prososyal Davranışlar Nasıl Arttırılabilir?
DOÇ. DR. CUMAALİ YAVUZ DOÇ. DR. MİKAİL TEL	Sporcu Başarısını Etkileyen İçsel Faktörler

ANATOLIAN CONGRESSES
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCE CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCE CONGRESS
DECEMBER 26-27, 2020
TURKEY- DIYARBAKIR

27.12.2020

HALL: 4

SESSION 2

Meeting ID: 873 6565 5975 Passcode: 26272020

Authors	Topic title
DOÇ. DR. ORHAN DOĞAN VEDA DURUKAN	Prefabrik Öngerilmeli Tt-Kirişin Yükleme Deneyi İle Performansının Belirlenmesi
DOÇ. DR. ORHAN DOĞAN ALİ MERT PELEN	Farklı Bina Parametrelerine Bağlı Olarak Kil Tuğla Duvarlı Binaların Risk Oranlarının Rbte-2013 Ve Ryteie-2019 Yönetmeliklerine Göre Belirlenmesi
RABİA ÖZMEN	Fen Öğretiminde Pedagojik Analogik Modellerin Anlamli Öğrenme Üzerine Etkisi
Arzu ÇAĞLAR Hakan ÇAĞLAR	Çevre Dostu Tuğla Üretiminde Aynı Oranda Silis Dumanı Ve Bor Atığı Kullanımının Su Emme Özelliğine Etkisinin Araştırılması
ARZU ÇAĞLAR HAKAN ÇAĞLAR HÜSAMETTİN DEMİRCAN SELÇUK ÇİMEN	Bor Atığı Ve Pomza Katkılı Tuğlanın Isı İletim Katsayısı Tayini
DR. ÖĞR. ÜYESİ SERKAN ŞENOCAK PROF. DR. REŞAT ACAR	Güneydoğu Anadolu Bölgesindeki Bazı Şehir Merkezlerinde Yağış Şiddeti-Süre-Tekerrür İlişkilerinin Analizi
EREN ULUCAK ŞAFAK KIRIŞ	Kuşakların Sosyal Medya Bağımlılıklarının Yapay Sinir Ağları Yaklaşımı İle Sınıflandırılması
DR. ÖĞR. ÜYESİ F. ŞÜKRÜ TORUN	Çizge Bölümleme Metotlarının Dağıtık Mühendislik Uygulamalarındaki Analizi
GÖKALP KARAÇAM	İnşaat Sektöründe Ahp Ve Topsis Uygulaması İle Taşeron Seçimi
HAYRİNİSA DEMİRCİ BİÇER BERKAY ÖZTÜRKER CENKER BİÇER	Ölçeklendirilmiş Muth Dağılımı İçin Sonuç Çıkarım: Tip II Sansürlü Veri

ANATOLIAN CONGRESSES
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCE CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCE CONGRESS
DECEMBER 26-27, 2020
TURKEY- DIYARBAKIR

ORHAN DOĞAN BURAK YANAŞIK	Mevcut Bir Betonarme Binanın Kolonlarından Alınan Karotun Boyutunun, Lokasyonun Ve Cidarının Beton Basıncı
ORHAN DOĞAN MELEK AKGÜL	Donatı Korozyonunun Betonermenin Durabilite Ve Aderansına Etkisi
SANI INUSA MILALA SHUAIBU H MANGA	The Impact of Environmental Climatic Change on the Functionality and performance of Buildings

ANATOLIAN CONGRESSES
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCE CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCE CONGRESS
DECEMBER 26-27, 2020
TURKEY- DIYARBAKIR

27.12.2020

HALL: 2

SESSION 3

Meeting ID: 873 6565 5975 Passcode: 26272020

Authors	Topic title
	16:00 –18:00 MODERATOR: DR. LEMAN KUZU
FATİH KARAMAN	Uçuş Maliyet Hesaplamalarında Bir Etken Olarak Yakıt
TAHİR DENİZ ETGÜER DR. ÖGR. ÜYESİ ALİ AKGÜN	Anadolu'da Finans: Doğuşu Ve Cumhuriyete Kadar Gelişimi
BETÜL BULADİ ÇUBUKCU	Konaklama İşletmelerinde Dijital Pazarlama Uygulamaları
SANI INUSA MILALA IBRAHİM İSHİYAKU SHUAIBU H MANGA	Factors Influencing Building Construction Projects Management Of Commercial Real Estate In Bauchi Metropolis
KAMİL ABDULLAH EŞİDİR SERKAN METİN	Elazığ Yatırım Ortamının Analizi Ve Değerlendirilmesi
DR. FERHAT KAYIŞ	İşletme Amacı Ve Üçüncü Kişilerin İyiniyeti Bağlamında Ticari Temsilcinin Yapabileceği İşlemler İle Ticari Temsilcilik Yetkisine Getirilen Sınırlandırmalar
DR. ÖGR. ÜYESİ AYDIN ŞENOL	Türkiye'de Mobilya Sektöründe Muhasebe Bilgi Sisteminin Önemi
MEHMET AYDINER	Uluslararası Ticaretin Kolaylaştırılması:Türkiye Uygulamaları
MEHMET AYDINER	Ticaret Ve Kur Savaşları:Uluslararası Ticarete Yeni Dönemin Başlangıcı Mı?
Mehmet ÇANAKCI	Türkiye'de Enflasyonla Büyüme İlişkisi Sarmalı: Yapısal Sorunlar Sürdürülebilir mi?

İÇİNDEKİLER

KONGRE KÜNYESİ

BİLİM VE DANIŞMA KURULU

KONGRE PROGRAMI

İÇİNDEKİLER

SÖZLÜ SUNULMUŞ BİLDİRİ ÖZET METİNLERİ

Kübra GÖR

EĞİTİMİN EKONOMİK BÜYÜMEYE VE KALKINMAYA ETKİSİ

1

Buket ŞEN

OKUL ÖNCESİ EĞİTİM ÇOCUKLARININ UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNDE EVDEKİ FİZİKSEL VE MOTOR ETKİNLİKLERİNE YÖNELİK ANNE BABA GÖRÜŞLERİ

2

Buket ŞEN & Ümit DENİZ

KRAL ŞAKİR: TOPLUMSAL CİNSİYET KONUSUNDA OKUL ÖNCESİ DÖNEM ÇOCUKLARINA FİSİLTİLERİ

3

Belgin Liman & Aylin Mentiş Köksoy

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN MÜZİK ETKİNLİKLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

5

Gökhan REYHANOĞULLARI

BİREYİN FARKINDALIK BİLİNCİ OLARAK "HÜRRİYET KASİDESİ"

7

Erkan AYDIN & Faruk KAYMAN

DOMATES SAÇLI KIZ ADLI ÖYKÜNÜN ÇOCUĞA GÖRELİK AÇISINDAN İNCELENMESİ

9

Faruk KAYMAN & Erkan AYDIN

LISA PAPP'İN MADELINE FINN İLE KÜTÜPHANE KÖPEĞİ ADLI ÖYKÜSÜNÜN ÇOCUĞA GÖRELİK İLKESİNE GÖRE İNCELENMESİ

11

Gonca Subaşı

VOICE OF TURKISH ELT STUDENTS: WE CAN CHOOSE THE RIGHT COURSEBOOKS TO TEACH ENGLISH!

13

Gizem Köşker

EDEBİ METİNLER VE YABANCI DİL ÖĞRETİMİ/ÖĞRENİMİ

14

Kazimi Parviz Firudin oğlu & Orkhan Agamirzayev

AKADEMİK KİTAPXANALARDA KİTAPXANA-INFORMASIYA FƏALİYYƏTİNİN ƏSAS XÜSUSİYYƏTLƏRİ (ELMİ-NƏZƏRİ TƏHLİL)

15

İbrahim Coziç

PROF. DR. SAMİR BEGLEROVİÇ (1973-2020) HAYATI, ESERLERİ VE AKADEMİK AÇISINDAN TASAVVUFA KATKISI

18

Ergün Koca & Tolga Solak

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE GÖRÜNTÜSEL GÖSTERGELER YOLUYLA KÜLTÜR AKTARIMI: "YEDİ İKLİM" TÜRKÇE ÖĞRETİM SETİ KAPAK TASARIMI ÖRNEĞİ

19

Gülsün Nakıboğlu

MEMDUH ŞEVKET ESENDAL'IN "GURBET ELLERDE" ADLI ÖYKÜSÜNÜN İNCELENMESİ

21

Serdar Egemen Nadasbaş

AFRİKALI MODA TASARIMCILARININ İFADE VE TASARIM ARACI OLARAK DEKOLONİZASYONU KULLANIM ŞEKİLLERİ

23

Çiçek Topçu & Ayşe Gizem Çetin

HABERDE ALIMLAMA ÇALIŞMALARI VE BANU AVAR'IN SINIRLAR ARASINDA PROGRAMINDAN "İTHAL BAŞKANLIK SİSTEMİ" BÖLÜMÜNÜN ALIMLAMA ANALİZİ

25

Ayşe Gizem Çetin & Çiçek Topçu

MADDE BAĞIMLILIĞI İLE MÜCADELEDE MANEVİ DANIŞMANLIĞIN YERİ VE ÖNEMİ

26

Elif Özer

DİJİTALLEŞME İLE BİRLİKTE MARKALARIN SOSYAL MEDYA KULLANIMI

28

Leyla Nur Kasap

29

<i>KÜLTÜR ENDÜSTRİSİNİN SOSYAL MEDYA İLE ETKİLEŞİMİ</i>	
Cihan Işıkhan	
<i>İZMİR KENT SESLERİ BAĞLAMINDA ANADOLU ODAKLI BİR SES KÜTÜPHANESİ OLUŞTURMA</i>	31
Nurefşan Gümüştü & Ömer Miraç Yaman & Hakan Karaman	
<i>NETFLİX'TEKİ GENÇLİK TEMALİ FİLMLEDE BAĞIMLILIK YAPAN MADDE KULLANIMI SAHNELERİNİN İNCELENMESİ</i>	33
Begüm Aytemur & Elif Gültekin	
<i>ERNESTO KÖHLER OP.33 VOL. I NO:1 FLÜT ETÜDÜNÜN ANALİZİ</i>	34
Begüm Aytemur	
<i>FLÜT ÇALIŞMASI SÜRECİNDE YÜZ KASLARINDAKİ GERGİNLİK VE AĞRILARIN AZALTILMASINA YÖNELİK MASAJ ÖNERİLERİ</i>	36
Erkan Tonyalı & Şebnem Yıldırım Orhan	
<i>VİYOLONSEL ÖĞRENCİLERİNİN ÇALGI BAKIMINA İLİŞKİN YETERLİK DURUMLARI</i>	38
Hekim TAY	
<i>TABERİ'NİN ESBÂB-I NÜZÛL RİVAYETLERİNİ TERCİH METODU</i>	39
Büşra GÖKALP	
<i>GÜVENLİK BAĞLAMINDA GEORGE W. BUSH VE BARACK OBAMA DÖNEMLERİ DIŞ POLİTİKA KARŞILAŞTIRMASI</i>	41
Ece Naz Ermiş	
<i>ENGELLİ BİREYLERE BAKIN VERENLERİN PSİKOLOJİK DEĞERLENDİRMESİ</i>	43
Özlem DÜNDAR & Zeynep SAĞIR	
<i>SOSYOEKONOMİK FAKTÖRLERİN İNTİHAR DAVRANIŞINA ETKİSİ: İBBS2 İÇİN BİR ANALİZ</i>	44
Özlem DÜNDAR & Seher ERSÖZ	
<i>KAMU KAYNAKLARININ ETKİN KULLANIMI KAPSAMINDA ÇALIŞANLARIN TASARRUF DAVRANIŞI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA</i>	47
Melek ADSIZ	
<i>THE USE OF SOCIAL MEDIA BY TERRORİST ORGANIZATIONS</i>	50
Melek ADSIZ	
<i>TURKEY'S NATO MEMBERSHIP AND IT IS EFFECT OF GEOGRAPHY ON TURKEY'S GEOSTRATEGIC AND STRATEGIC INTELLIGENCE CAPABILITIES</i>	51
Ömer Faruk ACAR & Koray ÇETİNCELİ	
<i>ULUSLARARASI TİCARETTE TAŞIMA TÜRLERİNİN TÜRKİYE'NİN LOJİSTİK PERFORMANS ENDEKSİNE ETKİSİ</i>	52
Seda ACAR & Ömer Faruk ACAR & Koray ÇETİNCELİ	
<i>TIBBİ DOKÜMANTASYON VE SEKRETERLİK MEZUNLARININ MESLEKİ UYGULAMA SORUNLARI VE ALDIKLARI EĞİTİMİN İNCELENMESİ</i>	54
Ömer Faruk ACAR & Seda ACAR	
<i>DİJİTAL İSTİFLEME BOZUKLUĞU'NUN E-POSTA HESAPLARI ÜZERİNE İNCELENMESİ</i>	56
Sefer Aydoğan & Mehmet Kuruşcu	
<i>WHAT DOES THE GREEN TRANSFORMATIONAL LEADERSHIP TRIGGER AT ORGANIZATION; A SYSTEMATIC LITERATURE REVIEW</i>	58
Salih Tiryaki & Şeydanur DüNDAR	
<i>YEREL BASINDA SAYFA TASARIMI: KONYA ÖRNEĞİ ÜZERİNDEN BİR İNCELEME</i>	59
Salih Tiryaki	
<i>TRANSFORMING OF MAGAZINE JOURNALISM AND INSTAGRAM</i>	61
Helin SARI ERTEM	
<i>KİMLİK, GÜÇ VE MEKÂN İLİŞKİSİ AÇISINDAN TÜRKİYE'NİN DIŞ YARDIMLARI: ELEŞTİREL JEOPOLİTİK BİR OKUMA</i>	63
Helin SARI ERTEM & Aslınur DÜZGÜN	
<i>ONTOLOJİK GÜVENSİZLİK, YENİ İRKÇILIK VE AVRUPA'DA ARTAN YABANCI</i>	65

DÜŞMANLIĞI	
Rıza AKYÜREK	
<i>TÜRKİYE’DE ORKESTRA ALANINDA YAPILMIŞ LİSANSÜSTÜ TEZLERİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ</i>	67
Figen DURKAYA & Gizem LOKUMCU BAŞYİĞİT	
<i>ÖĞRETMENLERİN FEN BİLİMLERİ DERSİNDE EĞİTİM BİLİŞİM AĞI KULLANIMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ (TEKİRDAĞ/ÇORLU ÖRNEĞİ)</i>	68
Gizem LOKUMCU BAŞYİĞİT & Figen DURKAYA	
<i>FEN ÖĞRETİMİNDE ÖĞRENCİLERİN EĞİTİM BİLİŞİM AĞI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ (TEKİRDAĞ/ÇORLU ÖRNEĞİ)</i>	69
Fatma AKTURAN & Mustafa BAŞARAN	
<i>OYUNLARLA FEN ÖĞRETİMİNİN ÖĞRENCİLERİN DERSE KARŞI TUTUM VE BAŞARILARINA ETKİSİNİN İNCELENMESİ</i>	70
Bahadır ÇOKAMAY & Koray AY	
<i>KORNO EĞİTİMİNE YÖNELİK ÖRNEK BİR ETÜT ANALİZİ</i>	72
Koray AY & Bahadır ÇOKAMAY	
<i>TÜRKİYE’DE KORNO ALANINDA YAZILMIŞ LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ</i>	73
Dilek YILDIRIM & Cevdet ŞANLI	
<i>TERS YÜZ ÖĞRENME MODELİ</i>	74
AJMAL NIAZI & Sema Altun YALÇIN	
<i>TASARIM TEMELLİ STEM ETKİNLİKLERİNİN ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN MESLEKİ YÖNELİM VE GİRİŞİMCİLERİNE ETKİSİ</i>	75
Muhammet Çağrı ÖZÇELİK & Mustafa Yeşilyurt	
<i>OKUMA ALIŞKANLIĞININ TESPİT EDİLMESİ VE GELİŞTİRİLMESİ</i>	77
Ayşe YEGENGİL & CEVDET ŞANLI	
<i>ÖĞRETMENLERİN PEDAGOJİK YETERLİLİĞİNİN TEKNOPEĞAGOJİK YETERLİLİKLERİ İLE İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİNE YÖNELİK YAPILMIŞ ÇALIŞMALARIN İÇERİK ANALİZİ VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ</i>	78
Çağla Güz ÇAĞILTI & Mustafa YEŞİLYURT	
<i>TÜRKİYE’DE EĞİTİM, KÜRESELLEŞME VE COVID ÜZERİNE İNCELEME</i>	80
Esra Seçim & H. Feriha Akpınarlı	
<i>TEKSTİL BASKI UYGULAMALARI İÇİN TERMOKROMİK BOYALAR VE RENK HASLIKLARI</i>	82
Gülsüm HEKİMOĞLU	
<i>BİR İLETİŞİM FORMU OLARAK GIDA: 24 KITCHEN ÖRNEĞİ</i>	84
A. Aslı İLLEEZ	
<i>DİKİŞ MAKİNESİNİN DÜNÜ BUGÜNÜ</i>	87
A. Aslı İLLEEZ & Esra YARAR	
<i>PANDEMİ DÖNEMİ KONFEKSİYON SEKTÖRÜNDE DİJİTALLEŞME-3BOYUTLU TASARIM SİSTEMLERİ</i>	88
Hakim Kiye	
<i>AŞK KONUSUNUN OSMANLI MİNYATÜR SANATINA YANSIMA BİÇİMLERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME</i>	90
Şengül ACİL	
<i>FAITH WILDING’İN “RAHİM ODASI” ADLI ENSTALASYONU İLE SANATTA KADIN İMGESİNE POSTMODERN BİR YAKLAŞIM</i>	91
Esra YARAR & Biret TAVMAN	
<i>TÜRKİYE’DE ÖRME SANATININ GELİŞİMİ</i>	92
Esra YARAR & A. Aslı İLLEEZ	
<i>PANDEMİ DÖNEMİ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK PERSFEKTİFİNE BAĞLI OLARAK İLERİ DÖNÜŞÜM VE MODA</i>	94
Ali Ertuğrul Küpeli	
<i>GÜNCEL SANAT PRATİĞİ BAĞLAMINDA VİDEO SANATI</i>	96

Latife Ercan Ayhan & Şebnem Orhan	97
<i>VİYOLONSEL ALANINA İLİŞKİN YAZILMIŞ LİSANSÜSTÜ TEZ BİBLİYOGRAFYASI</i>	
Latife Ercan Ayhan & Şebnem Orhan	98
<i>TÜRK MÜZİĞİ VE VİYOLONSEL BAŞLIKLILIK TEZLER</i>	
Gonca SÖNMEZ	99
<i>MAURITS CORNELIS ESCHER'İN SİMETRİ VE METAMORFOZLARININ DİĞER SANAT VE TASARIM AKIMLARINDAKİ YERİ</i>	
Ahmet ALINCA	101
<i>DIYARBAKIR YÖRESİ SEYİRLİK OYUNLARINDAN KOSE OYUNU</i>	
Ayonika paul & Aliana paul & Shubankar Mahapatra	102
<i>MEASURING CUSTOMERS ATTITUDE TOWARDS DEBIT CARD AND CREDIT CARD DUE TO COVID-19</i>	
Said Albayrak & Bülent Sezen	103
<i>FİKİR MADENCİLİĞİ İLE İŞLENEN KULLANICI TWEET' LERİNİN BİTCOİN FİYATI İLE İLİŞKİSİ</i>	
Zeynep KARAŞ	106
<i>MERKEZ BANKACILIĞINDA YAPAY ZEKA UYGULAMALARI</i>	
Zeynep KARAŞ	107
<i>MERKEZ BANKALARI BAĞIMSIZ OLABİLİR Mİ?</i>	
Emine ARSLAN	108
<i>YEŞİL PAZARLAMANNIN KADIN TÜKETİCİLERİNİN SATIN ALMA DAVRANIŞLARINA ETKİSİ</i>	
Osman Geyik	110
<i>TÜRKİYE'DE AR-GE VE YENİLİK HARCAMALARININ BÜTÇE İÇERİSİNDEKİ YERİ VE ÖNEMİ : 2019 VE 2020 YILLARINA İLİŞKİN BİR DEĞERLENDİRME</i>	
Ali Kahramanoğlu	112
<i>BANKACILIK İŞ MODELLERİ DEĞİŞİMİNDE KORONAVİRÜS PANDEMİSİNİN ETKİLERİ</i>	
Sefa ERBAŞ	115
<i>İKNA EDİCİ İLETİŞİM, MODELLER VE STRATEJİLER</i>	
Hülya GÜLAY OGELMAN & Seda SARAÇ & Tuğba ABANOZ	116
<i>DÖRT YAŞTAKİ AKRAN İLİŞKİLERİNİN CİNSİYETE GÖRE İNCELENMESİ</i>	
Yücel ÖZTÜRK	117
<i>TÜRK TAYYARE CEMİYETİNİN YURT İÇİ FAALİYETLERİNİN BASINA YANSIMALARI: TÜRK HAVA MECMUASI ÖRNEĞİ</i>	
İbrahim Yıkılmaz & Murat Sağbaş & Cem Karabal	118
<i>PANDEMİ DÖNEMİNDEN ÇIKIŞTA ÇEVİK SOĞUK TEDARİK ZİNCİRİ YÖNETİMİNİN ÖNEMİ VE AŞI TAKİP SİSTEMİ UYGULAMASI</i>	
Mehmet Emirhan KULA	120
<i>GANDİ'NİN OKYANUS ÇEMBERİ YÖNETİM MODELİNİN ÖNERMELERİ</i>	
Aslıhan İĞDIR AKARAS & Özlem SÖKMEN GÜRÇAM	121
<i>BARIŞ VE GÜVENLİĞİN KÜRESEL KAMUSAL MALLAR PERSPEKTİFİNDE DEĞERLENDİRİLMESİ</i>	
İsmail Aydoğdu	125
<i>ULRICH BECK'İN RİSK TOPLUMU ÇERÇEVESİNDE COVID-19 SALGINININ DEĞERLENDİRİLMESİ</i>	
Mücahit ÇAYIN	126
<i>KÜLTÜR VE KALKINMA İLİŞKİSİ: İSTATİSTİKİ BÖLGE BİRİMLERİ SINIFLANDIRMASI ÇERÇEVESİNDE TÜRKİYE İÇİN BİR DEĞERLENDİRME</i>	
NİHAL SENER	127
<i>DUYGUSAL EMEK</i>	
Asım Cüneyt Adır	129
<i>İŞ GÜVENCESİZLİĞİ</i>	
Ayşegül YILMAZ	131

<i>ÖRFÜN MÜSTAKİL DELİL OLUP OLMADIĞI TARTIŞMASINA BİR KATKI: ÖRFÜN DELİLLİĞİNİN TEORİK TEMELLERİNİN TESPİTİ</i>	
Cemal BAŞAR	
<i>KAMU DÜZENİNİN UNSURU OLAN GENEL SAĞLIĞIN KORUNMASI BAKIMINDAN İZOLASYON FAALİYETLERİ</i>	134
Vedat Bakır & Beyza Bakır	
<i>POZİTİF PSİKOLOJİ BAĞLAMINDA: AŞKINLIK KAVRAMI VE KENDİNİ GERÇEKLEŞTİRME</i>	136
Beyza Bakır & Vedat Bakır	
<i>POZİTİF PSİKOLOJİ BAĞLAMINDA MANEVİ AŞKINLIK</i>	138
M. Hülya Ünal-Karagüven & İbrahim Albayrak	
<i>DOLAYLI UTANMA ÖLÇEĞİ GELİŞTİRME ÖNÇALIŞMASI</i>	140
Nazan KAYTEZ & Fatma MANİCİ ÖZTÜRK	
<i>3-6 YAŞ ARASINDA ÇOCUĞU OLAN EBEVEYNLERİN COVID-19 PANDEMİSİ İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ</i>	142
Ahmet Akın & Beyzanur Uluca & Büşra Yalçın	
<i>EBEVEYNLERİN İKİNCİ ÇOCUK KAYGISI ÖLÇEĞİ: GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI</i>	144
Ahmet Akın & Büşra Yalçın	
<i>EBEVEYNLİK EĞİTİMİNE DAİR ALGI ÖLÇEĞİ: GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI</i>	146
Ahmet Akın & Sevanur Caner	
<i>EVLİLİK ÖNCESİ EKONOMİK KAYGI ÖLÇEĞİ: GEÇERLİLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI</i>	148
AYŞEGÜL EBRU SOYLU & CEVDET ŞANLI	
<i>İLKÖĞRETİMDEKİ ÖĞRENCİLERİN EVLERİNDEKİ ÇALIŞMA ORTAMLARININ YOKLUĞU VE AİLENİN BAŞARILARDAKİ ETKİSİ ÜZERİNE İNCELEME</i>	150
Halil Gökhan TAŞ & Muhammet Onur KESKİN	
<i>SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİN KAMU POLİTİKALARI SÜRECİNDE GÜNDEM BELİRLEME ÜZERİNE ETKİLERİ</i>	151
Melek AKDOĞAN GEDİK	
<i>KADIN İSTİHDAMI: ADANA İLİ ÖRNEĞİ</i>	152
Melek AKDOĞAN GEDİK & Mirza KABAY	
<i>2019-NCOV SALGINININ 2020 YILI SEFALET ENDEKSİ BEKLENTİSİNE ETKİSİ</i>	153
Gülsün Gürkan Yay & İsmail Ertek	
<i>YÜKSELEN PİYASA EKONOMİLERİNDE ENFLASYONU BELİRLEYEN FAKTÖRLER</i>	154
Mehmet DEMİR & Öznur ARSLAN & Yakup ÜLKER	
<i>KRİPTO PARALAR VE MUHASEBELEŞTİRİLME ESASLARINA YÖNELİK GÖRÜŞLER ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA</i>	157
Hanifi Murat MUTLU & Ufuk COŞKUN	
<i>SON KİLOMETRE (LAST MILE) LOJİSTİK KAVRAM VE UYGULAMALAR</i>	159
Hanifi Murat MUTLU & Ufuk COŞKUN	
<i>E-TİCARETTE SİPARİŞ VE LOJİSTİK SÜREÇLERİN YÖNETİMİ</i>	160
Mustafa ÖZYEŞİL	
<i>COVID-19 SÜRECİNDE BANKACILIK SEKTÖRÜNDE ALINAN TEDBİRLERİN ÇALIŞANLARIN ALGISI ETKİSİ: ADIYAMAN İLİ KAMU BANKALARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA</i>	161
Dilek Akbaş Akdoğan	
<i>COVID-19 İLE MÜCADELEDE MALİYE POLİTİKASI ÖNLEMLERİ</i>	162
Fatih KARABULUT	
<i>OSMANLI'NIN DOĞU AVRUPA SİYASETİNDE İSVEÇ VE LEHİSTAN'IN ROLÜ (1700-1743)</i>	164
Fatih KARABULUT	
<i>İNGİLTERE KRALI I. GEORGE'UN OSMANLI İMPARATORLUĞU'NDAKİ DİPLOMATİK GİRİŞİMLERİ (1714-1727)</i>	166

Melikşah Can	168
<i>OSMANLI MODERNLEŞMESİ</i>	
Ahmet YILMAZ & Cihan GENÇTÜRK	169
<i>SAFFÂRİLER'İN KURULUŞ SÜRECİ VE SİSTÂN'A HÂKİM OLMALARI</i>	
Ahmet YILMAZ & Cihan GENÇTÜRK	171
<i>ORTAÇAĞ COĞRAFYA VE SEYAHATNÂME ESERLERİNDE BİTLİS'E DAİR BİLGİLER</i>	
Hadi Belge	173
<i>ZİYA PAŞA'NIN AMASYA ISLAHATININ BİR HATIRASI: ZİLE SAAT KULESİ</i>	
Hadi Belge	174
<i>SEYYAH WILLIAM OUSELEY'İN GEZİ NOTLARINDA AMASYA (1812)</i>	
Melek GÖKSU ERDEĞER	175
<i>III. ALAEDDİN KEYKUBAD'IN FİKİRLERİ VE ŞAHSİYETİ</i>	
Melek GÖKSU ERDEĞER	176
<i>III. ALAEDDİN KEYKUBAD'IN SALTANAT YILLARININ KRONOLOJİSİ</i>	
Azize Kılıç	177
<i>EFLAK-BOĞDAN'DA OSMANLI-RUS ÇEKİŞMESİ (1812-1829)</i>	
Necla ÖZTÜRK & Güven YARAR	178
<i>TÜRK YABANCILAR HUKUKUNDA UZUN DÖNEM İKAMET İZİNİ</i>	
Necla ÖZTÜRK & Güven YARAR	180
<i>YABANCILAR VE ULUSLARARASI KORUMA KANUNU BAKIMINDAN VİZE ZORUNLULUĞU</i>	
Ufuk Ramazan ÇAKMAK	182
<i>AVRUPA İNSAN HAKLARI SÖZLEŞMESİ'NDE ETKİLİ BAŞVURU HAKKI</i>	
Ufuk Ramazan ÇAKMAK	184
<i>COVID-19 SALGINI DÖNEMİNDE DEVLETLERİN YAŞAM HAKKINA İLİŞKİN POZİTİF YÜKÜMLÜLÜKLERİ</i>	
Ali EROL	186
<i>TÜRK VERGİ SİSTEMİNDEKİ VERGİ HARCAMALARI</i>	
Ali EROL	187
<i>ANAYASAL VERGİLEME İLKELERİ</i>	
Mehmet Onur AK	188
<i>SPOR ORGANİZASYONLARINDA TOPLUMSAL CİNSİYET ETKİSİ ÖRNEKLERİ</i>	
Murat ŞAHİN & Resul ÇEKİN	190
<i>COVID-19 PANDEMİ DÖNEMİNDE SALON HOKEYİ OYUNCULARINDA STRES, DEPRESYON VE KAYGININ YAYGINLIĞI VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLER</i>	
Mehmet Şirin GÜLER & Halit ŞAR	191
<i>COVID-19 KOŞULLARINDA ELİT TAEKWONDO SPORCULARININ PERFORMANS DURUMLARININ İNCELENMESİ: KARMA BİR ÇALIŞMA</i>	
Kübra KÜÇÜK & Samet ZENGİN & Selami YÜKSEK & Mehmet Şirin GÜLER	193
<i>TRABZON İLİNDE PERFORMANS SPORU YAPAN YÜZÜCÜLERİN YÜZMEYE BAŞLAMA NEDENLERİ VE BEKLENTİLERİ</i>	
Cumaali YAVUZ & Mikail TEL	195
<i>SPORDA ŞİDDETİN NEDENLERİ</i>	
Cumaali YAVUZ & Mikail TEL	196
<i>SPORDA PROSOSYAL DAVRANIŞLAR NASIL ARTTIRILABİLİR?</i>	
Cumaali YAVUZ & Mikail TEL	197
<i>SPORCU BAŞARISINI ETKİLEYEN İÇSEL FAKTÖRLER</i>	
Fatih KARAMAN	198
<i>UÇUŞ MALİYET HESAPLAMALARINDA BİR ETKEN OLARAK YAKIT</i>	
Tahir Deniz Etgüer & Ali Akgün	199
<i>ANADOLU'DA FİNANS: DOĞUŞU VE CUMHURİYETE KADAR GELİŞİMİ</i>	

Betül Buladi Çubukcu	200
<i>KONAKLAMA İŞLETMELERİNDE DİJİTAL PAZARLAMA UYGULAMALARI</i>	
SANI INUSA MILALA & İBRAHİM İSHİYAKU & SHUAIBU H MANGA	201
<i>FACTORS INFLUENCING BUILDING CONSTRUCTION PROJECTS MANAGEMENT OF COMMERCIAL REAL ESTATE IN BAUCHI METROPOLIS</i>	
Kâmil Abdullah EŞİDİR & Serkan METİN	202
<i>ELAZIĞ YATIRIM ORTAMININ ANALİZİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ ANALYSIS AND EVALUATION OF ELAZIĞ INVESTMENT ENVIRONMENT</i>	
Ferhat Kayış	205
<i>İŞLETME AMACI VE ÜÇÜNCÜ KİŞİLERİN İYİNİYETİ BAĞLAMINDA TİCARİ TEMSİLCİNİN YAPABİLECEĞİ İŞLEMLER İLE TİCARİ TEMSİLCİLİK YETKİSİNE GETİRİLEN SINIRLANDIRMALAR</i>	
Aydın ŞENOL	207
<i>TÜRKİYE DE MOBİLYA SEKTÖRÜNDE MUHASEBE BİLGİ SİSTEMİNİN ÖNEMİ</i>	
Mehmet Aydın	208
<i>TİCARET VE KUR SAVAŞLARI: ULUSLARARASI TİCARETTE YENİ DÖNEMİN BAŞLANGICI MI?</i>	
Mehmet Aydın	209
<i>ULUSLARARASI TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI: TÜRKİYE UYGULAMALARI</i>	
Mehmet ÇANAKCI	210
<i>TÜRKİYE'DE ENFLASYONLA BÜYÜME İLİŞKİSİ SARMALI: YAPISAL SORUNLAR SÜRDÜRÜLEBİLİR Mİ?</i>	

EĞİTİMİN EKONOMİK BÜYÜMEYE VE KALKINMAYA ETKİSİ

Kübra GÖR

Harran Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi,

0000-0002-0451-8654

ÖZET

İkinci dünya savaşından sonra ekonomik büyüme ve ekonomik kalkınma kavramları tüm dünya ülkeleri için önemli hale gelmiştir. Gelişmiş ülkeler dengeli bir büyüme hızını yakalamayı amaç edinirken, gelişmekte olan ülkeler ikinci dünya savaşından sonra kalkınma çabalarını başlatmayı amaçlamıştır. Bu şekilde ekonomik büyüme ve ekonomik kalkınma kavramları günümüzde de güncelliğini muhafaza eden bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. Ekonomik kalkınma ve ekonomik büyüme maliye politikasının uzun dönemli amaçlarından olup etkileri de uzun dönemde kendini hissetmektedir.

Ekonomik büyüme ve kalkınma bakımından bir ülkenin gelişmiş veya gelişmekte olan bir ülke olduğunun tespiti yapılırken ekonomik etkenlerle birlikte sosyal, beşeri ve siyasi faktörler de göz önüne alınmaktadır. Günümüzde gelişmiş ülkelerle gelişmekte olan ülkeler arasında çeşitli farklılıklar söz konusudur. Aynı ülke içerisinde bile bölgeler arası farklılıklar görülebilmektedir. Görülen bu farklılıkların en başında gelişmiş olan ülkeler ekonomik ve sosyal açıdan bireylere geniş imkanlar sağlayarak kendini yetiştirmelerine olanak sağlaması yer almaktadır. Gelişmekte olan ülkelere ise bu gibi olanakların sağlanması çok zor neredeyse imkansız olduğu için bu durum eğitim olgusunu ön plana çıkarmaktadır.

Eğitim, toplumu oluşturan bireylerin bilgi dağarcığında, becerilerinde, düşünme ve davranışında istenilen değişimin sağlama sürecidir. Eğitim, ülkelerin ekonomik, sosyal ve siyasi gelişmişliklerini belirleyen faktörlerin başında gelmektedir. Eğitim toplumu oluşturan bireylere özel fayda sağlamakla birlikte yaratmış olduğu pozitif dışsallık sebebiyle ülkelerin ekonomik büyüme ve kalkınmasında da önemli rol oynamaktadır. Bireylerin eğitim seviyesi yükseldikçe; nitelikli iş gücü artmakta, işsizlik oranları azalmakta, teknolojiye uyum süreci hızlanmakta ve suç işleme oranları düşmektedir. Eğitime yapılan harcamalar neticesinde ileriki dönemlerde elde edilen beşeri sermaye, bu harcamaların maliyetini fazlasıyla karşılayacaktır.

Anahtar kelimeler: Ekonomik Büyüme, Ekonomik Kalkınma, Eğitim

OKUL ÖNCESİ EĞİTİM ÇOCUKLARININ UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNDE EVDEKİ FİZİKSEL VE MOTOR ETKİNLİKLERİNE YÖNELİK ANNE BABA GÖRÜŞLERİ

Buket ŞEN

Uşak Üniversitesi

buket.sen@usak.edu.tr – ORCID ID: 0000-0002-7285-7770

ÖZET

Araştırmada Mart 2020-Haziran 2020 tarihleri arasında eğitim-öğretim dönemini uzaktan sürdüren okul öncesi çağı çocuklarının pandemi sürecinde fiziksel ve motor gelişimine yönelik anne baba görüşlerini belirlemek amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda, anne babaların fiziksel ve motor gelişimi desteklemek amacıyla evde yaptıkları etkinlikler ve düzenlemeleri belirlemek, sürecin kaliteli yürütülmesine yönelik görüşlerini almak hedeflenmiştir. Araştırma kapsamında çocuğu okul öncesi eğitim kurumlarında eğitime devam eden 10 anne baba ile görüşülmüştür. Bu ebeveynlerden 4'ü baba 6'sı ise annedir. Nitel bir araştırma ürünü olan bu çalışmanın verileri yarı yapılandırılmış ve yönlendirici olmayan görüşme tekniği ile toplanmıştır. Bu bağlamda görüşlerden elde edilen veriler her bir anne baba için ayrı ayrı kaydedilmiş, görüşme formları ile alınan cevaplar içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırmaya katılan anne babaların zamanlarının çoğunu oyun oynayarak geçirdiklerini belirlenmiştir. Anne babaların (%60) çocukları ile birlikte hareketli oyunlar oynamayı tercih ettikleri, açık hava oyunlarının da ev içinde oynanmasına destek verdikleri (%50) bulgular arasındadır. Oyun etkinliğine ek olarak deney, boyama ve resim yapma gibi etkinlikleri de uyguladıklarını belirtmişlerdir. Anne babaların ev içerisinde çocukların rahat hareket etmesi ve oyun oynaması amacıyla düzenleme yaptıkları, çocuklar için özel alan oluşturdukları bulgular arasındadır. Anne babalar, pandemi sürecini olumlu bir şekilde atlatmak amacıyla çocuklarına yaş düzeylerine uygun şekilde covid-19 virüsünü anlatarak onları bilgilendirdiklerini ifade etmişlerdir. Anne babaların bu süreçte çocuklarıyla normal zamandan daha fazla ilgilenmeleri gerektiğini düşündükleri belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler : okul öncesi eğitim, uzaktan eğitim, fiziksel ve motor etkinlikler.

KRAL ŞAKİR: TOPLUMSAL CİNSİYET KONUSUNDA OKUL ÖNCESİ DÖNEM ÇOCUKLARINA FİSİLTİLERİ

Buket ŞEN

Uşak Üniversitesi

0000-0002-7285-7770

Ümit DENİZ

Gazi Üniversitesi

0000-0001-5338-8254

ÖZET

Araştırmada, Kral Şakir çizgi filminin toplumsal cinsiyet açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Belirlenen amaç doğrultusunda araştırmanın çalışma modeli nitel bir araştırma yöntemi olan durum çalışması olarak belirlenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu Uşak İl Millî Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı kolay ulaşılabilir konumdaki beş farklı okul öncesi eğitim kurumunda eğitim gören 60-72 aylık 100 çocuk oluşturmaktadır. Uygulama sürecinde çocuklar ile birebir görüşülerek, onlara en sevdikleri çizgi film sorulmuştur. Çocukların verdikleri cevaplar not edilerek en çok izledikleri çizgi filmin Kral Şakir olduğu belirlenmiştir. Belirlenen çizgi filmin analizi için Okul Öncesi Dönem Çocuklarına Yönelik Çizgi Filmleri Toplumsal Cinsiyet Yönünden Değerlendirme Formu (Şen, 2020) kullanılmıştır. Formda çizgi film karakterlerinin kıyafetleri, meslekleri, ev içi ve ev dışındaki görev paylaşımları, kişilik özellikleri, çocukların oynadıkları oyunlar ve oyuncaklar kategorileri bulunmaktadır. Çizgi filmde her bir kategoride, kadın ve erkeğin, kız ve erkek çocuğun nasıl detaylandırıldığına yönelik bilgiler elde edilmektedir. Araştırma kapsamında incelenen 20 bölümde, 3'ü kadın 7'si erkek ve 1'i cinsiyetsiz olmak üzere 11 farklı karakter bulunmaktadır. Kadın karakterlerin kıyafetlerinde pembe, mor ve kırmızı renkler, erkek karakterlerin kıyafetlerinde ise mavi ve siyah renkler ağırlıklı olarak yer almaktadır. Kral Şakir çizgi filminde erkek karakterler bankacı, bilim insanı, yönetmen gibi 5 farklı meslekle ilişkilendirilirken kadın karakterlerin herhangi bir meslek ile ilişkilendirilmedikleri belirlenmiştir. Çizgi filmde kadın karakterlerin ev içinde yemek ve temizlik yapmak gibi faaliyetleri gözlemlenirken, erkek karakterlerin sadece tamirat yaptıkları saptanmıştır. Kadın karakterlerin ev dışındaki faaliyetlerinin, erkeklerin faaliyetlerine göre daha az olduğu

belirlenmiştir. Kral Şakir çizgi filmde kadın ve erkek karakterlerin kişilik özellikleri incelendiğinde kadınların akıllı, sorumluluk sahibi, çalışkan kişilik özellikleri ön plana çıkarılırken erkek karakterlerin sakar, umursamaz, inatçı ve hırslı kişilik özellikleri ön plana çıkarılmıştır. Bununla birlikte, Kral Şakir ismi de erkek cinsiyeti için gücü, ilk ve önemli olmayı, istediği her şeye sahip olmayı çağrıştırmaktadır. Çizgi filmde kız ve erkek çocuklarının beraberce sadece saklambaç oyunu oynadıkları, erkek karakterlerin bu oyunlar dışında bilgisayar oyunu ve basketbol oynadıkları gözlemlenmiştir. Erkek karakterlerin, çizgi filmin 11 bölümünde, top ve joystick oynadıkları gözlemlenirken kız çocukların oyuncak ile oynamadıkları bulgular arasındadır.

Anahtar Kelimeler : okul öncesi dönem, çizgi film, toplumsal cinsiyet.

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN MÜZİK ETKİNLİKLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

Belgin Liman

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Çocuk Gelişimi Bölümü, yliman@mynet.com.tr

Aylin Mentiş Köksoy

Ege Üniversite, Temel Eğitim Bölümü, aylinmentiskoksoy@gmail.com.tr

ÖZET

Bireyin gelişimi ve öğrenmelerin desteklenmesinde okul öncesi dönem önemlidir. Okul öncesi eğitim programında çocukların gelişim alanlarını desteklemeye yardım edecek pek çok etkinlik yer almaktadır. Bu etkinlikler bireysel, küçük grup, büyük grup ve bütünleştirilmiş etkinlikler şeklinde planlanmaktadır. Türkçe, sanat, drama, hareket, oyun, fen, matematik, müzik etkinlikleri ile okuma yazmaya hazırlık çalışmaları ve alan gezilerine yer verilmektedir. Müzik etkinlikleri, çocukların hem bilişsel, dil, motor, sosyal ve duygusal gelişimlerini destekleyen hem de müziksel gelişim sürecini olumlu yönde etkileyen çalışmalardır. Müzik etkinlikleri, bireysel olarak ve toplulukta müzik yapma, başkalarını dinleme, iş birliği yapma gibi sorumluluklar kazandırır. Müzik, öğrenmeyi ve algılamayı kolaylaştıran etkin yollardan biridir. Etkili planlanan müzik etkinlikleri çocuğun yaşamı algılama ve yorumlamasına yardımcı olmakta, aynı zamanda çocukların yaratıcı düşünme sistemini geliştirmektedir. Çocuklara verilen müzik eğitiminin etkili olabilmesinde, okul öncesi öğretmenlerin müzik eğitimine olan yaklaşımları, müzik etkinlikleri planlamaları, etkinliklere çocukların aktif katılımlarını sağlayabilmeleri önem kazanmaktadır. Bu doğrultuda araştırmada, okul öncesi öğretmenlerinin müzik etkinlikleri hakkındaki görüşlerini belirlemek amacıyla, 56 okul öncesi öğretmeni ile görüşme yapılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile toplanan veriler, betimsel analiz tekniği ile yorumlanmıştır. Araştırmanın sonucunda, okul öncesi öğretmenlerinin %63'nün haftada en az bir gün müzik etkinliklerini kullandıkları; öğretmenlerinin %55'nin müzik alanında kendini yeterli bulduğu, %45'nin ise yeterlilik düzeyine ilişkin karşılaştığı sorunlar olduğu belirlenmiştir. Öğretmenlerin çoğu müzik etkinlik uygulamalarında araç gereç kullandıklarını ve sınıflarında bulunan materyalleri tercih ettiklerini belirtmişlerdir. Öğretmenler çoğunlukla müzik etkinliklerinde

bütünleştirilmiş çalışmalara yer verdiklerini ve sınıfta yaptıkları müzik etkinliklerinde aile katılımı çalışmalarına velilerin istekli olması dahilinde yer verdiklerini ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi, Okul öncesi öğretmeni, Müzik etkinlikleri

BİREYİN FARKINDALIK BİLİNCİ OLARAK “HÜRRIYET KASİDESİ”

Gökhan REYHANOĞULLARI

Ankara Üniversitesi

g_reyhanoglu@hotmail.com –

ORCID ID: 0000-0001-7673-3313

ÖZET

Siyasi ve sosyal olayların yönlendirici etkisinin Türk edebiyatı tarihinde en fazla hissedildiği dönemlerden biri olan Tanzimat dönemi, bu bağlamda modernleşme faaliyetlerinin edebî düzlemde de merkeze alınmasını gerekli kılmıştır. Modernleşme faaliyetlerinin birey yaşamında yarattığı değişim/dönüşümler kaotik bir yaşamsal alanın da ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Ahmet Hamdi Tanpınar’ın “Modern Türk edebiyatı bir medeniyet kriziyle başlar.” yaklaşımı, sosyal ve siyasi alanı belirgin olarak işaret etmiş olsa da kriz, bireysel bağlamda önemli sorunsal düzlemlere kaynak oluşturur. Sosyal ve siyasi gelişmelerin karşısında birey, kendini yeniden konumlamak ihtiyacını hisseder. Bireysel olarak yaşanan krizler, yeni bir yaşam alanına göre bir yeni yer arayışı doğurmuştur. Bir bağlamda yerinden edilen bireyin bu medeniyet krizi karşısında anlama ve kavrama düzeylerinde bir dönüşümün yaşaması ihtiyacı kendiliğinden doğmuştur. Çağın gereklerine ve ihtiyaçlarına göre düşünme ve bu düşünceleri hayata geçirme sorunsalında birey, bütün olay ve olguların farkına varma, bu bilinç düzeyiyle de bir kendilik bilinci oluşturma durumunda kalmıştır.

Farkındalık bilincinin açtığı yolda bir yeni birey tipolojisinin ortaya çıkması da bu bağlamda yaşanan krizlerin çözümü için farklı önerileri beraberinde getirdiği görülmüştür. Çünkü farkındalık bilinci geliştiren birey, gerek sosyal ve siyasi olaylara, gerekse de bu bağlamda kendisine konum arayışında kaygı düzeyini arttıran bir düşünsel alana çekilir. Bu yeni birey tipolojisinin en belirgin metinlerinden biri olan “Hürriyet Kasidesi”nde öncelikli olarak kaygı duyan birey, bu kaygısallıkta farkındalık bilinciyle bütün sosyal ve siyasi olay ve olgulara karşı bir kendilik bilinci de geliştirme çabasına girer. Buradaki kaygı, ontik bir kaygıdır ve varoluşsal bir zeminden beslenir. Dolayısıyla Kaside’deki kaygı duyan birey, kaygının oluşumunu gerektiren bütün aşamaları yaşar. Bu bağlamda Kaside bir itiraz, bir ret bilinciyle başlar. Bu itiraz, karşı ülküsel bir eylemlilik sağlar. Bireyin bu ülküsel tipolojisi beraberinde özgürleştirici, hür olma itkisini tetiklerken kaygının varolma/varetme bilincini de uyanık hâle getirdiği görülür. Farkındalık bilinci geliştiren birey, güven duyan, düşünen, iradesini ortaya koyan ve uyanışı işaret eden bir düzlemle “Hürriyet Kasidesi”nde ele alınan bütün kavramların anlam alanlarını açıklamış olur. Farkındalığın özgürleştirici olgusunu kavrayan birey, bu özgürlük bilinciyle yeni bir kişiliği işaret etmiş olur.

Bu çalışmada “Hürriyet Kasidesi”nin öznesi konumundaki yeni tiplojiyi temsil eden bireyin hareket noktası ele alınacaktır. Bu hareket noktası ontik kaygı düzeyindeki farkındalık bilincidir. Kaygının oluşum evreleri, “Hürriyet Kasidesi”nde işaret edilen durumlarla paralel olduğu tespit edilecektir. Gören, farkına varan, bilinçlenen bireyin uyanışını ortaya koyan beyitlerin anlamsal derinliği üzerinde durulacaktır. İşaret edilen bağlamlar dâhilinde kavramsal düzlemde bir tematik okuma yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Namık Kemal, “Hürriyet Kasidesi”, ontik kaygı, farkındalık, bilinç, uyanış, özgürlük.

DOMATES SAÇLI KIZ ADLI ÖYKÜNÜN ÇOCUĞA GÖRELİK AÇISINDAN İNCELENMESİ

Dr. Erkan AYDIN

MEB

erkanaydin02@gmail.com – ORCID ID: 0000-0002-6452-6058

Dr. Faruk KAYMAN

MEB

farukkayman@gmail.com – ORCID ID: 0000-0002-7917-7188

ÖZET

Çocuklar için yazılmış bir eserin çocuk edebiyatı ilkelerine uygun olması çocuğun gelişimsel özellikleri açısından çok önemli bir yere sahiptir. Bu bağlamda yapılan çalışmanın amacı, Sevim Ak tarafından kaleme alınan “Domates Saçlı Kız” adlı kitabı dış ve iç özellikleri yönünden incelemektir. Yetiştirme yurdunda kalan Domates Saçlı Kız’ın, diğer adıyla Güneş’in yurttaki yaşamı ve sonradan ortaya çıkacak öz annesinin kendisini yetiştirme yurdundan alıp evine götürmesiyle birlikte yaşadığı sorunların anlatıldığı bu eserde, nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi kullanılmıştır. İncelenen eser, çocuk edebiyatı ürünlerinde bulunması gereken iç ve dış özellikler esas alınarak incelenmiş olup bu eserin çocuğa görelilik ilkesini yansıtırma durumu belirlenmiştir. İncelenen kitabın dış yapı özelliklerine bakıldığında, kitabın kâğıt kalitesinin, kâğıdın bir yüzünün diğer yüzünü göstermeyecek kalınlıkta olmadığı ve ciltsiz olduğu tespit edilmiştir. İncelenen kitabın sayfa düzenindeki estetik ve uyumun izleme-okuma rahatlığı bakımından uygun olduğu görülmüştür. Ayrıca kitabın içinde yer alan resimlerin olayın kurgusuna ve geçişine uygun olduğu, kapaktaki resmin ise kitabın içeriğiyle uyumlu olduğu görülmüştür. İncelenen kitabın iç yapı özelliklerine bakıldığında ise öne çıkan temaların yalnızlık, anne özlemi, sevgi ve şefkat olduğu tespit edilmiştir. Eserde, okurun merakını arttırmak için sevinç-hüzün, sevgi-sevgisizlik, ilgi-ilgisizlik, anne-çocuk, anne-baba, üvey baba-çocuk ve çocuğun kendi iç çatışması gibi çatışma unsurları tespit edilmiştir. İncelenen eserin dil ve anlatımının çocuğun seviyesine uygun olduğu, eserde yer alan cümlelerin kısa tutularak akıcı bir dil kullanılmaya çalışıldığı görülmüştür. Eserde, bir annenin çocuğuna karşı tutumunun çocuğun yaşamında büyük rol oynadığı ve anne olmanın büyük fedakârlıklar gerektirdiğiyle ilgili iletiler de bulunmaktadır. Ayrıca eserin bazı bölümlerinde anne ve üvey baba şiddetine yer verilmiştir. Fakat bu bölümlerin çocuk okurda ruhsal tahribata yol açmaması için cümlelerin kısa tutulduğu, detaylandırılmadığı ve olumlanmadığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Domates Saçlı Kız, Çocuğa Görelilik, Dış ve İç Yapı.

INVESTIGATION OF THE DOMATES SAÇLI KIZ IN TERMS OF RELATIVITY TO THE CHILD

ABSTRACT

The compliance of a work written for children with the principles of children's literature has a very important place in terms of the developmental characteristics of the child. In this context, the aim of the study is to examine the book “The Domates Saçli Kiz (The Girl with Tomato Hair)”, written by Sevim Ak, in terms of its external and internal features. In this work, where the Girl with Tomato Hair, also known as the Sun, who stayed in the orphanage, her life in the dormitory and the problems she experienced after her mother took her from the orphanage to her home, document analysis was used. The studied work was examined on the basis of the internal and external features that should be found in children's literature products, and the status of this work to reflect the principle of child relativity was determined. Looking at the external structure features of the book examined, it was determined that the paper quality of the book was not thick enough to show one side of the paper and the other side was paperless. It has been observed that the aesthetics and harmony in the page layout of the book are appropriate in terms of viewing-reading comfort. In addition, it has been observed that the pictures in the book are suitable for the setting and transition of the event, and the picture on the cover is compatible with the content of the book. Looking at the internal structure of the book examined, it was found that the prominent themes were loneliness, mother longing, love and affection. In the work, conflict elements such as joy-sadness, love-lovelessness, interest-apathy, mother-child, mother-father, step-father-child and child's own internal conflicts have been identified in order to increase the curiosity of the reader. It was observed that the language and expression of the studied work was suitable for the child's level, and a fluent language was tried to be used by keeping the sentences in the work short. There are also messages in the work that a mother's attitude towards her child plays a major role in the child's life and that being a mother requires great sacrifices. Also, violence of mother and stepfather is included in some parts of the work. However, it has been observed that the sentences are kept short, not elaborated and not affirmed so that these sections do not cause mental damage to the child reader.

Key Words: Domates Saçli Kiz, Relative to the Child, External and Internal Structure.

LISA PAPP'İN MADELINE FINN İLE KÜTÜPHANE KÖPEĞİ ADLI ÖYKÜSÜNÜN ÇOCUĞA GÖRELİK İLKESİNE GÖRE İNCELENMESİ

Dr. Faruk KAYMAN

MEB

farukkayman@gmail.com – ORCID ID: 0000-0002-7917-7188

Dr. Erkan AYDIN

MEB

erkanaydin02@gmail.com – ORCID ID: 0000-0002-6452-6058

ÖZET

Çocukların günlük hayatlarında okudukları edebî eserlerin, hem tasarım hem içerik hem de eğitsel özellikleri bakımından hitap ettiği çocukların yaş ve gelişim özelliklerine uygun olması çocuğun bilişsel, sosyal ve dilsel gelişimi açısından büyük bir önem taşımaktadır. Bu çalışmanın amacı, 2016 yılında Amerika’da çocuk kitapları dalında Ebeveynlerin Seçimi Altın Ödülü’nü alan ve Lisa Papp tarafından kaleme alınan “Madeline Finn İle Kütüphane Köpeği” adlı öyküyü çocuğa görelilik ilkeleri açısından incelemektir.

Okumayı yeni sökmeye başlayan, kelimeleri telaffuz ederken zorlanan ve kendisiyle bu durumundan ötürü okul arkadaşlarının alay ettiği Madeline Finn, kitap okumayı sevmemektedir. Ancak kütüphanede tanıştığı bir köpek vasıtasıyla kitap okumaya başlayan Madeline Finn’in anlatıldığı bu kitapta nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi kullanılmıştır. İç ve dış özellikleri yönünden incelenen eserin çocuğa görelilik ilkesini yansıtmadığı belirlenmeye çalışılmıştır.

Eserin tasarımına bakıldığında; çocuğun rahatlıkla taşıyabileceği hacim ve ağırlıkta olduğu; çocuğun ilgisini çekebilecek, kitabın özünü yansıtan ve kolay yıpranmayan bir kapakla kaplandığı; hitap ettiği yaş grubundaki çocuklar tarafından kolaylıkla okunabilecek yazı büyüklüğüne sahip olduğu; çocuğun gözünü yormayan yumuşak, mat bir kuşe kâğıda basıldığı; kitabın kâğıt kalitesinin sayfanın bir yüzündeki resim ve yazıların diğer sayfada görünmesine müsaade etmediği görülmüştür. Kitabın sayfa düzenine bakıldığında resim-metin uyumunun belirgin olduğu, ilk sayfadan son sayfaya kadar tasarlanan resimlerin kurgulanan olaylarla uyumlu olduğu tespit edilmiştir. Kitabın içeriğinde didaktizm, ideolojik söylemler, abartılmış merak, toz pembe bir dünya, aşırı duygusal öğeler, rastlantısallık, şiddet gibi çocuğa görelilik ilkesine ters düşen öğelere yer verilmemiştir. Eserin çevirisi hitap ettiği çocuk seviyesine uygun kelimelerle; akıcı, kısa ve Türkçenin anlatım gücünü yansıtan cümlelerle yapılmıştır.

Sonuç olarak, Madeline Finn ve Kütüphane Köpeği adlı eserin iç ve dış yapı özellikleri bakımından çocuğa görelilik ilkesine uygun bir görüntü sergilediği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Lisa Papp, Madeline Finn ve Kütüphane Köpeği, çocuğa görelilik ilkesi

INVESTIGATION OF LISA PAPP'S MADELINE FINN AND THE LIBRARY DOG STORY IN ACCORDANCE WITH THE PRINCIPLE OF RELATION TO CHILDREN

ABSTRACT

It is of great importance for the cognitive, social and linguistic development of the child that the literary works that children read in their daily lives are appropriate for the age and developmental characteristics of the children they address, both in terms of design, content and educational features. The aim of this study is to examine the story "Madeline Finn and the Library Dog", which was awarded the Parents' Choice Gold Award in the category of children's books in the United States in 2016 and written by Lisa Papp, in terms of child relativity.

Madeline Finn, who has just begun to take up reading, has trouble pronouncing words, and who is mocked by her schoolmates for her situation, doesn't like to read. However, document analysis, one of the qualitative research methods, was used in this book, which tells about Madeline Finn, who started to read a book with a dog she met in the library. It was tried to determine whether the work, which was examined in terms of internal and external features, reflects the principle of relativity to the child.

Looking at the design of the work; the volume and weight that the child can easily carry; covered with a cover that could attract the child's attention, reflects the essence of the book and is not easy to wear; has a font size that can be read easily by children of the age group it addresses; printed on a soft, matte glossy paper that does not tire the child's eyes; it has been observed that the paper quality of the book does not allow the pictures and texts on one side of the page to appear on the other page. When looking at the page layout of the book, it was found that the picture-text harmony was evident, and the pictures designed from the first page to the last page were compatible with the events that were fictionalized. The content of the book does not include elements that contradict the principle of relativity to the child, such as didacticism, ideological discourses, exaggerated curiosity, a pink world, excessive emotional elements, randomness and violence. Translation of the work with words appropriate to the level of the child it addresses; It is made with fluent, short sentences that reflect the expressive power of Turkish.

As a result, it can be said that the work named Madeline Finn and the Library Dog displays an image in accordance with the principle of child relativity in terms of its internal and external structure features.

Keywords: Lisa Papp, Madeline Finn and the Library Dog, the principle of relativity to the child

VOICE OF TURKISH ELT STUDENTS: WE CAN CHOOSE THE RIGHT COURSEBOOKS TO TEACH ENGLISH!

Gonca Subaşı

Anadolu Üniversitesi

goncas@anadolu.edu.tr 0000 0001 7049 5940

ABSTRACT

It is an undeniable fact that coursebooks play a pivotal role in learning and teaching a foreign language. Some teachers follow coursebooks like a recipe book, others are ready to make the necessary changes to meet the demands of their learners. Whichever route is chosen, the selection of the materials, namely coursebooks, is one of the vital decisions for teachers to make to shape their courses. Similarly, as future teachers, this hard verdict should also be given by teacher trainees while preparing lesson plans for their methodology courses or attending school practice. Thus, they are required to make professional judgements with regard to the evaluation, selection and adaptation of course materials all the time. The crucial issue is to assess their readiness level to make this judgement. The present study shows an attempt to explore this issue following a mixed methods design. It is conducted to find out whether teacher candidates who take the “ELT Material Development and Adaptation” course have the necessary information about choosing textbooks or not. 33 fourth-grade students enrolled in the ELT Department of Faculty of Education at a state university participated in the study in the academic year 2019-2020 Fall Term. The data were collected through a questionnaire and semi- structured interviews. The researcher adapted Grant’s (1987) and Cunningsworth’s (1984) checklists mainly and the other evaluation forms to design the questionnaire with the help of expert opinions. 10 students volunteered to take part in the interviews to share their ideas on their criteria about the selection and evaluation of coursebooks. Descriptive statistics and constant comparative method were utilized to examine the data. The outcomes of the study showed that the participants were highly successful at choosing, evaluating and adapting a coursebook which highlighted the significance of the course they took. The interview results indicated that the students found this course very useful to develop their critical thinking skills in the process of choosing the right material.

Key words: ELT coursebook evaluation, ELT material development and adaptation course, Turkish ELT students

EDEBİ METİNLER VE YABANCI DİL ÖĞRETİMİ/ÖĞRENİMİ**Gizem Köşker**

Anadolu Üniversitesi

gizemkosker@anadolu.edu.tr – 0000-0002-0115-9756

ÖZET

Yabancı dil kullanımı günümüz koşullarında artık bir nitelik olmaktan çıkmış ve bir ihtiyaç haline gelmiştir. Küreselleşmenin etkileri ve bilim/teknoloji alanlarında hızla kaydedilen gelişmeler, farklı ülkelerden, farklı topluluklardan bireyleri birbirleriyle etkileşim halinde olmaya yönlendirmektedir. Ekonomik ve ticari faaliyetler, sosyal paylaşımlar, eğitim/öğretim süreçleri gibi birçok alanda yabancı dil kullanımı önemli bir gereklilik olarak kabul edilmektedir. Bu nedenle eğitim ve öğretim kurumlarında yabancı dil programlarına verilen önem her geçen gün artmaktadır. Farklı kültürlerden bireylerin etkileşim içinde olduğu günümüz şartlarında, yabancı dil öğretiminde/öğreniminde, birbiriyle sürekli etkileşim halinde olan dil ve kültür arasındaki güçlü ilişkinin altı çizilmiş ve bu çerçevede birçok kurumda yabancı dil öğretimi/öğrenimi programları kültürün yabancı dil kullanımındaki önemi temel alınarak yeniden düzenlenmeye başlamıştır. Bir yabancı dil aracılığıyla farklı toplumlardan bireylerle iletişim kurmak dil bilgisel paylaşımın yanı sıra kültürel paylaşımı da beraberinde getirmektedir. Kültürel bağlamda gerçekleşen bu paylaşım yabancı dil kullanıcısının dünya görüşünü farklılıklarla zenginleştirmektedir. Bu yaklaşım aynı zamanda her yabancı dil kullanıcısında, kendinden farklı olana karşı empati, saygı ve anlayış gibi evrensel değerlerin gelişmesine önemli ölçüde katkı sağlamaktadır. Dil ve kültür öğretimi birlikte gerçekleştirilen yabancı dil öğretimi/öğrenimi sürecinde her birey, farklı topluluklarla etkileşim kurarak yenedünyalar keşfetmektedir. Bu çerçevede edebiyat, dili öğretilen toplumun kültürel özelliklerini doğrudan, en dolaysız şekilde ve olduğu gibi aktaran önemli disiplinlerden birisi olarak öne çıkmaktadır. Edebi metinler okuyucuya, ele alınan topluma dair çok çeşitli alanlarda kültürel bilgi aktarmaktadır. Bu çalışma, yabancı dil öğretiminde/öğreniminde, dili öğretilen/öğrenilen hedef toplumun, edebi eserler aracılığıyla kültürel aktarım açısından katkılarını ele almak amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yabancı dil öğretimi/öğrenimi, edebi metinler, kültürel aktarım.

**AKADEMİK KİTAPXANALARDA KİTAPXANA-INFORMASIYA
FƏALİYYƏTİNİN ƏSAS XÜSUSİYYƏTLƏRİ
(Elmi-nəzəri təhlil)**

Kazimi Parviz Firudin oğlu

Baku State University, Associate Professor, Doctor of Philosophy,
ORKID: - Parviz Kazimi4[0000-0001-5577-4773]

Orkhan Agamirzayev

Doctor of Philosophy in History,

Institute of Manuscripts named after Mohammad Fuzuli of ANAS

orkhan_767@mail.ru

XÜLASƏ

Açar sözlər: kitabxana işi, idarəetmə, sənəd resursları, müasir texnologiyalar.

Tarix boyu kitabxanalar cəmiyyətin informasiya resurslarını toplayan, sistemləşdirib mühafizə edən, məsafəyə və zamana ötürən ən mötəbər informasiya xidməti müəssisələri olmuşdu. Kitabxanalar nəinki bu missiyanı layiqincə yerinə yetirə bilmişdir, eləcə də insan cəmiyyətinin mədəni inkişafında əhəmiyyətli rol oynamışdır. Kitabxanalar eyni zamanda mürəkkəb prosesləri həyata keçirdiklərinə görə həm də müstəqil idarəetmə obyektləri kimi də öyrənilir. [1.s.132.]

Müasir dövrdə bir sıra qurumlar informasiyanın emalı proseslərinə cəlb olunmuşdur. Cəmiyyətdə informasiya proseslərinin avtomatlaşdırılması xeyli dərəcədə genişlənmiş, yeni tipli informasiya sistemləri yaradılmışdır və funksiyalarından asılı olaraq onlar informasiya axtarışı, informasiyanın idarəetmə sistemi, hesablama, məlumatın işlənməsi, kitabxana-informasiya sistemləri və s. kimi adlandırılmışdır. Bu prosesin tamamilə formalaşma dövrü bitmiş kimi də görünür. Prosesin sürətlə mürəkkəbləşməsi davam edir, transformasiya olur, yeni formalar alır və yeni hibrid sistemlər yaradılır ki, onları bir mənalı adlandırmaq mümkün deyil. Hal-hazırda dövlət strukturlarına, iri kommersiya təşkilatlarına informasiya xidmətini təşkil edən çox sayda personal qrup cəlb edilmişdir. Artıq informasiya kütlələrinin fasiləsiz artımı nəticəsində informasiya xidmətində differensiyallaşma baş verməkdədir. Mediya informasiya massivləri, sosial informasiya kütləsi, informasiya xidmətinin texniki və proqram təminatı, elmi informasiya mənbələri, hüquqi informasiya xidməti və digər informasiya xidməti altqrupları yaranmaqdadır. Bütün proseslər daima yeniləşən texnologiyalara əsaslanır.

Kitabxana-informasiya müəssisələrinin menecmenti, idarəetmənin təşkili texnologiyası, akademik müəssisələrin kitabxanaları o cümlədən problemin kompleks tətbiqini tələb edir. Təccüblə qeyd olunmalıdır ki, bir çox elmi müəssisələrin əməkdaşları öz institutlarının elmi nəşrlərini mötəbər hesab etməyərək, xarici nəşrlərdə yüksək reytingli jurnallar axtarır və onlarla əməkdaşlıq edir. Belə olan halda institutun elmi dərgiləri uzun müddət nüfuzlu və yüksək reytingli jurnal ola bilməyəcək. Eləcə də institut alim və tədqiqatçılarının xarici nəşrlərdə çap olunan məqalələri 3 mərhələdə qeydiyyatata alınmalı və açıq əlçatırlığı təmin edilməlidir.

- 1-ci mərhələdə institut səviyyəsində (lokal),
- 2-ci mərhələdə respublika səviyyəsində (reqlional),
- 3-cü mərhələdə beynəlxalq səviyyəsində (beynəlxalq).

Bu baxımdan akademik kitabxanaların elmi materialların çap plunması və qiymətləndirilməsi proseslərini də bir başa nəzarət altına almalı və onu idarə etməlidir.

MAIN FEATURES OF LIBRARY AND INFORMATION ACTIVITIES IN ACADEMIC LIBRARIES

(scientific and theoretical analysis)

SUMMARY

Key words: library work, management, document resources, modern technology.

Throughout history, libraries have been the most authoritative institutions of information services that collect, organize and protect the information resources of society, transferring them across space and time. Libraries have not only fulfilled this mission historically, but have also played an important role in the cultural development of human society. Libraries are also studied as independent information objects as they carry out complex social processes. [1.s.132.]

In our time, a number of institutions are engaged in information processing. The automation of information processes in society has significantly expanded, new types of information systems have been created, which, depending on their functions, can be used to search for information, information management systems, calculations, data processing, library and information systems, etc. The period of complete formation of this process does not seem to be over. The process continues to rapidly complicate, transform, take on new forms and create new hybrid systems that cannot be called unambiguous. Currently, a large number of personnel groups are involved in providing information services to government agencies and large commercial organizations. The differentiation of information services is already taking place as a result of the continuous growth of the media. Mass media information arrays, social information mass, hardware and software of the information service, sources of scientific information, legal information service and other subgroups of information services are being created. All processes are based on constantly updated technologies.

The management of library and information institutions requires an integrated application of academic library management technologies.

Surprisingly, employees of many scientific institutions do not consider the scientific publications of their institutes to be authoritative, but look for top-rated journals in foreign publications and cooperate with them. In this case, the scientific journals of the Institute will not be prestigious and highly rated for a long time. Also, articles published by scientists and researchers of the Institute in foreign publications must be registered in 3 stages and open access provided.

At the 1st stage at the institute level (local),

At the 2nd stage at the national level (regional),

Internationally (international) stage 3.

From this point of view, academic libraries must fully control and manage the printing and evaluation of scientific materials.

ОСНОВНЫЕ ОСОБЕННОСТИ БИБЛИОТЕЧНО-ИНФОРМАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В АКАДЕМИЧЕСКИХ БИБЛИОТЕКАХ

(научно-теоретический анализ)

РЕЗЮМЕ

Ключевые слова: библиотечное дело, менеджмент, документальные ресурсы, современные технологии.

На протяжении всей истории библиотеки были наиболее авторитетными учреждениями информационных служб, которые собирают, систематизируют и защищают информационные ресурсы общества, передавая их на пространства и во времени. Библиотеки не только выполнили эту миссию исторически, но и сыграли важную роль в культурном развитии человеческого общества. Библиотеки также изучаются как независимые информационные объекты, поскольку они выполняют сложные социальные процессы. [1.s.132.]

В наше время обработкой информации занимается ряд учреждений. Значительно расширилась автоматизация информационных процессов в обществе, созданы новые типы информационных систем, которые в зависимости от их функций могут использоваться для поиска информации, системы управления информацией, вычислений, обработки данных, библиотечных и информационных систем и т. д. Период полного формирования этого процесса вроде бы не закончился. Процесс продолжает стремительно усложняться, трансформироваться, принимать новые формы и создавать новые гибридные системы, которые нельзя назвать однозначными. В настоящее время задействовано большое количество групп персонала, занимающихся информационным обслуживанием государственных органов и крупных коммерческих организаций. Дифференциация информационных услуг уже происходит в результате постоянного роста средств массовой информации. Создаются информационные массивы СМИ, социальная информационная масса, техническое и программное обеспечение информационной службы, источники научной информации, юридическая информационная служба и другие подгруппы информационных служб. Все процессы основаны на постоянно обновляемых технологиях.

Управление библиотечными и информационными учреждениями требует комплексного применения технологий управления библиотеками академических учреждений.

Удивительно, но сотрудники многих научных учреждений не считают научные публикации своих институтов авторитетными, а ищут высокорейтинговые журналы в зарубежных изданиях и сотрудничают с ними. В этом случае научные журналы института еще долго не будут престижным и высокорейтинговым. Также статьи, опубликованные учеными и исследователями института в зарубежных изданиях, должны быть зарегистрированы в 3 этапа и обеспечен открытый доступ.

На 1-м этапе на уровне института (локальном),

На 2-м этапе на национальном уровне (региональном),

на 3 этапе - международном уровне (международном).

С этой точки зрения академические библиотеки должны полностью контролировать и управлять процессами печати и оценки научных материалов.

PROF. DR. SAMİR BEGLEROVİÇ (1973-2020) HAYATI, ESERLERİ VE AKADEMİK AÇISINDAN TASAVVUFA KATKISI

İbrahim Coziç doktora öğrenci

Sarajevo Üniversitesi

djozicibrahim@gmail.com – ORCID ID 0000-0002-5951-7480

ÖZET

Bu çalışmada, bir büyük ay önce vefaat eden prof.dr. Samir Begleroviç hakkındadır. Çalışmamızda Samir Hoca'nın hayatı, bazı eserleri ve onun akademik açısından tasavvufa katkısı.

Çalışmamız üç bölüme ayırdık. İlk olarak Samir Hoca'nın hayatı hakkında genel bilgileri ve ondan sonra yazdığı bazı eserleri nakledeceğiz. En son olarak, onun iki kitabı vasıtasıyla, onun tasavvufa katkısı hakkında yazacağız. Üçüncü bölümünde, özellikle onun bu iki kitabı üzerine duracağız çünkü onların ehemmiyeti büyüktür. Birinci kitabı, “Şeyh Abdülkâdir Geylânî ve Kâdiriyye tarîkatı” onun doktora tezidir. Bu doktora tezi için, “Saraybosna Temel İslami Bilimleri Fakültesi'nin tarihinde belki en iyi ve en sağlam yazılmış doktora tezidir” denilmektedir. “Şeyh Feyzullah Hacıbayriç gözüyle XX yüzyılda Bosna Hersek'te tasavvuf” adlı ikinci kitabı çok önemlidir. Bu kitabı aslında onun yüksek lisans tezidir, lakin, yıllar boyunca onun üzerine çalışıp, kitabı iyice genişlemiştir. Kitabın önemi ise, kitapta Samir Hoca sadece tasavvuf ile ilgili yazmıyor, Bosna Hersek'te o zamanındaki sosyal durumu ve özellikle müslümanların durumu kitabında yazıyor. Öte yandan, Samir Hoca kitabında iki önemli şeyi hakkında yazıyor. İlk olarak, Saraybosna'daki tasavvuf halkası ve reisü'l-ulemâ Mehmed Cemaleddin Çauşeviç Efendi'nin tasavvuf ile güçlü bağlantıları hakkında cesurca yazıyordu. Bugünkü Saraybosna'daki tasavvuf ve tarikat halkaları ve tekkeleri'nin çoğu Samir Hoca kitabında zikrettiği tasavvuf halkasındandır.

Hoca'nın bir büyük ay önce vefaati sebebiyle, bu makale onun hayatı, eserleri ve çalışmaları hakkında ilk akademik çalışmasıdır, ve kesinlikle son olmayacaktır.

Anahtar Kelimeler : Samir Begleroviç, tasavvuf, Bosna Hersek.

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE GÖRÜNTÜSEL GÖSTERGELER YOLUYLA KÜLTÜR AKTARIMI: “YEDİ İKLİM” TÜRKÇE ÖĞRETİM SETİ KAPAK TASARIMI ÖRNEĞİ¹

Prof. Dr. Ergün Koca

Girne Amerikan Üni., Eğitim Fak., Girne / KKTC
Orcid ID E. Koca: <https://orcid.org/0000-0002-4003-1851>

YL Öğrencisi Tolga Solak

Girne Amerikan Üni., Eğitim Fak., Girne / KKTC

ÖZET

Yabancı dil öğretiminde amaç yalnızca dilin okuma, yazma, anlama, anlatma gibi temel becerilerini kazandırmak değildir. Hedef dil öğretilirken aynı zamanda o dilin beslediği ve beslediği kültürün ve kültürel alt yapının da öğretilmesi amaçlanmalıdır. Dil öğrenmenin genel temayülü üzere öğretilen yabancı bir dilin, yabancı kültürü de beraberinde getirmesi kaçınılmazdır. 'Dil kültürüyle gelir.' yaklaşımı aslında dilin kültürünü öğrenmeden, dile tam anlamıyla vakıf olunamayacağı düşüncesinin sloganlaşmış halidir. Bu durum, dil öğretim setlerinde muhakkak dikkate alınmalıdır.

Yabancılara Türkiye Türkçesi öğretimi; iki binli yılların başından itibaren gerek devlet gerekse özel sektör eliyle yoğun bir şekilde dünyanın çok farklı coğrafyalarında gerçekleştirilmektedir. Bu süreç içerisinde birçok dil öğretim setleri ve malzemeleri kullanılmış, edinilen tecrübeler yeni çalışmalara aktarılmıştır. Binlerce on binlerce insanın Türkçeyi bu kaynaklar yardımıyla öğrendiğini düşünürsek aynı zamanda kültürümüzle tanışmış olmalarını varsaymamız gerekir. Bu tanışmanın olumlu sonuçlar doğurması adına, bu kaynaklarda gerek dilsel gerekse görsel göstergelerin aktarım gücü düşünülerek bilinçli bir şekilde seçilmesi önem arz etmektedir.

Göstergebilim, F. De Saussure ile şekillenen geçmişiyle bugün itibariyle disiplinlerüstü özellikleriyle bir çok bilim dalının başvurduğu önemli bir referans olarak öne çıkmaktadır. Saussure'ün dilsel göstergelerle ilgilendiği başta gösterge, gösteren ve gösterilen terimleri olmak üzere dili bir dizge olarak ele alıp sistemleştirmesi de göstergebilimin ilgi alanı oluşturur; Ch. S. Peirce, R. Barthes, R. Jakobson, C. Metz, N. Chomsky, P. Wollen, J. Derrida'ya başta olmak üzere birçok bilim adamının dilden-edebiyata, felsefeden-psikolojiye, mimariden-matematiğe, iletişimden-sinemaya, reklama, fotoğrafa, beden diline, görsel tasarımlara kadar birçok alanda anlam aktarımını, görsel mesaj vermeyi, iletişim gerçekleştirilmeyi, estetik zevk paylaşımını, bilgi alış-verişi sağlamayı vb. çeşitli göstergeler yoluyla yapmanın mümkün olduğunu öne çıkarmaları da. Yani dilsel bir öge olan sözcükler de, doğal bir olay olan güneşin doğup batması, ateşi belirten duman da,

¹ Bu çalışmanın genişletilmiş hali, Girne Amerikan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Ens., Türkçe Öğretimi YL Programında tez olarak sunulacaktır.

yağmur bulutlarının karartısı da, bir ülkenin bayrağı da, bir futbol takımının amblemi de, bir ülkenin somut ve soyut kültürünün ürünleri olan mimari de, sanat da, folklorik birçok unsur da, dini ve milli göstergeler de, bir tiyatro sahnesindeki kostüm ve tasarımlar da, kısa ya da uzun metrajlı bir filmin mekanı ve karakterleri de göstergebilim açısından anlamlandırmanın bir yoludur.

Bu çalışmada, Türkçe öğretiminin en büyük hamisi Yunus Emre Enstitüsü'nün yabancılara Türkçe öğretiminde son uyguladığı set olan “Yedi İklim” öğretim setinin A1 / A2, B1 / B2 ve C1 / C2 ders kitaplarının kapak tasarımından hareketle görme duyusunun gücüne ve etkisine de değinilerek, görsel göstergeler (fotoğraf, tablo, graffiti, illüstrasyon, karikatür, simge vb.) yoluyla yapılan kültür aktarımı öğeleri tespit edilecek, katkısı vurgulanacak ve gösterge, gösteren ve gösterilen düzleminde yorumlanacaktır.

Anahtar Sözcükler: Yabancılara Türkçe Öğretimi, Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti, Kültür Aktarımı, Görsel (Görüntüsel) Göstergeler vb.

MEMDUH ŞEVKET ESENDAL'IN “GURBET ELLERDE” ADLI ÖYKÜSÜNÜN İNCELENMESİ

Dr. Öğ. Gör. Gülsün Nakıboğlu

İstanbul Teknik Üniversitesi

0000-0003-0973-7589

ÖZET

Bu çalışmada durum öykücülüğü alanında Türk Edebiyatının öncü ismi Memduh Şevket Esendal'ın *Veysel Çavuş* kitabında yer alan “Gurbet Ellerde” adlı öyküsü incelenmektedir. Öykü, ilk bakışta biçimsel özellikleri açısından dahi Memduh Şevket Esendal'ın öykülerinin alışılmış yapısından oldukça farklıdır. Öykü “Gurbet Ellerde” çatı başlığı altında on tane farklı alt başlıktan oluşur. Bu alt başlıklar altında her biri ayrı birer öykü özelliği taşıyan öyküler yer alır. Bu öykülerin uzunluğu genellikle bir cümle ile on bir cümle arasında değişmektedir. İstisnai olarak son bölüm otuz bir cümleden oluşmaktadır.

Öykülerin her biri hem kendi içinde bir bütün özelliği arz etmekte hem de çatı öyküde anlamlı bir bütünlük oluşturacak şekilde yan yana yer almaktadır. Çalışmada ayrıntılı olarak tartışılarak gösterildiği gibi bu öyküler birer küçürek öykü özelliği göstermekle birlikte bir çatının parçaları oldukları için çatı öykünün küçürek öykü olarak tanımlanması mümkün olmamaktadır. Ayrıca bir dış çerçeve içine yerleştirilmedikleri için de öykünün çerçeve öykü olarak tanımlanması mümkün değildir. Bu sebeple bu istisnai öyküyü tanımlamak üzere çalışmada “takımada öykü” adlandırması bir tavsiye niteliğinde sunulmaktadır.

Öykünün incelenmesi neticesinde varılan sonuçlar doğrultusunda takımada öyküyü şöyle tanımlamak gerektiği: Bir öykünün farklı bölümleri olarak değerlendirilebilecek ancak müstakil birer öykü özelliği de gösteren, aralarında farklı şekillerde olay, durum, figüratif kadro, zaman, mekân, anlatıcı, bakış açısı, imge, simge ya da metafor ortaklığına bağlı bir ilişki kurulmuş öykü adalarından oluşan öyküye “takımada öykü” adı verilir. Takımada öykünün birer küçürek öykü özelliği gösteren ada öykülerinin simgesel ve imalı anlatımı bu örnek için geçerli olsa da farklı öykü örnekleri üzerinden bir inceleme yapılmaksızın takımada öyküyü tanımlarken bu vasıfları bir kural gibi tek bir örnek üzerinden koymanın doğru olmadığı kanaatine varıldı.

Öncelikle her bir ada öykü ayrı ayrı ele alınarak ada öykülerin temel unsurları (figüratif kadro, zaman, mekân, olay/durum, anlatıcı, bakış açısı) ortaya konuldu. Müteakiben öykülerin bu yüzeysel okumanın ortaya çıkarmayacağı derin bir yapıya işaret ettiği tespit edildiğinden simgesel bir okumaya müracaat edildi. Simgesel okumayla derin yapıdaki farklı anlam katmanları, göndermeler açıklandı. Bu noktada eşik kronotopundan da faydalanıldı.

Yapılan incelemeler neticesinde “Gurbet Ellerde” adlı öyküsünde Esendal'ın daha önce kullandığı Maupassant ve Çehov türünün dışında bir estetik anlayışı benimsediği görüldü. Öyküye hâkim olan modernist anlayışın tespit edilmesi ardından yabancılaştırma estetiğinin öyküde nasıl işlevsel şekilde kullandığı delillendirildi. Grotesk ve fantezi unsurlarından Esendal'ın öyküsünde nasıl faydalandığı gösterildi. Farklı okumalarla anlamın nasıl genişletebileceğine işaret edildi. Biçimsel parçalanmanın

öykünün yazıldığı dönemin tarihî gerçekliğinden -muhtemelen İkinci Dünya Savaşı yılları, kitapta yazıldığı tarih belirtilmediği için tam olarak tespit edilemiyor- nasıl etkilendiği gösterilmeye çalışıldı.

Sonuç olarak Memduh Şevket Esendal'ın “Gurbet Ellerde” öyküsünün modernist sanat anlayışının biçimi bozan, avangart, çok anlamlı, grotesk ve fanteziden faydalanan yapısı ortaya çıkarıldı. Türk öykücülüğü adına öncül bir deneysel teşebbüsün meyvesi öykünün edebiyat tarihi açısından önemi üzerinde duruldu.

Anahtar Kelimeler: Yeni Türk Edebiyatı, Memduh Şevket Esendal, öykü, takımda öykü, eşik kronotopu, modernist öykü, yabancılaştırma estetiği, fisyon, grotesk, fantezi

AFRİKALI MODA TASARIMCILARININ İFADE VE TASARIM ARACI OLARAK DEKOLONİZASYONU KULLANIM ŞEKİLLERİ

Serdar Egemen Nadasbaş

Atılım Üniversitesi

ORCID ID 0000-0001-9040-1104

ÖZET

7 Haziran 1494’de imzalanan Tordesillas Antlaşması ile birlikte koloncilik (sömürgecilik) girişimleri hız kazanmış, Amerika, Hindistan, Uzak Doğu ve Afrika’nın birçok yeri medeniyet getirmek (!) iddiası ya da yeni pazar oluşturma arzusu ile Avrupa devletleri tarafından koloni haline getirilmiştir. Dünya tarihinde önemli değişikliklere yol açan bu durum 20. Yüzyıla kadar devam etmiş, 1. ve 2. Dünya Savaşı’nın sömürgeci devletler üzerinde yarattığı yıkıcı etkileri fırsat bilen koloni devletleri savaşarak ya da antlaşmalar ile bağımsızlıklarını kazanmaya başlamışlardır. 1940’da başlayan ve 1994’de tamamlandığı düşünülen bu özgürleşme süreci dekolonizasyon olarak adlandırılmaktadır.

Buna karşılık yüzyıllarca başka bir devletin kontrolü altında yaşamış bir devletin yararlarını sarması, sürecin etkilerini silmesi ve özüne yeniden kavuşması bir anda mümkün olmamaktadır. Bu nedenle dekolonizasyon sadece bağımsızlıkla ilgili değil, aynı zamanda koloni devletlerinin sömürge mağduriyeti yaşanmamış bir senaryoda nasıl olabileceğine yönelik vizyoner bir bakış geliştirmekle de ilişkilidir. Bu nedenle koloni devletlerinin öz benliklerini geri getirmek, Avrupa’nın izlerini silmek için attıkları her adım dekolonist bir tutum olarak görülebilir. Kökenleri sahiplenen bu tutum bir ifade biçimi olarak giysi tasarımında da kendini göstermektedir. Özellikle Afrikalı moda tasarımcılarının marka kimliklerini ve tasarım stillerini dekolonize tasarım yaklaşımı ile oluşturmalarına yönelik çok sayıda örnek bulunmaktadır.

Dekolonizasyonun marka kişiliği ve tasarım çizgisi oluşturmada kullanımını Afrikalı moda tasarımcıları üzerinden aktarmayı amaçlayan bu çalışmada, amaçlı örneklem yöntemi ile seçilmiş on Afrikalı moda tasarımcısı ele alınmıştır. Örneklem grubundaki tasarımcıların kendi web sayfalarındaki tanıtım yazıları içerik analizi yöntemi ile incelenmiş, dekolonizasyon misyonlarını yansıtan sözcükler saptanarak yazımsal ortaklıklar ve farklar belirlenmiş, ilişkisel matris ile sunulmuştur. İnceleme sonucunda Afrikalı tasarımcıların marka kişiliklerini tanımlamada dekolonitif bir yaklaşımla en çok kullandıkları kelimelerin

gelenek/geleneksel ve Afrika/Afrikalı olduğu saptanmıştır. Ayrıca Kenneth Ize'nin örneklem grubundaki en dekolonotif marka kişiliğine sahip tasarımcı olduğu, Yvonne Odhiambo'nun ise en son sırada yer aldığı tespit edilmiştir. Bununla birlikte araştırmada, tasarımcıların dekolonotif marka kişiliği sıralamasına göre koleksiyonlarından seçilen model görsellerine yer verilmiş, dekolonizasyona yönelik söylemsel tavrın tasarım eylemine yansımaları örnekler üzerinden açıklanmıştır.

Anahtar Kelimeler : Dekolonizasyon, Afrika, Moda Tasarımı, Marka Kişiliği

HABERDE ALIMLAMA ÇALIŞMALARI ve BANU AVAR'ın SINIRLAR ARASINDA PROGRAMINDAN “İTHAL BAŞKANLIK SİSTEMİ” BÖLÜMÜNÜN ALIMLAMA ANALİZİ

Çiçek Topçu

Selçuk Üniversitesi

0000-0002-9273-2529

Ayşe Gizem Çetin

Necmettin Erbakan Üniversitesi

0000-0002-3667-3608

ÖZET

İzleyicinin aktif rolde olduğunu öngören araştırmacılar haberin alımlanması noktasında da etkin bir konuma sahip olduğunu vurgulamak amacıyla bazı çalışmalara yönelmişlerdir. Bu makalede; iletişim alanında izleyici odaklı araştırmalar arasında alımlama kuramının önemine dikkat çekilmiştir. Bu noktada, Banu Avar'ın 2015 yılında hazırlamış olduğu İthal Başkanlık Sistemi konulu programı alımlama kuramı çerçevesinden sınanmıştır. Stuart Hall'ün bu konuya yönelik söylemlerine atfen; hiçbir sav ileri sürüp, nokta koyma derdinde olmayan bu çalışmada, izleyicinin demografik özelliklerinin, haber metnini algılayıp yorumlama noktasında belirleyici olduğu düşüncesi çıkış noktası olarak benimsenmiştir. Kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemiyle seçilen izleyiciler üzerinde nitel desende bir araştırma yapılmış, izleyicilerle derinlemesine bir görüşme gerçekleştirilmiştir. Bu amaçla, programda alımlama araştırmasının yapıldığı izlerkitle, iki ayrı gruba ayrılmıştır. İki ayrı grup onar kişiden oluşmaktadır. Grubun birinin sınırlılığını; yaşları 18 ile 25 arasında değişen, sosyal bilimlere bağlı üniversite öğrencileri oluştururken (Birinci Grup); diğerinin ise 35 ile 45 yaş aralığından seçilen, orta yaş kesimine ve farklı meslek gruplarına ait kişiler (İkinci Grup) oluşturmaktadır. Orta yaş kesiminde yer alan izleyicilerin meslekleri; akademisyen, öğretmen, asker, mühendis, doktor, emekli, ekonomist, polis ve ev hanımı olacak şekilde değişiklik göstermektedir. İzleyicilerin, programın aktardığı mesajlar doğrultusunda aktif konumda olduğu, çalışmanın nihai sonucunda belgelenmiştir. Sunulan ileti karşısında müzakerici ve muhalif olacak şekilde belirgin olarak iki ayrı tutum sergileyen izleyicilerin demografik özelliklerine göre değişiklik gösteren bir alımlama geliştirdiği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Haber Çalışmaları, Alımlama Çalışmaları, Sınırlar Arasında Programı.

MADDE BAĞIMLILIĞI İLE MÜCADELEDE MANEVİ DANIŞMANLIĞIN YERİ VE ÖNEMİ

Ayşe Gizem Çetin

Necmettin Erbakan Üniversitesi

0000-0002-3667-3608

Çiçek Topçu

Selçuk Üniversitesi

0000-0002-9273-2529

ÖZET

Son yıllarda özellikle gençleri hedef alan ve toplumun kanayan yarası haline gelen madde bağımlılığı, akıl ve beden sağlığını tehdit eden en büyük risklerden biri haline gelmiştir. Vermiş olduğu zararlar, yalnızca bireysel olmayıp toplumsal açıdan da büyük zararlara yol açmaktadır. Özellikle, bağımlılık yapıcı maddelerin kolay temin edilebilir olması ve gençler arasında artan yaygın kullanım sebebiyle devletlerin öncelikli güvenlik konularının başında gelmektedir. Artan madde bağımlılığı ile mücadelede resmi kurumlar ile sivil kuruluşlarının işbirliği ve koordinasyonu bu noktada önemli rol oynamaktadır. Bu çeşitli kurum ve kuruluşlar gerek önleme gerekse rehabilite çalışmalarıyla madde bağımlılığı ile mücadelede katkılar sağlamaktadırlar. Sivil toplum kuruluşları madde bağımlılığı ile mücadelede madde kullanıcısı gençlere ulaşım onlara yönelik programlar hazırlamaktadırlar. Bu doğrultuda, birbirinden farklı yöntem ve yaklaşımlar ortaya koyularak madde bağımlılığı ile mücadele çalışmaları yürütülmektedir. Bu çalışmalar madde bağımlılığı ile mücadelede gerekli olup madde bağımlılığı gelişmeden önce de farkındalık yaratarak önleme çalışmaları için elzem bir rol oynamaktadır. Özellikle son yıllarda destek terapiler olarak inanç odaklı manevi danışmanlık hizmetleri madde bağımlılığı ile mücadelede alternatif bir hizmet modeli olarak karşımıza çıkmaktadır. Manevi danışmanlık, bireylerin hayatında aşkın bir boyut olduğunu kabul eden uzmanlar tarafından danışanların kaygılarıyla ve sorunlarıyla baş etmelerinde inanç odaklı bir danışmanlık hizmeti sunan bir hizmettir. Bu hizmetler, diğer psiko-sosyal yaklaşımlardan farklılık göstermekle birlikte, aynı amaca hizmet etmektedir. Alternatif bir yaklaşım olan manevi danışmanlık hizmetinin, artan madde bağımlılığı ile mücadele etme noktasında, başarılı sonuçlar verdiği düşünülmektedir. Bu düşünceden hareketle, bu çalışmada

madde bağımlılığı ile mücadelede dini motiflerin ve manevi danışmanlığın etkisi üzerinde durularak, alternatif çözüm yöntemlerinin neler olduğunu incelemek amaç edinilmiştir. Araştırmanın nihai sonucunda; manevi danışmanlık hizmetinin bu konuya yönelik danışanların mücadelesi üzerinde önemli bir paya sahip olduğu bulgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Madde Bağımlılığı, Sivil Toplum Kuruluşları, Manevi Danışmanlık.

DİJİTALLEŞME İLE BİRLİKTE MARKALARIN SOSYAL MEDYA KULLANIMI

Elif Özer

Y.Lisans Öğrencisi, Kocaeli Üniversitesi

elifozer.78@hotmail.com

Orcid Id:0000-0001-6754-8909

ÖZET

Gelişen teknoloji ile birlikte Dünya’da küreselleşmenin etkilerinin temelinde yeni iletişim teknolojileri yatmaktadır. Dijitalleşme ile birlikte sosyal medya kavramının ortaya çıkışı ve gelişimi; yeni iletişim teknolojilerinin oluşturduğu yeni medya kavramı ile birlikte küreselleşme sadece ekonomi ve toplumsal anlamda değil, insanları etkileyen yeni mecraları da hayatımıza sokarak kitlesel bir hal almaktadır. Geleneksel medya yerini yeni medyaya bırakmaktadır. Yeni medya ise insanlara daha sonra online bir pazar haline gelerek sosyal medyayı yaratmıştır. Sosyal medya ile de markalar tüketicilere kolaylıkla ulaşabilecekleri online bir ortama adım atmaktadırlar. Böylelikle sosyal medya tüketicilerin üreticiye, üreticinin tüketiciye kolaylıkla ulaşabileceği, etkileşimin yüksek ve daha az masraflı olan bir pazar haline gelmektedir. Sosyal medyanın kullanıcı merkezli olup, geri bildirim en hızlı olduğu bir platform haline gelmesiyle markaların dönüşümü sosyal medyaya göre olmuştur. Markaların sosyal medyayı en iyi şekilde kullanarak tüketiciye doğrudan ulaşmasını ve markaların tüketicinin isteklerine göre içerikler oluşturmalarına olanak tanımıştır. Bu durumda sosyal medyanın içinde bulunmadığı bir pazarlama yönteminin düşünülemez olduğu gerçeğini doğurmuştur. Sosyal medyanın insanların en fazla kullandığı, daha özgür herkese açık, etkileşimi yüksek bir platform olması markaların işini kolaylaştırmaktadır. Markalar aldıkları geri bildirimler ile tüketicilerin isteklerine kısa sürede cevap verebilecekleri bu mecra da kurumsal kimliklerini güçlendirmektedir. Son dönemde yapılan araştırmalar dijitalleşme ve gelişen teknolojik unsurların yanı sıra tüm dünyada etkili olan virüs salgınının da bir sonucu olarak sosyal medya kullanımının artması, buna bağlı olarak markaların da bu pazarda olmalarını zorunlu kıldığını göstermektedir. Bu çalışmada yeni iletişim teknolojileri ve marka-sosyal medya ilişkisi incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Dijitalleşme, Sosyal medya, Yeni iletişim teknolojileri

KÜLTÜR ENDÜSTRİSİNİN SOSYAL MEDYA İLE ETKİLEŞİMİ

Yüksek Lisans Öğrencisi, Leyla Nur Kasap

Kırıkkale Üniversitesi,
leylakasap@gmail.com,

ORCID No:0000-0002-5410-0336

ÖZET

Medya artık hayatlarımızın temelinde yer almaktadır. Özellikle teknolojik gelişmelerle birlikte ceplerimizde taşıyabildiğimiz internet medyası istediğimiz zaman istediğimiz yerde kullanabileceğimiz bir forma bürünmüştür. Tabii ki hayatımızın bu kadar içinde olan bu güçlü araç kültürün de konusu olmuştur. Hatta kültüre yön vermiş diğer medya türleri gibi onun endüstrileşmesinde büyük bir rol oynamıştır. İnternet medyası kendisinden önce gelen tüm medya türlerini bir şekilde içinde barındırır ve böylece tüm medyaların etki gücüne de sahip olmuştur. Bütün bunlar onun insanlar ve kültürün endüstrileşmesi üzerindeki etkisini güçlendirmektedir. Adorno ve Horkheimer kültür endüstrisi kavramını ele aldıklarında internet medyası bu kadar güçlü bir konuma sahip değildi. Fakat özellikle Adorno kültür endüstrisine medyanın etkisini öngörmüştü ve radyo ve televizyon ile etkileşimini incelemiştir. Bu sebeple sosyal medya ile etkileşimini incelemek de oldukça önemli hale gelmektedir.

Sosyal medyanın hayatımızın bu kadar temelinde yer almasının en büyük sebeplerinden biri interaktif olmasıdır. Bu durum insanların coğrafya ve zaman fark etmeksizin birbirlerine ulaşmaları ve etkileşim halinde olmaları demektir. Bu etkileşim ise farklı kültürlerden gelen insanların dolayısıyla kültürlerinin etkileşim halinde olması anlamına gelir. Yani sosyal medya hem fiziki hem de manevi sınırları belirsizleştirmiştir. Ayrıca medya bireylerin beğenileri ve tercihleri üzerinde büyük bir etkiye sahiptir. Kültür endüstrisi de bu etkiye dayanarak medya vasıtasıyla toplumların yaşam biçimlerini şekillendirmeyi amaçlar. Kültürün sosyal medya ile olan etkileşimi, onun bu açıdan değerlendirilmesini önemli kılar. Hazırlanmış olduğumuz bu bildiride sosyal medya ile kültür endüstrisinin etkileşimi bu bakış açısı ile ele alınacaktır.

ANAHTAR KELİMELER: Sosyal Medya, Kültür, Kültür Endüstrisi, İnternet Medyası, Yeni Medya, Kitle Kültürü

26 - 27 ARALIK 2020

INTERACTION OF CULTURE INDUSTRY WITH SOCIAL MEDIA

ABSTRACT

Nowadays, media constitutes a fundamental part of our lives. Especially with the technological developments, Internet media that we have in our pockets has become easily accessible without time or place restrictions. This powerful tool which is quite prevalent in our lives has undoubtedly been the subject of culture as well. Internet media has even played a major role in the industrialization of culture, just like other forms of media that guided it.

Internet media somehow contains all media types that preceded it within itself. Thus, it possesses the power of influence of all forms of media. These arguments reinforce its influence on the industrialization of people and culture. When Adorno and Horkheimer came up with the concept of culture industry, Internet media did not have a strong position as today. However, particularly Adorno had foreseen the effect of media on culture industry and studied its interaction with radio and television. Therefore, it is also crucial to study its interaction with social media.

One of the biggest reasons why social media is so fundamental to our lives is its interactivity. This attribute of social media allows people to communicate and interact with each other at any time or place. Interactivity also involves the interaction of cultures among people from different cultures. In other words, social media has blurred both physical and spiritual boundaries. Moreover, media has a significant impact on individuals' likes and preferences. Based on this impact, the culture industry aims to shape the lifestyles of societies through the media. From this aspect, it is important to evaluate the interaction of culture with social media.

This paper discusses the interaction between social media and culture industry with this perspective.

Keywords: Social media, Culture, Culture Industry, Internet Media, New Media, Mass Culture

İZMİR KENT SESLERİ BAĞLAMINDA ANADOLU ODAKLI BİR SES KÜTÜPHANESİ OLUŞTURMA

Cihan Işıkhhan

Dokuz Eylül Üniversitesi

cihan.isikhhan@deu.edu.tr – 0000-0002-1248-3121

ÖZET

2017 Haziran’da başlayıp Aralık 2019’da tamamlanan “Prodüksiyon Amaçlı Kent Odaksal Ses Bankası: Şehr-i Sada İzmir” adlı BAP projesi (Dokuz Eylül Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projesi), prodüksiyonlar için tasarlanan kent odaksal bir ses kütüphanesi oluşturmak amaçlı olsa da ana tema, İzmir’i İzmir yapan sesler olarak belirlenmişti. Bu temayı ses kaydı alınan kente özel, yani görüntüsü olmadan yalnızca sesi dinlendiğinde “burası şu şehirdir” denilebilecek bir hedefe indirgemek mümkün. Bu ana hedefle yola çıkılan proje sonunda, profesyonel görsel-işitsel ürünlerde kullanılabilir yüksek kalite kent ses bankasının yanında, dinlendiğinde İzmir’i çağrıştıran, İzmir’i İzmir yapan sesler elde edilmiştir. Örneğin, Konak Meydanı kayıtları sırasında ortamdaki kalabalık, güvercinler, vapur, tramvay seslerine karışan seyyar satıcıların “gevrek” ve “çiğdem” sesleri tamamen İzmir’e özel bir kompozisyon yaratmaktadır*.

Böyle bir sonuçla tamamlanan proje, neredeyse her kentin bir ses kimliği olduğu yönünde ortak bir görüş/sonuç ortaya koymaktadır. Şimdiye kadarki yaygın düşünceye göre kent için daima semboldür ilkesiyle benimsenen görsellerden başka, hiçbir görüntüce desteklenmeden tek başlarına sesler de işitsel bir sembol olma özelliği taşıyabilirler. Projemizin bundan sonraki genişletilmiş sürecinde, ülkemizin diğer şehirlerinde de aynı hedefle sesler alınması planlanmaktadır. Peki, tüm bu sesler odak bir kent olgusunun ötesinde birleştirildiğinde veya ayrıştırıldığında işitsel bir Anadolu kimliği ortaya çıkarılabilir mi? Yani, İzmir özelinde olduğu gibi Anadolu odaklı veya bunun da ötesinde Anadolu’yu Anadolu yapan bir ses kütüphanesi oluşturulabilir mi?

Bu çalışmada, henüz teori aşamasında olan Anadolu Ses Kütüphanesi isimli olası bir projenin uygulanabilirliği konusunun tartışmaya açılması planlanmaktadır. Yürütücülüğünü üstlendiğim ve bir pilot/ön çalışma olarak görülebilecek İzmir Sesleri (Şehr-i Sada İzmir) projesi bağlamında kullanılan tüm teknik ve yöntemlerin, Anadolu odaklı bir ses kütüphanesi için de kullanılabilirliği ve hepsinden önemlisi, Anadolu’yu Anadolu yapan seslerin mevcudiyetinin bu bildiriyle geri dönüşünün sağlanması planlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Müzik Teknolojisi, Ses Kayıtları, Kent Sesleri, Ses Kütüphanesi

* (1) C., Varol A., Kayın E., Vergili S., Özkan Z. Ç., Özkan A., Elgün M. "Prodüksiyon Amaçlı Kent Odaksal Ses Bankası Oluşturma: Şehr-i Sada İzmir", Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, Cilt 13, Sayı 69, s.580-590, Mart 2020.

(2) Işıkhhan C., "Kent Kültüründe Sesler ve Kent Seslerinde Bas Fenomeni", International Conference on Multidisciplinary Sciences (ICOMUS'20), Online Conference, Proceeding pp. 28-38, 28-30 Mayıs 2020

(3) Işıkhhan C., "İzmir Örneğiyle Kent Sesleri ve Kent Kültüründeki İzleri", Uluslararası Sosyal Bilimler Kongresi (USBK'20), Online Konferans, Bildiri Kitapçığı s. 81-87, 24-26 Haziran 2020

CREATING AN ANATOLIAN-BASED SOUND LIBRARY IN THE CONTEXT OF İZMİR CITY SOUNDS

ABSTRACT

Although BAP (Dokuz Eylül University Scientific Research Project) project titled "Creating A City Based Sound Library for Film and Video Productions: Şehr-i Sada İzmir" started in June 2017 and completed in December 2019 was aimed at creating a city-based sound library designed for productions, the main theme of the project was determined as the sounds that belong to İzmir. It is possible to reduce this theme to a target specific to the city where the sound is recorded, that is, when only its voice is listened to, it can be said "this is this city". At the end of the project set out with this main goal, sounds that evoke İzmir when listened and make İzmir what it is were obtained, as well as a high-quality city sound library that can be used in professional audio-video products. For example, the "gevrek (bagel)" and "çiğdem (sunflower seed)" sounds of the peddlers, which is mixed with the sounds of the crowd, pigeons, ferry, tram during the Konak Square recordings, create a composition unique to İzmir¹.

The project completed with such a result puts forward a common view/result that almost every city has a sound identity. According to the widespread opinion up to now, apart from the visuals adopted with the principle that they are always symbols for the city; sounds can also be an auditory symbol without being supported by any image. In the next extended process of our project, it is planned to receive sounds in other cities of our country with the same goal. Well, can an auditory Anatolian identity be revealed when all these sounds are combined or separated beyond a focal city phenomenon? In other words, can a sound library be created that is based on Anatolia, as in İzmir, or beyond that that makes Anatolia what it is?

In this study, it is planned to discuss the feasibility of a possible project called Anatolian Sound Library, which is still in the theory stage. With this declaration, it is planned to ensure that all techniques and methods used in the context of Şehr-i Sada İzmir project, which I undertake and can be seen as a pilot/pre-study can be used for an Anatolian based sound library and that, above all, the presence of the sounds that make Anatolia what it is recycled.

Keywords: Music Technology, Sound Recording, City Sounds, Sound Library

¹ (1) C., Varol A., Kayın E., Vergili S., Özkan Z. Ç., Özkan A., Elgün M. "Prodüksiyon Amaçlı Kent Odaksal Ses Bankası Oluşturma: Şehr-i Sada İzmir", Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, Cilt 13, Sayı 69, s.580-590, Mart 2020.

(2) Işıkhani C., "Kent Kültüründe Sesler ve Kent Seslerinde Bas Fenomeni", International Conference on Multidisciplinary Sciences (ICOMUS'20), Online Conference, Proceeding pp. 28-38, 28-30 Mayıs 2020

(3) Işıkhani C., "İzmir Örneğiyle Kent Sesleri ve Kent Kültüründeki İzleri", Uluslararası Sosyal Bilimler Kongresi (USBK'20), Online Konferans, Bildiri Kitapçığı s. 81-87, 24-26 Haziran 2020

NETFLIX'TEKİ GENÇLİK TEMALİ FİMLERDE BAĞIMLILIK YAPAN MADDE KULLANIMI SAHNELERİNİN İNCELENMESİ

Nurefşan Gümüşcü

İstanbul Üniversitesi - Cerrahpaşa

ORCID ID: 0000-0001-5405-0474

Doç. Ömer Miraç Yaman

İstanbul Üniversitesi - Cerrahpaşa

ORCID ID: 0000-0001-9989-8575

Arş. Gör. Hakan Karaman

İstanbul Üniversitesi - Cerrahpaşa

ORCID ID: 0000-0002-5729-6012

ÖZET

Gençlik dönemi yenilik arayışı, cesaret gösterisi, stres durumları, kaygıyla baş etme, merak gibi çeşitli nedenlerle madde kullanımına en açık olunan dönemdir. Arkadaş ortamı, aile baskısı önemli birer madde kullanımına çekilme nedeni olabildiği gibi film sektörünü de bu nedenler arasına koyabiliriz. Film ve dizilerde bağımlılık yapan madde kullanımı sahnelerinin giderek arttığını görmekteyiz. Değişen çağ ile birlikte filmler ve diziler artık dijital TV platformlarıyla izlenmektedir. Bu çalışma bu platformlardan en popüler olan Netflix üzerinedir. Bu çalışmada amaç, günümüzde çoğu kişinin hayatının bir parçası olan ve kolaylıkla ulaşılabilen dijital platformlarda gençlerin etkilenebileceği bu tür sahnelere hangi sıklıkla yer verildiğini ve ne derece dikkat edildiğini görmektir. Çalışmada, gençlerin yoğunlukla izlediği Netflix filmlerinde, madde kullanımı sahnelerinin hangi sıklıkla, nasıl ve hangi cinsiyet üzerinde daha çok işlendiğini içerik analizi yöntemi ile incelenmiştir. Son dönemlerde adından sıkça söz ettiren, birçok tartışmaya konu olan, popüler bir dijital platform olan Netflix üzerine yapılan bu araştırma, Netflix'in kendi orijinal içeriklerinden gençlik temalı filmler seçilerek oluşturulmuştur. Örnekleme olarak Netflix orijinal içeriği 17 tane gençlik temalı film seçilmiştir. Sonuç olarak bakıldığında, neredeyse her filmde alkol kullanımının çok yüksek olduğu, sigara ve uyuşturucunun daha az kullanıldığı görülmektedir. En çok alkol kullanımının When We First Met filmi olduğu, en çok sigara ve uyuşturucu kullanımının Dude filminde olduğu görülmektedir. Madde kullanım sahneleri daha çok eğlenilirken ve sohbet edilirken gösterilmektedir. Cinsiyet oranlarına bakıldığında da filmlerde kadınların madde kullanma oranlarının daha çok kullandığı görülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Netflix, Alkol, Sigara, Uyuşturucu, İçerik Analizi

ERNESTO KÖHLER OP.33 VOL. I NO:1 FLÜT ETÜDÜNÜN ANALİZİ**Begüm Aytemur**

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

- ORCID ID: 0000-0001-8346-7308

Elif Gültekin

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

ORCID ID: [0000-0001-5505-9884](https://orcid.org/0000-0001-5505-9884)**ÖZET**

Çalgı eğitimi, amatör ve profesyonel müzik eğitimi içerisinde, planlı bir şekilde yürütülmesi gereken, öğrenciye çalgı ile ilgili temelden ileri düzeye kadar olan becerileri kazandırmayı amaçlayan, performansa dayalı bir eğitim sürecidir. Müzikal ve teknik boyutta hedeflenen bazı davranış ve kazanımların elde edilmesi amacıyla, her çalgının teknik yapısına özel çeşitli çalışma yöntemleri bulunmaktadır. Çalgı eğitimi içerisinde yer alan flüt eğitimi, bu temel amaçlar ve kazanımlarla birlikte, kendine özgü özel amaçları ve çalışma yöntemlerini de içermektedir. Temel flüt eğitiminde hedeflenen ilk davranışlar; düzgün bir duruş, tutuş, üfleme ve ton üretmedir.

Bu hedefleri gerçekleştirme aşamasında pek çok kazanıma ve motor beceriyi geliştirmeye yönelik egzersizler, etütler ve eserlerden yararlanılmaktadır. Bu kaynaklar arasında yer alan ve öğrencilerin teknik ve müzikal gelişiminin sağlanması amacıyla çeşitli zorlayıcı kazanımları içeren etütler, eserlerde karşılaşılan güçlüklerin giderilmesi bakımından da önem taşımaktadır.

Flüt üzerine yazılmış etütleri içeren literatür incelendiğinde, bazı etütlerin belirlenmiş bir ya da birkaç kazanıma yönelik özel egzersizler olarak yazıldığı, bazılarının ise çok daha karmaşık bir yapıya sahip olarak kendi içerisinde birden çok teknik özellikler içeren, eser gibi yorum gerektiren bir niteliğe sahip olduğu görülmektedir. Bu tür etütlerin çalışılması sırasında öğrenciler zorlanmakta ve yol gösterici kılavuz yayınlara ihtiyaç duymaktadırlar. Bu sebeple, teknik zorlukların belirlenerek, çözümüne yönelik egzersiz çalışmaları yazılmasının flüt eğitimine yarar sağlayacağı düşünülmektedir.

Belirlenen amaca göre yapılan bu çalışmada, flüt eğitimi literatürünün önemli bir bestecisi olan ve hemen hemen bütün flüt öğrencileri tarafından çalışılan Ernesto Köhler'e ait Op.33 Vol.I numaralı kitabın 1 numaralı etüdü analiz edilmiştir. Analiz kapsamında, etüt kategorilere ayrılarak teknik ve müzikal zorlukları tespit edilmiş, belirlenen zorlukların çözülmesine yönelik egzersiz çalışmaları oluşturulmuştur. Oluşturulan egzersizler çalgı çalışma prensiplerine göre düzenlenerek, öğrencilerin etüt çalışmalarında yaşadığı zorlukların egzersizler aracılığıyla azaltılması için öneri olarak sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Flüt eğitimi, Analiz, Etüt, Ernesto Köhler

ANALYSIS OF ERNESTO KOHLER'S OP. 33 VOL. I NO:1 FLUTE STUDY

ABSTRACT

Instrument education is a performance-based education process that aims to provide students with basic to advanced skills related to the instrument, which must be carried out in a planned manner within amateur and professional music education. There are various working methods specific to the technical structure of each instrument in order to achieve some targeted behaviors and gains in musical and technical dimensions. Flute education, which is in the instrument education, includes these basic objectives and achievements, as well as its own special goals and working methods. Targeted first behaviors in basic flute training; a decent posture, proper holding, blowing and tone generation.

In the process of achieving these goals, many exercises, studies and works are used to improve motor skills. Studies, which are among these resources and again include various compelling gains in order to ensure the technical and musical development of students, are also important in terms of eliminating the difficulties encountered in the works.

When the literature that includes the studies written on flute is examined, it is seen that some studies are written as special exercises for one or a few specified gains, while some of them have a much more complex structure, including multiple technical features in themselves, and requires an interpretation just like a work of art. Students have difficulties during the study of such studies and they need guiding publications. For this reason, it is thought that determining technical difficulties and writing exercises to solve them will be beneficial for flute education.

In this study conducted according to the determined purpose, the study number 1 of the Op.33 Vol.I by Ernesto Köhler, who is an important composer of the flute education literature and studied by almost all flute students, was analyzed. Within the scope of the analysis, the study was divided into categories, technical and musical difficulties were determined, and exercises were created to solve the identified difficulties. The exercises created were arranged according to the instrument working principles and presented as suggestions to reduce the difficulties experienced by the students in study studies through exercises.

Keywords: Flute education, Analysis, Study, Ernesto Köhler

FLÜT ÇALIŞMASI SÜRECİNDE YÜZ KASLARINDAKİ GERGINLİK VE AĞRILARIN AZALTILMASINA YÖNELİK MASAJ ÖNERİLERİ

Doç. Dr. Begüm Aytemur

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0001-8346-7308

ÖZET

Flüt eğitimi sistemli çalışmayı gerektiren uzun bir süreçtir. Flüt eğitimine hangi yaşta başlanılırsa başlanılsın temel davranışların kazanılmasında çeşitli zorluklarla karşılaşılabilir. Özellikle ileri yaşta başlanan flüt eğitiminde ve çalgı değişiminde gerginlik sık görülen bir durumdur. Yaşanılan gerginlik; yüz, el, kol ve sırt kaslarında ağrı oluşturmaktadır. Ağrılı çalışma süreci birçok kişide olumsuz durumlar yaratarak, çalgı çalmayı bırakma ya da meslekten ayrılmak zorunda kalma gibi devamlılığı önleyici durumlara sebep olmaktadır. Kaslardaki gerginliğin çözülerek yerine kontrollü bir şekilde yumuşaklık kazandırılması güçlükle çözülen bir sorun olarak karşımıza çıkabilmektedir. Bu zorlukların aşılması ve zamanla oluşan gerginliklerin çözülmesinde; masaj, stretching, pilates, yoga, “Feldenkrais Yöntemi”, “Alexander Tekniği” gibi yardımcı yöntemler uygulanmaktadır. Ancak araştırmalar sonucunda gerek flüt öğrencileri gerekse flüt eğitimcilerinin profesyonel olarak düzenlenmiş bu egzersizlere çok hâkim olmadıkları görülmektedir. Konuyla ilgili literatür incelendiğinde; genel, el, kol, boyun ve sırt için düzenlenmiş ısınma ve rahatlatma egzersizlerinin bulunduğu, ancak yüz kaslarıyla ilgili olarak yeterli kaynak bulunmadığı tespit edilmiştir. Yüz kasları flüt çalanlarda doğru ve güzel ton üretimi için son derece önemlidir. Bu nedenle çalışmalara ısınma egzersizleriyle başlanması, çalışma aralarında ve çalışma sonrasında rahatlatıcı yüz masajlarının yapılması ağrı ve gerginliklerin azaltılabilmesi için gerekli görülmektedir. Yüz masajı fizyoterapi uzmanlarınca yapılan ve içinde farklı teknikleri barındıran derinliği olan bir konudur. Bu çalışmada ele alınan uygulamalar ise, iyileştirme amacı taşımamakta, öğrencilerin anlık ağrılarını rahatlatmaya yönelik olarak ele alınmaktadır.

Bu çalışmanın amacı; flüt öğrencilerinin yüz kaslarında yaşanan gerginlik ve ağrıları azaltmaya yönelik yüz masajı önerilerinde bulunmaktır. Araştırma kapsamında, konuyla ilgili literatür taranarak ülkemizde ve dünyada kullanılan ve medikal geçerliği olan masaj teknikleri tespit edilmiştir. Ardından araştırmacı tarafından eğitimi alınmış olan “Konuşma ve Dil Terapisi Eğitimi” kapsamında geliştirilmiş olan masaj teknikleri çalışma çerçevesinde ele alınarak flüt öğrencileri için yeniden düzenlenmiştir. Elde edilen teknikler kategorilere ayrılarak görsellerle sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Flüt, Flüt Eğitimi, Müzisyen Sağlığı, Yüz Masajı

MESSAGE RECOMMENDATIONS FOR REDUCING TENSION AND PAIN IN FACIAL MUSCLES DURING FLUTE PRACTICES

ABSTRACT

Flute training is a long process that requires systematic study. Regardless of the age at which flute training is started, various difficulties may be encountered in acquiring basic behaviors. Stiffness is a common occurrence especially in flute training that begins at an advanced age and in a change of instruments. The stiffness experienced causes pain in the face, hand, arm, and back muscles. The painful practicing process creates negative situations in many people, leading to situations that prevent continuity, such as quitting the profession or to play the instrument. Easing the stiffness in the muscles and replacing it with flexibility in a controlled manner can be a difficult problem to solve. In overcoming these difficulties and relieving the strains that occur over time, auxiliary methods such as massage, stretching, pilates, yoga, "Feldenkrais Method", "Alexander Technique" are used. However, as a result of researches, it is seen that neither flute students nor flute educators have comprehensive knowledge of these professionally regulated exercises. When the literature on the subject is examined it was determined that there are warm-up and relaxation exercises for general, hand, arm, neck and back muscles, but not enough resources regarding facial muscles. The facial muscles are extremely important for flute-players to produce accurate and beautiful tones. For this reason, it is necessary to start the practices with warm-up exercises and to make relaxing facial massages in between and after practices in order to reduce pain and strains. Facial massage is a deep subject that includes different techniques and is performed by physiotherapy specialists. The practices discussed in this study, on the other hand, are not intended to cure but are handled to relieve students' instant pain.

The aim of this study is to give facial massage recommendations for flute students to reduce tension and pain in facial muscles. Within the scope of the research, the literature on the subject was scanned and the massage techniques used in our country and the world and having medical validity were determined. Then, massage techniques developed within the scope of "Speech and Language Therapy Training", which the researcher was trained in, were handled within the framework of the study and rearranged for flute students. The techniques obtained were divided into categories and presented with visuals.

Keywords: Flute, Flute Training, Musician Health, Face Massage

VİYOLONSEL ÖĞRENCİLERİNİN ÇALGI BAKIMINA İLİŞKİN YETERLİK DURUMLARI

Erkan Tonyalı

Gazi Üniversitesi

0000-0002-2975-0468

Şebnem Yıldırım Orhan

Gazi Üniversitesi

0000-0002-6181-9680

ÖZET

Araştırma; farklı kurumlarda, farklı eğitim düzeyinde okuyan viyolonsel öğrencilerinin çalgılarının bakımına ilişkin yeterliklerini ölçmeye dayalı “durum saptamaya yönelik betimsel” bir çalışmadır. Literatürde çalgı bakım ve onarıma ilişkin alanyazın yetersizliği dikkat çekmektedir. Bu açıdan viyolonsel çalgısı özelinde yapılan bu çalışma, bu alana hizmet etmesi bakımından önemli görülmektedir.

Bu amaçla yapılan araştırmada; daha çok eğitim fakültelerinde okuyan lisans ve lisans üstü toplam 60 öğrenciye ulaşılmış olup müzik öğretmeni adaylarının bu konudaki yeterliklerini ortaya koymanın önemi vurgulanmıştır. Çalışma grubu öğrencilerinin tamamının kendine ait bir çellosu vardır. %63’ü AGSL’ den mezundur. %50’si her gün çalgısını çalışmaktadır. Öğrencilerin çalgılarının %37’si yarı fabrikasyon, %35’inin fabrikasyon ve %28’inin el yapımıdır.

Çalışmanın sonucunda; Her çalışmadan önce ve sonra çalgısını temizleyen öğrenci oranının %35 olduğu, telleri temizleme konusunda yeterince bilgi sahibi olmadıkları (%58), telleri hasar aldıkça değiştirdikleri, tel değişimi konusunda daha çok maddi sebeplerin etkili olduğu, %83’ünün tel değişimi konusunda bilgi sahibi olduğu ancak %65’inin tellerini kendi değiştirdiği saptanmıştır. Öğrencilerin %73’ünün arşe kıllarının ne zaman değişmesi konusunda bilgi sahibi olduğu ancak çok %6’sının her sene düzenli arşe kıllarını değiştirdiği maddi sebeplerin etkili olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin “arşe (%69), tuşe (%64), tel (%65) ve çalgının yüzeyi (%59)” oranlarında çalgılarının temizliğini günlük yapmadığı saptanmıştır. Çalgısını düzenli bakıma götürenlerin oranının ise sadece %15 olduğu saptanmıştır. Bu saptamalar doğrultusunda öğrencilerin çalgı bakımına yönelik bilinçlenmesi amacıyla öneriler getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çalgı eğitimi, çalgı bakım, viyolonsel, çello, yay, arşe, tel

TABERÎ'NİN ESBÂB-I NÜZÛL RİVAYETLERİNİ TERCİH METODU

Hekim TAY

Bitlis Eren Üniversitesi

0000-0002-2948-2037

ÖZET

Muhammed b. Cerîr et-Taberî'nin (ö. 310/923) *Câmiu'l-beyân*'ı rivayet tefsirinin zirve eseri olarak kabul edilmiştir. Taberî, bu eseriyle kendisinden önceki bilgileri toplayıp kayıt altına almıştır. Böylece bu bilgilerin sağlam bir şekilde günümüze ulaşmasında büyük katkı sağlamıştır. Araştırmacıların kahir ekseri metodolojik olarak Taberî tefsirini rivayet tefsiri olarak nitelmişlerdir. Kabul edilmelidir ki bu hacimli tefsirin büyük bir kısmını rivayetler oluşturmaktadır. Ancak bu durum bizi, müellifin sadece rivayetleri nakletmekle yetindiği sonucuna götürmemelidir. Yeri geldiğinde ayetlerin irabını yapması, ayetlerde geçen kelimeleri tahlil etmesi, müşkil olan yerlerin izah etmesi, ayetlerde yer alan hükümleri açıklaması, rivayetleri farklı görüşlere göre tasnif etmesi, tasnif edilen görüşler içerisinde en sahih te'vilin hangisi olduğunu izah etmesi, esabâb-ı nüzûl rivayetlerini tercihleriyle birlikte vermesi ve kendi görüşlerini açık bir şekilde ifade etmesi bakımından Taberî tefsiri aynı zamanda zengin bir dirayet tefsiridir. Taberî'nin akranı olan İbnü'l-Manzûr (ö. 318/930) ve İbn Ebî Hâtim'in (ö. 327/938) tefsirleri incelendiğinde aralarında bariz bir fark dikkatlerden kaçmaz. Bu iki tefsirde dirayete hemen hemen hiç yer verilmezken, Taberî tefsiri rivâyet ağırlıklı olmakla birlikte dirâî çıkarımları içeren bir hüviyete sahiptir.

Esbâb-ı nüzûl bilgisi, tefsir rivayetleri içerisinde önemli bir yer tutar. Ayetlerin nüzulünü bir sebep üzerine bina edilmesini konu edinen bu rivayetler, ilk dönemden itibaren müfessirlerin ehemmiyetle üzerinde durduğu temel tefsir malzemelerindedir. Taberî tefsiri, esbâb-ı nüzûl rivayetlerini geniş bir şekilde ihtiva eden erken dönem kaynaklardan biridir. Kabul edilen ortak görüşe göre esbâb-ı nüzûl rivayetleri, doğrudan veya dolaylı olarak vahyin nüzûl ortamına şahitlik eden sahabeye dayanması gerekir. Ancak aynı ayet ile ilgili birbirinden farklı nüzûl sebebini bildiren rivayetlerin varlığı, bunlardan hangisinin tercih edilmeye daha evla olduğu noktasında müşküle neden olmuştur.

Bu tebliğde, Taberî'nin esbâb-ı nüzûl rivayetlerini tasnifi ve aynı ayet ile ilgili birbirinden farklı rivayetleri tercih yöntemi sunulacaktır. Hemen belirtelim ki Taberî, rivayetleri sadece aktarmakla yetinmemiş, aynı ayet ile ilgili kendisine ulaşan bilgileri konularına göre tasnif ettikten sonra çoğunlukla kendi tercihini gerekçeli olarak belirtmiştir. Bu gerekçeler konularına göre tasnif edilerek örnekleriyle birlikte sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tefsir, Esbâb-ı Nüzûl, Taberî, Rivayet.

THE METHOD OF TABARĪ'S PREFERENCES OF ESBĀB AL-NUZŪL NARRATIVES

SUMMARY

The *Cāmiu'l-beyān* of Mohammed b. Cerīr et-Tabarī (d. 310/923) was accepted as the peak work of the narratives tafsīr. Tabarī collected and recorded the information before him with this work. Thus, this information has made a great contribution to surviving in a solid way. Overwhelming majority of researchers have described the Tabarī tafsīr as a narration tafsīr methodologically. It must be admitted that the narrations constitute a large part of this voluminous tafsīr. However, this should not lead us to the conclusion that the author was content with transmitting the narrations. To do the will of the verses when appropriate, to analyze the words in the verses, To explain the problem places, to explain the provisions in the verses, classifying the narratives according to different views, To explain which is the most sound ta'vil among the classified opinions, giving his esbāb al-nuzūl (Occasion of Revelation) narrations with his preferences and in terms of expressing his own views Tabarī tafsīr is a rich tafsīr of narrative. When the interpretations of Ibn al-Manzur (d. 318/930) and Ibn Abi Hātim (d. 327/938), who are the peers of Tabarī, are examined, an obvious difference between them does not go unnoticed. While in these two tafsīr there is almost no place for narratives, although the tafsīr of Tabarī is mainly narrated, it has an identity that includes inferences.

Knowledge of esbāb al-nuzūl has an important place in tafsīr narrations. These narrations, which deal with the creation of verses based on a reason, it is one of the basic tafsīr materials that the commentators have emphasized since the first period. Tabarī tafsīr is one of the early sources that include the esbāb al-nuzūl narrations widely. According to the accepted common view, the narrations of esbāb al-nuzūl it must be based on the sahāba who witness the revelation directly or indirectly. However, the existence of rumors about the same verse stating the reason for different revelation, it has caused a problem regarding which of these is better to be preferred.

In this paper, Tabarī's classification of the esbāb al-nuzūl narrations and the method of choosing different narrations related to the same verse will be presented. Let us state right away that Tabarī was not content with just quoting narrations, after classifying the information received by him about the same verse according to their subjects, he mostly stated his choice as justified. These justifications will be classified according to their subjects and presented with examples.

Keywords: Tafsīr, Esbāb al-Nuzūl (Occasion of Revelation), Tabarī, Narrative.

GÜVENLİK BAĞLAMINDA GEORGE W. BUSH VE BARACK OBAMA DÖNEMLERİ DIŞ POLİTİKA KARŞILAŞTIRMASI

Büşra GÖKALP

Yıldız Teknik Üniversitesi

0000-0002-6034-4898

ÖZET

ABD başkanı Barack Obama'dan önce başkanlık koltuğunda oturan George W. Bush'un dış politika stratejisinin genel hatlarını, düşmanla masaya oturmayan, müzakerelere yaklaşmayan, tek taraflı eylem stratejisi benimseyen, dünyayı vatandaşlarına ABD karşıtı teröristlerden var olan bir yer gibi algılatan ve bir korku ütopyası oluşturan, ulusal güvenlik kavramını tek taraflı olarak güç ve zor kullanma şeklinde tanımlayan, tüm dünyaya "Ya bizimlesiniz ya da onlarla!" diyerek kırmızı çizgiler çizen bir şekilde tanımlamak mümkündür. George W. Bush'un ardından ABD başkanlık koltuğuna oturan Barack Obama'nın dış politika stratejisi ise genel hatlarıyla tek taraflı politiklardan uzak, daha çok işbirliğine dayalı, İran, Rusya ve İslam ülkeleriyle daha yakın ilişkiler kurarak bir diyalog süreci başlatan, George Bush'unkine göre daha yapıcı ve ılımlı bir dış politika şeklinde tanımlamak mümkündür. Nitekim, bu araştırmanın temel amacını, ABD Başkanı George W. Bush ve Barack Obama dönemlerinde uygulanan küresel güvenliğe yönelik politikaların analizi yapılarak, iki başkanın bu politikaları arasındaki benzerlikler ve farklılıkların belirlenmesi ve karşılaştırılması teşkil etmektedir. Bu çalışma, Amerika Birleşik Devletleri'nin iki önemli başkanının karşılaştırmasını yapmayı ve her iki başkanın politikaları arasındaki farklılıkları görmeyi amaç edinmekle kalmayıp ayrıca bunu güvenlik ile bağdaştırarak ilerlemekte ve Obama döneminin Bush döneminden daha barışçıl olup olmadığı, dünyanın daha güvenli bir yer haline gelip gelmediği sorularına cevap aramak amacıyla hazırlanmıştır. Bununla birlikte, araştırmamız boyunca "Barack Obama dönemi ve stratejileri dünyayı öncekinden çok daha iyi bir yer haline getirmemiştir. Ancak, Bush dönemindeki uygulamalardan uzak kalınarak ve farklı yöntemler izlenerek en azından korku psikolojisinin dinmesini, daha çok kaybın verilmemesini ve barışa yönelik umutların artmasını sağlamıştır." fikri savunulacak ve araştırmamız bu fikir üzerine inşa edilecektir.

George W. Bush ve Barack Obama dönemlerindeki güvenlik bağlamında izlenen politikaları analiz edeceğimiz bu araştırmada, öncelikle konumuzun teorik çerçevesini oluşturan güvenlik ve terörizm kavramlarına değinilecektir. Daha sonra genel olarak Amerikan dış politikasının yapısından ve işleyişinden bahsedilecektir. Teorik çerçeve okuyucuya aktarıldıktan sonra ise konumuzun asıl kısmına geçilecek ve George W. Bush ve Barack Obama'nın güvenlik

bakımında izledikleri stratejiler, aldıkları kararlar ve dünya genelindeki uygulamalarına değinilerek farklılık ve benzerlikleri analiz edilecektir. Değerlendirme ve sonuç bölümünde ise, araştırmamız bir sonuca bağlanarak sona erdirilecektir.

Bush dönemi dış politika stratejisini etkileyen olay 11 Eylül saldırıları olmuştur. 11 Eylül saldırılarının ardından Başkan George W. Bush'un dış politika stratejisi daha çok realist, Barack Obama'nın ise daha çok idealist tabanlı politikalar uyguladıklarını görmekteyiz. Bush'un dış politika stratejisi sert, tek taraflı ve askeri güce dayalı, saldırgan bir dış politika iken, Bush'tan sonra başkanlık koltuğuna oturan Obama daha işbirlikçi, müzakere ve diyalog sürecine önem veren, yumuşak güç stratejisine dayalı bir dış politika izlemiştir. Bununla birlikte, Obama'nın dış politika stratejileri üzerindeki en önemli etken ise Bush dönemindeki politikalarından dolayı ABD'nin uğradığı zararlar olmuştur. Bu sebeple Obama, Bush döneminde Afganistan'a gönderilen ABD askerinin orada bulunmasını uluslararası kamuoyunun onayına bırakmış ve Irak'a gönderilen ABD askerinin geri çekilmesine karar vermiştir. Obama döneminin başında patlak veren ekonomik krizin etkisiyle de Obama ABD dışında somut bir şekilde faaliyette bulunmaya yanaşmamıştır denilebilir.

Bu doğrultuda Obama, ekonomiyi düzeltmeye ve uluslararası arenada işbirliğine dayalı politikalar sergilemiş ve terörle mücadelede doğrudan müdahale yerine teröre karşı savaşılanları desteklemek üzere yumuşak güç politikası uygulamıştır.¹

Nitekim, George W. Bush ve Barack Obama dış politika stratejilerini karşılaştırdığımız bu araştırma kapsamında, art arda gelen iki ABD başkanının aynı amaçlara sahip oldukları; ancak bu amaçlara ulaşmada yöntemsel farklılıklara sahip oldukları ve farklı stratejiler izleyerek bu amaçlara erişmeye çalıştıkları sonucuna varılmaktadır. Her iki ABD başkanının da amacı Amerikan değer ve inanışlarının, kurum ve kuruluşlarının üstünlüğünü kabul ettirerek dünya üzerindeki ABD hegemonyasını devam ettirmek ve Amerikan çıkarlarını korumaktır. Ancak bu amaçlara erişmek için George W. Bush oldukça sert ve saldırgan yöntemler uygularken Obama aksine daha ılımlı ve işbirlikçi bir dış politika stratejisi izlemiştir.

Anahtar Kelimeler: Güvenlik, George W. Bush dönemi ABD dış politikası, Barack Obama dönemi ABD dış politikası, 11 Eylül saldırısı, Irak savaşı, Arap Baharı

¹ İrem Bilensoy, "George W. Bush ve Barack Obama Dönemlerinde Terörizme Karşı Uygulanan Politikaların Karşılaştırılması", *Lectio Socialis*, c. 2, s. 1 (2018): 70.

ENGELLİ BİREYLERE BAKIM VERENLERİN PSİKOLOJİK DEĞERLENDİRMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Ece Naz Ermiş

İstanbul Kültür Üniversitesi

e.ermis@iku.edu.tr –/0000-0003-3054-2014

ÖZET

Bu çalışmanın amacı engelli bireylere bakım verenlerin öz düzenleme düzeyleriyle çok boyutlu algılanan sosyal destek düzeyi, bakım verme yükü düzeyi ve öz tikslenme düzeyi arasındaki ilişkiyi incelemektir. Cinsiyet ve engel türünün de demografik değişkenler olarak öz düzenleme düzeyi açısından bir farklılık yaratıp yaratmadığına bakılmıştır. Çalışmanın örneklem grubunu İstanbul ve Tekirdağ illerinde yer alan çeşitli özel bakım ve rehabilitasyon merkezlerinde ulaşılan gönüllü 154 kadın ve 68 erkek olmak üzere 222 bakım veren oluşturmuştur. Araştırmada ilişkisel tarama metodu kullanılmıştır. Araştırmada verileri toplamak için, Öz Düzenleme Ölçeği, Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği, Zarit Bakım Verme Yükü Ölçeği ve Öz Tikslenme Ölçeği kullanılmıştır. Korelasyon analizi sonucunda elde edilen bulgular engelli bireylere bakım verenlerin öz düzenleme düzeyleriyle sosyal destek ve öz tikslenme düzeyleri arasında pozitif yönlü istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişkiler olduğu bulgulanmıştır. Bakım verenlerin öz düzenleme düzeyleri ile bakım verme yükü düzeyleri arasında da istatistiksel olarak anlamlı negatif yönlü bir ilişki olduğu saptanmıştır. Yapılan tek yönlü varyans analizinde ise bakım verenlerin öz düzenleme düzeylerinde engel türü bakımından anlamlı bir farklılaşma olmadığı tespit edilmiştir. Katılımcıların cinsiyetleri ile öz düzenleme düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmuştur. Kadınların öz düzenleme düzeylerinin erkek katılımcılara oranla daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Bu çalışma, yakınlık derecesi gözetmeksizin, engelli bireylere bakım verenler için var olan desteklerin yetersizliği noktasında farkındalık kazandırılması açısından katkı sağlayabilir. Engelli bireylere bakım verenlere yetersiz olduğu düşünülen psikolojik destek hizmetinin sunulması ve devamlılığı noktasında, bu hizmetin işlevsel olabilmesi adına engelli bireylere bakım verenlerin öz düzenleme düzeylerinin önem teşkil edeceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler : Öz Düzenleme, Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek, Bakım Verme Yükü, Öz Tikslenme

SOSYOEKONOMİK FAKTÖRLERİN İNTİHAR DAVRANIŞINA ETKİSİ: İBBS2 İÇİN BİR ANALİZ

Dr. Öğr. Üyesi Özlem DÜNDAR¹

Hitit Üniversitesi

0000-0002-3091-1433

Yüksek Lisans Öğrencisi Zeynep SAĞIR²

Hitit Üniversitesi

0000-0002-3906-164X

ÖZET

İntihar davranışı geçmişten günümüze karşılaşılan toplumsal sorunlardan biridir. İnsan hayatı söz konusu olduğundan büyük önem arz etmektedir. İntihar davranışını etkileyen çeşitli faktör olması nedeniyle her alandan araştırmacının araştırma konusunu oluşturmuştur. Psikolojik, sosyolojik ve ekonomik nedenlerden kaynaklanan intihar davranışı ölümle sonuçlandığı gibi girişim boyutunda da kalabilmektedir. Bu çalışmada ölümle sonuçlanan intihar davranışının özellikle ekonomik boyutunun araştırılması nedeniyle analizde ağırlıklı olarak ekonomik değişkenlere yer verilmiştir. Sosyo-ekonomik faktörlerin (kadınlarda genç işsizlik oranı, erkeklerde genç işsizlik oranı, kişi başına gayri safi yurtiçi hasıla, yüksekokul ve fakülte mezunlarının toplam nüfus içerisindeki oranı, ücret, boşanma hızı, enflasyon oranı, istihdam edilen yükseköğretim mezunlarının toplam nüfus içerisindeki oranı, istihdam edilen lise altı eğitimlilerin toplam nüfus içerisindeki oranı) intihar davranışına (kaba intihar hızı) etkisi Türkiye'nin 26 alt bölgesi için (ikinci düzey İstatistik Bölge Birimleri sınıflandırılması - İBBS2-) 2008-2018 dönemine ait (kişi başına gayri safi yurtiçi hasıla değişkenine ait verilerin 2018 yılından sonra yayınlanmaması ve adrese dayalı nüfus kayıt sisteminde nüfus verilerinin 2008 yılından başlaması nedeniyle bu dönem belirlenmiştir) Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ve Türkiye Cumhuriyeti Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) bölgesel verileri kullanılarak genelleştirilmiş momentler yöntemiyle (sistem GMM) araştırılmıştır. Analiz sonucunda kaba intihar hızı ile kadınlarda genç işsizlik oranı, yüksekokul ve fakülte mezunlarının toplam nüfus içerisindeki oranı, boşanma hızı, enflasyon oranı değişkenleri

¹ Dr. Öğr. Üyesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü.

² Yüksek Lisans Öğrencisi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İnsan Kaynakları Yönetimi Ana Bilim Dalı.

arasında pozitif yönde bir ilişki görülürken; kaba intihar hızı ile erkeklerde genç işsizlik oranı, kişi başına gayri safi yurtiçi hasıla ve istihdam edilen yükseköğretim mezunlarının toplam nüfus içerisindeki oranı değişkenleri arasında negatif yönde bir ilişki olduğu görülmüştür. Ücret ve istihdam edilen lise altı eğitimlilerin toplam nüfus içerisindeki oranı değişkenlerinin ise, kaba intihar hızına etkisinin olmadığı belirlenmiştir. Yazın araştırmasında çalışmada ulaşılan yönde sonuçlarla karşılaşılmıştır. Ekonomik değişkenlerden özellikle işsizlik değişkeni çalışmaların çoğunda yer almıştır. Çalışmalarda genel olarak işsizliğin intihar davranışını pozitif yönde etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Diğer çalışmalardan farklı olarak bu çalışmada erkek ve kadınlara göre genç işsizlik oranlarına yer verilmiştir. Yazında bu değişkenlerin kullanıldığı birkaç çalışma olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: İntihar Davranışı, Sosyoekonomik Faktörler, İBBS2, Sistem GMM.

THE EFFECT OF SOCIOECONOMIC FACTORS ON SUICIDAL BEHAVIOR: AN ANALYSIS FOR IBBS2

ABSTRACT

Suicidal behavior is one of the social problems encountered from past to present. Since human life is in question suicidal behavior is great important. Since there are various factors affecting suicidal behavior, it has been the subject of research for researchers from all fields. Suicidal behavior originated from psychological, sociological and economic reasons may result in death as well as remain in an attempt size. In this study, since specially the economic dimension of suicidal behavior that resulted in death has been investigated, mainly economic variables have been included in the analysis. The effect of socio-economic factors (youth unemployment rate for women, youth unemployment rate for men, gross national product per capita, the ratio of college and faculty graduates in the total population, wage, divorce rate, inflation rate, the ratio of employed higher education graduates in the total population, the ratio of employed under secondary education in the total population) on suicidal behavior (crude suicidal rate), using regional data from the Turkey Statistical Institute and Republic of Turkey Social Security Institution for the 2008-2018 period (this period has been determined because data on the gross domestic product per capita variable are not published after 2018 and since the population data in the address-based population registration system started from 2008) has been investigated by the system GMM (Generalized Method of Moments) for Turkey's 26 subregions (second level Nomenclature of Territorial Units For Statistics-

NUTS2-). As a result of the analysis while there is a positive relationship between the crude suicidal rate and youth unemployment rate for women, the ratio of college and faculty graduates in the total population, divorce rate, inflation rate variables; it has been observed that there is a negative relationship between crude suicidal rate and youth unemployment rate for men, gross national product per capita, the ratio of employed higher education graduates in the total population variables. It has been determined that the variables of wage and the ratio of employed under secondary education in the total population do not affect the crude suicidal rate. In the literature research, results in the direction reached in the study have been encountered. Among the economic variables, especially the unemployment variable has been included in most of the studies. In general in studies it has been concluded that unemployment affects suicidal behavior positively. Unlike other studies in this study youth unemployment rates for men and women have been included.

Key Words: Suicidal Behaviour, Socioeconomic Factors, İBBS2, System GMM.

KAMU KAYNAKLARININ ETKİN KULLANIMI KAPSAMINDA ÇALIŞANLARIN TASARRUF DAVRANIŞI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Dr. Öğr. Üyesi Özlem DÜNDAR¹

Hitit Üniversitesi

0000-0002-3091-1433

Yüksek Lisans Öğr. Seher ERSÖZ²

Hitit Üniversitesi

0000-0002-4324-6911

ÖZET

Kamu kaynaklarının etkin kullanımı, kamu harcamalarının devlet bütçesindeki payını azaltarak maliyetleri azaltmakta, böylece ülke ekonomisine olumlu yönde katkı sağlamaktadır. Kamu kaynaklarının etkin kullanımında devletin bilincinin yanı sıra kamu çalışanlarının bilinci de önem arz etmektedir. Bu nedenle çalışmada kamu kaynaklarının etkin kullanımı kapsamında bir kamu üniversitesinin genel idari hizmetlerindeki 160 çalışanın tasarruf davranışının araştırılması amaçlanmıştır. Bu konuda kamu üniversitesi için yapılmış bir çalışmaya yazın araştırmasında pek rastlanılmaması nedeniyle çalışmanın yazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Kamu kaynaklarının etkin kullanımı elektrik, su, kırtasiye ve temizlik malzemelerinin kullanımı çerçevesinde değerlendirilmiştir. Kamu çalışanlarının tasarruf davranışı ise, kamu kaynaklarını nasıl kullandıkları, kaynak israfına yol açıp açmadıkları yönünde değerlendirilmiştir. Kamu çalışanlarının tasarruf davranışı, sosyo-ekonomik ve demografik faktörler (gelir düzeyi, çalışma süresi, eğitim seviyesi, cinsiyet ve yaş) açısından çalışanlarda farklılıkların olup olmadığı yönünden de değerlendirilmiştir. Bu doğrultuda kamu kaynaklarının etkin kullanımı kapsamında kamu çalışanlarının tasarruf davranışı Sosyal Bilimler İçin İstatistik Programıyla (SPSS 16.0) anket yöntemi uygulanarak araştırılmıştır. Anket araştırması sonucunda kamu çalışanlarının tasarruf davranışında gelir düzeyi ve eğitim seviyesi yönünden farklılıkların olduğu görülürken, cinsiyet, çalışma süresi ve yaş açısından farklılık görülmemektedir. Kamu çalışanlarının tasarruf davranışında eğitim seviyesi açısından farklılıklar Tukey, Scheffe, Bonferroni, Gabriel ve Hochberg testleriyle araştırılmıştır. Bu testlere göre ortaöğretim ve lise ile önlisans ve lisans arasında farklılık

¹ Dr. Öğr. Üyesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü.

² Yüksek Lisans Öğrencisi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İnsan Kaynakları Yönetimi Ana Bilim Dalı.

olduğu görülmüştür. Gelir seviyesi açısından ise, bağımsız örneklem t testine göre genel idari hizmetlerde çalışanlar arasında farklılık olduğu görülmüştür. Kamu çalışanlarının tasarruf davranışında gelir düzeyi ve eğitim seviyesi yönünden farklılık olması nedeniyle çalışmada korelasyon ve regresyon analizi yalnızca bu değişkenler için yapılmıştır. Korelasyon ve regresyon analizi sonucunda kamu çalışanlarının tasarruf davranışı ile gelir düzeyi arasında negatif yönde, kamu çalışanlarının tasarruf davranışı ile eğitim seviyesi arasında ise, pozitif yönde bir ilişki olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Tasarruf Davranışı, Sosyoekonomik ve Demografik Faktörler, Anket Yöntemi.

A RESEARCH ON THE SAVING BEHAVIOR OF EMPLOYEES SCOPE OF THE EFFECTIVE USE OF PUBLIC RESOURCES

ABSTRACT

Efficient use of public resources reduces costs by reducing the share of public expenditures in the government budget, thus contributing positively to the national economy. In the efficient use of public resources, the awareness of public employees is also important as well as the government awareness. For this reason, it is aimed to investigate the saving behavior of 160 employees in the general administrative services of a public university within the scope of the effective use of public resources. Since a study conducted for a public university on this issue is not encountered much in the literature research, it is thought that the study will contribute to the literature. Efficient use of public resources has been evaluated within the framework of the use of electricity, water, stationery and cleaning supplies. Saving behavior of public employees is evaluated in terms of how they use public resources and whether they cause waste of resource. Saving behavior of public employees is also evaluated in terms of whether there are differences among employees in regards of socio-economic and demographic factors (income level, working hours, education level, gender and age). In this direction, the saving behavior of public employees within the scope of efficient use of public resources has been investigated by applying a survey method with the SPSS 16.0 (Statistical Package for the Social Sciences) package program. As a result of the survey research while there are differences in the saving behavior of public employees in terms of income and education level, there is no difference in terms of gender, working hours and age. The differences in saving behavior of public employees in terms of education level have been investigated by

Tukey, Scheffe, Bonferroni, Gabriel and Hochberg tests. According to these tests it has been observed that there are a difference between secondary education and high school, associate degree and undergraduate degree. In terms of income level, it has been seen that there is a difference between employees in general administrative services according to the independent sample t test. Correlation and regression analysis have been performed only for these variables in the study, since there is a difference in the saving behavior of public employees in terms of income and education level. As a result of the correlation and regression analysis, it has been determined that there is a negative relationship between the saving behavior of public employees and their income level, a positive relationship between the saving behavior of public employees and their education level.

Keywords: Saving Behavior, Socioeconomic and Demographic Factors, Survey Method.

THE USE OF SOCIAL MEDIA BY TERRORİST ORGANIZATIONS

Melek ADSIZ

University of Szeged

0000-0001-7612-3400

ABSTRACT

Freedom of the press is considered one of the most important turning points of democratic societies. Terrorism news comes first among the news content that causes discussions that play a role in determining the limits of this freedom. Media coverage of news of terrorism emerges as an area that requires precision.

Terrorism is considered has become more damaging in the world today and therefore it is necessary to take serious steps about security. Terrorism has created serious threats for many years and this continues. The word terrorism is known to have become one of the major and main concerns of our society, and it has become very difficult to understand because there is no clear legal definition of this expression. According to this knowledge, legal definitions of terrorism an act of an individual usually belonging to an organization that has a purpose with the act of terror.

Terrorism as a force of systematic coercion, intimidation, and violence, has a long history associated with media. Broadcasting national and international terrorist attacks through mass media negatively affects those who are subjected to terrorism, their families, and society. They undermine the public's trust in the state by publishing pro-terrorism news to foster terrorism. Besides, possible future attacks are mentioned speculatively and a huge number of news, mass media can take place in their vehicles. The information has become very rapidly spreading, especially with the development of internet-based new communication technologies. With the advancement of technology, images of terrorist incidents occurring anywhere in the world, seconds It can be reached from anywhere.

It is known that the media plays a vital role in reducing social tensions and preventing conflicts in our era called the Internet age. However, in the competitive media environment, this role is often ignored, with a large number of news actors struggling for media coverage.

Keywords: Terrorism, Terrorist Organizations, Social Media, Communication, and Technology

TURKEY'S NATO MEMBERSHIP AND IT IS EFFECT OF GEOGRAPHY ON TURKEY'S GEOSTRATEGIC AND STRATEGIC INTELLIGENCE CAPABILITIES

Melek ADSIZ

University of Szeged
0000-0001-7612-3400

ABSTRACT

Security is one of the 21st century's most critical issues. Even when living as a person, you want to be aware of their worries and the cornerstone is to be free from anxiety. The search for security has continued from the past to the present. We have become more dependent on each other with the evolution of technology each day.

When it comes to security, it is the first information that comes to mind. The information is collected, analyzed, and as soon as it becomes available, it gains intelligence value. Willing to be used when necessary. Get in touch with different geographies and gain new knowledge has great importance in the expansion of the intelligence network. However, countries want to protect themselves by using their roles in international organizations from the advancement of technology in the changing understanding of security in the 21st century.

NATO stands for the North Atlantic Treaty Organization. NATO has been set up as an organization to safeguard Europe in terms of protection as a security concept, after which its area of duty has been extended. Turkey's NATO membership and the geostrategic role is certainly an important player in the international system. Turkey's security approach to this particular exhibition It's significant because of our geography. The neighborhood to the region where threat perception Turkey alliance of NATO's estate (real state value) increases the value. Another issue mentioned superiority compared to other allies of Turkey, it can be armed with a large army at low cost.

All actors are required to engage in intra-alliance and regional cooperation on issues such as human security, energy lines, regional security issues, and terrorism. However, (present NATO debates are increasingly contributing to Turkey's security and beside increasingly questionable.). In the current debate, it is being questioned NATO's more to contribute to Turkey's security.

Keywords: NATO, Turkey, Geostrategic, and Intelligence.

ULUSLARARASI TİCARETTE TAŞIMA TÜRLERİNİN TÜRKİYE'NİN LOJİSTİK PERFORMANS ENDEKSİNE ETKİSİ

Ömer Faruk ACAR

Süleyman Demirel Üniversitesi

<https://orcid.org/0000-0002-1878-9172>

Koray ÇETİNCELİ

Süleyman Demirel Üniversitesi

<https://orcid.org/0000-0002-3745-0545>

ÖZET

Ülkelerin lojistik performanslarını diğer ülkelerle kıyaslaması bunun sonucunda hangi alanlarda iyileştirme yapması önemli hale gelmiştir. Dünya Bankası tarafından iki senede bir yayınlanan Lojistik Performans Endeksi (LPI) ülkelerin birbirleriyle kıyas yapabilmesi için önemli bir veri haline gelmiştir. Bu çalışmada Türkiye'nin dış ticaretinde (ithalat/ ihracat) taşıma türlerinin dağılımını ele alarak lojistik açısından hangi taşıma türlerinin önemli olduğu tespit edilmiş ve bu taşıma türlerinin Lojistik Performans Endeksi'ne etkisi incelenmiştir. Son yıllarda söz konusu endekste düşüş yaşayan Türkiye'nin yaşadığı bu düşüşün hangi nedene bağlı olduğunu görebilmek için endeksin hesaplanmasında kullanılan altı alt başlık incelenmiştir. İnceleme sonucunda özellikle Gümrük Hizmetleri, Lojistik Hizmetlerin Kalitesi ile Uluslararası Sevkiyatlarda Rekabetçi Fiyatlar başlıklarının sert düşüşleri göze çarpmıştır. Lojistik Performans Endeksi'nin oluşumu için değerlendirmelerde bulunanların verdikleri bilgiler çerçevesinde Türkiye'nin lojistik açısından "Altyapı Kalitesi, "Yetkinlik ve Hizmet Kalitesi" ve "Taşıma Fiyatları" ile ilgili algıları taşıma türlerine göre ele alınmış ve taşıma türleri ile alakalı yapılan reformların ve yatırımların Lojistik Performans Endeksi'ne etkisi tespit edilmiştir. Türkiye'nin dış ticaret yükününün ortalama %85'ini taşıyan denizyolu ile karayolu ve devamında gelen havayoluna niteliksel ve fiziki olarak yapılan reformların ve yatırımların doğrudan etkisi tespit edilmiştir. Altyapı Kalitesi bakımından bu üç taşıma türü için düşük/çok düşük şekilde cevap verenlerin sayısının azlığı bu ulaştırma türlerine yapılan yatırımların ve gerçekleştirilen reformların geri dönüşünün olumlu olduğunu göstermektedir. Bu olumlu geri dönüş Lojistik Performans Endeksi'nin altı alt başlığından biri olan "Altyapı

Kalitesi" sıralamasına da doğrudan etkisi yansımış ve Türkiye'nin söz konusu endekste bu başlık için üst sıralarda yer almasını sağlamıştır. Yetkinlik ve hizmet kalitesi bakımından yüksek/çok yüksek cevabı verenlerin bu cevaplarında denizyolu, karayolu ve havayolunu tercih etmeleri bu alanda yapılan reformların ve yatırımların olumlu geri dönüşü olarak ve endekse doğrudan etkisi olarak değerlendirilmektedir. Lojistik Performans Endeksi'nin altı alt başlıklarından ikisi olan "Takip ve İzleme" ile "Zamanında Teslimat" direkt olarak bu sonuçtan etkilenmektedir. Sert düşüşler yaşayan diğer başlıklara nazaran küçük sıralama kayıplarına rağmen iyi durumda olmaları yine taşıma türlerinin Lojistik Performans Endeksi'ne etkisi şeklinde değerlendirilmektedir. Taşıma fiyatları bakımından ise bu üç taşıma türü için yüksek/çok yüksek cevap verenlerin fazlalığı Lojistik Performans Endeksi'ndeki Gümrük Hizmetleri ile Uluslararası Sevkiyatlarda Rekabetçi Fiyatlar başlıklarında yaşanan sert düşüşleri açıklamaktadır. En çok kullanılan taşıma türlerinin maliyet açısından yüksek oluşu doğrudan Lojistik Performans Endeksi'nin iki alt başlığını ciddi şekilde etkilemektedir. Düşüşe rağmen yıllara göre bakıldığında bu veride de belli seviyelerde düşüşlerin olduğu, karar vericilerin bu alanda da doğru işler yapmaya çalıştıklarını bize göstermektedir.

Anahtar Kelimeler : Uluslararası Ticaret, Lojistik Performans Endeksi, Taşıma Türleri.

DIYARBAKIR
26 - 27 ARALIK 2020

TIBBİ DOKÜMANTASYON VE SEKRETERLİK MEZUNLARININ MESLEKİ UYGULAMA SORUNLARI VE ALDIKLARI EĞİTİMİN İNCELENMESİ

Seda ACAR

Akdeniz Üniversitesi
0000-0003-0492-6145

Ömer Faruk ACAR

Süleyman Demirel Üniversitesi
0000-0002-1878-9172

Koray ÇETİNCELİ

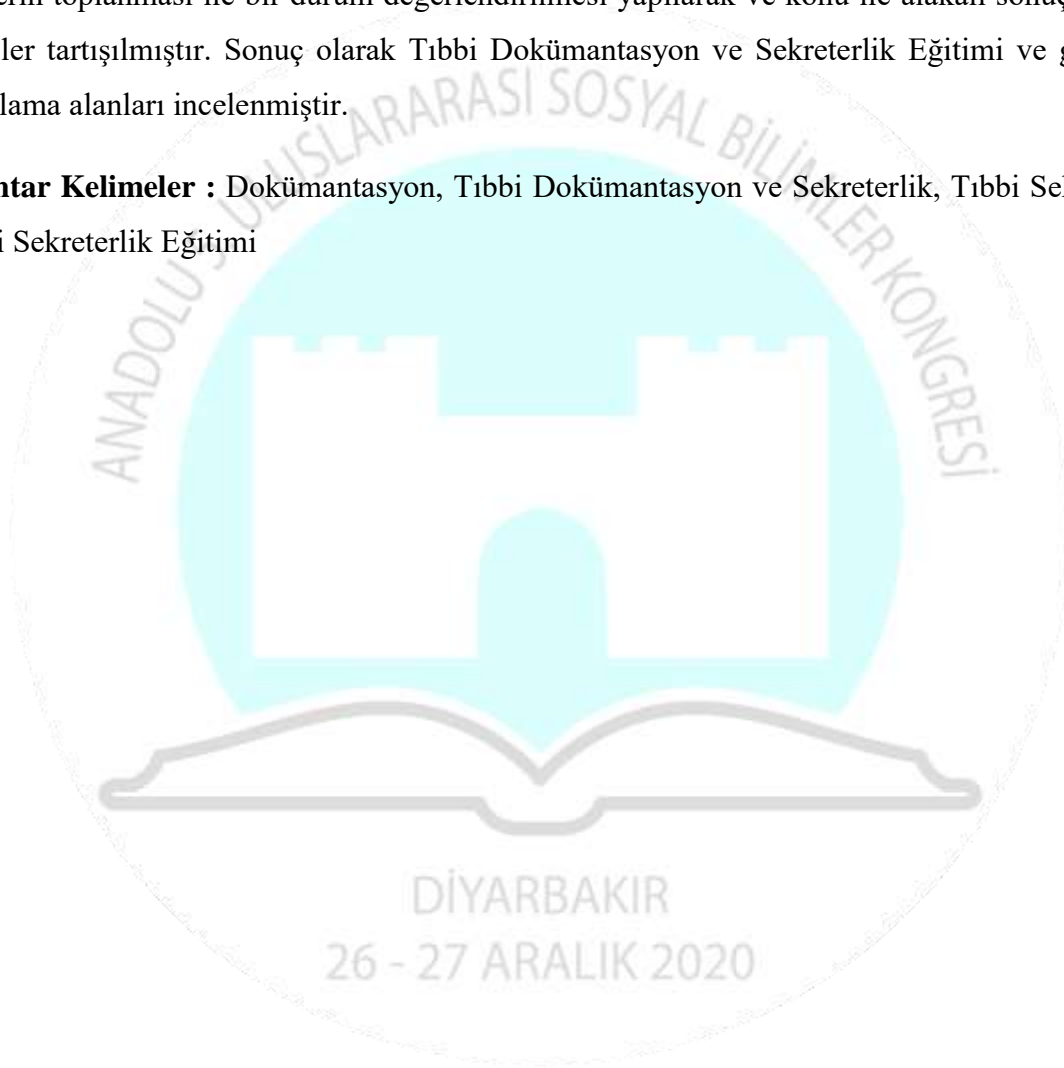
Süleyman Demirel Üniversitesi
0000-0002-3745-0545

ÖZET

İletişim kavramı ile bilgi ve belge kavramları birbirleri ile ilişkili ve birbirlerini tamamlayan terimlerdir. Elde bulunan belgelerden üst düzeyde fayda elde edebilmek için; belgelerin bilimsel normlara ve ilkelere göre; edinilmesi, elden geçirilmesi, muhafaza edilmesi ve tekrar kullanılmak üzere hizmete sunulması gereklidir. Dokümantasyon faaliyetlerine tabi tutulması gereklidir. Bir sistemin, kurumun ya da bir projenin başarılı olamamasının sebepleri olarak; yetersiz planlama, nitelikli eleman bulamama konularının yanında, kaliteli doküman yetersizliği de önemli bir yer tutmaktadır. Ancak doküman yetersizliği işletme yöneticileri tarafından gerektiği kadar anlaşılamamıştır. Oysa yeterli ve kaliteli dokümana sahip olursa uygun planlama da yapılabilecek ve kaliteli eleman da bulunabilecektir. Sağlık kuruluşları insan sağlığını izlemekle sorumlu birimlerdir. Buralara gelen sağlıklı veya hasta kişiler kendilerinin ihtiyaç duyduğu işlemlerden geçirilirler. Bu işlemler neticesinde kişi ile ilgili birçok veri ortaya çıkar. Her sağlık kuruluşu tedavi ettiği tüm hastalara ait bu verileri muhafaza etmek mecburiyetindedir. Tıbbi dokümantasyon, hastaların tedavilerine yönelik alınacak kararlarda temel araç olarak kabul edilebilir. Tıbbi dokümanlar büyük öneme sahiptir. İnsanların ve toplumun sıhhati ile ilgili tüm sağlık bilgisinin kayıt altına alınıp muhafaza edilmesi ve bu bilgilerin ileride hayata geçirilecek tıbbi araştırmalar için yardımcı olması bu önemin sebebinin açıklanmaktadır. Tıbbi sekreterler sağlık çalışanları olarak isimlendirilen takımın bir parçası olarak hastanın hastaneye başvurusundan taburcu

işlemlerinin yapılmasına kadar olan tüm aşamalarda birçok farklı görevi üstlenmektedir. Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik programının gelişimi yurt dışında eskiye dayanırken, Türkiye’de oldukça yenidir. Ülkemizde tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik eğitimi, ön lisans seviyesindedir ve genellikle Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu çatısı altında gerçekleşmektedir. Bu çalışmanın amacı Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik eğitiminin önemini belirtmek ve mesleki uygulamada karşılaşılan sorunların belirlenmesi ve bunlara çözüm yollarının geliştirilmesidir. Eğitim metotları, uygulamalar ve güncel durum ile alakalı verilerin toplanması ile bir durum değerlendirilmesi yapılarak ve konu ile alakalı sonuçlar ve öneriler tartışılmıştır. Sonuç olarak Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik Eğitimi ve güncel uygulama alanları incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler : Dokümantasyon, Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik, Tıbbi Sekreter, Tıbbi Sekreterlik Eğitimi

DİJİTAL İSTİFLEME BOZUKLUĞU'NUN E-POSTA HESAPLARI ÜZERİNE İNCELENMESİ

Ömer Faruk ACAR

Süleyman Demirel Üniversitesi

0000-0002-1878-9172

Seda ACAR

Akdeniz Üniversitesi

0000-0003-0492-6145

ÖZET

Özellikle günlük yaşamda, teknoloji insanlığın vazgeçilmez bir parçasıdır ve bireyin ruhu ve zihni dijitalleşmektedir. Öte yandan, dijitalleşme ile ortaya çıkan yeni iletişim süreci toplumun günlük yaşamındaki iletişim süreçlerini kökten değiştirmiştir. Günümüz dünyasında iletişim artık fiziksel bir boyut değildir. Aksine, yeni çağın iletişim anlayışı büyük ölçüde dijital platformlarda yazılı ve görsel unsurlara dayanmaktadır. Giderek daha dijital bir çağda yaşıyoruz ve insanlar çevrimiçi olarak daha fazla bilgi paylaşıyorlar. Paylaşılan her bilgi ile de hemen hemen herkes ilişki halinde. İnsanlar dijital varlıklarına giderek daha bağımlı hale geliyor ve bunların silinmesi veya kaybolmasının onlar için ileride sorun yaratabileceği endişesine kapılmalarına ve dijital varlıklarını biriktirmelerine sebep olmaktadır. Dolayısıyla fiziksel varlıkların istiflenmesi ile dijital varlıkların istiflenmesi arasında doğrudan bir ilişki olduğu bir gerçektir. Dolayısıyla gündelik hayatta etkileşim içerisinde olduğumuz eşyanın arasına dijital varlıklar da dâhil olmuştur. Çalışma kapsamında dijital istifçiliğin ortaya çıkmasına sebep olan dijitalleşmeye, meydana getirdiği değişimlere ve odak görüşmesinden elde edilen verilere ve yorumuna yer verilmiştir.

Çalışma kapsamında Belirlenen sorular, alandaki tek çalışma olan Sweeten ve arkadaşları tarafından yapılan “Digital hoarding behaviours: Underlying motivations and potential negative consequences” adlı çalışmada kullanılan ölçek/sorular revize edilerek likert ölçeği formatına uygun olarak hazırlanmış ve envanter yöntemi kullanılarak uygulanmıştır. Envanter, Süleyman Demirel Üniversitesi’nde idari görevi bulunan 50 öğretim üyesi üzerinde gerçekleştirilmiştir. Katılımcılara e-posta hesaplarına yönelik sorular yöneltilmiştir. E-posta hesaplarını aktif olarak kullanma konusunda öğretim üyelerinin doğru bir örneklem olacağı, ek olarak da idari görevlerinin olması daha fazla mesaj almalarını sağlayacağı için örneklem

olarak idari görevi olan öğretim üyeleri seçilmiştir. Yapılan envanter çalışmasında ilk önce demografik sorular yöneltilmiş daha sonra da e-posta hesapları ile alakalı sorular sorulmuştur.

Anahtar Kelimeler : Dijital, İstifçilik, Dijital İstifçilik, Elektronik Posta

WHAT DOES THE GREEN TRANSFORMATIONAL LEADERSHIP TRIGGER AT ORGANIZATION; A SYSTEMATIC LITERATURE REVIEW

Sefer Aydoğan

Milli Savunma Üniversitesi

0000-0002-0431-4256

Mehmet Kuruşcu

Milli Savunma Üniversitesi

0000-0001-9907-8315

ABSTRACT

The industrial revolution with developing technology and increasing population makes businesses the cause of many environmental problems. These environmental problems have quickly turned into a mainstream problem. Although businesses set their priorities on competition and profitability, there are expectations on caring about environment for them. Besides, concerns of consumers regarding the environment and the tendencies to environmentally friendly outputs make green products a competitive advantage. These dynamic processes can shape businesses and cause them to evolve into green businesses. Green transformational leadership has the quality to create and encourage performances in this sense. It is of a kind that provides vision, transformational management tools for green business candidates, and also enables the organization to achieve its environmental goals. The aim of this study is to reveal a model including the cognitive concepts and skills that trigger from and interact with green transformational leadership practice for organizations that are green business candidates. The current study carry out a systematic literature review method to reveal the cognitive concepts and skills triggered by the green transformational leadership style. The authors lodge a model consisting of cognitive concepts and skills interact with green transformational leadership style. It is expected that the model will contribute as a reference to both the researches and the practitioners. Based on the findings of this current literature review; it is concluded that green human resource management, green organization identity, green competition advantage, green creativity, green performance, green motivation, green behavior, green mindfulness, green self-efficacy interacts with green transformational leadership.

Keywords: Green Performance, Environmental Management, Green Human Resource Management, Green Transformational Leadership.

YEREL BASINDA SAYFA TASARIMI: KONYA ÖRNEĞİ ÜZERİNDEN BİR İNCELEME

Doç. Dr. Salih Tiryaki

Selçuk Üniversitesi

0000000209663359

Şeydanur Dünder

Selçuk Üniversitesi

0000000203957436

ÖZET

Her gün ulusal ve uluslararası haberler yayınlayan gazetelerin ilgi görmesi için yapılan haberin niteliği kadar o haberin nasıl sunulduğu da önemlidir. Bu anlamda sayfa tasarımı hem haberin hem de gazetenin aynası olma işlevini görmektedir. Sayfa tasarımı, haberin estetik bir şekilde sunulması, karmaşaya yer vermeden okuyucunun rahatlıkla anlayabileceği şekilde hazırlanmalıdır. Tasarımda renkler, sütunlar, fontlar, puntolar, fotoğraflar, metinler, başlıklar gibi unsurların kullanılması haberin ilgi çekmesi açısından önemlidir. Haber metinleri gazete sayfasına özensiz ve okuyucunun göz zevkine hitap etmeden yerleştirilebilir bu durumda haber okuyucuya ulaşmış olur ve amaç gerçekleşir fakat gazetenin okunurluğu ve estetik değeri kaybolur. Göze hitap etmeyen bir gazete de okur tarafından tercih edilmez.

Yerel basın ulusal basından farklı olarak belirli bir bölgede yaşayan insanlara yönelik hizmet veren medya kuruluşlarıdır. Yerel gazetelerin bölgesel haberleri sunarken kullandığı sayfa tasarımı anlayışı da önem taşımaktadır. Bu çalışmada yerel gazetelerin manşet sayfalarının incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada, yerel gazetelerin manşet sayfalarında haberlerin nasıl sunulduğu sayfa tasarım ilkelerince incelenmiştir. İçerik analizi yöntemi uygulanarak veriler elde edilmiştir. Çalışmanın örneklemini, Konya’da yayın yapan basılı gazeteler oluşturmaktadır. Çalışmanın bulgular kısmında yerel basının manşet sayfasını tasarlarken tasarım elemanlarının hangilerini ve bunları ne kadar kullandığına yer verilmiştir. Çalışmada yerel gazetelerin tasarım unsurlarını kullandıkları ancak estetik kaygı ve okunurluk noktasında bazı sorunların olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yerel Basın, Sayfa Tasarımı, Gazete Tasarımı

PAGE DESIGN IN LOCAL PRESS: A REVIEW ON THE EXAMPLE OF KONYA

ABSTRACT

In order to attract attention of newspapers that publish national and international news every day, the quality of the news is as important as how that news is presented. In this sense, the page design functions as a mirror of both the news and the newspaper. The page design should be prepared in a way that the reader can easily understand, without confusion, by presenting the news in an aesthetic way. The use of elements such as colors, columns, fonts, font size, photographs, texts, and titles in the design is important for the news to attract attention. News texts can be placed on the newspaper page sloppy and without appealing to the eyes of the reader, in this case the news reaches the reader and the purpose is achieved, but the legibility and aesthetic value of the newspaper is lost. A newspaper that does not appeal to the eyes is also not preferred by its readers.

Unlike the national press, local media are media organizations that serve people living in a particular region. The concept of page design used by local newspapers to present regional news is also important. In this study, it is aimed to examine the headline pages of local newspapers. In the study, how the news is presented in the headline pages of local newspapers was examined by page design principles. The data were obtained by applying the content analysis method. The sample of the study consists of the printed newspapers published in Konya. In the findings section of the study, which of the design elements and how much they used them while designing the headline page of the local press. In the study, it was concluded that local newspapers used design elements, but there were some problems in terms of aesthetic concern and readability.

Keywords: Local Press, Page Design, Newspaper Design

DIYARBAKIR
26 - 27 ARALIK 2020

TRANSFORMING OF MAGAZINE JOURNALISM AND INSTAGRAM

Assoc. Prof. Dr. Salih Tiryaki

Selçuk Üniversitesi

0000000209663359

ABSTRACT

Social media has changed journalism practices like many concepts today. This process of change that occurred with social media resulted in more people interested in the magazine than before. The reason for this is due to the ease of use and access of social media. A person with a social media account can access the magazine related pages by searching. The page followed is located on the individual's page with daily news flows.

Instagram is one of the most popular social media tools in the world today. Its basic logic is on sharing photos, videos and articles. These posts are seen by the followers who follow the Instagram page. In some cases, sponsored content appears in users' news feed. Regarding sharing, users can comment on the post if the comment feature is turned on. All these features are also valid for the magazine related pages.

Some issues come to the fore in the axis of social media and magazine: The democratization of the magazine by reaching a large number of people easily, the ability to follow the magazine news interactively on social media and to comment on the news, the magazine news can be shared again and thus become more readable, if there is a legal and ethical violation, it spreads faster, journalists can make news in print media by using social media as a source for other news. It shows that all these issues, in the context of the relationship between magazine and social media, have managed to have a fundamental impact on magazine reporting.

Magazine pages on Instagram are followed by millions of people. The study based on the social media accounts of the magazine pages most followed: 2.pageofficial (2.1 million followers), gazetemagazin (1.7 million followers), magazintube (760 thousand followers), guncelmagazin (432 thousand followers), magazingundemi (412 thousand followers). This study based on the analysis of the last 50 posts of these pages by using content analysis method. The aim of this study is to analyze the content of the news in magazine journalism in terms of subject, language and form to understand the new journalism practices. As a result of the study, it was found that the magazine news in Instagram, which is a social media tool, differed from the magazine news in newspapers as well as they had similarities.

Keywords: Social media and magazine, Magazine journalism, Instagram and magazine journalism

DÖNÜŞEN MAGAZİN HABERCİLİĞİ VE INSTAGRAM

ÖZET

Sosyal medya günümüzde birçok kavram gibi habercilik pratiklerini de değiştirmiştir. Sosyal medya ile meydana gelen bu değişim süreci eskisinden daha fazla oranda bireyin magazinle ilgilenmesiyle sonuçlanmıştır. Bunun sebebi, sosyal medyanın kullanım ve erişim kolaylığından kaynaklanmaktadır. Bir sosyal medya hesabı olan kişi, magazinle ilgili sayfaları arama yaparak ulaşabilmektedir. Takip edilen sayfa ise bireyin sayfasında günlük haber akışları ile yer almaktadır.

Instagram, günümüzde dünyadaki en popüler sosyal medya araçlarından biridir. Temel mantığı, fotoğraf, video ve yazı paylaşımı üzerinedir. Bu paylaşımlar, Instagram sayfasını takip eden takipçiler tarafından görülür. Bazı durumlarda, sponsorlu içerikler kullanıcıların haber akışında yer alır. Paylaşım ile ilgili olarak, kullanıcılar yorum özelliği açık ise gönderiye yorum yapabilir. Tüm bu özellikler, magazinle ilgili sayfalar için de geçerlidir.

Sosyal medya ve magazin ekseninde bazı konu ön plana çıkmaktadır. Magazinin demokratikleşerek çok sayıda kişiye kolayca ulaşabilmesi, magazin haberlerinin sosyal medya üzerinden etkileşimli olarak takip edilebilmesi ve habere yorum yapılabilmesi, magazin haberlerinin tekrar paylaşılabilmesi ve bu şekilde daha fazla okunur hale gelmesi, yasal ve etik bir ihlal varsa bunun daha hızlı biçimde yayılması, gazetecilerin bu haberleri basılı yayın organlarında haberleştirmesi diğer bir ifade ile diğer haberlere kaynaklık etmesi. Tüm bu konuların, magazin ve sosyal medya ilişkisi bağlamında, magazin haberciliğinin temelden etkilemeyi başardığını göstermektedir.

Instagram'daki magazin sayfaları, milyonlarca kişi tarafından takip edilmektedir. Çalışma, bu sayfalardan en fazla takipçisi olan 2.sayfaofficial (2.1 Milyon takipçi), gazetemagazin (1.7 M takipçi), magazintube (760 Bin takipçi), guncelmagazin (432 Bin takipçi), magazingundemi (412 Bin takipçi) magazinle ilgili sosyal medya hesaplarının paylaştığı son 50'şer paylaşımın içerik analizi yöntemiyle çözümlenmesine dayanmaktadır. Çalışma ile magazin haberciliğindeki haberlerin konu, dil ve şekil olarak içeriğin çözümlenmesi ve yeni habercilik pratiklerinin anlaşılması amaçlanmıştır. Çalışmanın sonucunda, sosyal medya aracı olan Instagram'da yer alan magazin haberlerinin, gazetelerdeki haberlerden farklılaşmaları olduğu gibi benzerliklerinin olduğu da bulgulanmıştır.

Anahtar kelimeler: Sosyal medya ve magazin, Magazin haberciliği, Instagram ve magazin haberciliği

KİMLİK, GÜÇ VE MEKÂN İLİŞKİSİ AÇISINDAN TÜRKİYE’NİN DIŞ YARDIMLARI: ELEŞTİREL JEOPOLİTİK BİR OKUMA

Helin SARI ERTEM

İstanbul Medeniyet Üniversitesi

helin.sariertem@medeniyet.edu.tr – 0000-0003-0008-9781

ÖZET

Bu çalışma eleştirel jeopolitik yaklaşımın kimlik, güç ve mekân arasında kurduğu ilişki üzerinden, Türkiye’nin dış yardımlarını incelemeyi amaçlamaktadır. Birey ya da devletlere, etraflarında olan biteni kontrol etme ve istedikleri şekilde yönlendirme imkânı sağlayan güç, belirli bir mekân algısından ya da coğrafi bir tahayyülden bağımsız değildir. O Tuathail’in de belirttiği gibi, “coğrafya güçle ilgilidir” (1996:1). “Gücün mekânsallığı” (spatiality of power) ise, ilgili maddi şartlar ve anlayış biçimlerindeki değişikliklere paralel şekilde, zaman içinde farklılaşmalar gösterir. Bir başka deyişle, gücün mekân ile kurduğu ilişki, değişen şartlarla birlikte farklılıklar sergileyebilir; alternatif söylemlere açık hale gelebilir. Bu anlamda, mekânsallığın aynı zamanda tarihsel bir yönü de vardır (historicity of spatiality) (Agnew, 2003:129). Siyasetin toprağa [ya da mekâna] dayalı olması kaçınılmazdır, ancak bu toprak, gerçek olduğu kadar, tahayyüle de dayalı olabilir ve içerisinde sembolik nitelikler barındırabilir (Keith ve Pile, 1996:221). Bu bağlamda, jeopolitiğin kendisi bir söylemdir; objektif olamaz ve yoruma açıktır (Erbaş, 2011:458). Bu ise bizi; jeopolitiğe dair tanımların sorgulanmadan kabul edilmesini reddeden; mevcut güç ve bilgi yapılarını sorunsallaştıran eleştirel jeopolitiğe götürür (Dodds, 2000:6-7; O Tuathail, 1996 ve O Tuathail, 1999:108). Mekânın zamandan bağımsız olmayan bu “kurgusal” ve yeniden yorumlanmaya açık durumu, “kimlik” ile de ayrılmaz bir ilişki içindedir. İçinde bulunulan mekân [ya da mevcut coğrafi koşullar] kimliğe temel bazı nitelikler kazandırırken, kimlik de, çeşitli siyasi yaklaşımlar eşliğinde farklı mekân algılarının [coğrafi tahayyüllerin] ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Bu anlamda, “kimlik, güç ve mekân” ilişkisinin, etkileşime dayalı bir ilişki olduğunu söylemek mümkündür. Türkiye’nin dış yardım stratejisinin; eleştirel jeopolitiğin, kimlik, güç ve mekân arasında var olduğunu düşündüğü bu etkileşim üzerinden okunabileceğini öne süren bu çalışma, dış yardımları yoğun olarak ulaştırdığımız bölgelerin, mevcut kimlik, güç ve mekân kurgumuza dair önemli doneler içerdiğini ortaya koymaktadır. Türkiye’nin 1980’li

yıllarda başlayan dış yardımları, günümüz Türk dış politikasında önemli bir yumuşak güç aracı olarak yer almaktadır. OECD rakamlarına göre Türkiye, dünyada milli gelirine oranla en fazla insani yardımı ve en fazla insani kalkınma yardımını yapan ülkedir (TİKA, 2019). Dış yardımlarımızı ulaştırdığımız ülkeler arasında Suriye, Somali ve Filistin başta gelmektedir. Eleştirel jeopolitik teori üzerinden nitel bir analiz gerçekleştirecek olan bu çalışma, bir yandan 21. yy. Türkiye'sinin kimlik, güç ve mekân ile yoğrulan “gönül coğrafyası” algısını irdelerken, diğer yandan bu coğrafyanın bir parçası olduğu düşünülen bölgelere yapılan dış yardımları; temel motivasyonlar, sürdürülebilirlik ve etkinlik açısından analiz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kimlik, güç, mekân, Türkiye, dış yardımlar, eleştirel jeopolitik.

ONTOLOJİK GÜVENSİZLİK, YENİ İRKÇILIK VE AVRUPA'DA ARTAN YABANCI DÜŞMANLIĞI

Helin SARI ERTEM

İstanbul Medeniyet Üniversitesi

0000-0003-0008-9781

Aslınur DÜZGÜN

İstanbul Medeniyet Üniversitesi

0000-0001-7473-7169

ÖZET

Bu çalışma, Avrupa'ya göç etmek isteyen mültecilerin sayısı ve görünürlüğü arttıkça, kıta genelinde ontolojik bir güvensizlik algısı oluştuğu ve buna paralel 'yeni ırkçılık' kapsamında ele alınabilecek söylem ve eylemlerin ortaya çıktığı varsayımından hareket etmektedir. 2010 yılında baş gösteren Arap Ayaklanmaları ve 2011 yılından bu yana Ortadoğu'da ciddi bir istikrarsızlık kaynağı olan Suriye İç Savaşı nedeniyle, Avrupa ülkeleri ciddi bir göçmen ve mülteci baskısı altına girmiştir. Her ne kadar Türkiye gibi tampon ülkeler bu yükü büyük oranda azaltsa da; özellikle 2008'de yaşanan ekonomik kriz nedeniyle zaten sıkıntıda olan Avrupa ülkeleri, Ortadoğu'dan gelen bu mülteci akını ile daha sert tedbirlerle baş etme yöntemini seçmeye başlamıştır. Bu süreçte özellikle Fransa, Macaristan ve Hollanda gibi ülkelerde aşırı sağ partiler yükselişe geçmiş; yine Almanya'da ırkçı eğilimler gösteren Almanya için Alternatif (AfD) gibi yeni siyasi yapılanmalar önemli oranda taraftar toplamaya başlamıştır. Bu durum, araştırmacıları, aşırı sağ siyasi iklimin etkisi altına girme eğilimi gösteren Avrupa ülkelerinde, temel toplumsal ve kültürel niteliklerin kaybına dair "varoluşsal bir kaygı" oluşup oluşmadığı konusunu incelemeye itmektedir. Sıradan bir Avrupalı; kıtaya yönelik mülteci akını hakkında ne düşünmektedir? Geliştirilen karşıt söylemler, gizli bir ırkçılığa ve ayrımcılığa işaret etmekte midir? Bu karşıt söylemler, siyasi manipülasyona ne kadar açıktır? Ekonomik kaygılar bu gerilimde nasıl bir yer edinmektedir? Ontolojik Güvenlik literatürü bize bu konuda neler söylemektedir? Psikoloji ve Sosyoloji disiplinlerinin ardından (Laing 1960; Giddens 1991), Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler alanında da (Kinnvall 2004, Steele 2005, Mitzen 2006, Zarakol 2010, Rumelili 2015 etc.) çalışılmaya başlanan ontolojik güvenlik yaklaşımı, siyasi ve toplumsal gerilimlerin analizinde dikkat

çekici bir bakış açısı sunmaktadır. Buna göre tıpkı bireyler gibi, toplumlar ve devletler de rutin yaşam tarzlarını kaybetme endişesi taşımakta; bu durumdan kurtulmak için farklı mücadele yöntemleri geliştirmektedir. “Yeni (Gizli) Irkçılık” üzerine yapılan çalışmalar yaşadığımız çağda, ırksal saflığını değil, sosyal ve kültürel eşsizliğini kaybetme endişesi yaşayan toplumları incelerken, derinlikli bir analiz imkânı tanımaktadır. Bu araştırma, bir yandan okuyucuyu, ontolojik güvenlik ve yeni ırkçılık tartışmaları ile deskriptif bazda tanıştırmayı hedeflerken, diğer yandan özellikle pandemi şartlarında Avrupa Birliği’ne üye ülkeler içinde, ontolojik güvensizlik ve yeni ırkçılığın arttığına dayalı varsayımı karşılaştırmalı vaka analizi ve söylem analizi yöntemleri ile test edecektir. Araştırma, mültecilerin Avrupa toplumuna uyum ve entegrasyonunun önündeki temel engellere de, Ontolojik Güvensizlik ve Yeni Irkçılık yaklaşımları üzerinden farklı bir açıklama getirme amacındadır.

Anahtar Kelimeler: Avrupa, Ortadoğu, Göç, Mülteci, Ontolojik Güvensizlik, Yeni Irkçılık.

TÜRKİYE’DE ORKESTRA ALANINDA YAPILMIŞ LİSANSÜSTÜ TEZLERİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ

Rıza AKYÜREK

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0001-6493-4871

ÖZET

Her bilimsel çalışma, veri, bilgi insanoğlunun bir sonraki yapacağı çalışmalara ışık tutmakta, yeni doğacak çalışmalara fikir ve yeni bakış açıları kazandırmaktadır. Değişen ve gelişen toplumlar bilimi rehber olarak almakta, bilimsel gerçeklerin aydınlatıldığı yolda geleceklerini şekillendirmektedirler. Bilimsel ilerlemeler aynı zamanda toplumları ekonomik, sosyal, kültürel, sanatsal vb. birçok yönlerden de üst seviyelere taşımaktadır. Bilimsel araştırmaların herhangi bir alanda, herhangi bir konuda karşılaşılan problemlere çözüm yolları bulma, bir sorunu ortadan kaldırma, bir ihtiyacı karşılama gibi gereksinimlerle ortaya çıktığı söylenebilir. Bu araştırma; “Türkiye’de 1991-2020 yılları arasında orkestra alanında yapılmış lisansüstü çalışmaların üniversitelere, yıllara, yaptıkları enstitülere ve erişim bakımından izin durumlarına göre dağılımları nasıldır?” Ana problem cümlesine cevap aramaya yönelik doküman analizi modelinin esas alındığı nitel bir çalışmadır. Araştırma kapsamında yükseköğretim kurumu ulusal tez merkezinde “orkestra” anahtar kelimesi kullanılarak lisansüstü yapılan tezlerin taraması gerçekleştirilmiştir. Başlığında ya da anahtar kelime olarak “orkestra” anahtar kelimesi kullanılarak yapılmış ve ulusal tez merkezine teslim edilmiş 1991 ile 2020 yılları arasında toplamda 135 yüksek lisans, sanatta yeterlik ve doktora tezi saptanmıştır. Elde edilen tezlerin hangi yıllarda ağırlıklı olarak yapıldığı, bu yıllar arasında orkestra alanında en çok hangi üniversitelerde lisansüstü çalışmalar yapıldığı, enstitü türleri, erişim durumları ve tez türlerine göre nicel veriler yüzde ve frekans tabloları ile işlenerek araştırmanın bulgularında yer verilmiştir. Bulgularla paralel olarak oluşturulan sonuçlar benzer araştırmalarla karşılaştırılarak tartışılmış, araştırma sonuçlarıyla geliştirilen önerilere yeni araştırmalara fikir sağlayabilmesi, ışık tutulabilmesi için yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Orkestra, orkestra araştırmaları, orkestra lisansüstü tezler, lisansüstü müzik çalışmaları

ÖĞRETMENLERİN FEN BİLİMLERİ DERSİNDE EĞİTİM BİLİŞİM AĞI KULLANIMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ (TEKİRDAĞ/ÇORLU ÖRNEĞİ)

Figen DURKAYA

Kırıkkale Üniversitesi

<https://orcid.org/0000-0002-5639-717X>

Gizem LOKUMCU BAŞYİĞİT

Milli Eğitim Bakanlığı

<https://orcid.org/0000-0002-6564-3440>

ÖZET

Eğitim Bilişim Ağı (EBA), eğitim öğretim programına ek olarak elektronik içerik sağlamak için tasarlanmış bir platformdur. EBA’da görsel, işitsel, sosyal, sayısal ve sözel gibi farklı öğrenme alanlarına hitap eden eğitim içerikleri bulunmaktadır. Bu platform, zengin öğretim içerikleriyle öğrencilere fırsat ve imkân eşitliği sağlamaktadır. Bu bağlamda, Milli Eğitim Bakanlığı öğretmenlerin ve öğrencilerin ücretsiz bir şekilde EBA’dan faydalanabilmelerine olanak sunmaktadır. Bu çalışma ortaöğretim kademesinde görev yapan fen bilimleri öğretmenlerinin, fen öğretiminde Eğitim Bilişim Ağının (EBA) kullanılmasına yönelik görüşlerini çeşitli değişkenlere göre incelemek amacıyla yapılmıştır. Öğretmenlerin EBA kullanımına yönelik görüşleri fen öğretiminde EBA’nın rolü, kullanım amacı, öğretmen ve öğrencilere sağladığı yararlar, kullanımını yaygınlaştırmak için yapılması gerekenler, geliştirilmesi için yapılması gerekenler ve karşılaşılan sorunlar vb. gibi çeşitli değişkenlere göre incelenmiştir. Araştırma deseni, Nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışmasıdır. Çalışma grubunu, 2018-2019 eğitim öğretim yılının bahar döneminde Tekirdağ ili Çorlu ilçesinde devlet ortaokullarında görev yapan 44 Fen Bilimleri öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada rastgele (seçkisiz) örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak, araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Nitel veriler, betimsel analiz yöntemi ile değerlendirilmiştir.

Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre, fen bilimleri öğretmenleri EBA’yı kullanım amaçlarını “dersi görsel ve işitsel açıdan desteklediği”, “daha zevkli hale getirdiği” ve “kalıcı öğrenme sağladığı” şeklinde belirtmişlerdir. EBA da öğretmenler tarafından tercih edilen uygulamalar ise “videolar”, “konu anlatımları”, “test soruları” ve “deney simülasyonları” olarak belirtilmiştir. EBA kullanımının öğretmenler arasında tamamen yaygınlaştırılması için bazı yeniliklerin getirilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Çalışmadan elde edilen sonuçlara göre EBA’nın yaygın bir şekilde kullanılmasını artırmak için öğrenciler EBA kullanmaya teşvik edilmeli, EBA’nın içeriği zenginleştirilmeli ve EBA’nın fiziki yönden alt yapı eksikliği tamamlanmalı şeklinde öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Bilişim Ağı (EBA), Fen Öğretimi, Fen Bilimleri Öğretmenleri

FEN ÖĞRETİMİNDE ÖĞRENCİLERİN EĞİTİM BİLİŞİM AĞI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ (TEKİRDAĞ/ÇORLU ÖRNEĞİ)

Gizem LOKUMCU BAŞYİĞİT

Milli Eğitim Bakanlığı

<https://orcid.org/0000-0002-6564-3440>

Figen DURKAYA

Kırıkkale Üniversitesi

<https://orcid.org/0000-0002-5639-717X>

ÖZET

Eğitim sistemimizde sosyal eğitim platformu olarak sunulan Eğitim Bilişim Ağı (EBA), öğretmen ve öğrencilerin eğitim teknolojilerinden ücretsiz olarak faydalanmalarına olanak sağlayan bir sistemdir. Eğitim Bilişim Ağının elektronik eğitim içeriği sayesinde, eğitim sistemimizde eğitim ve öğretimde teknoloji kullanımı hayata geçirilmiştir. Teknoloji kullanımının günden güne hızla artması hem eğitim sistemimizde hem de öğretmen ve öğrencilerde büyük bir değişim süreci başlatmıştır. Aynı zamanda teknoloji kullanımı öğretmen ve öğrencilere sınırsız olanaklar sunmuştur. Bu çalışma ortaöğretim kademesinde öğrenim gören öğrencilerin, fen bilimleri dersinde EBA’da bulunan uygulamaların kullanımı hakkında görüşlerinin neler olduğunu belirlemek amacıyla yapılmıştır. Öğrencilerin fen bilimleri dersinde EBA’nın kullanılmasına ilişkin görüşleri; konuların yeterliliği, anlaşılabilir olması, kullanım kolaylığı ve öğrenmeye etkisi gibi çeşitli değişkenlere göre incelenmiştir. Çalışmada, nitel verilerin kullanılmasına imkân sağlayan durum çalışması yöntemi kullanılmıştır. Çalışma grubunu, 2018-2019 eğitim öğretim yılının bahar döneminde Tekirdağ ili Çorlu ilçesinde devlet ortaokullarında 5., 6., 7. ve 8. sınıflarda öğrenim gören 44 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmada rastgele (seçkisiz) örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak, araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Elde edilen nitel veriler, betimsel analiz yöntemi ile değerlendirilmiştir. Çalışmada elde edilen bulgulara göre, öğrencilerin büyük çoğunluğu EBA’da yer alan konuların içerik bakımından zengin ve yeterli düzeyde olduğunu vurgulamıştır. Fen derslerinde EBA kullanılarak konu anlatımı yapıldığında; öğrenciler “anlamalarına yardımcı olması”, “kalıcı öğrenme sağlaması” ve “tekrar yapabilme imkânı sunması” gibi konuların daha fazla anlaşılabilir olmasına katkısının olduğunu belirtmişlerdir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu, EBA web sayfasının kullanım kolaylığına sahip olduğunu ifade etmiştir. Fen bilimleri dersinde EBA kullanımının öğrenci başarısına ne gibi etkisi olduğuna ilişkin görüşleri ise konuyu daha iyi anlamalarını sağladığı ve olumlu yönde etkilendikleri şeklinde belirtilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Bilişim Ağı, Öğrenci Görüşü, Fen Öğretimi

OYUNLARLA FEN ÖĞRETİMİNİN ÖĞRENCİLERİN DERSE KARŞI TUTUM VE BAŞARILARINA ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Yüksek lisans, AKTURAN, Fatma

T.C. Yıldız Teknik Üniversitesi

BAŞARAN, Mustafa

T.C. Yıldız Teknik Üniversitesi

ORCID ID: [0000-0002-6877-2862](https://orcid.org/0000-0002-6877-2862)

ÖZET

Bu araştırmada, Fen Bilimleri dersinde oyunların derse dâhil edilmesinin öğrenme-öğretme sürecindeki etkilerinin gözlemlenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada karma yöntemlerden yararlanılmıştır. Çalışmanın ilk aşamasında, öğrencilerin ön bilgilerini ölçmek amacıyla ön test uygulanmıştır. Ön testin ardından deney ve kontrol grupları oluşturularak planlama yapılmıştır. Deney grubunun öğrenme-öğretme sürecine oyunlar dâhil edilmiş, kontrol grubunda ise dâhil edilmemiştir. Oyun haricinde gruplar için tüm süreç etkinlikleri bire bir aynı gerçekleştirilmiştir. Ardından daha öncesinde oyunlar ile ilgili bilgilendirilmiş ve ders işleme sürecine dâhil etmiş olan yirmi beş öğretmen ile açık uçlu sorulardan oluşan yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Çalışmanın örneklemini otuz sekiz, üçüncü sınıf öğrencisi ve üçüncü, dördüncü sınıf öğretmenlerinden oluşan yirmi beş öğretmen oluşturmaktadır. Toplanan veriler regresyon analizi ve betimsel analiz ile analiz edilmiştir. Kontrol ve deney grupları on dokuz öğrenciden oluşmuştur. Gruplar ile yapılan çalışmada, üçüncü sınıf düzeyinde sekiz Fen Bilimleri kazanımı ele alınmıştır. Her iki gruba da aynı örnekler, kaynaklar ve materyaller kullanılarak ders anlatılmıştır. Deney grubunun öğrenme aşamasına oyunlar dâhil edilmiş, kontrol grubunda ise oyun hariç tüm süreç aynı ilerlemiştir. Kazanımlar tamamlandığında, ön testte uygulanmış olan beş çoktan seçmeli sorudan oluşan aynı Fen Bilimleri testi iki gruba uygulanmış ve doğru cevap sayıları incelenmiştir. Test sonunda, kontrol grubunun grup düzeyinde, ön test aşamasında toplam elli; son test aşamasında toplam seksen dört soruya doğru cevap verirken deney grubunun ön test aşamasında toplam elli iki; son test aşamasında toplam doksan bir soruyu doğru cevaplandığı gözlemlenmiştir. Çalışmanın ardından öğretmen görüşleri alınmıştır. Öğretmenlere üç adet soru yöneltilmiştir. Bu sorular aşağıdaki gibidir:

1. Fen Bilimleri dersine ilişkin öğrenci gözlemleriniz nelerdir? Sizce çocuklar zorlanıyorlar mıdır?
2. Derste öğrenme düzeyini arttırmak için neler yapıyorsunuz? Sürece hangi yöntem ve teknikleri dâhil ediyorsunuz? Peki, Fen Bilimleri ile ilgili oyunlar hakkındaki görüşleriniz nelerdir?

3. Fen Bilimleri dersinde oynatılabilecek başka oyun var mıdır? Sizce neler yapılabilir?

Yapılan görüşmeler ve çalışmalar doğrultusunda, Fen Bilimleri dersi ile ilk olarak üçüncü sınıfta karşılaşan öğrenciler için dersin zorlukları olduğu öğretmenler tarafından belirtilmiştir. Çocuklar Fen Bilimleri ile hep iç içe büyüseler de yoğun bilgi akışı ile karşılaştıklarında şaşırmakta ve zorluklar yaşamaktadırlar. Oyun çağında olan bu çocuklar için derse uygun oyunlar hazırlanması süreci kolaylaştırmış, eğlenceli ve dikkat çekicilik konusunda katkı sağlamıştır. Fen Bilimleri dersi ile ilgili daha çok video ve teknolojik araçlardan yaralanan öğretmenler, aynı zamanda Fen Bilimleri dersi ile ilgili teknik sıkıntılar yaşadıklarından bahsetmişlerdir. Fen Bilimleri dersinin oyunlarla zenginleştirilmesi sürece birçok katkı sağlamıştır.

Anahtar Kelimeler: *Fen Bilimleri öğretimi, oyunlarla öğrenme, öğrenme-öğretme ortamı.*

KORNO EĞİTİMİNE YÖNELİK ÖRNEK BİR ETÜT ANALİZİ

Dr.Öğr.Üyesi Bahadır ÇOKAMAY

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

bahadir.cokamay@comu.edu.tr- 0000-0001-5143-574X

Koray AY

Dokuz Eylül Üniversitesi

korayay_56@hotmail.com- 0000-0003-0841-3232

ÖZET

Türkiye’deki devlet konservatuvarlarının müzik alanında en önemli temel amacı profesyonel anlamda bilim ve sanat insanı yetiştirmektir. Bu amaç doğrultusunda çalgı, müzikoloji, kompozisyon ve orkestra şefliği gibi bir çok alt başlığa sahip olan müzik alanının önemli bir bölümünü çalgı ve çalgı eğitimi oluşturur. Çalgı eğitimi, çalgı çalma eyleminin yapılması için uygulanan metod ve yöntemlerin bir bölümü ya da tamamı olarak tanımlanabilir. Senfonik müzikte önemli bir yere sahip olan korno da, konservatuvarların ilgili birimlerinde eğitimi verilen bir çalgıdır. Akademik anlamda tercihen ortaokul veya lise düzeyinde eğitime başlanan korno çalgısı, lisans eğitimiyle devam eder. Lisansüstü eğitim ise bu devamlılığın (zorunlu olmasa da) gerekli bir aşamasıdır. Bu süreçte diğer çalgı öğrencilerinden beklendiği gibi korno eğitimi alan öğrencilerden de, çeşitli egzersiz, etüt ve eserleri bilinçli bir şekilde analiz etmesi, çalması ve yorumlaması beklenir. Çalgı eğitiminin bir parçası olarak etütler çalgı tekniğinin geliştirilmesine yardımcı olur ve öğrencinin profesyonel kariyerinde gerekli teknik müzikal donanımlarını sağlar. Etüt aynı zamanda eğitsel bir materyal olmanın da üzerine çıkar nitelikte icracıya müzikal yorumculuk özelliğini kazandırmaya yarayan bir türdür. Bu çalışmada zamanın Paris Konservatuvarı korno öğretmeni Maxime Alphonse (1880-1930)’un korno için yazdığı altı etüt kitabının ikincisinden seçilen 24 no’lu etüdün teknik özellikleri, form ve armonik yapısı ve icra gelişimi bakımından katkıları analiz edilmiştir. Araştırmaya konu olan etüdün, betimsel bir yaklaşım kullanılarak, içerik analizi metoduyla analizi yapılmıştır. Sonuç olarak üç ölçüden oluşan ritmik bir motifin on yedi defa farklı seslerde tekrarlandığı etüdün dil, bağ, artikülasyon, aralık ve kromatik yapılardan oluştuğu ve bu etüdü çalışacak icracının dil ve dudak tekniği açısından kazanımlar sağlayacağı değerlendirilmiştir. Yapılan çalışmanın korno eğitiminde kullanılan etütlerin icrasında dikkat edilmesi gereken hususların daha ayrıntılı incelenmesini etkileyeceği ve bundan sonra bu alanda yapılacak çalışmalara örnek olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Etüt, Etüt Analizi, Maxime Alphonse, Korno, Korno Eğitimi

TÜRKİYE’ DE KORNO ALANINDA YAZILMIŞ LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ

Koray AY

Dokuz Eylül Üniversitesi

korayay_56@hotmail.com- 0000-0003-0841-3232

Dr.Öğr.Üyesi Bahadır ÇOKAMAY

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

bahadir.cokamay@comu.edu.tr- 0000-0001-5143-574X

ÖZET

Türkiye’de bilimsel, sanatsal, kültürel ve teknolojik gelişmelerin artırılmasında üniversitelerin rolü büyüktür. Özellikle sanatın akademik platforma taşınması bu gelişmelerin önemli ayağını oluşturur. Güzel Sanatlar Fakülteleri ve Eğitim Fakültelerinin müzik ana sanat/bilim dalları ve konservatuvarlar, müzik alanındaki akademik eğitimin kurumsal çatı altında teorik ve uygulamalı bir şekilde yapılmasını sağlar. Özellikle bu kurumlarda çalgı üzerine verilen profesyonel eğitimin lisansüstü eğitim ile de pekiştirilmesi, nitelikli düzeyde çalgı icracıları yetiştirilmesinin yanında çalgı üzerine bilimsel çalışmalar yapılmasını da sağlayacaktır. Bu anlamda çalgı üzerine yapılan lisansüstü çalışmaların artırılması, doğru orantılı bir şekilde çalgı eğitimini de arttıracaktır. Özellikle konservatuvarlarda eğitimi verilen bir çalgı olan korno, akademik anlamda lisans ve lisansüstü düzeyde eğitimi verilen bir çalgıdır. Senfonik müzikte önemli bir üflemeli çalgı olan korno alanında yapılan çalışmaların az sayıda olduğu, yapılan araştırma neticesinde tespit edilmiştir. Bu çalışmaların az sayıda olmasının sebebi olarak korno icracılarının lisans sonrası eğitimlerine devam etmeyip, senfoni, opera-bale ve oda orkestralarında kariyerlerine devam etme isteği görülebilir. Korno alanındaki bilimsel çalışmaların önemli bir bölümü lisansüstü tez çalışmalarıdır. Bu çalışmada da geçmişten günümüze Türkiye’de korno alanında yazılmış lisansüstü tezler incelenmiştir. Yapılan bu çalışmayla, korno alanında çalışacaklara genel bilgi bir bilgi verilmesi ve yoğunlukla hangi konu başlıklarında çalışmalar yapıldığının anlatılması amaçlanmıştır. Çalışma için Yüksek Öğretim Kurulu Tez Merkezindeki yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik tezleri araştırılmış ve korno alanındaki lisansüstü tezler belirlenmiştir. Tezlerin belirlenmesinde ve belirlenen tezlerin sınıflandırılmasında nitel araştırma yöntem ve tekniklerinden faydalanılmıştır. Yapılan çalışmada, Yüksek Öğretim Kurulu Tez Merkezinde erişime açık 12 ve erişime kapalı 3 olmak üzere toplamda 15 tez üzerinde inceleme yapılmıştır. Yapılan incelemeler sonucunda ortaya çıkan verilerin çözümlenmesinde frekans (f) ve yüzde (%) değerlerinden yararlanılmış olup sonuçlar tablolarda gösterilmiştir. Yapılan bu çalışmanın korno çalgısı alanındaki icracı ve araştırmacılara kaynak oluşturacağı ve konu seçiminde yardımcı olması bakımından önemli sayılabileceği değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Korno, Lisansüstü, Akademik Tez

TERS YÜZ ÖĞRENME MODELİ

Dilek YILDIRIM

Yıldız Teknik Üniversitesi

dilekyildirim@okyanuskoleji.k12.tr – 0000-0002-9136-1658

Dr.Cevdet ŞANLI

Yıldız Teknik Üniversitesi

cevdetsanli@gmail.com – 0000-0001-5855-0193

ÖZET

Bu çalışmada, ters yüz öğrenme modelinin temel özelliklerine, dayandığı öğrenme- öğretme kuram ve yaklaşımlarına ve öğrenme sürecinde etkili uygulanabilmesi amacıyla dikkat edilmesi gereken unsurlara ilişkin kuramsal analizinin yapılması amaçlanmaktadır. Ters yüz öğrenme modeline ilişkin elde edilen kuramsal bilgiler, temel başlıklar çerçevesinde ayrıntılı bir şekilde tartışılmıştır. Bu çalışma anlatıma dayalı bir derleme çalışmasıdır. Çalışma kapsamında elde edilen bulgular şu şekilde özetlenebilir. Öğrenme ortamlarını olumlu etkileyen, eğitim teknolojisi ve yüz yüze etkinlikler ile kolaylaştırılan yeni bir öğrenme modeli olarak tanımlanan ters yüz öğrenme modeli harmanlanmış öğrenme modellerinden biridir. Ters yüz öğrenme modelinde öğrenci temel düzeydeki bilgiye sınıf dışında ulaşır, sınıf içi zamanı ise tartışma, uygulama ve problem çözme gibi üst düzey becerilerle geçirir. Özerk benlik kuramı, bilişsel yük kuramı, öz düzenlemeli öğrenme, yapılandırmacılık ve aktif öğrenme gibi öğrenme-öğretme kuram ve yaklaşımlarını temel alan ters yüz öğrenme modelinin geleneksel öğrenme modeline karşı birçok üstün yanı vardır. Geleneksel öğrenme modelinde yeni içeriğin öğrenciye sunulması ile geçen süre, ters yüz öğrenme modelinde üst düzey düşünme becerilerinin geliştirilmesini hedefleyen bağımsız uygulama etkinlikleri ile değerlendirilmektedir. Ayrıca ters yüz öğrenme modelinin öğrenci başarısı, motivasyonu, tutumu ve üst düzey beceriler üzerinde olumlu etkisi olduğu sonucuna ulaşan birçok çalışma alan yazında mevcuttur. Ters yüz öğrenme modelinin daha çok araştırmaya konu olması, uygulama örneklerinin artırılması ve yaygınlaştırılması gerekmektedir.

- **Anahtar Kelimeler:** Ters yüz edilmiş öğrenme, ters yüz edilmiş sınıf, dönüştürülmüş öğrenme, harmanlanmış öğrenme, 21. yüzyıl becerileri, derleme

TASARIM TEMELLİ STEM ETKİNLİKLERİNİN ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN MESLEKİ YÖNELİM VE GİRİŞİMCİLERİNE ETKİSİ

AJMAL NIAZI

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi/ Fen Bilimleri Enstitüsü
0000-0003-2625-655X

Prof. Dr. Sema Altun YALÇIN

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
0000-0001-6349-2231

ÖZET

Bilindiği üzere gelişen çağ gereksinimleriyle artık eğitim sistemleri daha kompleks ve öğrenci üzerine katkısı çok daha fazla olacak şekilde revize edilmeye çalışılmaktadır. Bu sebep ile Avrupa'nın da benimsediği yapılan testler sonucunda da başarısı kanıtlanan yöntemler eğitim kurumlarında uygulanmaya başlanmıştır. Bu metotlardan STEM eğitimi okulda uygulanmakta olan genel ders programları haricinde mühendislik, bilim ve girişimcilik gibi eğitimler de vererek birçok açıdan öğrencilerin gelişimini destekleyecek bir yaklaşım olarak ortaya çıkmıştır. Bu çalışmanın amacı, Ortaöğretim Öğrencilerinin yaşam becerilerinde STEM sürecinin etkisini mesleki yönetime ve Girişimciliğe katkısını öğrenmektir. Çalışmada karma yöntem kullanılmıştır. Karma yöntem çeşitlerinden açıklayıcı yöntem kullanılmıştır. Nicel veriler elde edilmiştir. Nicel veriler doğrultusunda nitel veriler elde edilmiştir. Araştırmanın örneklemini, 2019-2020 eğitim ve öğretim yılı Doğu Anadolu bölgesinde orta ölçekli 6. Sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Yapmış olduğumuz çalışmada tasarım temelli STEM etkinlikleriyle orta okul öğrencilerinde 14 hafta süre ile yarı deneysel desen şeklinde gerçekleştirilmiş bir çalışma yapılmıştır. Sahip olduğumuz deney grubuna testler ön test ve son test şeklinde uygulanmıştır. Bunun yanında öğrencilerle ayrıca konuyla ilgili nitel sorular hazırlanıp bu soruları içeren mülakatlar yapılmıştır. Deney sonuçları incelendiğinde, yapılan STEM etkinliklerinin sonucunda öğrencilerin mesleki bilgi ve becerilere olumlu etkisi olduğu tespit edilmiştir. Öğrenciler STEM etkinliklerini ilgiyle karşılayıp çok sever yaptılar, meslekler hakkında bilgi sahibi olup mesleklerin neler yaptıklarını öğrenmiş ve görmüş oldular. Öğrenciler farklı meslekleri hakkında birçok bilgiye sahip oldular ve özellikle mühendislik alanındaki mesleklere ilgilerinin arttığı araştırma sonucunda gözlemlenmiştir. Ayrıca zorunluluk hali oluşmasa dahi STEM Eğitiminin öğrencilere katkısının mesleki yönelimde ve girişimcilik anlamında olumlu olduğu ve yapılan

çalışma sonucunda gönüllülük esasına dayalı olsa dahi tercih edilen bir metot olacağı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler : STEM, mesleki yönelim, girişimcilik

OKUMA ALIŞKANLIĞININ TESPİT EDİLMESİ VE GELİŞTİRİLMESİ

Muhammet Çağrı ÖZÇELİK

Yıldız Teknik Üniversitesi

cgrzelk3408@gmail.com – 0000-0002-2258-2043

Mustafa Yeşilyurt

Yıldız Teknik Üniversitesi

afra65@yahoo.com – 0000-0003-4108-7467

ÖZET

Bu çalışma, tüm kademedeki okuyan öğrencilerin, velilerin, öğretmenlerin öğrencilerinin okuma alışkanlığının tespit edilmesi, okumaya ailecek ne kadar süre ayırdıkları, aile ile aralarında geçirdikleri vakitlerin verimlilik açısından incelenmesi ve okuma alışkanlığının kazandırılması için yapılacak çalışmaları ayrıntılı olarak incelemek ve saptamak amacıyla yapılmıştır. Bu çalışmada içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. İçerik analizi yöntemi kullanılarak yapılan araştırmalarda sözel veya yazılı olarak elde edilen veriler belirli bir problem veya amaç çerçevesinde sınıflandırılarak özetlenmiştir. Makalelere yorumlar getirilmiştir ve okuma yazma alışkanlığını geliştirmek için yapılan çalışmalardan bahsedilmiştir. Son olarak makale sonrasında öneriler yapılmıştır ve en son genel öneriler verilip çalışma tamamlanmıştır.

Anahtar Kelimeler : Okuma alışkanlığı, motivasyon, tutum

DIYARBAKIR
26 - 27 ARALIK 2020

ÖĞRETMENLERİN PEDAGOJİK YETERLİLİĞİNİN TEKNOPEDAGOJİK YETERLİLİKLERİ İLE İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİNE YÖNELİK YAPILMIŞ ÇALIŞMALARIN İÇERİK ANALİZİ VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Ayşe YEGENGİL

Temel Eğitim Bölümü

0 530 040 65 47

ORCID KODU:

0000-0001-8832-3696

DR. ÖĞRT. ÜYE. CEVDET ŞANLI

05322603550

ORCID KODU:

0000-0001-5855-0193

ÖZET

Bu araştırma; öğretmenlerin pedagojik yeterliliklerinin teknopedagojik yeterlilikleri ile ilişkisi hakkındaki yapılmış çalışmaların derinlemesine incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Çalışmada, bulunan akademik araştırmaların incelenmesi ve bu akademik araştırmalara genel bir bakış sağlayabilmek için içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. İçerik analizinin özü; birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde düzenleyerek yorumlamaktır.

Bu çalışmada, incelenen araştırmaların bulunabilmesi için Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Geliştirme ve Projeler Daire Başkanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü, Türkiye Eğitim Teknolojileri Zirvesi, Türkiye Bilişim Şuarası, Resmi Gazete, Milli Eğitim Dergisi, Ulusal Tez Merkezi, YÖK Akademik, Dergipark, Google Akademik başta olmak üzere çeşitli veri tabanları kullanılmıştır. Bu veri tabanlarının arama bölümlerine; öz yeterlilik, pedagoji, pedagojik yeterlilik, dijital, teknolojik, yaşam boyu öğrenme, teknopedagojik, dijital pedagojik, dijital materyal, dijital yeterlilik anahtar kelimeleri yazılarak çok sayıda akademik çalışmaya ulaşılmıştır. Bu akademik çalışmalardan pedagojik yeterlilik, teknopedagojik yeterlilik, dijital içerik, öz yeterlilik konularını ele alan çalışmaların 17 tanesi incelenmek üzere seçilmiştir. Bu çalışmaların 12 tanesi alanda yazılmış makale iken 5 tanesi alanda yazılmış yüksek lisans tezidir.

Çalışmalar A1 A2 A3... A17 şeklinde kodlanmıştır. Kodlanmış olan bu çalışmaların listesi ekte yer almaktadır. İncelenen çalışmaların içerikleri, amaç, yöntem, bulgular, sonuç ana başlıkları altığında sunulmuştur.

Çalışma sonuçlarının alanda yapılan araştırmalara genel bakış sağlaması, elde edilen bulguların karşılaştırılması sonuçlarının tartışılması ve eksiklerinin fark edilmesi açısından katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Öğretmenlerin pedagojik yeterliliklerinin teknopedagojik yeterlilikleri arasındaki ilişkinin incelendiği bu çalışmada elde ettiğimiz veriler doğrultusunda genel olarak; öğretmenlerin öğretim teknolojileri ve materyal tasarım becerileri arttıkça öz yeterliliklerinin arttığı, öğretmenlerin teknolojiden yararlanabilme konusunda öz yetkinliklerinin düşük olduğu ve öğretmenlerin dijital içerik kullanma motivasyonlarının eğitim öğretim sürecini tüm paydaşları açısından etkilediği bulgularına rastlanmıştır. Bu bilgilere ayrıntılı olarak sonuç kısmında da yer verilmiştir. Diğer elde edilen önemli bir sonuç ise alanda yapılan hizmet içi eğitimlerin işlevsel olmadığı ve katılım konusunda öğretmenler üzerinde yeteri kadar güdüleyici olmadığıdır.

Öğretmenlerin pedagojik yeterliliklerinin teknopedagojik yeterlilikleri arasındaki ilişkinin incelendiği bu çalışmada tüm bu sonuçlar ışığında; hızla değişen Dünya'nın ihtiyaç ve yeterlilikleri göz önüne alındığında öğretmenlerin teknolojik içerikler ve materyal geliştirme konusunda öz yeterliliklerinin artırılmasına yönelik etkin, verimli ve tüm paydaşları açısından artırılabilir nitelikte devamlılığı olan teknolojik içerik üretme yetkinliği sağlayıcı çalışmalar yapılması elzemdir. Bu gereklilik neticesine göre, çözüm önerisi olarak; fakülteler, çeşitli sivil toplum kuruluşları ve bakanlığımızca eğitsel, ekonomik ve teknik alt yapı sağlanmalı ve geleceğimizin mimarı çocuklarımızı yetiştiren öğretmenler için hem temel bilgileri edinecekleri, hem bilgileri uygulayabilecekleri ve hem de bu bilgileri eğitim-öğretim ortamlarına taşıyabilecekleri etkin, kullanılabilir ve pratik çalışma alanları yaratılmalıdır.

Anahtar kelimeler: Teknopedagoji Alan Bilgisi, Teknopedagoji, Pedagojik Alan Bilgisi,

DİYARBAKIR
26 - 27 ARALIK 2020

TÜRKİYE'DE EĞİTİM, KÜRESELLEŞME VE COVID ÜZERİNE İNCELEME

Çağla Güz ÇAĞILTI

T.C. Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Yüksek Lisans, Temel Eğitim Anabilim Dalı, Sınıf Öğretmenliği

caglacagilti@gmail.com

ORCID No: 0000-0003-4991-7613

Mustafa YEŞİLYURT

T.C. Yıldız Teknik Üniversitesi Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü

afra65@yahoo.com

ORCID No: 0000-0003-4108-7467

ÖZET

İnsan hayatı boyunca salgınlar, depremler, seller gibi doğal afetler her zaman süregelmiştir. İnsan zekası sayesinde bu olayların üstesinden gelebilmiştir. Bu mücadele sonucunda da her kayıplar da olsa her zaman galip çıkmıştır. Bu olağanüstü süreçlerde her ne kadar zorlayıcı koşullar da yaşansa hayat devam etmiştir. Bu noktada da sürekliliğini koruyan şey eğitim olmuştur. İnsanoğlu ilk çağlardan beri buna önem vermiş formal bir eğitim içerisinde olmasa da gelişimine ve öğrenime önem vermiştir. İçinde bulunduğumuz 21. yüzyılda tüm dünyada Covid-19 salgını cereyan etmiş ve bu salgın ile tüm dünya bir seferberlik haline geçerek hem virüsle mücadele etmeye çalışmış, hem de normal yaşam arasında bir denge kurmaya çalışmıştır. Bu denge durumu içerisinde en çok üzerinde durulan unsur eğitim olmuştur. Pandemi öncesinde de bir takım uzaktan kursların, uzaktan eğitimle devam eden üniversitelerin yanı sıra tüm eğitim kademeleri uzaktan eğitime geçmiş ve bundan en üst verimi almaya amaçlamıştır.

İçerisinde yaşadığımız bilgi ve teknoloji çağında küreselleşen dünyada teknolojik gelişmeleri takip edebilmek ve kendini değişime adapte edebilmek ön plandadır. Bu farkındalık içerisinde çağı yakalayan ülkeler yüzde yüz olmasa da süreçten verim almayı başarmıştır. Ancak bölgesel eşitsizlik, sosyo-ekonomik eşitsizliklerin görüldüğü ülkelerde eğitimde eşitsizlikler olduğu görülmüştür.

Bu çalışmada Türkiye'nin durumu üzerinde durulmuş, dünyadaki yerinin nerede olduğu veri analizi yoluyla saptanmaya çalışılmıştır.

Çalışma sonucunda eğitimi oluşturan etmenlerin ülkemizde daha da iyileştirilmesi ve olağan dışı durumlar için tedbirlerin daha kapsamlı olması gerektiği sonucu çıkarılmıştır

Anahtar Kelimeler : Türkiye, eğitim , küreselleşme, Covid , uzaktan eğitim

ABSTRACT

Throughout human life, natural disasters such as epidemics, earthquakes and floods have always continued. Thanks to human intelligence, he was able to overcome these events. As a result of this struggle, it has always been victorious, even if there are losses. During these extraordinary processes, life continued, even though challenging conditions were experienced. At this point, it has been education that maintains its continuity. Mankind has attached importance to this since the early ages, although it is not in a formal education, it has given importance to development and education. In the 21st century we are in, the Covid-19 epidemic has occurred all over the world, and with this epidemic, the whole world has gone into a mobilization, trying to fight the virus and to establish a balance between normal life. In this balance, the most emphasized element has been education. Before the pandemic, a number of distance courses, as well as universities continuing with distance education, all education levels switched to distance education and aimed to get the highest efficiency from it.

In the age of information and technology we live in, it is in the foreground to be able to follow technological developments and to adapt to change in the globalizing world. With this awareness, countries that have caught up with the era have managed to get efficiency from the process, although not 100 percent. However, it has been observed that there are inequalities in education in countries with regional and socio-economic inequalities.

This study has focused on Turkey's position in the world through data analysis is to determine the location of where it was.

As a result of the study, it was concluded that the factors that make up the education should be improved further in our country and the measures for extraordinary situations should be more comprehensive.

Key Words: Turkey, education, liberalization, Covid, distance learning

TEKSTİL BASKI UYGULAMALARI İÇİN TERMOKROMİK BOYALAR VE RENK HASLIKLARI

Dr. Öğr. Gör. Esra Seçim

esra.secim@atilim.edu.tr – 0000-0003-1637-1140

Prof. Dr. H. Feriha Akpınarlı

ferihaak@gmail.com - 0000-0001-9073-059X

ÖZET

Günümüzde tekstil endüstrisi, yeni ürünlerin ortaya çıkması ya da geleneksel teknikler temeline dayanan katma değeri yüksek, çok işlevli ve farklı amaçlara hizmet eden ürünlerin hayata geçirilmesinde mühendislik bilimi ve teknolojisinden destek almaktadır. Bu ortaklık teknik tekstil ve akıllı tekstil kavramlarını meydana getirmiştir. Teknolojik gelişmeler ışığında malzeme sahasında ileri seviyeyi temsil eden akıllı malzemelerin bir ürün grubu da renk değiştiren boyarmaddelerdir. Çeşitli uyarılara tepki olarak renklerini değiştiren kromik materyaller bulunmaktadır. Kromik materyaller, dış uyarıya maruz kaldığında renk değişimi gösterebilen boya ve pigmentler olarak tanımlanmaktadır. Renk değiştiren tekstiller, insanların kıyafetlerinin ruh hallerine, tarzlarına vb. uyacak şekilde dinamik olarak renk değiştirmelerine olanak sağlayarak yaratıcı ve estetik bir görünüm kazanmalarını sağlamaktadır. Dış çevre koşullarını ve uyarıları algılamak ve bunlara cevap vermek üzere tekstillere fotokromizm ve termokromizmin uygulanması akıllı kumaşlar alanında önemli bir potansiyel oluşturmaktadır. Bu materyaller özellikle renk değişiminin tersinir ve kontrollü olduğu durumlarda kullanılmaktadır. Akıllı malzemelerin bir türü olan termokromik boyaların kumaş baskı tasarımında serigrafî baskı tekniği ile uygulanması ve uygulama sonrası yıkamaya karşı renk haslıklarının tespit edilmesi bu çalışmanın genel amacını oluşturmaktadır. Bu amaç doğrultusunda boyaların ön deneme uygulamaları, hazırlanan bir desen tasarımı ile serigrafî baskı tekniğiyle yapılmış ve en uygun boya-pat oranı belirlenmiştir. Termokromik boyaların serigrafî yöntemi ile uygulandığı 4 farklı cins kumaşın (%100 polyester, %100 ipek, %100 pamuk ve %65 pamuk-%35 polyester karışımı) yıkama sonrası renk haslıkları ile ilgili veriler Tübitak Butal (Bursa) Test/ Analiz Laboratuvarında TS

EN ISO 105 C06 standartlarına göre gerçekleştirilmiştir. Ülke olarak teknolojik yeniliklerin gerisinde kalmadan, gelişen dünyada teknoloji ve yenilikleri takip ederek teknik / akıllı tekstil üretimine ağırlık verilmesi ve Ar-ge'ye yeterli bütçe sağlayarak katma değeri yüksek bu ürünlerin geliştirmesi önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler : Akıllı Tekstiller, Kromizim, Termokromizm

BİR İLETİŞİM FORMU OLARAK GIDA: 24 KITCHEN ÖRNEĞİ

FOOD AS A COMMUNICATION FORM: EXAMPLE OF 24 KITCHEN

Öğr. Gör. Dr. Gülsüm HEKİMOĞLU

Batman Üniversitesi

gulsum.kaymak @batman.edu.tr– 0000 0003 1372 1088

ÖZET

Gıdanın anlamı, bir ölçüde iletişimin yemek yoluyla keşfedilmesiyle ilgilidir. Çünkü yemek; kültürün, bilginin, duygunun, politikanın hatta ideolojinin aktarımında önemli bir araçtır. Bu iletişim aracı; yemeği çevreleyen davranışların, kuralların ve paradigmaların yanında, kendimizi tanıtmamıza ve karşıdakini tanımamıza yardımcı olur. Bourdieu, bu bağlamda, yemeğin bir sosyal beyan olduğunu söylerken, benzer biçimde Levi-Strauss'da yemeğin ve yemenin bir 'dil' olduğunu ifade etmiştir.

Şimdiye kadar yemek fenomeni daha çok kültür ve antropoloji çalışmaları etrafında yoğunlaşmış olsa da, insanlığın kadim problemlerinden olan bu konu yakın zamanda pek çok farklı disiplinden akademik ilgiyi üzerinde toplamayı başarmıştır. Bu çalışma ise, yemek sosyolojinin kapsamı içinde vücut bulmuştur. Son dönemde yemek ve pişirme odaklı kitle iletişim araçlarında yükselişe tanıklık edilmiştir. Sayısız blog, dergi ve yemek kitabı, festivaller ve TV programları yemek için apayrı bir sosyolojik görüngü yaratmıştır. Bu çalışmada, TV kanallarından 24 Kitchen, analitik ve holistik bir bakışla incelenmiştir. Çalışmada kanalın 3.12.2020 tarihindeki 24 saatlik yayın akışı nitel içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir.

İçerik analizi yönteminde analiz birimlerini oluşturacak kategorilerin belirlenmesi gerekir. Kategorilerin oluşturulmasında temel iki yaklaşım vardır. İlki, kuramsal çerçeve üzerinden kategorilerin oluşturulmasıdır. İkinci yaklaşımda da kategoriler önceden belirlenmemiştir. Bu çalışmada ilk yaklaşım benimsenerek kuramsal olarak öne çıkan temalar incelenmiştir. Oluşturulan kategoriler, kanalın anlatı yapısı ve programların ideolojik konumu (tüketim toplumu, uzman bilgisi ve gösteri teması) ile ilgilidir.

İncelenen 'mutfak televizyonu' kurmaca ve olgusal örüntüler içeren aynı zamanda; geciktirme, merak oluşturma, gerilim ögesi gibi dramatik unsurlarla bezenmiş bir reality

kanalının melez anlatısını yansıtmaktadır. İncelenen programlar; farklı kültürleri ve yemekleri tanıtır insanları büyükanne tariflerinin sınırlarından çıkartan olumlu ve eğitici bir işleve sahiptir. Bunun yanı sıra, uzmanlar tarafından ‘üst bir dille’ gösteri ve eğlence temalarına yedirilerek verilen yeni bir tür beslenme ve tüketme kodu toplumsal dolaşıma sokulmaktadır. Programlardaki bazı gıda markalarının da reklam yüzü olan şefler, televizyonun tecimsel yanını hatırlatmakta ve söz konusu ‘uzmanlar’ kitlelere yeni bir tüketim edimi öğretmektedir. Örneğin yerel üretimi, coğrafi işaretlemeyi desteklediğini ve mevsimsel düşünüp yerel beslendiğini savunan programlarda son derece teknolojik donanımlar ve daha çok Batılı pişirme teknikleri kullanılmaktadır. Özellikle köy ürünleri, ‘yeni lükslerin yaratımı’ sürecinde tüketim kültürünün şiddetini gizlemektedir. İncelenen programlarda seyahat ve eğlence temalarıyla homojen bir izleyici grubuna hitap edilmekte ve yiyecek bir kod olarak işlenip bu kodla sosyal ilişkiler tasarlanmaktadır. Kanal, popüler olarak adlandırılabilir büyük kanalların reyting savaşlarından kaçan izleyicilere tematik bir alternatif yaratabilmektedir. Ancak verilen niş programlardaki gastronomi bilgisi, teknikler ve söylemlerle yeme-içme alanını düzenleyen kanal, yaratılan semantik bağlamda ideolojik bir işleve sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Yemek, İletişim, Televizyon, 24 Kitchen

ABSTRACT

The meaning of food is to some extent related to the discovery of communication through food. Because eating is an important tool in transmission of culture, knowledge, emotion, politics and even ideology. This communication tool helps us to introduce ourselves and to get to know the other, as well as the behaviors, rules and paradigms surrounding the food. While Bourdieu said that food is a social statement in this context, similarly, Levi-Strauss had stated that food and eating is a 'language'.

Although the food phenomenon has so far focused mostly around culture and anthropology studies, this subject, which is one of the ancient problems of humanity, has recently managed to attract academic attention from many different disciplines. This study came into being within the scope of food sociology. Recently, a rise in food and cooking-oriented mass media has been witnessed. Numerous blogs, magazines and cookbooks, festivals and TV shows have created a completely different sociological phenomenon for food. In this study, 24 Kitchen, one of the TV channels, has been analyzed with an analytical and holistic perspective. In the study, the 24-hour broadcast flow of the channel on 3.12.2020 was analyzed by qualitative content analysis method.

In the content analysis method, the categories that will constitute the units of analysis must be determined. There are two basic approaches for creating categories. The first is the creation of categories over the theoretical framework. In the second approach, the categories are not pre-determined. In this study, theoretically prominent themes were examined by adopting the first approach. The categories created are related to the narrative structure of the channel and the ideological position of the programs (consumer society, expert knowledge and show theme).

The "kitchen television" that is analyzed reflects the hybrid narrative of a reality channel that includes fictional and factual patterns and at the same time embellished with dramatic elements such as delay, curiosity and thriller. The examined programs have a positive and educational function that introduce different cultures and dishes and expels people from the boundaries of grandmother recipes. In addition, a new type of nutrition and consumption code, which is given by experts by feeding them to show and entertainment themes in a "higher language", is being put into the social circulation. In addition, a new type of nutrition and consumption code given by experts by mixing them with show and entertainment themes in a "higher language" is put into the social circulation. Chefs, who are also the advertising faces of some food brands in the programs, remind the commercial side of television and these 'experts' teach the masses a new consumption act. For example, high-tech equipment and mostly Western cooking techniques are used in the programs that support local production and geographical indication, and advocate seasonal thinking and local nutrition. Village products, in particular, hide the severity of the consumption culture in the "creation of new luxuries". Village products, in particular, hide the severity of the consumption culture in the "creation of new luxuries" process. In the analyzed programs, a homogeneous audience group is addressed with travel and entertainment themes, and food is processed as a code and social relations are designed with this code. The channel can create a thematic alternative to viewers escaping the rating battles of the major channels that can be called popular. However, the channel that organizes the field of eating and drinking with the knowledge of gastronomy, techniques and discourses in the niche programs given has an ideological function in the semantic context created.

Key Words: Food, Communication, Television, 24 Kitchen

DİKİŞ MAKİNESİNİN DÜNÜ BUGÜNÜ

Dr. Öğr. Üyesi A. Ash İLLEEZ

Ege Üniversitesi, Emel Akın Meslek Yüksekokulu
alime.asli.illeez@ege.edu.tr – 0000-0001-9760-246X

ÖZET

Tarihsel süreçte insanların vücutlarını dış etkenlerden korumak için hayvan postu ile koruyabilmek için elbise dikmeye başlanmıştır. Bunun için kullanılan ilk iğnenin yaklaşık olarak altmış bin yıl önce kemikten yapıldığı, Güney Afrika'da Sibudu Mağarası'nda yapılan kazılarda ortaya çıkan buluntularda ortaya çıkmıştır. 18. Yüzyılın ortalarına kadar giysi üretimi sadece insanları elde dikerek gerçekleştirdiği bir işlemdi. Bu tarihe kadar gerçekleşen değişimlerin sadece dikiş iğnesi ile sınırlı kaldığı incelenen kaynaklarda görülmektedir. Bu dönemlerde kadınların yoğunlukta olarak iş bulduğu dikim süreçleri onların yaptıkları işleri taklit ederek 18. yüzyılın sonlarına doğru makineleştirilmiş ve böylece farklı bir yolculuğun başlaması sağlanmıştır. Dikiş makinelerinin gelişmesi ile giysi üretimi önceleri terzilik sistemi ile başlamışken sanayileşmenin hızlanması ile büyük bir sektör olan konfeksiyon sektörünün kurulması ile devam etmiştir. Bu süreçte kullanılan malzemelere göre ve ihtiyaçlara göre dikiş makineleri sürekli bir değişim içerisindeydi. Bunun en büyük örneklerinden biri ultrasonik dikiş makineleridir. Günümüzde ise endüstri 4.0 entegrasyonu ile dikiş makinelerindeki değişim daha da hızlı devam etmektedir. Bazı operasyonlarda çalışan işçinin devrede olmadığı otomasyon sistemler kullanılmaya başlamıştır.

Bu çalışmada dikiş makinelerinin ilk icadından itibaren geçen yaklaşık 300 yıllık tarihsel gelişim süreci incelenmiştir. Yapılan literatür incelemesinde çeşitli yayınlar ve patent çalışmaları incelenerek kronolojik sıralamaya göre gelişim süreçleri, mucitleri ve örnekler ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler : Dikiş Makinesini, Singer, Konfeksiyon, Endüstri 4.0

PANDEMİ DÖNEMİ KONFEKSİYON SEKTÖRÜNDE DİJİTALLEŞME- 3BOYUTLU TASARIM SİSTEMLERİ

Dr. Öğr. Üyesi A. Ash İLLEEZ

Ege Üniversitesi, Emel Akın Meslek Yüksekokulu
alime.asli.illeez@ege.edu.tr – 0000-0001-9760-246X

Arş. Gör Esra YARAR

Ege Üniversitesi, Emel Akın Meslek Yüksekokulu
esra.yarar@ege.edu.tr – 0000-0001-8103-4656

ÖZET

Covid-19, Dünya Sağlık Örgütü tarafından pandemi olarak ilan edilen ve tüm dünyayı etkileyen bulaşıcı bir hastalıktır. Kişiden kişiye damlacık yoluyla bulaşan hastalığı yavaşlatmak için kişilerin bir araya geldiği ortamların azaltılması gerekti. İnsanların hayatlarında çok önemli değişiklikler gerçekleşti. Özellikle sokağa çıkma yasağı, karantinalar, çalışma saatlerindeki esneklikler, işyerlerinin geçici olarak kapanması... gibi gelişmeler bu değişimlere örnek olarak gösterilebilir.

Konfeksiyon sektörü Türkiye için lokomotif sektörlerden biridir. Konfeksiyon sektöründe uluslararası markalar Türkiye gibi pek çok ülkede üretimlerini yaptırmakta ve mağazalarında satmaktadır. Fakat pandemi döneminde bütün dünyada mağazalar kapandı ve üreticilerdeki mamul veya mamullerin hepsi onların ellerinde kaldı. Özellikle uluslararası nakliye ve uçuşların kapanması ile satışa hazır haldeki ürünlerin bile nakli mümkün olmadı.

Mayıs aylarından sonrası ülkelerin pandemi tablolarındaki sayıların düşmesi nedeniyle pandemi tedbirlerinin gevşetilmesi ve ticari hayattaki etkileşimler yeniden normale dönmüştür. Bu aylarda konfeksiyon üretimi yapan firmalarda numune üretimleri hızlandı. Fakat uluslararası müşteriler artık işleyişlerini değiştirmeye başlamıştır. Özellikle üreticilerden gelen numunelerin hijyen koşulları nedeniyle bekletilmesi veya eskisi gibi rahat bir şekilde kontrol edilme aşamalarından geçirilmemesi bu süreçlerde bazı sorunlara yol açmaktadır. Müşterilerin evden çalışmaları nedeniyle üreticilerden gelen numunelerin kaybolması, hijyen koşulları nedeniyle kontrollerinin geciktirilmesi veya müşterilerin sadece

bazı sertifikasyona sahip üreticilerin numunelerini kabul etmesi.... gibi olaylar bu süreçte oluşan olumsuz durumlardır. Bu olumsuz koşulları aşabilmek için konfeksiyon üreticileri çıkış yolları aramaktadır. Bu konuda uluslararası markaların da kabul ettiği ve kullanımına onay verdikleri sistem 3 boyutlu tasarım sistemleridir. Bu çalışmada pandemi dönemi ile Türkiye’de de kullanımı yaygınlaşması 3 boyutlu tasarım programları özellikleri farklı markalar üzerinden örneklerle anlatılacaktır.

Anahtar Kelimeler : Numune Üretimi, 3 Boyutlu Tasarım Programı, Pandemi, V-sticher, Vidya, Clo

AŞK KONUSUNUN OSMANLI MİNYATÜR SANATINA YANSIMA BİÇİMLERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME

Hakim Kiye*

Yüzüncü Yıl Üniversitesi

bjnlrnkiye@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0001-5634-8207>

ÖZET

İnsanlığın varlık arayışının bir sonucu olan sanat, tarihsel süreç içinde farklı tanımlar, araçlar ve tekniklerle her zaman duyguları ifade etmenin özgün bir yolunu bulmuştur. Bu duygulardan biri de hiç şüphesiz insanı, insan olduğu şuuruna vardığı andan itibaren düşündürmeye başlayan cinsi içgüdünün tezahürlerinden biri olan Aşk'tır. İnsan tabiatının ve hayatının vazgeçilmez fonksiyonlarından biri olan cinsi içgüdü, İslami düşünceye göre ilahi aşka kadar uzanan bir sürecin başlangıcıdır. İslami düşünce, kadın-erkek arasındaki münasebeti ezeli hüküm çerçevesinde değerlendirmekte ve bunu doğrudan sevgiye bağlamaktadır. Yani cinsi içgüdü sevginin kaynağı değil, sevmek ihtiyacının tezahürlerinden sadece biridir. Erkek ve kadın arasındaki bu sevgi kaynaklı ilişki sanatın farklı alanlarına, farklı biçimlerde yansımıştır. Minyatür sanatında da aşk konulu el yazmalarının içeriğini zenginleştirmek için gerek cismani, gerek ilahi aşkı konu alan birçok minyatür yapılmıştır. Osmanlı dönemi yazma eserleri incelendiğinde sonu ilahi aşkla biten edebi metinlerin ya da peygamber kıssalarının minyatür sanatına da konu olduğu görülmektedir. Bu çalışmada cinsi içgüdüden ilahi aşka geçiş, felsefi ve dini boyutlarıyla ele alınmış, Müslüman düşünürlerin ve batılı filozofların görüşlerine başvurularak incelenmiştir. Sanata ve edebiyata konu olan aşk destanlarına ve kutsal kitaplarda anlatılan aşk konulu kıssalara değinilerek, bunların Osmanlı minyatür sanatına yansımaları incelenmiştir. Ayrıca Osmanlıda, minyatür sanatının bir kamu sanatı olarak nasıl bir işlevi olduğu araştırılarak, işlenen konuların neye göre belirlendiğine değinilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Minyatür, Osmanlı, Aşk, Din, Edebiyat

*Yüzüncü Yıl Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Yüksek Lisans öğrencisi

FAITH WILDING'İN “RAHİM ODASI” ADLI ENSTALASYONU İLE SANATTA KADIN İMGESİNE POSTMODERN BİR YAKLAŞIM

Şengül ACİL

Diyarbakır Güzel Sanatlar Lisesi

sengulacil@gmail.com - 0000-0002-8843-2179

ÖZET

Kadın imgesine, geçmişten bugüne sanatın içinde bazen esin kaynağı bazen meta olarak rastlanmaktadır. Ataerkil sisteme ait görsel kültürün ve toplumsal cinsiyet kalıplarının belirlediği kadınlık tanımı geçmişten günümüze plastik sanatlar geleneğinin nesneleştirdiği bir arzu nesnesi olan kadınlık tanımının doğmasını da beraberinde getirmiştir. İçine doğduğu toplumun belirlediği cinsiyet rollerinin yaptırımlarıyla birlikte kadın, modernizm, post modernizm ve bireyselliği öne çıkaran post feminizmin hakim olduğu anlayışla sanat ortamında varlık göstermiştir. Geleneksel kadın kavramını yıkmaya çalışan kadın sanatçılar; Feminizm ile birlikte eril söylem tarafından görünmez olarak algılandığı toplumda olduğu gibi kurallarını erkeklerin koyduğu sanat alanında varlık gösterebilmek için tüm olumsuzluklara rağmen sanatsal üretimlerine devam etmişlerdir. Bu çalışmada post modernizm çatısı altında incelenen kadın imgesinin algılanışına, feminizmin sanattaki etkilerine yer verilmiş ve bu bağlamda kadın olma edimine farklı bir açıdan bakan, kadına özgü üretim pratiklerine farklı bir okuma getiren feminist sanatçı Faith Wilding'in “Rahim Odası” adlı eseri ele alınmıştır. Öyle ki geleneksel bir üretim şekli olan örgü edimi, lif sanatı adıyla yeni bir temsil biçimine dönüşerek sanat, zanaat ve kadın kavramları ile birlikte kadın öznesini, yeni bir sanatsal imge haline getirmiştir. Kısacası sanatçının, sanat ve zanaat kavramları ile birlikte yeni bir çağdaş sanat formu olan lif sanatını, sanatsal bir ifade aracı olarak nasıl kullandığı bu çalışmanın öznesi niteliğindedir.

Anahtar Kelimeler: postmodernizm, lif sanatı, feminist sanat, zanaat

TÜRKİYE’DE ÖRME SANATININ GELİŞİMİ

Arş. Gör. Esra YARAR

Ege Üniversitesi, Emel Akın Meslek Yüksekokulu

esra.yarar@ege.edu.tr – 0000-0001-8103-4656

Prof. Dr. Biret TAVMAN

Marmara Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi

birettavman@yahoo.com – 0000-0001-0000-0000

btavman@marmara.edu.tr

ÖZET

Covid-19, 2019 yılsonu itibariyle ortaya çıkmış ve 2020 yılının ilk çeyreğinde tüm dünyayı etkisi altına alarak, toplumsal yaşam biçimlerinin her an değişebileceğini gözler önüne sermiştir. Salgınla birlikte hayatımıza giren “sosyal mesafe”, “kişisel izolasyon”, “karantina”, “dezenfeksiyon” kavramları gündelik yaşam rutinlerini büyük ölçüde değiştirmiştir. Özellikle sokağa çıkma yasağı, karantinalar, çalışma saatlerindeki esneklikler, işyerlerinin geçici olarak kapanması... gibi gelişmeler bu değişimlere örnek olarak gösterilebilir.

Bu salgın, yalnızca sağlık alanında değil, sosyal ve ekonomik alanlarda da olumsuz pek çok sonuca sebep olmuştur. Bu dönüşüm ve yaşam alışkanlıklarının değişimi, salgın süreci sonrasında da şimdiye dek süregelen bir takım kalıplaşmış kabullerin yıkılmasına, yeni koşullara uygun standartların belirlenerek tasarımda farklı arayışlara neden oldu. Ayrıca Pandemi dönemi alışlagelmiş alışkanlıkların yanında toplu halde etkinlik yapılan mekanları ve buna bağlı organizasyonları da etkileyerek alternatif çözümlere yöneltmiştir.

Covid-19 sürecinde yaşanan izolasyon ve karantina tedbirleri yeni sunum yöntemleri arayışlarına gidilerek dijital platformlar önem kazanmıştır. Tüm alanlarda olduğu gibi sanat alanında da dijitalleşme ve yeni sunum yöntemleri ve yeni mekan tasarımı arayışları olduğu görülür.

1950’lerden günümüze kadar plastik sanatlar ve tekstil sanatı alanında görülmeye başlayan köklü değişim yeni açılımlara, ifade aracı olarak tekstilde sanat alanında yerini almıştır.

Çalışmada Dünya’da örme sanatıyla ilgilenen sanatçıların çalışmaları teknik ve sunum şekillerine göre kategorize edilerek değerlendirilmiştir. Türkiye’de örme sanatının başlaması ve sanatçılar ve çalışmaları hakkında bilgi verilmiş, güncel çalışmalarından örnekler sunulmuştur. Bildirinin amacı genel olarak Dünya’da örme sanatının başlangıcı hakkında bilgi vererek, günümüzde örme tekniğini kullanan sanatçılar ve çalışma örneklerini sunmaktır. Ayrıca Türkiye’de örme sanatının başlaması ve çalışmalar hakkında bilgi verilerek, günümüze kadar yapılan sergi örnekleri derlenmiştir. Covid-19 sürecinde Dijital ortamların öneminden bahsedilerek, yeni sunum arayışları hakkında araştırma yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dijitalleşme, Pandemi, Tasarım, Tekstil, Örme, Örme Tasarım, Sergi Alanı, Dijital Sergi

PANDEMİ DÖNEMİ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK PERSFEKTİFİNE BAĞLI OLARAK İLERİ DÖNÜŞÜM VE MODA

Arş. Gör. Esra YARAR

Ege Üniversitesi, Emel Akın Meslek Yüksekokulu

0000-0001-8103-4656

Dr. Öğr. Üyesi A. Ash İLLEEZ

Ege Üniversitesi, Emel Akın Meslek Yüksekokulu

0000-0001-9760-246X

ÖZET

Covid-19, 2019 yılsonu itibariyle ortaya çıkmış ve 2020 yılının ilk çeyreğinde tüm dünyayı etkisi altına alarak, toplumsal yaşam biçimlerinin her an değişebileceğini gözler önüne sermiştir. Salgınla birlikte hayatımıza giren “sosyal mesafe”, “kişisel izolasyon”, “karantina”, “dezenfeksiyon” kavramları gündelik yaşam rutinlerini büyük ölçüde değiştirmiştir. Özellikle sokağa çıkma yasağı, karantinalar, çalışma saatlerindeki esneklikler, işyerlerinin geçici olarak kapanması... gibi gelişmeler bu değişimlere örnek olarak gösterilebilir.

Bu salgın, yalnızca sağlık alanında değil, sosyal ve ekonomik alanlarda da olumsuz pek çok sonuca sebep olmuştur. Bu dönüşüm ve yaşam alışkanlıklarının değişimi, salgın süreci sonrasında da şimdiye dek süregelen bir takım kalıplaşmış kabullerin yıkılmasına, yeni koşullara uygun standartların belirlenerek tasarımda farklı arayışlara neden oldu. Ayrıca Pandemi dönemi yaşam kaynaklarını etkileyerek, toplumları kalıcı olacak değiştirdi ve dünya çapında ulusal, uluslararası endüstrileri etkiledi. Bu süreçte moda sektöründe de genel olarak etkiler görüldü ve satışlarında düşme yaşandı, siparişleri iptal edildi, birçok firma mağazasını kapatma kararı aldı. İşsizlik ve bunun sonucunda hazır giyim tedarikçileri bu süreçten olumsuz etkilendi.

Tasarım disiplinlerinde sürdürülebilirlik konusu; yaklaşık otuzbeş yıl önce Papanek tarafından gündeme getirilmiş; tasarımcıların sorumluluklarının temel sosyal ve çevresel ihtiyaçlara saygı göstermek olduğuna vurgu yapılmıştır. Covid-19 sürecinde yaşananlar ile tüketicilerin tekstil ve hazır giyim ürünlerinde sürdürülebilirlik konularına yöneldikleri görülmüştür. Tüketici davranışlarında değişiklikler gözlenerek; tüketicilerin temel ihtiyaçlara yöneldikleri, çevrimiçi alışverişin arttığı, dijital platformları daha fazla kullandıkları, firmaların kurumsal sosyal sorumluluk projelerine önem verdikleri... gibi gelişmeler yaşanmıştır.

Sürdürülebilirlik; tekstil ve moda endüstrisi ile tasarım arasında ki bağın düğüm noktasında yer alır. 21. yüzyıl başlarına kadar üreticilerin ve tasarımcıların ihtiyaçlara yönelik olarak sağladığı ürünlerde, tasarım ve inovasyon birlikte çok yer almamış, pandemi ile tercih edilir olmuştur.

Bu makale kapsamında ulusal ve uluslararası pandemi sürecinde sürdürülebilirlik perspektifine bağlı olarak ileri dönüşüm ve moda konusu ele alınarak, sürdürülebilirliğin, tekstil ve moda tasarımına sosyal kültürel, endüstriyel yansımaları araştırılarak uygulama örnekleri ve markalar üzerinden çok yönlü olarak incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilirlik, Pandemi, İleri Dönüşüm, Tekstil, Moda, Tasarım

GÜNCEL SANAT PRATIĞI BAĞLAMINDA VIDEO SANATI

Ali Ertuğrul Küpeli
Gazi Üniversitesi
0000-0003-3485-8489

ÖZET

Sanat günümüz dünyasında bir iletişim ortamı haline gelmiştir. Bu, sanat eserlerinin türevleri için de aynı şekilde geçerlidir. Çünkü (görsel olarak) sanat eserinin, teknolojik araçlar gibi iletişim araçlarının ilk örneklerini verdiği andan itibaren günümüz ile iletişim kurması bunun önemli noktalarıdır. İnsanoğlu sadece mağara duvarlarına resmetmiş oldukları ile sınırlı kalmayıp diğer ifade biçimlerini oluşturabilecek araçları ve gereçleri üreterek kullanmıştır. Kullanılan araç-gereçlerle sanat eserleri üretilerek günümüzle bağ kurulmuş ve iletişim ortamı olarak sanat eserleri varlıklarını korumuştur. Bundan dolayı her çağın teknolojik imkânlarıyla sanata biçimsel temel oluşturulmuştur. Günümüzde sanatçıların ifade alanı ve iletişim ortamı buldukları bölüm, çağdaş sanat alanlarından biri olan kavramsal sanat olmuştur. Burada gösterge olarak dil kullanılıyor olsa bile asıl amaç düşüncenin ifade edilmesidir. Bununla postmodern bir olgu olarak güncel sanatın kendini hissettirmiş olması önemlidir. Çünkü her konu hakkında her türlü şeyi araçsallaştıran bir dönem kendini göstermeye başlamıştır. Teknolojik gelişmelerin hızlı yaşandığı 20. yüzyılda sanat ve tekniğin üretimdeki işbirliği daha belirgin olmaya başladı. Teknolojik imkân olarak kendini gösteren video kullanımıyla birlikte deneysel çalışmalarla görsel elektronik teknolojisi sanatçının üretim süreçleri içinde yer almaya başlamıştır. Teknoloji ve sanatın işbirliği bu dönemde sıkılaşıyor seri üretim ve buna bağlı bir şekilde video sanatı üretimi için gerekli araçların sağlanmasında hızı katlamaya başlamıştır. Sanata yeni bir bakış açısı kazandırılmaya başlanarak günümüz teknoloji ve internet çağında doruğa ulaşmıştır. Daha önce denenmemiş olanın yapıt olarak sunulduğu bir dönemde video sanatı, gerçekçi ve gerçeküstü bir üretimi sağlamaktadır. Bu nedenle video sanatı, özel üretim tarzıyla olduğu kadar iletişimde araya giren psikolojik ve fizyolojik etmenlerin ortaya çıkarılmasıyla kendi gösterir. Çağdaş sanatın tanımlanmasıyla ve günümüz sanatını kapsayan alan olarak çağdaş sanatın temelleri 1960'larda ortaya çıkan sanat anlayışlarıyla atılmıştır. Postmodern süreçlerin yaşandığı bu dönemde hızla gelişen teknolojiyle görsel iletişim türleri artmıştır. Enerjisini insandan ve dinamiğini teknolojiden alan sanatın alanlarından biri de video sanatı olmuştur.

Anahtar Kelimeler : Estetik, Güncel Sanat, Teknoloji, Video, Video Sanatı.

VİYOLONSEL ALANINA İLİŞKİN YAZILMIŞ LİSANSÜSTÜ TEZ BİBLİYOGRAFYASI

Latife Ercan Ayhan

Gazi Üniversitesi

latife_ercan@hotmail.com <https://orcid.org/0000-0002-1907-9113>

Prof. Dr. Şebnem Orhan

Gazi Üniversitesi

s.v.orhan@hotmail.com <https://orcid.org/0000-0002-6181-9680>

Özet

Araştırma; Demirbatır (2001) , Orhan (2012), Yıldız-Orhan (2019) çalışmalarını takiben yapılmış bir derleme çalışmasıdır. Çalışma, 2018- 2020 yılları arasında viyolonsel alanında yazılmış 44 tez çalışması ile sınırlıdır. YÖK tez arama merkezi aracılığıyla “çello, viyolonsel, viyolonsel tarihçesi, viyolonsel eğitimi, Türk Müziği viyolonsel, viyolonsel teknikler” anahtar kelimeleri ile taranmış, tezlerin özetlerine ulaşılmıştır. Çalışma nitel veri analiz yöntemlerinden, içerik analizi uygulanarak incelemiştir, Orhan (2012) çalışmasında temalaştırılmış başlıklar altında 2018-2020 yılları arasında yazılmış 44 çalışma “başlık ve özetleri incelenerek en uygun başlık altında sınıflandırılmıştır. Çalışmada, viyolonsel alanına ilişkin yapılmış tezlerin daha çok (% 54,5) 2019 yılında ve yüksek lisans tezi (% 58) olarak yazıldığı, (% 45,5) sosyal bilimleri enstitülerinde tamamlandığı, (%16) Gazi üniversitesinde yapıldığı, 2012 ve 2019 çalışmalarında olduğu gibi “etüt eser inceleme analiz” başlığı altında daha çok (38,6) yapıldığı saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler : Viyolonsel, çello,viyolonsel eğitimi, teknikler, lisans üstü tez

TÜRK MÜZİĞİ VE VİYOLONSEL BAŞLIKLİ TEZLER

Latife Ercan Ayhan

Gazi Üniversitesi

<https://orcid.org/0000-0002-1907-9113>

Prof. Dr. Şebnem Orhan

Gazi Üniversitesi

<https://orcid.org/0000-0002-6181-9680>

Özet

Çalışmada, 1992’den 2020 yılına kadar “Türk müziği -viyolonsel” alanına ilişkin yazılmış 15 teze ulaşılmıştır. Kethüda- Orhan’ın 2019’da yayınladığı “Türk makam müziğinde viyolonsel kullanımına ilişkin yazılmış lisans üstü tezler” başlıklı çalışmadan farklı olarak “ tampere olmayan” daha çok Türk müziği konservatuvarlarında veya burada verilen viyolonsel eğitime yönelik yazılmış “Türk halk müziği” içermeyen lisansüstü tezler derlenmiştir. Tezlerin yapılış amacı, yöntemi ve alana katkısı ortaya konmuştur. Çalışmada tezler başlık ve özetleri incelenerek döküman incelemesi ve içerik analizi ile sınıflandırılmıştır. Bu amaçla, “Türk müziği- viyolonsel” ortak alanına ilişkin yapılmış olan lisansüstü tezlere ulaşmak için Yükseköğretim Kurulu Tez Dokümantasyon Merkezi’ne kayıtlı ve erişim izinleri olan “Türk makam müziği, Türk müziği, Türk sanat müziği, viyolonsel ve viyolonsel eğitimi” anahtar kelimeleri ile tarama yapılmıştır. Bu bağlamda 1992 yılından 2020 yılına kadar taranmış tezler; türleri, yılları, üniversiteleri, enstitüleri ve konularına göre tabloleştirilip kronolojik olarak sıralanmıştır. Çalışma sonucunda; lisans üstü tezler konularına göre sınıflanmış üç başlıkta toplanmıştır. İçerikleri ve başlıkları incelenen tezler konularına göre “ Türk müziğinde viyolonsel eğitimi, icra-analiz ve viyolonsel Türk müziğindeki tarihsel gelişimi” olmak üzere üç başlık altında toplanmıştır. Alana ilişkin yapılmış ilk tezin 2001 yılında tamamlandığı, 2016 (%13) yılından sonra özellikle 2019 (% 20) yılında konuya ilişkin çalışmalara ilginin arttığı soylenebilir. “Türk müziği ve viyolonsel” başlıklı lisansüstü tezlerin daha çok (% 67) yüksek lisans tezi çalışmasının olduğu, lisansüstü tezlerin Gazi Üniversitesinde (% 20) yapıldığı ve tamamının doktora tezi olduğu, araştırmaların daha çok kaynak tarama yöntemiyle yapıldığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Çalışmada tezlerin alana katkıları sunulmuş , öneriler getirilmiştir.

Anahtar kelimeler: Viyolonsel, çello, Türk müziği, viyolonsel eğitimi, Türk müziği konservatuvarı

MAURITS CORNELIS ESCHER'İN SİMETRİ VE METAMORFOZLARININ DİĞER SANAT VE TASARIM AKIMLARINDAKİ YERİ

Arş. Gör. Gonca SÖNMEZ

Maltepe Üniversitesi

goncasonmez@maltepe.edu.tr 05382825005

ORCID NO: 0000-0002-9636-4831

Özet

M. C. Escher, farklı kültürlerden ilham alarak ortaya koyduğu kendine özgü baskı çalışmalarıyla dünyaca tanınan bir grafik sanatçısı haline gelmiştir. Farklı ülkelere yaptığı ziyaretler sayesinde doğu ve batı sanatını tanıma fırsatı bulmuştur. Çevresinde gördüğü her şeye karşı sergilediği gözlem ve analiz yeteneği, doğadan bir parça sunan çalışmalarına da katkıda bulunmuştur. Aynı zamanda Escher, grafik sanatı sürecinin bir görsel form arayışıyla başladığını da savunmuştur. Tasarlama sürecindeki bireyin aradığı bu form, teorik öncüllere dayanan, yorumlamaya en açık olan ve Escher tarafından "zihinsel imgeleme" olarak tanımlanan formdur. İllüstrasyon ve desen konusunda ustalaşan Escher, İspanya'nın Granada kentinde keşfettiği Mağribi desenlerinden ilham almış, 1930'ların sonlarında Mağribi çinilerinin soyut desenlerini tanınabilir figürlerle değiştirmiştir. Aynı zamanda Escher, desenlerinin alt yapısını oluştururken ızgara tekniğinden de yararlanmış. "Başkalaşım" adını verdiği bu figürlerin kaynağı doğadır ve birbirlerine etki ederek metamorfoz oluşturmuşlardır. Escher, "Metamorphosis" serisinin baskılarını oluştururken de bu konsepti kullanmıştır. 1920'lerden başlayarak, "başkalaşım" fikri ve bir şekil ya da nesnenin tamamen farklı bir şeye dönüşmesi, Escher'in favori temalarından biri haline gelmiştir. Escher, dünyayı farklı açılardan gözleme olanağı bulmuş bir sanatçı olduğu için farklı bakış açıları da edinmiş, bu durum çalışmalarına da yansımıştır. Bu sebeple Escher'in kendine özgü baskı çalışmalarının farklı sanat akımlarındaki yerini incelemek ve bu özgün tasarımcıyı anlamak grafik sanatı için çok önemlidir. Bu çalışmada Escher'in simetri ve metamorfozları incelenmiş, diğer sanat akımlarındaki yerleri—ve yansımaları analiz edilmiştir. Değerlendirmemiz, alanında araştırma yapan pek çok yeni araştırmacıya da kaynak oluşturacak şekilde ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Escher, Metamorfoz, Simetri, Zihinsel İmgeleme, Grafik Tasarım.

SYMMETRY AND METAMORPHOSIS OF MAURITS CORNELIS ESCHER ITS PLACE IN OTHER ART AND DESIGN MOVEMENTS

Abstract

M. C. Escher has become a world-renowned graphic artist with his unique print works inspired by different cultures. Thanks to his visits to different countries, he had the opportunity to get to know eastern and western art. His ability to observe and analyze everything he sees around him has also contributed to his work that presents a piece of nature. At the same time, Escher argued that the graphic art process started with the search for a visual form. This form that the individual in the design process seeks is the form based on theoretical premises, the most open to interpretation and defined by Escher as "mental imagination". Having mastered illustration and drawing, Escher was inspired by Moorish patterns discovered in Granada, Spain, and replaced the abstract patterns of Moorish tiles with recognizable figures in the late 1930s. At the same time, Escher made use of the grid technique while creating the substructure of his designs. The source of these figures, called "Transfiguration", is nature and they have created metamorphosis by influencing each other. Escher also used this concept while creating the prints of the "Metamorphosis" series. Beginning in the 1920s, the idea of "metamorphosis" and the transformation of a shape or object into something entirely different have become one of Escher's favorite themes. Since Escher was an artist who had the opportunity to observe the world from different angles, he also acquired different perspectives, and this was reflected in his works. For this reason, it is very important for graphic art to examine the place of Escher's unique print works in different art movements and to understand this original designer. In this research, Escher's symmetry and metamorphosis were examined, and their place and reflections in other art movements were analyzed. Our assessment has been taken as a resource for many new researchers doing research in the field.

Keywords: Escher, Metamorphosis, Symmetry, Mental Imaging, Graphic Design.

DİYARBAKIR YÖRESİ SEYİRLİK OYUNLARINDAN KOSE OYUNU**Öğr. Gör. Ahmet ALINCA**

Dokuz Eylül Üniversitesi

Ortak Zorunlu Dersler Bölüm Başkanlığı

Orcid No: 0000 – 0002 – 7377 - 4512

Özet

Türk kültürünün temel taşlarından hiç şüphesiz en büyüklerinden biri Türk Halk Oyunlarıdır. Oyunlar bize sevgiyi, aşkı, hüznü, yiğitliği, mertliği, doğa olaylarını, halkın günlük yaşantısını anlatır. Türk Halk Oyunları bazen toplu alanlarda ki buna yörede; Meydan denilmektedir, bazen de ev ortamın icra edilmektedir. Uzun kış gecelerin hav ve iklim şartlarından dolayı dışarı çıkmak çok mümkün olmadığından ev içinde sağı solu duvarlarla örülü bahçelerde toplanıp çeşitli yöresel oyunlar icra edilir. Genelde bu oyunlar seyirlik oyunlardır. Hep bir şeyleri taklit etme sanatıdır. Yörede bu oyun yazın da icra edilmektedir. Düğün, nişan özel gün ve gecelerde katılım sağlayan yöre insanına komiklik olsun diye icra edilen bir seyirlik oyundur. Yıllardır oynanan ve yıllarca da oynanacak gibi gözükken yöresel bir oyundur. İlçeden ilçeye hatta bazen köyden köye farklılık arz eder.

Anahtar Kelimeler: Diyarbakır, Seyirlik Oyun, Halk Oyunları, Kose

DİYARBAKIR
26 - 27 ARALIK 2020

MEASURING CUSTOMERS ATTITUDE TOWARDS DEBIT CARD AND CREDIT CARD DUE TO COVID-19

Ayonika paul

FIFA CIES university network, Sports Management student

ORCID ID: 0000-0001-9859-0704

Aliana paul

ITM Business school, PGDM student

ORCID ID: 0000-0001-5511-6842

Shubankar Mahapatra

JIS College of Engineering, MBA Student

ORCID ID: 0000-0001-8954-8539

ABSTRACT

First case of covid-19 was witnessed during the month of December 2019 in the Wuhan city of China, which soon emerged into pandemic crisis due to which each and every major and minor economies got adversely affected. Covid-19 outbreak soon forced us to witness lockdown which resulted unwanted closure of work in almost all sectors for a time being. The innovative banking service like ATMs Debit Card/Credit Card, Internet Banking etc was somewhere related with “Anytime and Anywhere Banking”. Everyone probably has at least one credit card and one debit card with them or either of debit card or credit card. They both looks identical with card number and personal identification number (PIN) code. Sectors like Bank was totally stopped and physical transaction of money was not at all at its usual phrase. Usage of Debit card and Credit card increased during Covid-19 lockdown period for various purposes and needfulness. This research-based paper was written based on the online survey of card user during this lockdown phrase in different regions in India to unearth their experience and necessity with any problems related to transactions or not. The responses of our respondents where shown in the “findings sectors” of this paper. Similar study can be done in different countries and continents as well

Keywords- Covid-19, Debit and Credit card, usage and problems etc.

FIKİR MADENCİLİĞİ İLE İŞLENEN KULLANICI TWEET' LERİNİN BİTCOİN FİYATI İLE İLİŞKİSİ

Said Albayrak

Gebze Teknik Üniversitesi

albayraksaid@gmail.com – 0000-0002-0444-910X

Prof. Dr. Bülent Sezen

Gebze Teknik Üniversitesi

bsezen@gtu.edu.tr – 0000-0001-7485-3194

ÖZET

Hızlıca gelişen Web 2.0 teknolojileri ve yine bir o kadar hızla gelişen Bilişim Teknolojileri (BT) ile aynı çizgide seyretmek adına, mütemadiyen farklılaşan yeni uygulamalar geliştirmeye devam etmektedir. Süre gelen zamanda, dünya üzerindeki internet kullanıcı sayısı her geçen gün artarken, kullanıcıların internet üzerindeki rolleri de bununla birlikte değişmekte olup internet üzerindeki mevcut enformasyonu sadece kullanmak yerine, internet katılımcıları olarak biz, bu enformasyona devamlı olarak katkıda bulunarak şeklini ve biçimini her geçen gün artarak değiştirmeye başladık. Bunun sonucunda ise yaşamsal çevremizin bir parçası olan sosyal yargı ve değerlerimizin sürekli olarak internet ortamına transferini sağladığımız bir durum ortaya çıkmıştır. BT' nin bu hızlı gelişim serüveni, yeni gelişen birçok problem ve diğer yeni teknolojiler için çözüm zemini oluşturdu ve nihayetinde internet ile para transferi için ön ayak oldu.

İlk kripto para örneği olan Bitcoin 2008 yılında geliştirildikten sonra zaman içerisinde internet kullanıcılarının ilgi odağı haline geldi ve insanların birlikte hareketinin, bu gelişim süreci içerisinde ne denli etkisi olduğunu gösterdi. Bu anlamda sadece kripto para teknolojileri değil aynı zamanda sosyal medya mecraları, arama motorları, forum siteleri ve wiki sayfaları da bu durumu zaman içerisinde ispatlar niteliğe erişti. Söz konusu olan tüm bu olgular, internet teknolojilerinin ve veri işleme yöntemlerinin toplumun yararına kullanımı olağan kılarak, uzmanların ve araştırmacıların ilgi odağı haline getirmiştir. Bir internet ortamında yayılan farklı görüş ve fikirlerin yine başka bir internet temelli oluşumla olan ilişkisini inceleyecek bir araştırma problemi, toplumu ilgilendiren birçok farklı başka sorunun altında yatan dinamikleri ışık tutacaktır. Bu araştırma, Sosyal Medya kullanıcıları tarafından üretilen yorumların, temelinde bir başka sosyal oluşumu barındıran bir olgu olarak kripto paralar ile ilişkisini gözlemlemek ve ortaya koymak için önem taşımaktadır.

Yine bu çalışmada, analiz ve inceleme bakımından araştırmacılara sunduğu kararlı geliştirme ve erişilebilirlik özelinde, Twitter ve Bitcoin mecraları üzerinde, nicel ve nitel araştırma teknikleri kullanılarak amaçlanan problemin cevabı aranmaya çalışılmıştır. Ayrıca, üçüncül

bir veri seti olarak Google Trends arama sonuçları da kullanılmıştır. Belirlenen problemin çözümü için Twitter platformu üzerinden 1,5 milyondan fazla 'tweet' indirilerek kural tabanlı bir fikir madenciliği kütüphanesi olan ve (Gilbert & Hutto, 2014) tarafından geliştirilen VADER (Valance Aware Dictionary and Sentiment Reasoner) isimli program ile analiz edildikten sonra Bitcoin fiyatlanmasıyla ilişkisi saatlik zaman diliminde incelenmiştir. Bu bağlamda, Granger nedensellik testi, Vektör Otoregresyon testi ve ön koşullarını sağlayacak gerekli istatistiksel testlerden yararlanılarak, insanlığın doğasıyla sosyalleşmiş bu iki teknolojik olgu arasındaki ilişkiler ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Fikir Madenciliği, Kural Tabanlı Sınıflandırma, VADER, Twitter

OPINION MINING OF USER TWEETS AND ITS RELATIONSHIP WITH BITCOIN PRICE

ABSTRACT

Rapidly emerging Web 2.0 technologies have enabled distinctive applications to stay coherent with information and communications technologies (ICT). While number of internet users increasing each day, role of its participants has also shifted. Instead of solely utilizing the information available on the web, we began to contribute, change and shape the aspects of information. To put it informally, a state of continuous transition of our social clues and aspects – as of existing human beings – to the internet mediums. This evolution process of ICT led to newer technologies, solutions and ultimate opportunity of using internet for money transfers.

In late 2008, first instance of cryptocurrency has emerged under prominent name of Bitcoin and of course not only cryptocurrencies, but also other technology offerings worth mentioning in scope of computational social search. Social Medias, search engines, user forums, wiki pages are the fine examples of how collaborative work of humans can take a place in continuously developing technology while we're also bringing our social aspects of ours onto these technologies. With these manners as whole, this, made available to serve internet and data processing technologies as a tool for public's good meanwhile increasingly getting more attention from experts and researchers. A research question that is inspecting underlying dynamics between internet mediums which has social structure in its core, may enlighten underlying dynamics of other society related issues. In other way, mainly this study is promising as it is tries to unfold if there is a pattern between user generated content and cryptocurrencies.

Here we employ, Twitter and Bitcoin as our mainly focused internet mediums not only because of stable development environment they do provide but also availability and accessibility of their free tools and products. Within this direction, approaching our dataset with qualitative and quantitative research methods. Additional to that, we also gathered search results from Google Trends as a third data store. Finally, in order to tackle objective function of our research, we've ran a rule-based sentiment analysis tool developed by (Gilbert & Hutto, 2014) and named VADER (Valance Aware Dictionary and Sentiment Reasoner) over a

dataset of which includes more than 1.5 million tweets, to display its relation with Bitcoin price under scope of statistical models such as granger causality and vector autoregression.

Keywords: Opinion Mining, Rule-Based Classification, VADER, Twitter

MERKEZ BANKACILIĞINDA YAPAY ZEKA UYGULAMALARI**Dr. Öğretim Üyesi Zeynep KARAS**

Düzce Üniversitesi

zeynepkaras@duzce.edu.tr, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3234-330X>**ÖZET**

Yapay Zekâ (YZ), son yıllarda adımı sıklıkla duyduğumuz ve birçok alanda başarıyla kullanılan, çığır açmış bir teknolojidir. YZ; McCarthy ve meslektaşları tarafından 1955 yılında isimlendirilmiş olmakla birlikte, daha önceki yıllarda çalışılmaya başlanmış ve makineler düşünebilir mi sorusuna aranan yanıt ile düşünce boyutunda hayata geçirilmiştir. Yüksek işlem gücüne sahip makinelerin günümüzde var olan çok yüksek miktardaki veriler kullanılarak eğitilmesi ve kendi kendine öğrenmesi sayesinde, insan gibi düşünebilme, muhakeme edebilme ve problem çözebilme yeteneği makinelere kazandırılmaktadır. Makinelere kazandırılan bu tür yetenekler sayesinde; çeviri hizmetlerinin giderek yüksek başarımla göstermesi, maskeli kişilerin dahi yüz tanıma sistemlerine yakalanması, borsa analizinin ve tahminlerinin daha başarılı şekilde yapılabilmesi, olası finansal/parasal/bankacılık krizlerinin önceden tahmin edilebilmesi için erken uyarı mekanizmaları kurulması ve doktor olmadan hastalara teşhis konulabilmesi işlemleri mümkün olabilmektedir.

2008 küresel krizi sonrasında farklı eleştirilere maruz kalan merkez bankaları, krizi öngörememekle ve kriz sırasında da gerekli reaksiyonu gösterememekle suçlanmışlardır. İzleyen dönemlerde hem bu tür eleştiriler hem de görevleri gereği merkez bankaları erken uyarı görebilecek yapıların oluşturulmasına önem vermişler ve bu tür erken uyarı sistemleri için kullanılacak çok yüksek miktardaki verilerden çıkarım yapabilmek için YZ teknolojilerinden istifade etmeye başlamışlardır. Başta Fed, Avrupa Merkez Bankası ve İngiltere Merkez Bankası olmak üzere bazı merkez bankalarının son dönemlerde YZ teknolojilerini faaliyetlerinde kullanmaya başladıkları ve dijitalleşen ekonomi ile birlikte artan verileri işleyerek ön alma konusunda gayret içerisinde oldukları görülmektedir. Bu çalışmada; birçok alanda başarıyla uygulanan YZ teknolojilerinin Merkez Bankacılığında kullanımına ilişkin incelemeler yapılarak elde edilen sonuçlar paylaşılacaktır. Yapılan incelemelerde; YZ uygulamalarının merkez bankacılığında başarılı sonuçlar verdiği, geriye dönük yapılan YZ tabanlı analizlerde, örneğin; 2008 küresel krizi sonrasında kriz için gösterge olabilecek birçok emarenin elde edildiği ve para politikası tahminlerinde de önemli gelişmeler kaydedildiğinin raporlandığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Merkez Bankaları, Yapay Zeka, Makine Öğrenmesi, Derin Öğrenme

MERKEZ BANKALARI BAĞIMSIZ OLABİLİR Mİ?

Dr. Öğretim Üyesi Zeynep KARAŞ

Düzce Üniversitesi

zeynepkaras@duzce.edu.tr, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3234-330X>

ÖZET

Temel amacı bir ülkedeki enflasyonu kontrol altında tutarak fiyat istikrarını sağlamak olan merkez bankalarının doğru ve etkili para politikalarını uygulama ile diğer görev ve sorumluluklarını yerine getirme süreçlerinde, bağımsız, şeffaf ve hesap verebilir olmaları önem arz etmektedir. Modern merkez bankacılığında, etki altında kalmadan karar verme süreçlerini uygulayabilen merkez bankalarının hem bağımsız hareket edebildikleri hem de aldıkları kararlarda kaliteyi arttırdıkları düşünülmektedir. Özellikle 2008 küresel finansal krizi sonrasında, merkez bankaları gündem olmuş, merkez bankaları ile ilgili tartışmalarda merkez bankalarının bağımsızlığı odak noktasını oluşturmuş ve merkez bankalarının bağımsızlığına yönelik eleştiriler daha yüksek sesle dile getirilmiştir. Hükümetlerin hem ekonomik hem de siyasi hedefleri varken, merkez bankalarının hedefi sadece ekonomik boyuttadır ve zaman zaman merkez bankaları, muhtelif nedenlerden dolayı müdahale ile karşı karşıya kalabilmektedir.

Bu çalışmada, *Merkez Bankaları Bağımsız Olabilir mi?* sorusuna yanıt aranması hedeflenmiştir. Yapılan incelemeler neticesinde; ekonomist, akademisyen, teknokrat ve siyasilerden oluşan bir kesimin, merkez bankalarının görevlerini layıkıyla yerine getirebilmeleri için bağımsız olmalarının gerekliliğini savunduğu, öte yandan azımsanmayacak sayıdaki diğer benzer yapıdaki bir kesimin ise fiili olarak merkez bankalarının bağımsız olmadığını, olamayacağını ve olmaması gerektiğini destekler nitelikte görüşler ileri sürdüğü görülmüş ve ülke açısından işler yolunda gittiğinde merkez bankalarının bağımsız görünüm sergileyebildikleri, fakat herhangi bir olağanüstü durum (kriz, pandemi gibi) karşısında merkez bankalarının bağımsız hareket etmelerinin mümkün olmadığını, politikalarına aykırı da olsa hükümetle birlikte hareket ettikleri veya etmek zorunda kaldıkları genel kanaatine varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Merkez Bankası, Bağımsızlık, Hesap Verebilirlik, Şeffaflık.

YEŞİL PAZARLAMAMANIN KADIN TÜKETİCİLERİNİN SATIN ALMA DAVRANIŞLARINA ETKİSİ

Emine ARSLAN

Selçuk Üniversitesi

e-mail adresi: arslan@selcuk.edu.tr – ORCID ID: 0000-0001-8409-5921

ÖZET

Yeşil pazarlama bir diğer adıyla çevreye duyarlı pazarlamada temel amaç yaşadığımız alana mümkün olduğunca zarar vermeyen ürünleri ve hizmetleri tüketicilere sunmaktır. Günümüzde küresel ısınmanın birçok etkisi görülmektedir. Gelecek nesile daha yaşanılabilir bir dünya sunmak insanlığın görevi olmalıdır. Dolayısıyla çevreye duyarlı yani doğaya, insana ve hayvanlara zarar vermeyen, tehlike içermeyen kıt kaynakları kullanırken israf etmeyen ürünlerin üretilmesini sağlayıp tüketiciler tarafından satın alınmasını teşvik etmemiz gerekmektedir. Tüketiciler yeşil ürün pazarlaması talep ederse üreticiler buna uygun üretim yapmak zorunda kalacaktır. Aynı zamanda üreticiler yeşil ürünleri piyasaya daha uygun fiyatlarla sunarlarsa tüketiciler daha fazla bu ürünleri tercih edeceklerdir. Araştırmada daha önceden geliştirilmiş olan ölçeklerden yararlanılarak anket oluşturulmuştur. Konya'nın Akşehir ilçesinde yaşayan 425 kadın tüketiciye anket uygulanmıştır. Çalışmadan elde edilen veriler SPSS 22.0 programı vasıtasıyla değerlendirilmiştir. İstatistik analiz yöntemlerinden t testleri, Anova ve korelasyondan faydalanılmıştır. Kadın tüketicilerin 370 (%87)' i evli iken 55 (%13) 'i bekadır. Araştırma katılan kadınların eğitim düzeylerine bakıldığında lise mezunu olan kadınların daha yoğunlukta olduğu görülmektedir. Lise mezunu kadın tüketici sayısı 204 (%48)' tür. Lisans mezunu kadın sayısı ise 45 (%10,6) tir. Araştırmaya katılan kadın tüketicilerin 26-35 yaş aralığında olanların sayıca üstün olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılan kadınların ailesinin gelir durumuna bakıldığında 4001 – 5000 TL arasında yer alan tüketicinin oranı en fazladır. Araştırmaya katılan kadın tüketicilerin çevreye duyarlı ürünleri satın alma davranışlarına bakıldığında demografik değişkenlere (eğitim durumu ve gelir düzeyi) göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yeşil Pazarlama, Çevre, Satın Alma Davranışı

THE EFFECT OF GREEN MARKETING ON WOMEN CONSUMERS' PURCHASE BEHAVIOURS

ABSTRACT

In green marketing, environmentally friendly marketing in other words, the main purpose is to offer products and services that do not harm our area we live in as much as possible. Today, global warming has many effects. Providing a more livable world to the next generation should be the duty of humanity. Therefore, we need to ensure the production of products that are environmentally sensitive, that do not harm nature, human beings and animals and do not include hazards for them, and that do not waste when using scarce resources, and we should encourage them to be purchased by consumers. If consumers demand green product marketing, producers will have to produce accordingly. At the same time, if the manufacturers offer green products to the market with more affordable prices, consumers will prefer these products more. In this research, a questionnaire was created using the scales previously developed. A questionnaire was applied to 425 women consumers living in Akşehir district of Konya. The data obtained from the study were evaluated through the SPSS 22.0 program. Statistical analysis methods including t tests, Anova and correlation were used. While 370 (87%) of female consumers are married, 55 (13%) are single. When the education levels of the women participating in the research are analyzed, it is seen that the high school graduates are more prevalent. The number of high school graduate female consumers is 204 (48%). The number of women with undergraduate degrees is 45 (10.6%). It is seen that the female consumers participating in the study are in the 26-35 age range to be superior in number. Considering the income level of the family of the women participating in the research, the proportion of consumers with the income level of between 4001 and 5000 TL, is the highest. Considering the behaviors of women consumers participating in the study to purchase environmentally sensitive products, it was found that there was a significant difference according to demographic variables (education level and income level).

Keywords: Green marketing, Environment, Purchase Behavior

TÜRKİYE'DE AR-GE VE YENİLİK HARCAMALARININ BÜTÇE İÇERİSİNDEKİ YERİ VE ÖNEMİ : 2019 VE 2020 YILLARINA İLİŞKİN BİR DEĞERLENDİRME

Osman Geyik

Dicle Üniversitesi

osmangeyik@gmail.com – ORCID ID 0000-0001-9885-9638

ÖZET

Ekonomik büyüme ve kalkınma açısından, mikro düzeyde şirketler makro düzeyde ise devletler tarafından göz ardı edilmemesi gereken bir konu olan araştırma-geliştirme (Ar-Ge) ve yenilik faaliyetleri, küreselleşme sürecinin hızlanmasının ardından sermaye dolaşımında artan hareketlilik ve rekabet dolayısıyla daha fazla önem ve anlam kazanmaya başlamıştır. Ülkelerin ve şirketlerin değişen ekonomik koşullara ve dünya düzenine uyum sağlayabilmeleri, yapmış oldukları Ar-Ge ve yenilik bir diğer ifadeyle inovasyon harcamalarıyla doğrudan ilişkili bir durumdur. Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerini artırmaya yönelik yapılan harcamalar , şirketlerin piyasada rekabet edebilmeleri ve varlıklarını sürdürebilmeleri için gerekli bir konudur. Ar-Ge ve yenilik harcamaları daha çok şirketleri ilgilendiren bir konu gibi düşünülse de aslında devletler tarafından da önemsenmesi gereken bir konudur. Şirketler daha fazla kar elde etmek ya da yeni ürün geliştirerek piyasaya hâkim olma güdüsüyle Ar-Ge ve yenilik harcamalarına önem vermekte ve bu alanda yatırımlar yapmaktadırlar. Ancak; devletlerin de liberalleşme sürecinin hızlanmasının ardından özel şirketler gibi rekabet içerisinde olduğu düşünüldüğünde, bu durum onların da şirket mantığıyla hareket etmesi gerektiği sonucunu ortaya çıkarmaktadır. Ar-Ge ve yeniliğe yapılan yatırımların çıktuları genellikle uzun bir dönemi kapsamaktadır. Durum böyleyken bu alana yatırım yapılması ya da bütçe ayrılması konusunda genellikle isteksiz davranılması söz konusu olmaktadır. Fakat; şu konu unutulmamalıdır ki dünya ekonomisine yön veren devletlerin ya da piyasaya hâkim olan şirketlerin önemli bir kısmı bütçelerinden Ar-Ge ve yenilik harcamalarına yüksek oranda pay ayırarak mevcut durumlarına ulaşmayı başarmışlardır. Çalışmada; Türkiye'de bütçe içerisinde yer alan Ar-Ge ve yenilik harcamaları üzerinde durulmuştur. Ayrıca 2019 ve 2020 yıllarında bütçede bu harcamalar için tahsis edilen kaynakların miktarı ve yeterliliği hakkında genel bir değerlendirme yapılarak önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler : Ar-Ge , Yenilik , Bütçe , Türkiye

THE PLACE AND IMPORTANCE OF R&D AND INNOVATION EXPENDITURES ON THE BUDGET IN TURKEY : AN EVALUATION ON 2019 AND 2020 YEARS

ABSTRACT

In terms of economic growth and development, research and development (R&D) and innovation activities, which are an issue that should not be ignored by the states at the macro level also companies at the micro level, gain more importance and meaning because of the increasing mobility and competition in the capital circulation after the acceleration of the globalization process started. The adaptation of countries and companies to changing economic conditions and world order is directly related to R&D and innovation, in other words, innovation expenditures. Expenditures made for increasing R&D and innovation activities are a necessary issue for companies to compete in the market and to maintain their existence. Although R&D and innovation expenditures are considered as a matter that mostly interest companies, it is actually an issue that should be interested by governments. Companies attach importance to R&D and innovation expenditures and make investments in this field, with the motive of gaining more profit or dominating the market by developing new products. However; Considering that governments are also in competition like private companies after the acceleration of the liberalization process, this leads to the conclusion that they should act with the logic of the company. The outputs of investments made in R&D and innovation generally cover a long period. In this case, there is often reluctance to invest in this area or to allocate a budget. But; It should not be forgotten that a significant portion of the countries that direct the world economy or the companies that dominate the market have managed to reach their current status by allocating a high share from their budgets to R&D and innovation expenditures. In the study; is focused on R&D and innovation expenditure placed in Turkey budget. In addition, a general evaluation was made about the amount and adequacy of the resources allocated for these expenditures in the budget in 2019 and 2020 and recommendations were made.

Key words: R & D, Innovation, Budget, Turkey

BANKACILIK İŞ MODELLERİ DEĞİŞİMİNDE KORONAVİRÜS PANDEMİSİNİN ETKİLERİ

Ali Kahramanoğlu

Ondokuz Mayıs Üniversitesi

ali.kahramanoglu@omu.edu.tr – Orcid: 0000-0002-8333-9151

ÖZET

Günümüzde de halen etkileri devam eden ve ciddi yayılma hızıyla küresel bir problem haline gelen koronavirüs pandemisi, dünyanın tüm bölgelerinde hem ekonomik hem de sosyal açıdan önemli yıkımlara neden olmaktadır. Bu etkiler, ekonomi sürecinin en etkili ve hızlandırıcı faktörü olan bankacılık sisteminin bazı önlemler alması sonucunu doğurmaktadır. Böylesine dinamik bir sektörün bu sıradışı duruma karşı hızlı ve etkili çözüm bulmasıyla ekonomik hayatın sürekliliği ve nakit döngüsünün korunması sağlanacaktır. Bu pandemi tehdidini fırsata dönüştürmek için bankalar yeni iş modellerini hayata geçirmektedir. Bu çalışmada, koronavirüs pandemisinin, bankaların şubesiz bankacılığa geçişi hızlandırması ve müşteriyle alternatif iletişim kanalları vasıtasıyla etkileşimde olmasının yolları ortaya koyulmaktadır. Dünya Bankası ve Uluslararası Para Fonu gibi uluslararası bankacılık kuruluşlarının verileri kullanılarak, pandemi öncesi ve devamında bankacılık iş modelleri analiz edilmiştir. Ayrıca şubesiz bankacılığın kabulünü ve gelişimini etkileyen faktörler belirlenerek, elde edilen bulgular sonucunda, yeni iş modellerinin nedensel döngü diyagramı ve modelleri ortaya koyulmaktadır. Bulgular sonucunda, şube sayısının azaltılması, teşvik politikalarının gözden geçirilmesi ve bilişim teknolojilerine ayrılan banka bütçe oranının artırılması politikasının uygulanmasıyla, bankacılık işlemlerinin ve bir bankanın finansal kaynaklarının artacağını göstermiştir. Müşterilerin yeni teknolojileri kabul etmesini teşvik edilmesi sonucunda, pandeminin şubesiz bankacılığın kabulü ve geliştirilmesinde olumlu bir faktör ve hatta bir katalizör olarak görüldüğü ortaya koyulmaktadır. Oluşturulan modeller sayesinde, müşterilerin karşılaştığı zorluklar belirlenmekte ve geleneksel çalışma süreçlerinde değişiklik yapmak için uygun organizasyonel hazırlıkların tamamlanması için gerekli çalışmaların etkin bir şekilde yapılması sağlanabilir. En önemli yeni iş modelleri arasında, uzaktan çalışma, iş rotasyonu, mesai değişiklikleri, elektronik imzaların etkin kullanılması, internet bankacılığı hizmetlerinin kullanım bedellerini düşürülmesi yer almaktadır. Yeni iş

modellerine uyum sağlanmasının teşviki amacıyla, hizmetleri kullanan müşterilere yönelik özellikle kredi kullanım sırasında indirim teşvikleri sağlanabilir.

Anahtar Kelimeler: Bankacılık, Bankacılık İş Modelleri, Uluslararası Bankacılık Kuruluşları, Pandemi

THE EFFECTS OF THE CORONAVIRUS PANDEMIC ON THE CHANGE OF BANKING BUSINESS MODELS

ABSTRACT

The coronavirus pandemic, which effects are still continuing today and has become a global problem with its serious spreading rate, causes significant economic and social destruction in all regions of the world. These effects cause the banking system, which is the most effective and accelerating factor of the economic process, to take some measures. With such a dynamic sector finding a fast and effective solution to this extraordinary situation, the continuity of economic life and the protection of the cash cycle will be ensured. Banks are implementing new business models to turn this pandemic threat into an opportunity. This study reveals the ways in which the coronavirus pandemic accelerates the transition of banks to branchless banking and interacts with the customer through alternative communication channels. Banking business models before and after the pandemic were analyzed using the data of international banking institutions such as the World Bank and the International Monetary Fund. In addition, by determining the factors affecting the acceptance and development of branchless banking, the causal cycle diagram and models of new business models are presented as a result of the findings. As a result of the findings, it has been shown that banking transactions and financial resources of a bank will increase with the implementation of the policy of reducing the number of branches, revising the incentive policies and increasing the bank budget allocated to information technologies. As a result of encouraging customers to adopt new technologies, the pandemic is seen as a positive factor and even a catalyst in the adoption and development of branchless banking. Thanks to the created models, the difficulties faced by the customers are identified and the necessary work can be done effectively to complete the appropriate organizational preparations to make changes in traditional working processes. Among the most important new business models are working

remotely, job rotation, shift changes, effective use of electronic signatures, and lowering the usage fees of internet banking services. In order to encourage adaptation to new business models, discount incentives can be provided to customers who use the services, especially when using credit.

Keywords: Banking, Banking Business Models, International Banking Institutions, Pandemic

İKNA EDİCİ İLETİŞİM, MODELLER VE STRATEJİLER

Dr. Öğr. Üyesi Sefa ERBAŞ

Gümüşhane Üniversitesi

sefaerbasm@gmail.com

ORCID: 0000-0003-3905-9248

Öz

Gündelik hayatın farklı alanlarda ikna edici iletişime maruz kalmaktayız: Yakın ilişkilerde, siyasilerin istenilen eylemlere yönelik vatandaşları teşvik etmesinde, pazarlamacıların, tüketicilere seslenmesinde ve sadakat yaratmasında ikna dili kullanılır. Bu dilin nasıl kullanıldığına ilişkin kişiler arası iletişim uzmanları, etkiyi artırma ve başkalarının kullandıkları eylemlere ilişkin fikirlerin belirlenmesine; sosyal psikologlar, birey(ler)in grup içerisinde geliştirdiği tutum ve davranışlarında iknanın etkisine; iletişim araştırmacıları, medyanın sağlık, politika ve diğer konulara yönelik kullandığı ikna biçimlerine ve rolüne ayrıca pazarlama araştırmacıları, tüketici davranışları ve psikolojisi açısından reklamların ikna edici kullanımına yönelik araştırmalar yürütmüştür. Çalışmada, iknanın tarihçesine ve bu bağlamda Aristo'nun kullandığı ikna edici iletişime, iknanın tutum ile ilişkine, iknada kullanılan modellere ve stratejilere değinilmiştir. İknanın teorik zeminine ilişkin bu derlemenin öğrencilere ve alanda çalışan araştırmacılara kaynaklık edeceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: İkna, Aristo, İkna Bilgi Modeli, Çift Yönlü Modeller, Rank'in ikna Stratejisi

Persuasive Communication, Models and Strategies

We are exposed to persuasive communication in different areas of everyday life. In close relationships, the language of persuasion is used when politicians encourage citizens to take desired actions, marketers speak to consumers and create loyalty. On how this language is used interpersonal communication professionals to identify ideas for increasing impact and actions taken by others, social psychologists the effect of persuasion on the attitudes and behaviors that the individual (s) develop within the group, communication researchers have conducted research into the forms and role of persuasion used by the media for health, politics and other issues, as well as marketing researchers conducted research on the persuasive use of advertising in terms of consumer behavior and psychology. In the study, the history of persuasion in this context, the persuasive communication used by Aristotle the relationship of persuasion to attitude, models and strategies used in persuasion are mentioned. It is thought that this review on the theoretical basis of persuasion will be a source for students and researchers working in the field.

Keywords: Persuasion, Aristotle, Persuasion Knowledge Model, Two-Way Models, Rank's Persuasion Strategy

DÖRT YAŞTAKİ AKRAN İLİŞKİLERİNİN CİNSİYETE GÖRE İNCELENMESİ

Hülya GÜLAY OGELMAN

Sinop Üniversitesi

ogelman@sinop.edu.tr - 0000-0002-4245-0208

Seda SARAÇ

Bahçeşehir Üniversitesi

seda.sarac@es.bau.edu.tr - 0000-0002-3899-6670

Tuğba ABANOZ

Bahçeşehir Koleji

tugbabaskent@gmail.com – 0000-0001-8905-4002

ÖZET

Akran ilişkileri, küçük çocukların sosyal yaşamları içinde büyük bir öneme sahiptir. Çocuklar, okul öncesi eğitim kurumları aracılığıyla düzenli olarak akranlarıyla birlikte zaman geçirirler. Akranlar, rehber, model olma gibi işlevleri ile küçük çocukların tüm gelişim alanlarını olumlu yönde etkileyebilmektedir. Yaşamın ilk yıllarındaki akran ilişkileri, cinsiyet, yaş, kendilik algısı, sosyal beceriler, anne-baba tutumları gibi birçok değişkenden etkilenebilir. Bu araştırma bağlamında, 4 yaş çocuklarının akran ilişkileri değişkenleri cinsiyete göre incelenmiştir. Araştırmada veri toplamak amacıyla araştırmacılar tarafından hazırlanan kişisel bilgiler formu ile Ladd ve Profilet (1996) geliştirilen ve Gülay (2008) tarafından Türkçe'ye uyarlanan Çocuk Davranış Ölçeği kullanılmıştır. Çalışmanın örneklemini Türkiye'nin 10 farklı şehirden yüksek SED ailelerin çocuklarının devam ettiği özel okul kurumlardan toplanmıştır. Çalışmaya 48-59 aylık (M: 54.7751; SS: 3.017) toplam 731 (K:368; E:363) çocuk katılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre hem saldırganlık düzeyi açısından kız çocuklar (M= 1.448; SS= 1.795) ile erkek çocukları (M= 1.934; SS= 2.335) arasında ($t(679.363)=-3.148, p=.002$) hem de aşırı hareketli olma düzeyi açısından kız çocuklar (M= 1.364; SS= 1.743) ile erkek çocuklar (M= 2.124; SS= 2.230) arasında ($t(684.649)=-5.129, p=.000$) erkek çocuklarının lehine anlamlı fark olduğu görülmüştür. Olumlu sosyal davranış ($t(729)=-1.942, p=.053$), korkulu-kaygılı olma (arasında ($t(729)=-1.764, p=.078$), asosyal davranış ($t(729)=-.240, p=.810$) ve dışlanma düzeyleri açısından ise anlamlı fark olmadığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler : Akran ilişkileri, okul öncesi, cinsiyet.

TÜRK TAYYARE CEMİYETİNİN YURT İÇİ FAALİYETLERİNİN BASINA YANSIMALARI: TÜRK HAVA MECMUASI ÖRNEĞİ

Yücel ÖZTÜRK

Milli Savunma Üniversitesi

yozturk1526@gmail.com-0000-0001-7540-7030

ÖZET

Türk Milleti, uzun süren savaş yıllarına Kurtuluş Savaşı ile son verip Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni kurmasının ardından, çeşitli alanlarda hızla kalkınma ve ilerleme yollarını aramıştır. Takip ettiği metotlardan birisi devlet desteği ve marifetiyle çeşitli kurumların kurulması ve onların işlerliğini sağlamak olmuştur. Bu amaçla teşkil edilen kuruluşlardan biri Türk Tayyare Cemiyeti (Türk Hava Kurumu) dir.

Havacılığın askerî, ekonomik, sosyal ve siyasal yönlerini anlatarak halka benimsetmek hedefini gerçekleştirmek üzere kurulan Türk Tayyare Cemiyeti bünyesinde, çeşitli basın - yaygın organları, faaliyet göstermiştir. Cemiyetin ilk süreli yayını olan "Tayyare"nin devamı niteliğindeki Türk Hava Mecmuası'nın ilk sayısı 1 Haziran 1926'da yayımlanmıştır. Dergide, askerî tayyarecilik, sivil tayyare teşkilatı, fennî konular, yurt içinden ve yurt dışından önemli havacılık olaylarının yansımaları, genellikle başyazılarda yer bulmuştur.

Türk Hava Mecmuası'nın amacı; havacılığı Türk milletine tanıtmak suretiyle alanın iktisadî, siyasî, askerî ve sosyal faydalarını Türk halkına benimsetmek, cemiyetin ihtiyaç duyduğu yardımları ve kaynakları artırmaktır. Bu doğrultuda okurların havacılık konusunda farkındalık kazanabilmesi için yurtiçindeki ve yurtdışındaki havacılık gelişmelerinden süreklilikle haberdar edilmesi yönünde bir yayın politikası izlenmiştir. Mecmuanın muhteviyatının önemli kısmını Türkiye Cumhuriyeti dâhilinde meydana gelen tayyarecilik faaliyetleri ve gelişimleri oluşturur. Bu kapsamdaki yazılar ve haberler, tayyarelere isim konma merasimleri, tayyare cemiyeti faaliyetleri, şehit haberleri, tayyare bayramı, cemiyete yardım konuları başlıkları ile şekillenir.

Çalışmada ise yurt içi tayyarecilik faaliyetleri tematik olarak incelenmiş ve dönemin havacılık gelişmeleri basına yansımaları boyutuyla değerlendirilmiştir. Sonuçta yurt içi haberleri ile okuyucuların tayyarecilikle ilgili gelişmeleri eş zamanlı ve sürekli izlemeleri ile bir farkındalık oluşturulduğu, cemiyet-millet bütünlüğü içinde yürütülen faaliyetlerinden bahsedilerek olumlu bir kamuoyu meydana getirildiği ve cemiyetin beklenenden daha fazla desteğe ulaştığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Türk Hava Mecmuası, Türk Tayyare Cemiyeti, Havacılık, Yurt İçi Haber

PANDEMİ DÖNEMİNDEN ÇIKIŞTA ÇEVİK SOĞUK TEDARİK ZİNCİRİ YÖNETİMİN ÖNEMİ VE AŞI TAKİP SİSTEMİ UYGULAMASI

Arş. Gör. İbrahim Yıkılmaz¹, Dr. Murat Sağbaş², Dr. Cem Karabal³

Kocaeli Üniversitesi, İşletme Bölümü, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1051-0886>
Milli Savunma Üniversitesi
Kültür Üniversitesi

ÖZET

Müşteri memnuniyeti odağında şekillenen tedarik zinciri, üretimden tüketime kadar olan tüm aşamaları kapsamaktadır. Pazarın ve müşterinin beklentilerinin karşılanması ve gereken cevabın örgütlerin kaynaklarını etkin bir şekilde kullanarak geliştirmede çevik bir tedarik zinciri, örgütlerin performansına ve hizmet kalitesine olan katkılarından ötürü önemlidir. Özellikle pandemi döneminde oluşan belirsizlik ve çeşitlenen müşteri beklentileri tedarik zincirinin bir kolu olan soğuk tedarik zincirinin önemini arttırmıştır. Pandemi sürecinden çıkışın anahtarı konumunda olan aşılama süreci, beklenmeyen koşullara gereken cevabı verebilen ve sürdürülebilir kalite sunan çevik soğuk tedarik zincirinde güzel bir gelişmenin oluşumuna zemin hazırlamıştır. Aşı soğuk tedarik zincirinde uygulamaya konacak olan Aşı Takip Sistemi, sunduğu çevik imkanlar ve soğuk tedarik zinciri sürecinde deneyimlenen sorunlar çalışma kapsamında özetlenmiştir. Çalışma kapsamında Aşı Takip Sistemi ile başlayan çevik tedarik zinciri anlayışına yapılan vurgu ile, başta ilaç ve gıda soğuk tedarik zincirine ve akabinde tüm tedarik zincirlerine yayılması adına farkındalığın artırılması amaçlanmıştır. Çalışmanın çevik bir tedarik zinciri anlayışının oluşturulmasında işletmeler ve karar mekanizmalarına katkıda bulunacağı değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelime: Çevik Tedarik Zinciri, Soğuk Tedarik Zinciri, Pandemi, Aşı Takip Sistemi

Abstract

The supply chain, shaped in the focus of customer satisfaction, covers all stages from production to consumption. An agile supply chain is important because of its contribution to the performance and service quality of organizations in meeting the expectations of the market and the customer and developing the required response by using the resources of organizations effectively. Especially during the pandemic period, the uncertainty and diversified customer expectations increased the importance of the cold supply chain, which is a branch of the supply chain. The vaccination process, which is the key to getting out of the pandemic process, has laid the groundwork for good development in agile cold supply that can respond to unexpected conditions and offers sustainable quality. The Vaccine Tracking System to be implemented in the vaccine cold supply chain, the agile opportunities it offers and the problems experienced in the cold supply chain process are summarized within the scope of the study. Within the scope of the study, with the emphasis on the agile supply chain understanding that started with the Vaccine Tracking System, it was aimed to increase awareness in order to spread the pharmaceutical and food cold supply chain and subsequently

to all supply chains. It is considered that the study will contribute to businesses and decision mechanisms in the creation of an agile supply chain approach.

Keywords: Agile Supply Chain, Cold Supply Chain, Pandemic, Vaccine Tracking System

GANDİ'NİN OKYANUS ÇEMBERİ YÖNETİM MODELİNİN ÖNERMELERİ

Dr.Öğr.Üyesi. Mehmet Emirhan KULA

Erzurum Teknik Üniversitesi

emirhan.kula@erzurum.edu.tr – <https://orcid.org/0000-0002-4564-0170>

ÖZET

Mahatma Gandhi (asıl adı Mohandas Karamchand Gandhi'dir; Mahatma Hindistan'da kutsal/baba anlamlarına gelmekle beraber, sonrada bu isimle anılmaya başlanmıştır) ve ilkeleri Hint ulusunun kaderini belirlediği gibi, günümüzde hala değerini koruyan ve izleyenleri olan bir değer konumundadır. Fikirlerinin, her kesimden bireyler için saygı duyulacak veya eleştirilebilecek yönleri de mevcuttur. İlaveten, Gandhi'nin yaşam felsefesini tam anlamıyla anlamak için yaşamsal ilkelerine atfettiği sıfatları da tanımak ve bilmek gereklidir. Dünya genelinde sömürgecilik karşıtı dalganın yayılmasına öncülük eden Gandhi, insanlığın ne Avrupa devletleri nede diğer güçlü imparatorlukların mülkü olamayacağını iddia ederek, her toplumun birey merkezli, öz kültürüne dayalı bir yönetim hakkı olduğunu savunmuştur. Çalışmamızda, Gandhi'nin yaşamsal öğretileri ile alakalı detaylardan ziyade, toplumsal yönetim için önerdiği okyanus çemberi modeli incelenmiştir. Okyanuslar, yeryüzünün bütün akıntılarını bünyesinde toplayan, bir yandan sayısız bir biyolojik çeşitliliğe ev sahipliği yaparken öte yandan ekvator ile kutuplar arasında ki şiddetli doğa olaylarına göğüs geren açık sistemlerdir. Gandhi, toplumsal yaşam şeklini, okyanus üzerine düşen katı bir cismin yarattığı okyanus çemberlerine benzetmektedir. Çemberler, cismin hacmi ve kütlesine göre şekillenmektedir. Bir topluma şekil veren de o toplumun siyasal, sosyal, ekonomik, kültürel ve çevresel yönleridir. Toplumun çemberleri ise, bireyler merkezde olmak üzere, köy cumhuriyetleri, kültürel uluslar ve küresel sistemdir. Sonuç olarak Gandhi, toplumsal refah ve bir arada yaşam için devletin varlığının gerekli olmadığını, insanlara kendi kaderlerini belirleyecek doğru bir demokrasinin yeterli olabileceğini ve bu sistemin ancak “doğruluk” ve “şiddetsizlik” üzerine inşa edilebileceğini savunmuştur. Öyle ki okyanus çemberlerinin birbirlerini kapsayarak güçlendiği gibi, küçük topluluklarında bu ilkeler ışığında birbirlerini kapsayabileceklerini belirtmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mahatma Gandhi, Okyanus Çemberi Modeli, Şiddet Dışılık, Pasif Direniş

BARIŞ VE GÜVENLİĞİN KÜRESEL KAMUSAL MALLAR PERSPEKTİFİNDE DEĞERLENDİRİLMESİ

Aslıhan İĞDIR AKARAS

Iğdır Üniversitesi

aslihanigdir@gmail.com – <https://orcid.org/0000-0002-3211-696X>

Özlem SÖKMEN GÜRÇAM

Iğdır Üniversitesi

ozlem.gurcam@igdir.edu.tr - <https://orcid.org/0000-0002-2372-7355>

ÖZET

Barış dar anlamda insanların anlaşmazlık olmadan hep beraber mutlu bir şekilde yaşadıkları şiddet ve savaştan kurtulma ve huzur hali olarak ifade edilmektedir. Ülkelerin savaşızsızlık durumları barış dönemleri olarak sayılmaktadır. Geniş anlamda ise barış dönemleri; şiddet, çatışma, savaşlar, darbeler, devrimler, etnik temizlik, cinayet, terörist saldırılar, ayrımcılık ve kadına yönelik şiddet olmaksızın oluşan sosyo-politik çevre olarak tanımlanmaktadır. Güvenlik kavramı ise, toplumun hayatında yasal düzenin aksamadan yürütülmesi, kişilerin korkusuzca yaşayabilmesi ve emniyetin sağlanması durumları olarak açıklanmaktadır. Barışın inşa edilmesi güvenlik sorunlarına karşı sınırlı bir zaman içinde girişilen siyasi bir çaba olarak görülmektedir. Bu bağlamda barış ve güvenliğin sağlanması devletin görevi olmaktadır. Günümüzde devlet güvenlik, diplomasi ve asgari hizmetler dışında eğitim, sağlık ve alt yapı gibi mal ve hizmetler de sunmaktadır. Devlet tarafından sunulan bu tür mal ve hizmetler literatürde kamusal mal ve hizmetler olarak kabul edilmektedir. Devlet, bu tür mal ve hizmetlere ihtiyacı olan bireylere bunu en iyi şekilde sunmak zorundadır. Bireyler devletin sunduğu kamusal mal ve hizmetlerin kullanımından dışlanamamaktadır. Ayrıca kamusal mal ve hizmetlerin kullanımında rekabet yoktur ve birlikte tüketimi söz konusudur. 19. ve 20. yüzyıllarda hızlı sanayileşmenin ve teknolojinin gelişmesi ile birlikte küreselleşme ön plana çıkmıştır. Küreselleşme ile dünya ülkeleri bütünleşirken karşılıklı bağımlılık ortaya çıkmakta ve bu durum dünya sınırlarının ortadan kalkmasına yol açmaktadır. Dünya sınırlarının ortadan kalkması ile küresel kamusal mal kavramı önem kazanmaktadır. Küresel kamusal mallar da kamusal mallar gibi, tüketimde rekabetin, dışlamanın, kısıtlamanın olmadığı, herkesin yararlanabildiği başka bir ifadeyle bölünemez nitelikteki mallar olarak kabul edilmektedir. Küresel kamusal malların diğer kamusal mallardan farkı ise, kamusal mallar için sayılan temel özellikler ülkeler ve toplumlar için de geçerli olmaktadır. Küresel kamusal mal kavramı ilk olarak 1999 yılında Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı tarafından yayımlanan “Küresel Kamusal Mallar (Global Public Goods)” adlı eserde incelenmiş ve bu eserde küresel kamusal mallar kavramının açıklamalarına yer verilmiştir. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programına göre küresel kamusal mallar, faydası ülkeler, insanlar ve bugünkü ve gelecekteki nesiller yönünden evrensel mallar olarak tanımlanmaktadır. Bu tanıma bağlı olarak küresel kamusal malların iki temel özelliği öne çıkmaktadır. Bunlardan ilki, küresel kamusal malların

tüketiminde rekabetin ve dışlamanın bulunmaması, ikincisi ise bu malların faydalarının bütün dünya ülkelerine yayılmasıdır. Tanımından da anlaşılacağı üzere küresel kamusal malların yayılma alanları önemli bir konu olmaktadır. Küresel kamusal malların faydalarının yayılma alanları ulusal, bölgesel ve küresel olabilmektedir. Uluslararası barışın sağlanması, İklim değişikleri riskini önlemeye yönelik hizmetler coğrafi genişlemenin faydalarını güven altına alarak tüm insanlara fayda sağlaması açısından küresel kamusal mallar olarak kabul edilmektedir. Ancak küresel kamusal malların faydaları olmakla birlikte zararları da olmaktadır. Literatürde bu duruma “Küresel Kamusal Zararlar” denmektedir. Salgın hastalıklar, çevre kirliliği, finansal istikrarsızlık, küresel ısınma ve uluslararası terörizm gibi olumsuz yayılmalar da söz konusu olmaktadır.

Küreselleşen dünyada hem ülke içindeki etnik, kültürel yapı farklılıkları nedeniyle, hem ülkeler arası bağlamda çeşitli çıkar çatışmaları, terör saldırıları nedeniyle yaşanan gerginlik çerçevesinde oluşan silahlanma yarışı, kitle imha silahlarının arttırılması, terörizm, sivil savaş, soykırım gibi olgular küresel niteliğe sahip olmakla birlikte insanları olumsuz etkilemektedir. Küresel dışsallıkların bir örneğini temsil eden terörist saldırılar karşısında ülkeler, birtakım maliyetlere katlanmak zorundadırlar. Katlanılan maliyetler sadece ülkelerin finansal yapısını olumsuz olarak etkilememekte aynı zamanda sivil hakları, toplumsal yapıyı ve ülkeler arası ilişkileri de kötü bir şekilde etkilemektedir. Küreselleşmenin bir sonucu olan bu problemlerin çözümlerinin de sınırları aşan boyutlarda gerçekleşmesi, bu ortak sorunlara karşı uluslararası düzeyde hareket edilmesi gerektiğini ortaya çıkarmaktadır. Birleşmiş Milletler, Uluslararası Para Fonu, Dünya Bankası, Dünya Sağlık Örgütü, Dünya Ticaret Örgütü başta olmak üzere diğer uluslararası organizasyonların önemli bir kısmı, uluslararası düzeyde toplumsal sonuçlar doğuran küresel kamu mallarının etkin bir şekilde yönetilebilmesi için çalışmalarda bulunmaktadırlar. Böyle bir durumda küreselleşmenin de etkisiyle küresel barışın korunması ve küresel güvenliğin sağlanması önem arz eden konular olmaktadır. Küresel barış ve küresel güvenlik kamusal mallar olup ülkeye hem kamusal hem de özel fayda sağlamaktadır. Yeni bir savunma stratejisinin benimsenmesi, yeni bir radar teknolojisinin geliştirilmesi küresel anlamda tam bir kamusal nitelik gösterirken; ulusal bazda ülke sınırlarının büyüklüğü, sahil şeridinin uzunluğu, hedefe yönelik uzaklık gibi özel şartlara bağlı özel fayda sağlamaktadır.

Genel hatlarıyla çalışma barış ve güvenlik konularını küresel kamusal mallar bağlamında literatürel olarak incelemektedir. Bu çerçevede çalışma üç bölümde ele alınmakta ilk bölümde barış ve güvenlik konularına yer verilirken ikinci bölümde küresel kamusal mallar konusuna değinilmektedir. Çalışmanın son bölümünde ise barış ve güvenlik konuları küresel ölçekte ele alınarak küresel kamusal mallar perspektifinde değerlendirmeler yapılarak barış ve güvenlik konularının küresel ölçekte nasıl fayda sağlayacağına ve bunun için neler yapılması gerektiği açıklanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Barış, Güvenlik, Küresel Kamusal Mallar, Birleşmiş Milletler.

EVALUATION OF PEACE AND SAFETY IN THE GLOBAL PUBLIC GOODS PERSPECTIVE

ABSTRACT

Peace is expressed in a narrow sense as the state of peace and violence that people can live together happily without any dispute. The states of warlessness are reconsidered as peace periods. In the broad sense, the periods of peace; violence, conflict, wars, coups, revolutions, ethnic cleansing, murder, terrorist attacks, discrimination and violence against women is defined as the socio-political environment. The concept of security is defined as the continuation of the legal order in the life of the society, the survival of the people without fear and the provision of safety. Peace building is seen as a political effort to address security issue over a limited period of time. In this context, it is the duty of the state to ensure peace and security. Today, apart from security, diplomacy and minimum services, the state provides goods and services such as education, health and infrastructure. Such goods and services offered by the state are considered as public goods and services in the literature. The state has to provide it in the best way to individuals in need of such goods and services. Individuals can not be excluded from the use of public goods and services provided by the state. Moreover, there is no competition in the use of public goods and services and they are consumed together. In the 19th and 20th centuries, globalization came to the forefront with the rapid development of industrialization and technology. As globalization and world countries are integrated, interdependence occurs and this situation leads to the disappearance of world borders. With the disappearance of world borders, the concept of global public goods gains importance. Global public goods, like public goods, are regarded as indivisible goods, in other words, that there is no competition, exclusion or restriction in consumption, which everyone can benefit from. The difference between global public goods and other public goods is that the basic features of public goods also apply to countries and societies. The concept of global public goods was first examined in the Global Public Goods published by the United Nations Development Program in 1999, and the explanations of the concept of global public goods were included in this work. According to the United Nations Development Program, global public goods are defined as universal goods in terms of benefit countries, people and present and future generations. Based on this definition, two main features of global public goods come to the fore. The first is the absence of competition and exclusion in the consumption of global public goods, and the second is the spread of the benefits of these goods to all countries of the world. As it can be understood from its definition, the spheres of global public goods are an important issue. The spheres of benefits of global public goods can be national, regional and global. Providing international peace and services to prevent climate change risk are accepted as global public goods in terms of providing benefits to all people by securing the benefits of geographical expansion. However, global public goods have benefits, but also there are also damages to these goods. In the literature, this situation is called "Global Public Damages. There are also negative spread of epidemics, pollution, financial instability, global warming and international terrorism.

In the globalizing world, both because of ethnic and cultural differences within the country, and in the context of various conflicts of interest and terror attacks events such as arms race, increasing weapons of mass destruction, terrorism, civil war, genocide have global characteristics and affect people negatively. In the face of terrorist attacks that represent an

example of global externalities, countries must bear some costs. The costs incurred not only adversely affect the financial structure of countries, but also adversely affect civil rights, social structure and inter-country relations. The solution of these problems, which are the result of globalization, exceeds the boundaries, and this necessitates the need to act internationally against these common problems. A significant number of other international organizations, including the United Nations, the International Monetary Fund, the World Bank, the World Health Organization and the World Trade Organization, are in studies for the efficient management of global public goods with social consequences at the international level. In such a case, protection of global peace and ensuring global security are important issues with the effect of globalization. Global peace and global security are public goods and provide both public and private benefits to the country. As a doption of a new defense strategy, development of a new radar technology shows a complete public quality in the global sense; It provides special benefit depending on special conditions such as size of national borders on national basis, length of coastline.

With broad strokes the study, examines peace and security issues in the context of global public goods in the literature. In this context, the study is handled in three chapters, the first part includes peace and security issues, and these condpart deals with global public goods. In the last part of the study, peace and security issues are discussed on a globalscale and evaluations are made in the perspective of global public goods and how peace and security issues will benefit on a global scale and what needs to be done for this are explained.

KeyWords: Peace, Security, Global Public Goods, United Nations.

DIYARBAKIR
26 - 27 ARALIK 2020

ULRICH BECK'İN *RISK TOPLUMU* ÇERÇEVESİNDE COVID-19 SALGINININ DEĞERLENDİRİLMESİ

EVALUATION OF THE COVID-19 OUTBREAK IN THE FRAMEWORK OF ULRICH BECK'S RISK SOCIETY

İsmail Aydođdu¹

Özet

Bu çalışmada, Alman sosyolog Ulrich Beck'in günümüz toplumlarını betimlemek için kullandığı "risk toplumu" kavramsallaştırması çerçevesinde Çin'de başlayarak dünyanın birçok ülke ve bölgesine yayılan, ortaya çıktığı toplumlarda derin endişe ve kaygılara ve toplumsal yapıda çeşitli değişimlere neden olan Covid 19'(Korona Virüsü)un bir değerlendirmesi yapılacaktır. Beck'in risk toplumunun özelliklerini belirtirken yaptığı açıklamalar ve verdiği örnekler ile Covid 19 salgınının toplumsal boyutta meydana getirdikleri, birbirleri ile karşılaştırılarak var olan benzerlikleri serimlenecek ve risk toplumunun bir örneği olarak görülüp görülemeyeceği tartışılacaktır.

Anahtar sözcükler: Risk, risk toplumu, covid-19, bireyselleşme, değişme.

Abstract

In this study, within the frame of the concept "risk society" that German sociologist Ulrich Beck used in order to describe today's societies, an assessment will be presented regarding the Covid-19 (Corona Virus) which broke out in China; has spread to many countries and regions around the world; has caused grave concerns for the societies, and various changes in the social structure. Beck's remarks and examples upon the characteristics of risk society will be compared with the social changes the coronavirus pandemic has brought about. Any existing similarities will be revealed, and it will be discussed whether it (the Covid-19 society) is to be considered an example of the risk society or not.

Key words: Risk, Risk Society, The Covid-19, Individualisation, Change

¹ Atatürk Üniversitesi Genel sosyoloji ve metodoloji ABD doktora öğrencisi. ismaydo@gmail.com ORCID No: 0000-0002-8754-4902

KÜLTÜR VE KALKINMA İLİŞKİSİ: İSTATİSTİKİ BÖLGE BİRİMLERİ SINIFLANDIRMASI ÇERÇEVESİNDE TÜRKİYE İÇİN BİR DEĞERLENDİRME

Dr. Öğr. Üyesi Mücahit ÇAYIN

Batman Üniversitesi

E-posta: mucahit.cayin@batman.edu.tr

ORCID ID: 0000-0002-6470-5531

ÖZET:

Bu çalışma, kültürel mirasın korunması veya kültürel açıdan gelişmenin de bölgesel/ulusal kalkınmanın bir parçası olduğu gerçeğinden hareketle Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)'nin nüfus ve bazı kültür istatistikleri kullanılarak yapılan analizlere dayanmaktadır. Bu kapsamda ilk olarak Türkiye için 1990-2019 dönemindeki nüfus ve bazı kültür istatistikleri oranlaması yapılarak değerlendirmeler yapılmıştır. Ardından bu analizler, 1995-2019 dönemi veriler ile İstatistikî Bölge Birimleri Sınıflandırması (İBBS)'na göre Düzey 2 Bölgeleri (26 alt bölge) için detaylandırılmıştır. Çalışmada sonuç olarak; Türkiye'nin 2019 yılında 1990 yılına göre halk kütüphaneleri sayıları hariç birçok kültür göstergesinde gelişme kaydettiği görülmüştür. Ancak bölgesel bazda yapılan analizlerde bu gelişmenin bazı bölgelerle sınırlı kaldığı anlaşılmıştır. Örneğin sinema ve tiyatro salonu sayılarında TR51(Ankara) TR10 (İstanbul), TR31 (İzmir) TR21 ve (Tekirdağ, Edirne Kırklareli) gibi bazı bölgelerin Türkiye ortalamasının çok üzerinde olduğu ortaya çıkmıştır. Buna karşın TRA2 (Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan), TRB2 (Van, Muş, Bitlis Hakkâri), TRC2 (Şanlıurfa, Diyarbakır), TRC3 (Mardin, Batman, Şırnak Siirt), TR71 (Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir) gibi bazı bölgelerin ise Türkiye ortalamasının çok altında olduğu tespit edilmiştir. Bir diğer ifadeyle Türkiye'de sosyo-ekonomik gelişmişliğin birçok göstergesi açısından var olan bölgesel gelişmişlik farkları kültür göstergeleri açısından da geçerli olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kültür, Kalkınma, İstatistikî Bölge Birimleri Sınıflandırılması

DUYGUSAL EMEK**NİHAL SENER****KAFKAS ÜNİVERSİTESİ**

aktas83@yahoo.com- 0000-0001-8447-2264

ÖZET

İşletmeler mal ve hizmet üretirken bireylerin istek ve ihtiyaçlarını karşılamayı amaçlamaktadır. Emek üretim aşamasında kullanılan üretim faktörleri arasında yer almaktadır. İster mal, ister hizmet üretilsin, ister düşük teknolojiyle ister yüksek teknolojiyle iş yapılırsa emeğe ihtiyaç duyulmaktadır. Emek genel olarak bir işletmede çalışan tüm bireyleri ifade etmektedir. Teknolojik gelişmeler, rekabet koşulları işletmelerde emek kullanımında değişikliklere sebep olmuştur. Eski ekonomilerde fiziksel emek daha çok kullanılırken, yeni ekonomilerde zihinsel emeğe daha çok yer verilmiştir. Zihinsel emek ile ortaya çıkan başka bir emek kavramı da duygusal emektir. Zihinsel emek üretim işletmelerinde daha çok karşımıza çıkarken, duygusal emek ise hizmet işletmelerinde daha önemli hale gelmiştir.

Hizmet sektörünün dünya genelinde giderek büyümesi, bu sektörde istihdam edilen çalışan sayısında da artışa sebep olmuştur. Çalışanlardan beklentiler de artmıştır. Hizmet sektörünün müşterilerle çok fazla etkileşim halinde olması bu sektörü diğer sektörlerden ayıran önemli farklılıklardandır. Hizmet sektöründe önemli olan müşteri memnuniyetidir. Müşteri memnuniyeti oluşturmak ya da artırmak için çeşitli stratejiler geliştirilmektedir. Bu stratejilerden birisi de çalışanların duyguları ile hareket etmek durumunda kalmalarıdır. İşletmelerde duruma uygun duyguyu sergilemek duygusal emek olarak adlandırılmaktadır. Çalışanlar örgüt tarafından belirlenmiş olan duyguları göstermeye çalışmaktadır. Eğer işyerinizde müşterilerle doğrudan temasınız söz konusu ise ya da müşteride herhangi bir duygusal durum yaratmak için duygularınızı kullanmanız gerekiyorsa duygusal emek daha fazla kullanılmaktadır. Örgütler çalışanların hangi durumda nasıl bir duygu ile kendilerini ifade edeceklerini önceden şekillendirmektedir. Çalışanlar bu duyguları gösterirken kimi zaman rol yaparak (yüzeysel rol yapma), kimi zaman da gerçekten hissetmeye çalışarak (derin rol yapma) iki şekilde yönetmektedir. Rol yapan çalışanın hissettiği duyguların farklı olmasına rağmen, bu duyguları yansıtmadan, örgütün istediği şekilde davranmaya çalışır.

Yapılan çalışmalar duygusal emeğin çalışanlar ve örgüt açısından bazı olumlu ve olumsuz sonuçlarının olduğunu ortaya koymuştur. Örgüt açısından müşterinin kuruma bağlanması, satışların artması, hizmetin potansiyel müşteriler arasında yayılarak müşteri sayısının artması açısından olumlu olarak değerlendirilirken; bazı durumlarda çalışanların duygularının karşı tarafta samimi olarak algılanmaması, müşterinin değişen beklentilerinin çalışan tarafından karşılanamaması ya da önyargılı yaklaşan müşterinin aldığı hizmeti yetersiz görmesi de olumsuz olarak değerlendirilmektedir.

Çalışanlar açısından ise maddi kazanç (bahşiş, prim) elde etme ve örgüt kurallarına uyarak birtakım olumsuz davranışlardan uzak kalarak hem bedensel hem de ruhsal olarak kendilerini sağlıklı hissetmeleri olumlu olarak değerlendirilirken, duygusal emeğin çalışanlarda iş stresi ve tükenmişliğe sebep olması, psikolojik ve fiziksel bir takım sorunların ortaya çıkması, bu sebeplerden dolayı işe geç gelme, izin alma ve işyerinden uzaklaşma eğilimi olumsuz olarak değerlendirilmektedir.

Duygusal emek hizmet sektörü açısından gittikçe daha da önemli hale gelmektedir. İşletmecilikte yaşanan gelişmeler ve yoğun rekabet çalışanların fiziksel ve zihinsel emeğinin yanında duygularını da bu sürece dâhil etmek durumunda bırakmıştır. Özellikle müşteri ile yakın ve birebir ilişki kurması gerekli olan çalışanlar için bu durum kaçınılmazdır.

Anahtar Kelimeler : Duygusal Emek, Müşteri Memnuniyeti, Yüzeysel Rol Yapma, Derin Rol Yapma

DIYARBAKIR
26 - 27 ARALIK 2020

İŞ GÜVENCESİZLİĞİ

Asım Cüneyt Adır

Selçuk Üniversitesi

Acadir@ktun.edu.tr

<https://orcid.org/0000-0001-7183-8087>

ÖZET

İş güvencesizliği; bireyin riske maruz işinin sürekliliğini temin etmekteki güçsüzlük hali, olması istenen iş güvencesi ile hali hazırda sahip olunan iş güvencesi arasındaki fark bireyin gelecekte işinin ne olacağını bilememesi ve işinin devamlılığı konusunda kaygı duyması, öznel olarak algıladığı istemsiz iş kaybı ihtimalinin varlığından huzursuzluk duyması ve işini kaybetme kaygısı gibi farklı şekillerde tanımlanmaktadır.

İş güvencesizliği ile ilgili olarak çeşitli tanımlar yapılmış olsa da fikir birliği sağlanabilmiş değildir. Literatürde iş güvencesizliğinin tanımlamaları yapılırken bilişsel ve duygusal iş güvencesizliği, öznel ve nesnel iş güvencesizliği, nitel ve nicel iş güvencesizliği olmak üzere üç yaklaşım bulunmaktadır.

Nesnel iş güvencesizliği, kısmi süreli, geçici ve/veya kayıt dışı istihdam şekillerinden kaynaklanan güvencesizliği anlatmaktadır. Mevsim işçiliği, tüm örgütü kapsayacak düzeyde geçici iş sözleşmesi, ülke genelinde işsizlik oranlarının artması örnek verilebilir.

Öznel iş güvencesizliği, bireylerin işini kaybetme ihtimalinin bireyde oluşturduğu duyguları ifade eder. Bireylerin işlerini kaybetme korkusu ile işlerinin olumsuz yönde gelişeceği, devam etmeyeceği konusundaki endişelerini ifade eder. Böyle olunca, iş güvencesizliğini gerçek iş kaybından ayrı kavramlar olduğu bilinmelidir. Şöyle ki iş kaybı, vuku bulmuş olan bir durum, iş güvencesizliği ise iş kaybının vuku bulmasından endişe hali ve iş kaybının olup olmayacağına belirsizliğidir.

İş güvencesizliğini bilişsel ve duygusal olarak ele alan yaklaşımlarda vardır.

Buna göre bilişsel iş güvencesizliği, bireyin işini kaybetme ihtimalinin bilişsel ögesine diğer bir deyişle bilincimizde oluşturduğu etkiye işaret etmektedir. Duygusal iş güvencesizliği ise iş kaybı ihtimalinin oluşturduğu kaygı, korku, üzüntü vs. duygusal ögeyi açıklamaktadır.

Bireyin işinin devamlılığına dair endişe duyması nicel iş güvencesizliği anlamına gelmektedir. Nitel iş güvencesizliği ise, çalışma koşullarında kötüleşme, kariyer olanaklarından yoksunluk ve ücret artışının azalması gibi, dış faktörlere bağlıdır. Niceliksel iş güvencesizliği halen çalışılan işin, işsiz kalmaya yönelik kaygıdır. Niteliksel iş güvencesizliği ise; işin gelir, kalite, kariyer fırsatları vb. kaybı ihtimaline işaret eder.

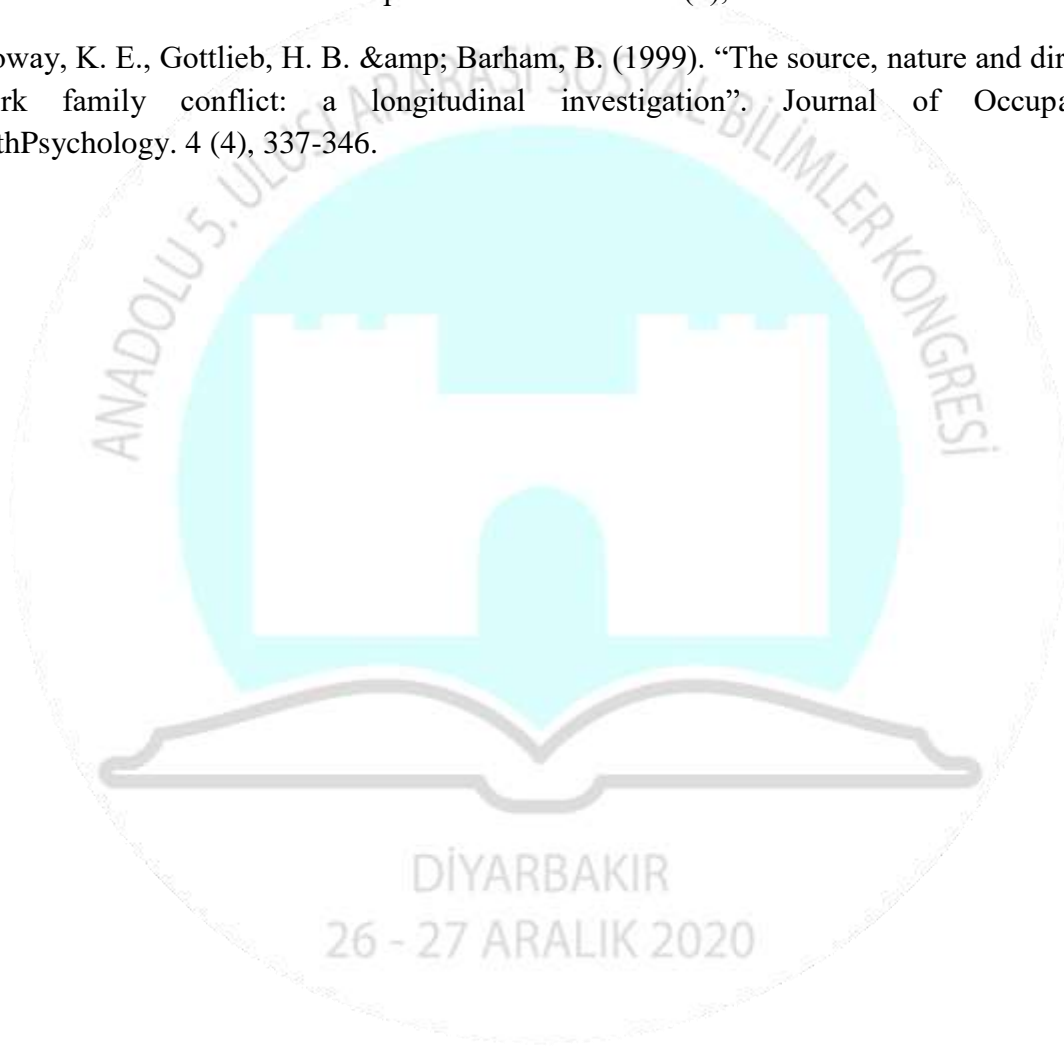
Emek yükümlülüğü terim olarak, ilk önce “ahlak” ve “Ego taahhüdü” kavramlarının bütünleştirilmesinin sonucunda ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler : İş güvencesizliği, öznel iş güvencesizliği, nesnel iş güvencesizliği, bilişsel iş güvencesizliğini, emek yükümlülüğü, iş kaybı kaygısı, istihdam ilişkisi

KAYNAKLAR

Snir, R., Harpaz, I. & Burke, R. (2006). “Workaholicism in organizations: new research directions”. *Career Development International*. 11(5), 369-373.

Kelloway, K. E., Gottlieb, H. B. & Barham, B. (1999). “The source, nature and direction of work family conflict: a longitudinal investigation”. *Journal of Occupational Health Psychology*. 4 (4), 337-346.

ÖRFÜN MÜSTAKİL DELİL OLUP OLMADIĞI TARTIŞMASINA BİR KATKI: ÖRFÜN DELİLLİĞİNİN TEORİK TEMELLERİNİN TESPİTİ

Dr. Öğr. Üyesi Ayşegül YILMAZ

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

aysegulyilmaz@ibu.edu.tr – 0000-0002-5312-2744

ÖZET

Dilimizde örf, her ne kadar halkın nesilden nesile naklederek devam ettirdiği faydalı ya da faydasız bütün uygulamalar için kullanılmakta ise de İslâm hukuk usûlünde fer‘î deliller arasında zikredilen “örf” terimi, daha dar anlamda kullanılmakta ve muteberliği bazı şartlara bağlanmaktadır. Bu mânâyı ifâde etmek üzere özellikle “عرف/a-ra-fe” kökünden türemiş olan örf kelimesinin seçilmiş olması; akl-ı selim kişilerin faydasız, anlamsız ve hatta zararlı bulacağı âdet ve geleneklerin, bu delilin kapsamına girmediğinin bir göstergesidir.

Özellikle son dönemde -çoğu, öğretimde kullanılmak amacıyla- telif edilmiş usûl eserlerinde örf, fer‘î deliller veya ihtilaf edilen deliller arasında müstakil bir başlık olarak yer verildiği görülür. Bu durum her ne kadar örfün müstakil bir delil olduğu anlayışının, usûlcülerin genel kabulü olduğu izlenimi doğursa da klasik usûl eserlerine bakıldığında örf müstakil bir başlık açılmadığı görülmektedir.

Usûlcüler, örfün müstakil bir delil olup olmadığı hususunda ihtilaf etmişlerdir. Genellikle Hanefî, Mâlikî ve bazı Hanbelî âlimlerin örfün müstakil bir delil olduğunu savunduğu; buna karşılık Şâfîîlerin ve Hanbelîlerin çoğunun müstakil delil olmadığını savunduğu nakledilmektedir. Hiç şüphe yok ki bu ihtilâfın sebeplerini tespit etmeye çalışırken tarafların “müstakil delil” ile aynı mânâyı kastedip etmediğinin ortaya konulması da son derece önemlidir.

Bu bildiriye, öncelikle İslâm hukukunda örf ile istidlâlin keyfiyeti ve şartları hakkında genel bilgiler verilmektedir. Giriş mahiyetindeki bu bilgilerin ardından, araştırmamızın asıl gövdesini oluşturan kısımda; örf delilinin Fıkıh Usûlü çerçevesinde tespit ettiğimiz teorik temelleri, maddeler hâlinde sunulmaktadır. Ardından söz konusu ihtilâfın doğru bir zemine

oturtulabilmesi için, Fıkıh Usûlü'nde "müstakil delil" ibâresinden anlaşılan ve anlaşılması mümkün olan mânâlar tahlil edilmektedir. Sonuç kısmında ise tespit ettiğimiz bu teorik temellerin ışığında, örfün hangi anlamda müstakil bir delil kabul edileceği ya da edilemeyeceği hususunda kanaatimiz ortaya konulmaktadır.

Anahtar Kelimeler : Fıkıh Usûlü, delil, örf, maslahat.

A CONTRIBUTION TO THE DISCUSSION OF WHETHER THE CUSTOM IS A SEPARATE SOURCE: DETERMINATION OF THE THEORETICAL BASES OF "AL-URF" AS A ISLAMIC LEGAL SOURCE

ABSTRACT

"Al-urf" in our language is used for all beneficial or pointless practices that the people continue by passing them down from generation to generation, but this term is used in a narrower meaning in Islamic legal theory as a secondary source. The origin of the word (عرف) indicates that this term in Islamic legal theory does not include useless and absurd traditions for sane people.

Especially in recent Islamic law theory books, al-urf (the custom) is placed under a separate title among the secondary sources/methods. This situation gives the impression that all of the scholars of Islamic law concur that the custom/al-urf is an independent source. But, on the contrary, there is no separate title for the custom/al-urf in classical Islamic law theory books.

Islamic law theorists are in disagreement on whether the custom is a separate source or not in Islamic law. It is generally reported that Hanafi, Maliki and some Hanbali jurists accept the custom as a separate source while Shafi and most of Hanbali jurists do not. It is very important to make clear whether two parties in the debate use the term "independent source" in the same meaning.

In this statement, first of all, general information is given about the method and conditions of judgment based on custom in the methodology of Islamic jurisprudence. Following this introductory information, the theoretical foundations of "al-urf" that we have identified within the framework of Islamic law are presented one by one in the main part of this research. Then, in order to properly comprehend this difference of opinion, the meanings of the term

"independent source" in the methodology of Islamic jurisprudence are examined. In the concluding part of the research, our opinion on whether "al-urf" is an independent source or not is presented in light of these theoretical foundations we have identified.

Keywords : Principles of Islamic Jurisprudence, source/method, custom (al-urf), public interest.

KAMU DÜZENİNİN UNSURU OLAN GENEL SAĞLIĞIN KORUNMASI BAKIMINDAN İZOLASYON FAALİYETLERİ

Dr. Öğretim Üyesi Cemal BAŞAR

Pamukkale Üniversitesi Hukuk Fakültesi

cbasar@pau.edu.tr- [Orcid: 0000-0002-5167-6575](https://orcid.org/0000-0002-5167-6575)

İdari kolluk; kamu düzeninin sağlanması, korunması ve bozulduğunda geri getirilmesi amacıyla, bireylerin toplum içindeki tutum ve davranışlarının düzenlenmesi, gözetilip izlenmesi ve aykırı eylem ve durumların gerektiğinde kuvvet kullanılarak önlenmesi ve kaldırılması demektir. Kamu düzeninin sağlanması, korunması ve bozulması halinde geri getirilmesi, idari kolluğun amacını ve asıl konusunu oluşturmaktadır. Güvenlik, dirlik ve esenlik ile genel sağlık, kamu düzeninin geleneksel unsurları olarak gösterilmektedir. Bunlar arasında genel sağlık, toplumun bulaşıcı ve salgın hastalıklardan korunmasını ve sağlıklı şartlar altında yaşamını sürdürmesini ifade etmektedir. Bu bağlamda, toplum sağlığını olumsuz biçimde etkileyecek her türlü tehlikenin ortadan kaldırılması için alınacak tedbirler, kamu düzeninin sağlık unsuru içinde yer alacaktır. Bulaşıcı ve salgın bir hastalık ortaya çıktıktan sonra, bu hastalığın toplumun geri kalanına bulaşmasının önlenmesi bu çerçevede değerlendirilmelidir.

Bir hastalığın yayılmasını önlemek için hasta insanların sağlıklı insanlardan ayrı bir yerde tutulması (tecrit) anlamına gelen izolasyon, bulaşıcı hastalık salgınlarını kontrol etmek için başvurulan müdahale türlerinden biridir. 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu'nun 72'nci maddesinde, 57'nci maddede sayılan hastalıklardan birinin baş göstermesi veya belirmesinden şüphelenilmesi durumunda alınabilecek tedbirler sıralanmıştır. Anılan maddede yazılı tedbirlerden biri de hasta olduğundan şüphe edilenler ile hastalığı yayanların tecrit edilmesidir. Bu çerçevede izolasyon, idarenin kolluk yetkisi kapsamında aldığı bir tedbir olma niteliğini taşımaktadır. Hastaların izole edilmesiyle, bulaş riski azalacağından, hastalığın erken dönemde önlenmesi mümkün hale gelecektir. Bu sayede idare, kamu düzeninin bir unsuru olan genel sağlığın korunması fonksiyonunu ifa etmektedir.

Ülkemizde kendisine COVID-19 tanısı konanlar ve temaslılar, evde izolasyona tabi tutulmaktadır. İzolasyon süresi, bilimsel veriler ışığında değişiklik gösterebilmektedir. Söz konusu kişilerin verileri, Sağlık Bakanlığı "Filyasyon İzolasyon Takip Sistemi (FİTAS)" üzerinden İçişleri Bakanlığı "İl/İlçe Salgın Denetim Merkezi (İSDEM)" yazılımı aracılığıyla il veya ilçe salgın denetim merkezlerine iletilmektedir. Bu merkezler tarafından kişilerin Sağlık Bakanlığı'nın belirlemiş olduğu izolasyon şartlarına uyup uymadıklarını kontrol etmek amacıyla mahalle denetim ekipleri görevlendirilmektedir. FİTAS uygulaması, pozitif vakaların kendilerinin, yakınlarının ve toplumun sağlığı için gerekli olan izolasyon kuralına uyup uymadıklarını takibini sağlamaktadır. Uygulama sayesinde karantina altındaki hastaların ve bölgelerin hareketliliği gözlemlenebilmekte, böylece salgının yayılmasını önleyici analizlerin yapılabilmesi mümkün hale gelmektedir. Yapılan kontroller sonucunda izolasyon kararına aykırı hareket eden kişiler hakkında Umumi Hıfzıssıhha Kanunu'nun 282'nci maddesi gereğince idari para cezası uygulanmaktadır.

İdari kolluk yetkisi, kamu düzeninin sağlanması amacıyla icrai işlemler yapma yetkisini tanımaktadır. Bahsi geçen uygulama vasıtasıyla idare, kimlik verisi, iletişim verisi, temaslı verisi ve sağlık verisi gibi kişisel verileri de işleyebilmektedir. Bu kapsamda yapılan işlemler de kolluk yetkisine dayanarak tesis edilmektedir. Benzer şekilde, izolasyon kararına aykırı hareketlerde bulunan kişiler hakkında idari para cezası yaptırımının uygulanması da bir idari kolluk işlemidir.

Anahtar Kelimeler: İdari kolluk, kamu düzeni, genel sağlık, izolasyon.

POZİTİF PSİKOLOJİ BAĞLAMINDA: AŞKINLIK KAVRAMI VE KENDİNİ GERÇEKLEŞTİRME

Vedat Bakır

Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
vedat.bakir@dpu.edu.tr – 0000-0001-5458-5110

Beyza Bakır

Milli Eğitim Bakanlığı
beyzabkr02@gmail.com – 0000-0003-1049-7826

ÖZET

Fenomenolojik kuramın önemli kavramlarından biri olan “Self-transcendence” ifadesinin Türkçe karşılığı olarak ülkemizde aşkınlık, kendini aşma, özaşkınlık ve kendini aşmışlık ifadeleri kullanılmaktadır (Curnow, 1999; Kabadayı, 2018; Koltko-Rivera, 2006; Levenson vd., 2005; Tekke, 2019) . Aşkınlık kavramına bilgi kuramı çerçevesinde bakıldığında insan aklının kendi iç durumunun sınırlarını aşarak kendisinin dışındaki gerçekliği anlama ve bilme yeteneği olarak tanımlanabilir (Bakırcıoğlu, 2016). Başka bir ifadeyle zirve deneyimleri netice veren en yüksek kimlik kazanımı ve benliğin ötesine geçmektir. Bu bağlamda evrensel olarak kabul gören ve fenomenolojik kuramın esasını teşkil eden ihtiyaçlar hiyerarşisi modelinde yer olan “kendini gerçekleştirme” kavramından farklılık göstermektedir (Tekke , 2019). Kendini gerçekleştirme kavramı ise bireyin kendi yeteneklerini ve gizilgüçlerini; bedensel, toplumsal, zihinsel ve duygusal gereksinimleri ile bütünleştirerek kendisini en yüksek düzeyde var edecek biçimde kullanması anlamına gelmektedir (Bakırcıoğlu, 2016). Bu anlamda kişinin dünyaya ne için geldiğini bilmesi, bu amaç doğrultusunda o olması ve onun gereğini yaparak ihtiyaçlar hiyerarşisindeki en üst basamağa çıkmasıdır. Her iki kavramında bireyin hayatında önemli bir yer teşkil ettiğini söyleyebiliriz. Yapılan tanımlar çerçevesinde “kendini gerçekleştirme” kavramının daha çok kişisel gelişim ve içsel gelişim üzerinde yoğunlaştığını; “aşkınlık” kavramının ise hem içsel hem de dışsal etkileşim ile ilgili olduğunu söyleyebiliriz.

İhtiyaçlar hiyerarşisi ile ilişkilendirilen “Aşkınlık” kavramı Maslow tarafından hayatının son dönemlerinde kullanılması nedeniyle sonraki yapılan çalışmalarda çok fazla yer almamıştır. Ancak Maslow 1969 tarihindeki “The farther reaches of human nature” (İnsan doğasının daha uzaklara ulaşması) adlı çalışmasında bu kavrama “kendini gerçekleştirme” ile beraber en üst basamakta kullanıldığı görülmektedir (Tekke , 2019). Kendini gerçekleştirme sürecindeki birey yaşamını anlamlı kılmaktadır. Bu nedenle bu süreç kendini gerçekleştirme, anlam kazanma ve aşkınlık gibi ifadelerle nitelendirilebilir. Bu açıdan baktığımızda kendini gerçekleştirmenin ötesine geçmek anlamında “aşkınlık” ifadesi kullanılabilir. Bununla beraber Frankl (1966) ve Koltko-Rivera (2006) yaptıkları çalışmalarda “aşkınlık” kavramını

kullanarak teorik çalışmalar yapmışlardır (Kabadayı, 2018). Günümüzde aşkınlıkla ilgili çeşitli çalışmaların yapıldığı ve teorilerin geliştirildiği görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Pozitif psikoloji, aşkınlık, kendini gerçekleştirme

POZİTİF PSİKOLOJİ BAĞLAMINDA MANEVİ AŞKINLIK

Beyza Bakır

Milli Eğitim Bakanlığı

beyzabkr02@gmail.com – 0000-0003-1049-7826

Vedat Bakır

Kütahya Dumlupınar Üniversitesi

vedat.bakir@dpu.edu.tr – 0000-0001-5458-5110

ÖZET

Kendini aşma kavramı konu edilen anlamının dışında dünyevi, dini ve hatta metafizik konularında kullanılan bir terimdir. Bu bağlamda insanların ve ilişkilerin daha ötesindeki anlamları da kapsamaktadır. Bireylerin psikolojik, hayatın anlamı ve yaşama hissi gibi manevi davranışlar alanında da kullanılmaktadır. Çünkü bireyin sahip olduğu potansiyeli geliştirme süreci eğitim, aile, sosyal çevre ve eğilimleri ile ilişkili olduğu kadar maneviyat ile de ilişkilidir (Ayten, 2005).

Maneviyat, bireyin varoluşunu ve yaşamın anlamını sorguladığı, geniş bir anlam duygusu çabaları olarak ifade edilmektedir (İme, Ekşi, & Ekşi, 2019). Manevi aşkınlık ise bireyin bulunduğu zaman ve mekândan sıyrılarak dünyayı daha geniş bir açıdan görebilme kapasitesidir. Manevi aşkınlık, bireyin zorluklarla mücadelesini, hedeflerini, duygularını ve davranışlarını etkileyen kutsalını deneyimlemesidir. Pozitif psikolojinin kurucularından olan Seligman (2004) maneviyatı dinden farklı “aşkınlık” kavramından ele alarak bireyin kendisinin dışında ve ötesinde kalıcı olana erişen bir güç olarak kavramsallaştırmıştır (Şahin, Sarıkaya, & Baloğlu, 2017). Maneviyat ve aşkınlık binlerce yıllık gelenek ve inançların ortak unsuru olarak kabul edilmektedir.

Maneviyatın dinden ayrı bir fenomen olduğu görüşünün psikolojide benimsenmesiyle beraber yapılan tanımlamalarda değişmektedir. Maneviyat ile ilgili yapılan tanımlarda “aşkınlık” kavramının bir boyutu olarak ele alınması dikkat çekmektedir (Düzgüner, 2013). Sonuç olarak maneviyatla ilgili alanyazın incelendiğinde, genel olarak maneviyat dinden ayrı bir süreç olarak ele alınmaktadır. Maneviyat birçok kavram ile ilişkili kapsamlı bir kavramdır. Maneviyat, hayatın fiziksel ve psikolojik boyutlarında kutsallık algılama, hayata mutlak bir hedef duygusu, manevi uğraşlar, manevi başa çıkma ve motivasyon kavramları ile ilgilidir. Aşkınlık boyutunda ise aşkın olan varlığa saygı ve bağlılık gibi kavramları barındırmaktadır. Bunun yanında maneviyat kültüre duyarlı olduğu kadar insanın benlik saygısına, fiziksel ve

ruhsal sağlığı ile ilişkilidir. Aynı zamanda iyi oluş ve mutlulukla beraber duygu, düşünce, tutum ve davranışlar ile de ilgilidir (Şirin, 2018).

Anahtar Kelimeler: Pozitif psikoloji, maneviyat, manevi aşkınlık

DOLAYLI UTANMA ÖLÇEĞİ GELİŞTİRME ÖNÇALIŞMASI

Doç. Dr. M. Hülya Ünal-Karagüven

Marmara Üniversitesi

mhulya@marmara.edu.tr – 0000-0002-6375-8930

İbrahim Albayrak

Marmara Üniversitesi

ibrahim.albayrak@gmail.com - 0000-0001-7545-8014

ÖZET

İnsanlık tarihi kadar eski olduğu kabul edilen utanma duygusu, onursuz sayılacak ya da gülünç olacak bir duruma düşmekten dolayı üzüntü duymak olarak tanımlanabilir. Hayatın her anında yer alan ve sosyal yaşantıda etkileşimi etkilediği gözlenen bir duygudur. Dolaylı utanma ise temelde utanma duygusunu, başkalarının utanç verici durumlara düşmesi üzerinden deneyimlemek şeklinde ifade edilebilir. Kısaca “başkasının yerine utanmak” şeklinde açıklanabilir. Literatürde “empatik utanma” olarak da bahsedildiği görülmektedir. Konu ile ilgili literatür incelendiğinde ilk kuramsal çalışmaların yirminci yüzyılın ortalarında başlamış olduğu tespit edilmektedir. Dolaylı utanma konusuna duyulan ilgi giderek artmakta ve bu durum çalışmalarda kullanılacak ölçme araçlarına duyulan ihtiyacın artmasına sebep olmaktadır. Bu çalışmanın amacı dolaylı utanma konusunda geçerliği ve güvenilirliği tatminkâr Türkçe bir ölçme aracı geliştirmektir. Böyle bir ölçek ileride yapılacak olan çalışmalarda kullanılabilir. Burada konu ile ilgili yapılan ön çalışmaya ait bulgular sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Dolaylı Utanma, Ölçek Geliştirme, Ön Çalışma.

A PRELIMINARY STUDY TO DEVELOP THE VICARIOUS EMBARRASSMENT SCALE

ABSTRACT

Considered as old as human history, embarrassment can be defined as worry at falling into a situation that would be deemed dishonorable or ridiculous. It is an emotion that takes place in every moment of life and is observed to affect the interaction in social life. Vicarious embarrassment can basically be expressed as experiencing the feeling of embarrassment through others falling into embarrassing situations. It can be briefly explained as "being ashamed for someone else's situation". It is seen that it is also referred to as "empathic embarrassment" in the literature. When the literature on the subject is examined, it is determined that the first theoretical studies started in the middle of the twentieth century. There is an increasing interest in the issue of vicarious embarrassment. This situation causes an increase in the need for measurement instruments that can be used in studies. The aim of this study is to develop a sufficient Turkish scale for vicarious embarrassment. Such a scale can be used in further studies. Thus, more studies on this subject can be provided. Here, the findings of the preliminary study on the subject will be presented.

Keywords: Vicarious Embarrassment, Scale Development, Preliminary Study.

DİYARBAKIR
26 - 27 ARALIK 2020

3-6 YAŞ ARASINDA ÇOCUĞU OLAN EBEVEYNLERİN COVID-19 PANDEMİSİ İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

Nazan KAYTEZ

Çankırı Karatekin Üniversitesi

nznunal@hotmail.com - ORCID ID: 0000-0001-8232-8947

Fatma MANİCİ ÖZTÜRK

Çankırı Karatekin Üniversitesi

ktk_86@hotmail.com - ORCID ID: 0000-0002-0293-2245

ÖZET

Çin'in Wuhan şehrinde başlayan Covid-19 salgını Dünya genelinde birçok ülkeyle birlikte Türkiye'yi de etkilemiştir. Salgın süreci ile birlikte ülkemizde çeşitli önlemler alınmış bu kapsamda yüz yüze eğitime ara verilmiş ve uzaktan eğitime geçilmiştir. Bu karardan en fazla etkilenen gruplardan birisi de okul öncesi dönem çocukları olmuştur. Bu süreçte ebeveynler gerek çocuklarının sosyal-duygusal gelişimleri gerekse de eğitimleri konusunda bazı sorunlar yaşamışlardır. Bu düşünceden hareketle araştırmada 3-6 yaş arasında çocuğu olan ebeveynlerin Covid-19 pandemisi ile ilgili görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini Çankırı il merkezinde bulunan Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı bağımsız anaokullarına devam eden 3-6 yaş grubundaki çocukların ebeveynleri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise amaçlı örnekleme yöntemi ile ulaşılan 35 ebeveyn oluşturmaktadır. Araştırma verileri araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu toplanmıştır. Görüşme formu iki kısımdan oluşmaktadır. Birinci kısımda ebeveynlerin demografik bilgilerine, ikinci kısımda ise pandemi süreciyle ilgili görüşlerine ilişkin sorular yer almaktadır. Veriler süreçten dolayı online görüşmeler aracılığıyla toplanmıştır. Görüşmeler sonucunda elde edilen verilerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırma verilerinin dağılımlarını sayısallaştırmak için frekans tekniğinden yararlanılmıştır. Araştırma sonucunda ebeveynlerin çoğunluğu pandemi sürecinde çocuklarıyla daha fazla vakit geçirdiklerini, çocukların evde kaldıkları için daha fazla hırçınlaştıklarını, kardeşler arasında tartışmaların arttığını, çocukların teknolojik araçlarla daha fazla vakit geçirdiklerini ve bu süreçte çocuklarıyla birlikte en fazla eğitici etkinlikler yaptıklarını belirtmişlerdir. Ebeveynlerin çoğunluğu çocuklarında kaygı düzeyinin arttığını, çocuklarıyla virüs hakkında sohbet ettiklerini ve bu süreçte eğitimlerinin olumsuz etkilendiğini ifade etmişlerdir. Ebeveynler okul açık olsa bile

çocuklarını okula göndermeyi düşünmediğini, çocukların yaşları dolayısıyla hijyen kurallarına uyma ve maske takma konusunda sıkıntı yaşayacaklarını belirtmiştir. Ebeveynlerin çoğunluğu pandemi süreci boyunca çocuklarının okul arkadaşlarıyla görüşmediğini, ara sıra apartman önünde oynadığını ve bu süreçten en fazla çocukların sosyal gelişimlerinin etkilendiğini belirtmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ebeveyn görüşleri, okul öncesi dönem, pandemi süreci

EBEVEYNLERİN İKİNCİ ÇOCUK KAYGISI ÖLÇEĞİ: GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

Prof. Dr. Ahmet Akın

İstanbul Medeniyet Üniversitesi
aakin@sakarya.edu.tr - 0000-0002-5194-5202

Beyzanur Uluca

İstanbul Medeniyet Üniversitesi YL öğrencisi
ulucabeyza@gmail.com - 0000-0002-2129-9537

Büşra Yalçın

İstanbul Medeniyet Üniversitesi YL öğrencisi
bsrylenn@gmail.com - 0000-0002-6725-369X

ÖZET

21.yüzyılda bireyselliğin artmasıyla beraber aile yaşam biçimleri değişmiştir. Türkiye, geçmişte geniş aile şeklinde yaşayan bir toplum iken günümüzde çekirdek aile şeklinde yaşayan ve tek çocuklu ailelerin olduğu bir toplum haline gelmiştir. Değişen bu yaşam tarzı ebeveynlerin ikinci çocuk kaygılarını etkilemektedir. Ailelerinden ve eşinden destek görememek kaygısı gibi çevresel faktörler ve ikinci çocuğa, ilk çocuğuna gösterdiği ilgiyi, sevgiyi ve vakti ayıramamak kaygısı, yaşamlarının değişeceği düşüncesi gibi içsel faktörler bulunmaktadır. Bu tür bir değişimin toplumda aile içi ilişkilere ve kaygılarına ne tür bir etki ettiğine yönelik tam bir anlayış bulunmamaktadır. Bu nedenle ebeveynlerin ikinci çocuk kaygılarını değerlendirmeye yönelik ölçme araçları önemlidir. Bu araştırmanın amacı Ebeveynlerin İkinci Çocuk Kaygısı Ölçeği'ni geliştirmek ve geçerlik ve güvenilirliğini incelemektir.

Araştırma 129 kadın ve 126 erkek olmak üzere toplamda 255 ebeveyn üzerinde yürütülmüştür. Ölçeğin geliştirilmesi sürecinde öncelikle ebeveynler çocuk kaygısı ile ilgili çalışmalar incelenmiştir. Bu incelemeler sonucunda 16 maddelik bir madde havuzu oluşturulmuş ve bu maddeler gramer, anlaşılabilirlik ve ebeveynlerin ikinci çocuk kaygısını ölçüp ölçmediği noktalarında incelenerek, sonuçta 16 maddelik uygulama formu elde edilmiştir. Ebeveynlerin İkinci Çocuk Kaygısı Ölçeği 1 “kesinlikle katılmıyorum” ve 5 “kesinlikle katılıyorum” şeklinde 5’li Likert tipi bir derecelendirmeye sahiptir. Ebeveynlerin İkinci Çocuk Kaygısı Ölçeği’nin madde analizi için düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayıları hesaplanmıştır. Ebeveynlerin İkinci Çocuk Kaygısı Ölçeği’nin yapı geçerliği açımlayıcı faktör analizi, güvenilirliği Cronbach alfa iç tutarlılık güvenilirlik katsayısı ile incelenmiştir. Geçerlik ve güvenilirlik analizleri SPSS 20 paket programı ile yapılmıştır. Ebeveynlerin İkinci Çocuk Kaygısı Ölçeği’nin yapı geçerliği için uygulanan açımlayıcı faktör analizi sonucunda toplam varyansın %36,45’ini açıklayan, öz-değeri 5,83 olan tek boyutlu ve 16 maddeden oluşan bir ölçme aracı elde edilmiştir. Ölçeğin KMO örneklem uygunluk katsayısı .87 olarak bulunmuştur. Ölçeğin faktör yükleri .43 ile .73 arasında sıralanmaktadır. Cronbach alfa iç tutarlılık güvenilirlik katsayısı .88 olarak bulunmuştur. Ölçeğin düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayıları .38 ile .66 arasında sıralanmaktadır. Bu sonuçlar

Ebeveynlerin İkinci Çocuk Kaygısı Ölçeği'nin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Ebeveynlerin İkinci Çocuk Kaygısı, Güvenirlilik, Geçerlik

EBEVEYNLİK EĞİTİMİNE DAİR ALGI ÖLÇEĞİ: GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

Prof. Dr. Ahmet Akın

İstanbul Medeniyet Üniversitesi
aakin@sakarya.edu.tr - 0000-0002-5194-5202

Büşra Yalçın

İstanbul Medeniyet Üniversitesi YL öğrencisi
bsrylcnn@gmail.com -0000-0002-6725-369X

ÖZET

Hayatın içerisinde yer alan her bir evre; kişinin hayatta yeni roller edinmesiyle birlikte bu rollerin getirdiği sorumlulukların bilinciyle hareket etmesi gerekliliğini de beraberinde getirmektedir. Bu yeni rollere ilişkin bilgi sahibi olmak ve uygulamaya yönelik stratejilere dair farkındalık kazanmak, bireylerin üstlendikleri yeni hayat rolleriyle bütünleşmelerini kolaylaştıran unsurlardandır. Bu noktadan hareketle bir aile birlikteliği kurmalarının ardından anne ve baba olma kararı veren bireylerin, ebeveynlik rolüne psikolojik ve entelektüel açıdan hazırlanmaları ve ebeveynlik becerilerini geliştirmeye ilişkin eğitim almaları önem arz etmektedir. Anne ve babaların, kültürel aktarımla edindikleri bilgilerle birlikte değişen ve çeşitlenen ihtiyaçlara cevap verebilecek bir donanıma sahibi olmaları; ebeveynliğe ilişkin rol performanslarını daha etkin kılacaktır. Günümüzde de anne-baba destek programlarının ve ebeveynliğe ilişkin eğitimlerin arttığını görmekteyiz. Bu eğitimlerin muhatabı olacak bireylerin, ebeveynlik eğitime ilişkin algılarının ne yönde olduğunun değerlendirilmesi amacıyla ölçme araçlarının geliştirilmesi, hazırlanacak eğitim programlarının oluşturulmasında önemli olacaktır. Bu araştırmanın amacı Ebeveynlik Eğitime Dair Algı Ölçeği'ni geliştirmek ve geçerlik ve güvenilirliğini incelemektir.

Araştırma 251'i kadın, 77'si erkek olan 328 kişi üzerinde yürütülmüştür. Ölçeğin geliştirilmesi sürecinde öncelikle ebeveyn olgunluğu, ebeveynlik eğitimi alanı ile ilgili çalışmalar incelenmiştir. Bu incelemeler sonucunda 17 maddelik bir madde havuzu oluşturulmuş ve bu maddeler gramer, anlaşılabilirlik ve katılımcıların ebeveynlik eğitimi algılayış biçimlerini ölçüp ölçmediği noktalarında incelenerek, sonuçta 15 maddelik uygulama formu elde edilmiştir. Ebeveynlik Eğitime Dair Algı Ölçeği 1 “kesinlikle katılmıyorum” ve 5 “kesinlikle katılıyorum” şeklinde 5’li Likert tipi bir derecelendirmeye sahiptir. Ebeveynlik Eğitime Dair Algı Ölçeği'nin madde analizi için düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayıları hesaplanmıştır. Ebeveynlik Eğitime Dair Algı Ölçeği'nin yapı geçerliği açımlayıcı faktör analizi, güvenilirliği Cronbach alfa iç tutarlılık güvenilirlik katsayısı ile incelenmiştir. Geçerlik ve güvenilirlik analizleri SPSS 26 paket programı ile yapılmıştır.

Ebeveynlik Eğitime Dair Algı Ölçeği'nin yapı geçerliği için uygulanan açımlayıcı faktör analizi sonucunda toplam varyansın %47,42'sini açıklayan, öz-değeri 6,64 olan tek boyutlu ve 14 maddeden oluşan bir ölçme aracı elde edilmiştir. Ölçeğin KMO örneklem uygunluk katsayısı .90 olarak bulunmuştur. Ölçeğin faktör yükleri .43 ile .83 arasında sıralanmaktadır. Cronbach alfa iç tutarlılık güvenilirlik katsayısı .90 olarak bulunmuştur. Ölçeğin düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayıları .18 ile .77 arasında sıralanmaktadır. Bu sonuçlar

Ebeveynlik Eğitime Dair Algı Ölçeği'nin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu göstermektedir.

Anahtar kelimeler: Ebeveynlik Eğitimi, Geçerlik, Güvenirlilik

EVLİLİK ÖNCESİ EKONOMİK KAYGI ÖLÇEĞİ: GEÇERLİLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

Prof. Dr. Ahmet Akın

İstanbul Medeniyet Üniversitesi

aaakin@sakarya.edu.tr

Sevanur Caner

İstanbul Medeniyet Üniversitesi YL Öğrencisi

sevanurc@gmail.com

ÖZET

Gomofobiyi (evlilik korkusu) etkileyen etmenlerden biri de evlilik öncesi ekonomik kaygıdır. Kişinin ekonomik durumu aile kurma eğilimini etkilemekte özellikle genç kuşaklarda ekonomik yetersizlik, kişiyi evlenmeme kararına götürmektedir. İçinde bulunduğumuz kapitalist düzen ise ihtiyacımız olmayanları ihtiyaç haline getirmekte; düğün yapılmasını zorlaştırmakta ve evlilik sonrası geçim kaygısını tetiklemektedir. Yine kapitalist düzen bireyin toplum tarafından kabul edilmesini ekonomik sisteme dayandırmaktadır. “Tüketiyorsan varısın” arenasında tek başına mücadele etmekte zorluk çeken birey, aile kurmaya adım atmakta ve sonrasında devamlılığını sağlamakta kaygı duymaktadır. Bu arenada varlığını ekonomiye dayandıran birey, evlenmemeyi alternatif bir çözüm yolu olarak bulmaktadır ve bu sorumluluğu taşıyamayacağını düşünmektedir. Küresel sorun olan işsizlik de ekonomik kaygıyı arttırmakta ve kişinin evliliği ertelemesine neden olmaktadır. Temel ihtiyaçlarını karşılamakta zorluk çeken birey evliliği ötelemekte, evlenmek istesede kaygı duymaktadır. Tüm bu ve daha fazla nedenler bireyin aile kurmada ekonomik kaygısını ölçme araçlarının geliştirilmesinde son derece önemlilik taşımaktadır. Bu araştırmanın amacı; Evlilik Öncesi Ekonomik Kaygı Ölçeği’ni geliştirmek, geçerliğini ve güvenirliliğini incelemektedir.

Araştırma 133’ü kadın, 37’si erkek olan 170 kişi üzerinde yürütülmüştür. Ölçeğin geliştirilmesi sürecinde toplumda evlilik öncesi ekonomik kaygıyı ifade eden ilgili çalışmalar incelenmiştir.

Bu incelemeler sonucunda 16 maddelik bir madde havuzu oluşturulmuş ve bu maddeler gramer, anlaşılabilirlik ve evlilik öncesi ekonomik kaygıyı ölçüp ölçmediği noktaları incelenerek, sonuçta 11 maddelik uygulama formu elde edilmiştir. Evlilik Öncesi Ekonomik Kaygı Ölçeği 1 “kesinlikle katılmıyorum” ve 5 “kesinlikle katılıyorum” şeklinde 5’li Likert tipi bir derecelendirmeye sahiptir. Evlilik Öncesi Ekonomik Kaygı Ölçeği’nin madde analizi için düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayıları hesaplanmıştır. Evlilik Öncesi

Ekonomik Kaygı Ölçeği'nin yapı geçerliği açımlayıcı faktör analizi, güvenilirliği Cronbach alfa iç tutarlılık güvenilirlik katsayısı ile incelenmiştir. Geçerlik ve güvenilirlik analizleri SPSS 20 paket programı ile yapılmıştır.

Evlilik Öncesi Ekonomik Kaygı Ölçeği'nin yapı geçerliği için uygulanan açımlayıcı faktör analizi sonucunda toplam varyansın %44,58'ini açıklayan, öz-değeri 4,90 olan tek boyutlu ve 16 maddeden oluşan bir ölçme aracı elde edilmiştir. Ölçeğin KMO örneklem uygunluk katsayısı .88 olarak bulunmuştur. Ölçeğin faktör yükleri .50 ile .80 arasında sıralanmaktadır. Cronbach alfa iç tutarlık güvenilirlik katsayısı .86 olarak bulunmuştur. Ölçeğin düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayıları .42 ile .73 arasında sıralanmaktadır. Bu sonuçlar Evlilik Öncesi Ekonomik Kaygı Ölçeği'nin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu göstermektedir.

Anahtar kelimeler: Evlilik Öncesi Ekonomik Kaygı, Geçerlik, Güvenirlik

İLKÖĞRETİMDEKİ ÖĞRENCİLERİN EVLERİNDEKİ ÇALIŞMA ORTAMLARININ YOKLUĞU VE AİLENİN BAŞARILARDAKİ ETKİSİ ÜZERİNE İNCELEME

AYŞEGÜL EBRU SOYLU

OLRID ID:0000-0002-8763-1248

T.C. Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Yüksek Lisans, Temel Eğitim Anabilim Dalı, Sınıf Öğretmenliği

CEVDET ŞANLI

OLRID ID: 0000-0001-5855-0193

T.C. Yıldız Teknik Üniversitesi Temel Eğitim Bölümü

ÖZET

Bu çalışma, ilköğretim kademesinde okuyan öğrencilerin evdeki uygun çalışma ortamlarının sağlanması adına neler yapıldığı ya da yapılabileceği çalışmalar, öğrenci başarısını sağlamak için ailenin öğrencileri ne derece destek ettiği, öğrencinin akademik başarısında aile katılımının rolünün ne olduğu ayrıntılı olarak incelemek ve saptamak amacıyla yapılmıştır.

İlköğretim de aile katılımını temel alan yapıyla aileyi eğitim sürecinin parçası haline getirmektedir. Bu nedenle okul öncesi eğitim sürecinin sadece çocuğun gelişim süreçlerini desteklemekle kalmayıp aileye eğitime katılımında aktif bir süreç yaşattığı düşünülmektedir.

Bu çalışmada içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. İçerik analizi yöntemi kullanılarak yapılan araştırmalarda sözel veya yazılı olarak elde edilen veriler belirli bir problem veya amaç çerçevesinde sınıflandırılarak özetlenir. Çalışmalar incelenirken Google Akademik, Dergi Park veri tabanlarından destek alınmıştır. 'İlköğretimdeki öğrencilerin evlerindeki çalışma ortamlarının yokluğu ve ailenin başarılarıdaki etkisi', 'veli desteği ve öğrenci başarısı', 'evdeki çalışma ortamları' gibi kelimeler referans alınarak birçok akademik çalışma incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: ilköğretim, aile katılımı, evde çalışma ortamı

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİN KAMU POLİTİKALARI SÜRECİNDE GÜNDEM BELİRLEME ÜZERİNE ETKİLERİ

Halil Gökhan TAŞ

Atatürk Üniversitesi

hgokhan.tas@atauni.edu.tr - 0000-0002-6154-6037

Muhammet Onur KESKİN

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

m.keskinonur@gmail.com – 0000-0001-5512-587X

ÖZET

Çalışma, belirli hedeflere ulaşmak amacı ile örgütlü bir şekilde yaşayan insan topluluğunun belirli alanlarda faaliyete geçirdikleri eylemlerin tamamı olarak ifade edilen ve modern devletin kamu hizmetlerini yürütmek amacı ile başvurduğu kamu politikası kavramının ana taslağı üzerinde inşa edilmektedir. Çalışma, içinde yaşanan yönetsel, sosyal, kültürel ve ekonomik şartlara ilişkili olarak bir kamu politikası problemine etkin ve verimli bir bakış açısı oluşturabilmek için kullanılan kamu politikasında gündem belirleme alt başlığını etrafında şekillenmektedir. Bir şeyin devamlılığının sağlanması, mevcut sistemlerin yenilenebilmesi, kamusal ve toplumsal açıdan yaşamı tüm yönleriyle güçlendiren, kesinti veya azalma olmadan varlığını devam ettirebilen bir süreç olarak ele alınan sürdürülebilirlik kavramının kamu politikası ve kamu politikasında gündem belirleme süreci ile olan ilişkisini kapsamaktadır. Dinamik ve çok aktörlü bir yapıya sahip olan kamu politikası, hükümetin yapmayı veya yapmamayı seçtiği yol olarak karşımıza çıkmakta ve tercihleri ile insanların hayatlarını doğrudan etkilemektedir. Gündem belirlemenin ana gayesi, kamu politikası oluşturma sürecinde hayata geçirilmesi planlanan politikalar ile ilgili nitelikli bilgi üretmektir. Global dünyada var olan sınırsız üretim ve tüketim anlayışı zamanla ekonomik krizlere, doğal kaynakların ve çevrenin tahribatına yol açmakta, neoliberal politikalar etrafında şekillenen kamusal hizmetler artan toplumsal eşitsizlikleri beraberinde getirmektedir. Oluşan bu ortamda hem kaynakların verimli kullanılması açısından hem de oluşan bu eşitsizlik düzeninin varlığının son bulması açısından sürdürülebilirlik düşüncesi küresel ölçekte ele alınan bir kavram haline gelmeye başlamıştır. Sürdürülebilirlik gerek bugünkü neslin gerekse de gelecek kuşakların sürekli ve dengeli bir şekilde gereksinimlerinin geliştirilmesi olarak ifade edilmektedir. Bu çerçevede kamu politikası yapım aşamalarında gündem belirleme süreci üzerinde durularak sürdürülebilirlik kavramının bu sürece dahil olması sonucunda nelerin değişeceği ve kamu politikalarına ne ölçüde etki edeceği tartışılacaktır. Makale, literatür taraması ve doküman incelemesi tekniği ile hazırlanmış olup temel argümanları; kamu politikasında kavramsal çerçeve, gündem belirleme çalışmaları, gündem belirleme modelleri ve sürdürülebilirliğin kamu politikalarına entegre edilmesi olarak belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kamu Politikası, Kamu Politikasında Gündem Belirleme, Sürdürülebilirlik.

KADIN İSTİHDAMI: ADANA İLİ ÖRNEĞİ

Melek AKDOĞAN GEDİK

Çukurova Üniversitesi

makdogan@cu.edu.tr - 0000-0001-6470-5796

ÖZET

İstihdam ve istihdam olanakları iktisadi kalkınmada belirleyici bir öneme sahiptir. Özellikle gelişmekte olan ülkeler açısından sürdürülebilir kalkınma ve büyümenin sağlanmasında üretim faktörlerinin etkin bir şekilde üretim sürecine dahil edilmesi önem arz etmektedir. Dünya genelinde kadın ve erkeklerin üretime dahil olma süreçleri ve işgücüne katılım oranları değerlendirildiğinde kadınların payının daha düşük olduğu gözlenmektedir. Emek piyasasında gözlenen değişim ve yoğun rekabet kadın istihdamı sorununun daha çok gündemde kalmasına neden olmuştur. Dünya nüfusunun yarısının kadınlardan oluştuğu göz önünde bulundurulursa, kadın ve erkeklerin ekonomik ve sosyal hayata eşit şekilde katılmaları beklenmektedir. Kadın ve erkeklerin sahip olduğu haklar bir çok ülkede kanunlar aracılığı ile eşitlenmeye çalışılsa da çalışma hayatında varlıklarını kabul ettirmek anlamında kadınlar mücadelelerine devam etmektedirler. Ev içi iş yükleri ve bakım hizmetleri, eğitimde toplumsal cinsiyet temelli eşitlik, istihdam yaratmayan ekonomik büyüme, kamu sektöründe daralma ve özelleştirme, teknolojik değişimlerin “kalifiye olmayan” kadın emeğine olumsuz etkisi, doğurganlık hızı, ücretsiz aile işçiliği, kayıt dışı kadın istihdam oranı, erkek işgücüne katılım oranı, ev kadınlarının oranı, emekli kadınların oranı, yasal düzenlemeler, medeni durum, yaş düzeyi, boşanma oranı, göç, işsizlik oranı, sektörel değişim, sosyo- kültürel değişim, ekonomik kriz enflasyon oranı gibi unsurlar kadınların istihdama katılımını engelleyen nedenler arasında sıralanmaktadır. Köyden kente göç ile birlikte kadınların işgücüne katılımında artış gözlenirse de bu artış genellikle daha düşük statüde ve nitelik gerektirmeyen iş alanlarında olmuştur. Bu çalışmada kadınların tarihsel olarak işgücüne katılımları hakkında değerlendirmelerde bulunularak Türkiye’de ve Adana ilinde kadınların işgücüne katılım durumları karşılaştırmalı olarak analiz edilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: İstihdam, Kadın İstihdamı, Adana İli

2019-nCOV SALGINININ 2020 YILI SEFALET ENDEKSİ BEKLENTİSİNE ETKİSİ**Melek AKDOĞAN GEDİK**

Çukurova Üniversitesi

makdogan@cu.edu.tr -0000-0001-6470-5796**Mirza KABAY**

Çukurova Üniversitesi

mirzakabay@gmail.com – 0000-000200783-2606**ÖZET**

Ekonomilerin mevcut durum ve seyirleri farklı değişkenler kullanılarak tespit edilmeye çalışılmaktadır. Bu amaçla kullanılan değişkenlerin başlıcaları temel makroekonomik göstergeler olan; yıllık büyüme oranı, işsizlik oranı, enflasyon oranı ve faiz haddidir. Söz konusu değişkenler tek başlarına değerlendirilebilecekleri gibi, endeksler yardımıyla bir arada da değerlendirilebilirler. Amerikalı iktisatçı Arthur Okun tarafından geliştirilen Hoşnutsuzluk Endeksi, toplum refahını doğrudan etkileyen iki temel değişken olan işsizlik oranı ve enflasyon oranı değerlerinin toplamından oluşmaktadır. Hoşnutsuzluk endeksinin geliştirilmiş hali olarak tanımlanabilecek sefalet endeksi ise işsizlik oranı, enflasyon oranı ve faiz haddinin toplamından toplum refahını arttıran büyüme oranının çıkartılmasıyla elde edilmektedir. Endekste işsizlik oranı, enflasyon oranı ve faiz haddi toplum refahını azaltan etkenler olarak değerlendirilirken ekonomik büyüme toplum refahını arttıran bir etken olarak değerlendirilmiştir. Toplum refahı ile doğrudan ilişkili olan bu endeks siyasi ve ekonomik otorite için önemli bir karne niteliğindedir. Oy maksimizasyonunu hedefleyen seçilmişler uygulayacakları politikalar ve yapacakları icraatlar ile bu endeksin düşük değerlerde seyretmesini amaçlar. Ancak beklenmeyen ve siyasi otoritenin etki alanını aşan olaylar bu endeksi olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Covid-19 salgını bu beklenmeyen olaylara güzel bir örnektir. Adının ilk kez duyulmasından küresel salgın düzeyine gelmesi hızlı bir şekilde gelişen Covid 19 salgını gerek birey ve tüketici alışkanlıklarını etkileyerek gerekse de alınmak zorunda kalınan politik kararlar neticesinde ülkelerin ekonomik durumlarını olumsuz yönde etkilemiştir. İnsan ve toplum sağlığını korumak için alınan tedbirler ekonomik canlılığı olumsuz yönde etkilemiş ve dünya genelinde birçok insanın işini kaybetmesine neden olmuştur. Bu çalışma ile amaçlanan Covid-19 salgınının sefalet endeksinde meydana getirdiği ve getirmesi beklenen değişimler yardımıyla salgının neden olduğu refah değişimini tespit etmektir.

Anahtar Kelimeler :Salgın, Covid 19, Sefalet Endeksi .

YÜKSELEN PİYASA EKONOMİLERİNDE ENFLASYONU BELİRLEYEN FAKTÖRLER

FACTORS DETERMINING INFLATION IN EMERGING MARKET ECONOMIES

Prof. Dr. Gülsün Gürkan Yay

Yıldız Teknik Üniversitesi

gyay@yildiz.edu.tr – 0000-0003-1931-7246

İsmail Ertek

Yıldız Teknik Üniversitesi

ertk.ismail@gmail.com - 0000-0002-7169-4738

ÖZET

Fiyatlar genel düzeyinde meydana gelen sürekli artışlar enflasyon olarak ifade edilir. Tarihsel sürece bakıldığında, yüksek enflasyon oranlarının hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkelerin başlıca sorunlarından biri olduğu gözlenmektedir. Bu yüzden literatürde enflasyon olgusunu anlayabilmek için enflasyonu belirleyen etkenleri ülkeler özelinde ve karşılaştırmalı olarak inceleyen birçok teorik ve ampirik çalışma bulunmaktadır. Gelişmekte olan ülkeler kategorisinde olmalarına rağmen, büyüme performansı, yüksek nüfus, zengin doğal kaynaklar, nitelikli işgücü, daha şeffaf yönetim anlayışı, etkin yapısal reformlar ve daha fazla doğrudan yabancı sermaye çekecek nitelikte para ve sermaye piyasalarına sahip olma özellikleriyle farklılaşan ülkeler yükselen piyasa ekonomileri (EME) olarak adlandırılmaktadır. Bu ülkelerde 1980’li yılların sonlarında üç haneli olan yıllık ortalama enflasyon oranlarının özellikle 2000’li yılların başında tek haneye kadar gerilemesi yükselen piyasa ekonomilerinin enflasyon dinamiklerini farklı metotlarla inceleyen pek çok çalışmayı da beraberinde getirmiştir. Bu çalışmanın amacı, 1995-2019 yılları arasında 24 yükselen piyasa ekonomisi üzerinden enflasyonu belirleyen faktörleri Panel Veri yöntemiyle incelemektir. Çalışmada enflasyonu belirleyen temel faktörler dört ana gruba ayrılmıştır. Enflasyonu açıklayan talep yönlü faktörleri temsil etmek için kamu harcamaları ve nüfus; parasal (mali) görüşü temsil etmek için para arzı büyümesi, faiz oranı ve döviz kuru; dışsal faktörleri (şokları) yansıtmak için dünya petrol fiyatları ve petrol dışı dünya emtia fiyatları; kurumsal faktörleri göstermek için ise merkez bankası bağımsızlık endeksi ve ülkelerin

uluslararası ticaretteki serbestlik endeksi değişkenleri ele alınmıştır. Çalışmanın ilk bulgularına göre, kamunun nihai tüketim harcamaları, para arzı, petrol fiyatları, emtia fiyatları, nüfus ve kurdaki bir artışın enflasyonu arttırdığı gözlenmiştir. Diğer taraftan faiz oranı, merkez bankası bağımsızlığı ve dış ticarete serbestlik ile enflasyon arasında ters yönlü bulguya ulaşılmıştır. Bu sonuçlar ilgili dönemde ele alınan 24 yükselen piyasa ekonomisindeki enflasyonun parasal faktörlerin yanı sıra şoklar, kurumsal faktörler gibi parasal olmayan değişkenlerden de etkilendiğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Yükselen Piyasa Ekonomileri, Enflasyon Dinamikleri, Panel Veri Analizi

JEL Kodları: O50, E31, C23

ABSTRACT

Inflation is expressed as continuous increases at the general level of prices. Historically, high inflation rates are one of the crucial problems for both developed and developing countries. There exists a number of country-specific and comparative studies which examine the dynamics of inflation. Despite being in the category of developing countries, Emerging Market Economies (EME) diverge from them with the characteristics such as growth performance, high population, rich natural resources, qualified workforce, more transparent management approach, effective structural reforms and having money and capital markets that more attractive for foreign direct capital. Distinctive performance of EME regarding inflation from the late 1980s to the beginning of 2000s have paved the way for various studies focusing on inflation dynamics in EME. The aim of this study is to investigate the factors that determine inflation in Emerging Market Economies through 24 EME between 1995-2019 by using Panel Data Analysis. The factors determining inflation are divided into four main groups in the study. In explaining inflation, we consider variables of the government expenditure and population to represent demand-side factors; money supply growth, interest rate and exchange rate to represent monetary (financial) view; world oil prices and non-oil commodity prices to reflect external factors (shocks); central bank independence index and freedom to trade internationally index to show institutional factors. According to the preliminary findings of the study, we observe that the increases in government final consumption expenditure, money supply, oil price, commodity price, population and exchange rate increases inflation. On the other hand, we find that inflation has a negative

relationship with interest rate, central bank independence and freedom to trade internationally. These results show that not only monetary factors but also non-monetary variables such as shocks and institutional factors have an effect on inflation in 24 emerging market economies considered in the relevant period.

Keywords: Emerging Market Economies, Dynamic of Inflation, Panel Data Analysis

JEL Kodları: O50, E31, C23

KRİPTO PARALAR VE MUHASEBELEŞTİRİME ESASLARINA YÖNELİK GÖRÜŞLER ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Prof. Dr. Mehmet DEMİR

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi

- ORCID ID: 0000-0003-1796-7974

Dr. Öğretim Üyesi Öznur ARSLAN

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi

- ORCID ID: 0000-0001-5973-9107

Dr. Öğretim Üyesi Yakup ÜLKER

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi

- ORCID ID: 0000-0002-3070-0521

ÖZET

İlk çağlarda yüz yüze ve neredeyse tamamen fiziki nitelikte gerçekleştirilen alım-satım gibi birçok finansal işlem artık alıcı ve satıcının birbirlerini hiç görmedikleri bir alanda yürütülür hale gelmektedir. İşletmenin finansal durumu hakkında bilgi sahibi olmak isteyen ilgili taraflara ihtiyaca uygun, anlaşılabilir, karşılaştırılabilir ve güvenilir bilgiler sunma hedefinde olan muhasebe bilimi diğer bilim dallarında olduğu gibi özellikle bilgi-işlem temelli teknolojik gelişmelerin etkisinde kalmakta ve bu gelişmelere uygun hareket etme zorunluluğu taşımaktadır.

Teknolojik gelişmelerin etkisiyle banka ve kredi kartlarının kullanım alanlarının genişlemesine paralel olarak alışveriş işlemlerinde kâğıt para veya çek kullanma, senetli veya senetsiz borçlanma yerini söz konusu kartlara bırakmakta ve bu kartların tercih edilme düzeyleri hem kişiler hem de kurumlarca artmaya başlamaktadır. Bunun bir adım ötesi olarak görülen sanal paralar da giderek yaygınlaşmaktadır.

Kripto paraların hazır değerler, menkul kıymetler, stoklar ve maddi olmayan duran varlıklar hesap grupları içerisinde hangisinde izlenmesi gerektiği tartışma konusudur. Kripto paraların bir varlık sınıfı olarak muhasebe bilgi sistemi içinde nasıl kayıt altına alınabileceğini değerlendirmek amacıyla yapılan bu çalışmada literatürdeki belli başlı görüşler ele alınarak tartışılmıştır. Bu görüşlerin her birinin argümanları buna karşılık zayıflıkları bulunmaktadır. Araştırma sonucunda kripto paraların muhasebeleştirilmesiyle ilgili literatürdeki çalışmaların tavsiye niteliğinde olduğu saptanmıştır. Ulusal ve uluslararası alanda kripto paraların muhasebeleştirilmesinde ortak bir paydada buluşulmadığı da tespit edilmiş ve çalışmada bu

duruma yönelik farkındalık oluşturmak için çeşitli önerilerde bulunulmuştur. Ayrıca bu araçların madenciliğini yapan, değişim aracı olarak kullanan, alım satımını yapan işletmeler için Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ve Muhasebe Standartları hükümleri doğrultusunda muhasebeleştirme esaslarına yer verilmiştir.

Kripto para adıyla bilinen bu sanal paralar birçok açılarından nakde alternatif olarak kullanılabilir özelliğini taşımaktadır. Bunların özellikleri ve mahiyeti irdelendiğinde finansal varlık olarak değerlendirilebileceği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Kripto para, sanal para, kripto paraların muhasebeleştirilmesi

Abstract

After an age-old tradition of financial transactions that necessitated physical interaction, these transactions are increasingly transforming in nature into a new form where they become virtual. Accounting, which is a science responsible for presenting accurate, clear, comparable and trustworthy information about a financial transaction, is, like all branches of science, under the influence of the ever-advancing technology of our time, and therefore it has to operate in accordance with the advent of these technologies and the ramifications thereof. As a result of these developments in technology, and with the expanding use of banks and credit cards, both individuals and institutions increasingly choose to abandon the traditional transactional means of paper money, checks, borrowing with or without collateral, and to favor the use of the much more convenient bank cards. What appears to be the following step is the significantly-spreading virtual currency. Labeling virtual currency in accounting and whether to consider it among tangible assets, stocks or intangible assets are subjects of debate. This paper studies the ways to evaluate and to register crypto currency as an asset in accounting information system by discussing the principal views on the subject in relevant literature. It is observed that each of these views has its strengths and its weaknesses. The paper delineates the conclusions of various researches on the subject presented in relevant literature. The study finds that there is no consensus, both nationally and internationally, on how to account for crypto currency, and it presents multiple suggestions on how to create awareness of the status of crypto currency in accounting. In addition, the study includes the way to place in accounting principles, and in line with the General Communiqué on Application of Accounting System (MSUGT) and Accounting Standards provisions, the mining of crypto currency, using it as a medium of exchange, or as trading business. Virtual currency, known as crypto currency, has the potential in many ways to replace the use of cash in transactions. It is possible to state that, after examining its characteristics and nature, crypto currency can be evaluated as financial asset.

Key Words: Crypto Currency, Virtual Currency, Crypto Currency Accounting

SON KİLOMETRE (LAST MILE) LOJİSTİK KAVRAM VE UYGULAMALAR

Hanifi Murat MUTLU

Gaziantep Üniversitesi

mmutlu@gantep.edu.tr – 000-0001-9757-6708

Ufuk COŞKUN

Kocaeli Üniversitesi

coskun.ufuk@gmail.com

ÖZET

Günümüzde 4,2 milyar insan kentlerde yaşamakta ve her geçen gün kent nüfusu artmaktadır. Kentlerin nüfus olarak büyümesinin yanı sıra fiziksel olarak genişlemeleri, kent içi trafik sorunları, yerel yönetimlerin kentsel yaşam standartları adına getirdikleri çeşitli kısıtlamalar lojistik faaliyetlerde yeni çözümler getirmeyi zorunlu kılmıştır. Ayrıca, e-ticaret hacmindeki artışlar, tüketici alışkanlıklarındaki değişimler ve tüketicilerin sürdürülebilirlik ve çevresel konularına hassasiyetlerini üst seviyelere taşımıştır. Tüm bu değişimler işletmeleri lojistik operasyonlarını farklılaştırmalarını ve yeni çözüm modellerini geliştirmelerini zorunlu kılmıştır. Bu çalışma bu yeni çözümlerden biri olan “Son Kilometre Lojistik” kavramını değerlendirmeyi ve uygulama örneklerini tartışmayı amaçlamaktadır. Son kilometre lojistiği, işletmeden tüketiciye (B2C) paketin son aşamasıdır ve tüketicinin verdiği bir siparişin başlangıç noktasından varış noktasına kadar gerçekleşir. Tüm bu süreçlerin etkin bir biçimde yürütülmesi için kullanılan farklı yenilikçi lojistik modeller yer almaktadır. Son kilometre lojistiğin getirdiği yeni model ve lojistik çözümler olarak, Kentsel Hublar, Teslim Noktası Ağı, Yükleme/Boşaltma Alanları, Elektrikli Araçlar, Dışsal Lojistik Servis Sağlayıcılar, Gece Teslimat, Kentsel Konsolidasyon Merkezleri, Dijital Yük Havuzu Oluşturma, Hareket Kısıtlamaları, Toplu Taşıma Araçlarını Kullanılarak Teslimat Yapma, Sürüş ve Teslimat Rotası Planlama sayılabilir. Çalışma bu modellere ilişkin farklı uygulama örnekleri tartışılmakta ve Türkiye uygulamalarına ilişkin önerilerde bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Son Kilometre Lojistiği, Lojistik, Son Kilometre Lojistik Modeller

E-TİCARETTE SİPARİŞ VE LOJİSTİK SÜREÇLERİN YÖNETİMİ

Hanifi Murat MUTLU

Gaziantep Üniversitesi

mmutlu@gantep.edu.tr – 000-0001-9757-6708

Ufuk COŞKUN

Kocaeli Üniversitesi

coskun.ufuk@gmail.com

ÖZET

E-ticaret ile ilgili 2020 yılı hedeflerinin, henüz ilgili yılın ilk dört ayı içerisinde gerçekleşmiş olması ve COVID 19 pandemisinin buna sağladığı destek ile bugüne kadar hiç denememişlerin bile e-ticaret müşterisi olduğu dikkate alındığında e-ticaret işlemlerinde anahtar iş süreçlerinin ayrıntılı bir biçimde analiz edilmesi önem taşımaktadır. Bu çalışmada özellikle iki iş süreci ayrıntılı olarak açıklanacaktır. Bunlardan birincisi, sipariş yönetim sistemidir ki bu sistem bir satış işlemi yerine getirmek için satışları, siparişleri, ve envanteri takip eden ve ayrıca satılan ürünlerin alıcısına ulaşmasını sağlamak için kişiler, süreçler ve paydaşlar arasında gerekli ilişki ve iletişimi sağlayan araç veya platformlardır. Bir müşteri, satın alma işlemine ilişkin “satın al” butonuna tıkladığı andan itibaren, müşteri için basit ancak satıcı firma için karmaşık ve birbiriyle bağlantılı bir dizi işlem harekete geçer. Çoğu zaman böyle bir yönetim sisteminin varlığı biz müşterilerin çok farkında olmadığı, bilmediği ve görmediği, bizim işlemimizin tamamen arka alanında çalışan bir süreci işaret etmektedir. Bir sipariş süreci, düşünüldüğünde çok daha büyüktür. İkinci olarak, e-ticarette lojistik süreçler ele alınacaktır. Özellikle, e-ticaret hacminde yaşanan artış ile birlikte bu süreç içerisinde rol almaya başlayan yeni paydaşlar incelenecektir. Online sipariş karşılama sağlayıcıları (e-fulfillment providers), Konsolidatörler ve Son adım “last-mile” teslimat operatörleri üstlendikleri iş, görev ve roller açısından ayrıntılı olarak analiz edilecektir. Çalışma sipariş ve lojistik iş süreçlerine ilişkin sonuç ve önerilerle son bulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: E-ticaret, Sipariş Yönetim Süreci, Lojistik Yönetim Süreci

COVID-19 SÜRECİNDE BANKACILIK SEKTÖRÜNDE ALINAN TEDBİRLERİN ÇALIŞANLARIN ALGISI ETKİSİ: ADIYAMAN İLİ KAMU BANKALARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Mustafa ÖZYEŞİL

İstanbul Aydın Üniversitesi

mozyesil@aydin.edu.tr – ORCID ID: 0000-0002-4442-7087

ÖZET

Bu çalışmada Covid-19 süreci ile birlikte uygulanan tedbirlerin banka çalışanlarının verimliliği üzerine etki araştırılmıştır. Bu amaçla Adıyaman İli Kamu Bankalarında çalışan 52 çalışandan oluşan örneklem üzerine anket çalışması uygulanmıştır. Hazırlanan sorular üzerinden katılımcıların yaş, medeni durum, eğitim, cinsiyet, gelir ve kıdem kriterlerine göre Covid-19 pandemisinin etki algısı incelenmiştir. Çalışmada incelenen tüm kriterlere göre Covid-19 pandemisinin bankacılık sektörüne etkisi ölçeğinin çalışma koşulları ve tedbirlerin yeterliliği boyut ortalamalarının istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği anlaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler : Bankacılık, Covid-19 Pandemi, Personel Yönetimi, t-testi, SPSS

THE EFFECT OF THE MEASURES TAKEN ON THE BANKING SECTOR IN THE COVID-19 PROCESS ON THE PERCEPTION OF THE EMPLOYEES: A RESEARCH ON THE PUBLIC BANKS IN ADIYAMAN

ABSTRACT

In this study, the impact of the measures implemented with the Covid-19 process on the productivity of bank employees is investigated. For this purpose, a survey is conducted on a sample includes 52 employees working in Adıyaman Public Banks. Based on the questions prepared, the impact perception of the Covid-19 pandemic is examined according to the participants' age, marital status, education, gender, income and seniority criteria. According to all the criteria examined in the study, it has been found out that the scale of the impact of the Covid-19 pandemic on the banking sector does not show a statistically significant difference between the working conditions and the adequacy of measures.

Keywords: Bankacılık, Covid-19 Pandemi, Personel Yönetimi, t-testi, SPSS

COVID-19 İLE MÜCADELEDE MALİYE POLİTİKASI ÖNLEMLERİ

Dr.Öğr.Üyesi Dilek Akbaş Akdoğan

Istanbul Medeniyet Üniversitesi

dilek.akdogan@medeniyet.edu.tr – ORCID ID: 0000-0002-8132-6971

ÖZET

Çin'in Wuhan kentinde 2019 yılının sonuna doğru ortaya çıkan Covid-19 salgını, kısa bir süre içerisinde dünya geneline yayılmaya başlamış ve 11 Mart 2020 tarihinde Dünya Sağlık Örgütü tarafından pandemi olarak ilan edilmiştir. Pandemi sınır ötesi dışsallıkları olan küresel kamusal mal grubu içerisinde yer alır. Günümüzde küresel kamusal malların önemli bir kısmı negatif dışsallık yayan küresel kamusal zararlar şeklindedir. Bu bağlamda küresel kamusal bir zarar olan Covid-19 salgın krizinin ötesinde ekonomik ve finansal bir krizle de dünyayı karşı karşıya getirmiştir. Covid-19 krizi hem ülkeler özelinde hem de dünya genelinde arz ve talep daralmasının aynı anda görüldüğü diğer bir ifadeyle eş zamanlı arz ve talep şoklarının yaşandığı bir süreçtir. Tedarik zincirinde bozulma arz şokuna, potansiyel talebin piyasaya dahil olamaması ise talep şokuna neden olmuş ve ekonomilerde iki yönlü bir daralma yaşanmaya başlanmıştır. Ekonomik anlamda dünya ciddi bir durgunluk sorunuyla karşı karşıya kalmıştır. Halen devam etmekte olan bu krizle mücadelede hükümetlerin genellikle ilk olarak para politikası önemlerine yöneldikleri görülmektedir. Ancak özellikle krizin hane halkı üzerindeki büyük etkisinin hafifletilmesinde para politikasının tek başına yetersiz kalması sebebiyle ülkeler para politikası uygulamalarına ilave olarak genişletici maliye politikaları uygulamalarına da başlamışlardır. Covid-19 ile mücadelede birçok ülkede maliye politikaları oldukça önemli bir araç olarak kullanılmaktadır. Keynesyen görüş teorik temeline dayanan maliye politikasının iki temel aracı kamu harcamaları ve vergilerdir. Covid-19 krizinde hükümetlerin maliye politikası önemlerini içeren büyük çaplı destek paketlerini yürürlüğe koydukları görülmektedir. Söz konusu destek paketlerinin içeriğinin her ülkenin kendine özgü koşullarına bağlı olarak değişiklik gösterdiğini ve genel olarak maliye politikasının iki temel aracı olan kamu harcamaları ve vergilerin kullanımıyla krizin etkilerinin hafifletilmesi amacını güttüğünü söyleyebiliriz. Kamu harcamaları önlemleri kapsamında; hükümetlerin öncelikli müdahalesi toplumdaki bireylerin sağlığının korunması ve hasta bireyleri iyileştirilmesine yönelik acil olarak sağlık alanında kamu harcamalarında bulunmak olmuştur. Bunlara örnek olarak ücretsiz maske dağıtımı, sağlık çalışanlarına ilave prim veya ilave maaş vb. uygulamalar gösterilebilir. Krizin hane halkı üzerindeki büyük etkisini hafifletmek için ise kamu harcamaları aracılığıyla hane halkına doğrudan nakit desteği, sigortasız hane halklarına tıbbi destek veya elektrik, su faturası ödemelerinin askıya alınması gibi uygulamalar destek paketlerinde yer almaktadır. Maliye politikasının bir diğer ayağı olan vergisel önlemlerin ise hem bireyler hem de firmalar için getirildiği görülmektedir. Vergilerin ertelenmesi ve vergi indirimi uygulamaları ön plana çıkan maliye politikası önlemleridir. Elbette ki hükümetlerin oluşturdukları maliye politikası destek paketleri ekonomik büyüklükleriyle bağlantılı olarak ortaya çıkmaktadır ve politika başarısı açısından

maliye ve para politikalarının birbirleriyle uyumlu ve birbirlerini destekleyici politikalar olması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Covid-19, Maliye Politikası Önlemleri, Kamu harcamaları, Vergiler

OSMANLI'NIN DOĞU AVRUPA SİYASETİNDE İSVEÇ VE LEHİSTAN'IN ROLÜ (1700-1743)

Fatih KARABULUT

Kırıkkale Üniversitesi

fbkrblt@gmail.com-ORCID ID: 0000-0003-0087-4915

ÖZET

Rusya genişlemesinin önünde Osmanlı İmparatorluğu ve İsveç Krallığı gibi iki büyük gücü engel olarak görmüştü. Çar I. Petro (1672-1725), bu engellerden birini ortadan kaldırmak için kendisine ilk hedef olarak İsveç'i seçmişti, çünkü Osmanlı'ya nazaran daha mücadele edilebilir bir devletti. Petro, İsveç'in düşmanları Danimarka ve Lehistan ile ittifak yaparak savaş cephesini genişleterek avantaj sağlamayı düşünmüştü. İsveç Kralı XII. Charles (1682-1718) ilk etapta Danimarka Kralı IV. Frederick'i (1671-1730) mağlup ederek, Travendal Antlaşması (1700) ile ittifaktan ayırmıştı. I. Petro, İsveç Kralı XII. Charles'a karşı Narva Savaşı'nda (1704) ağır bir yenilgi alarak geri çekilmişti. Lehistan Kralı II. August (1670-1733) ise Saksonya'ya kaçarak Altranstadt Antlaşması (1706) ile krallığından feragat etmişti. XII. Charles, sabık Kral II. August'un yerine Lehistan Kralı olarak Stanislaw Leszczyński'nin (1677-1766) tahta çıkmasını sağlamıştı. Charles, Rusya'yı tamamen Doğu Avrupa'dan izole etmek için Petro ile karşı karşıya geldiği Poltova Savaşı'nda (1709) mağlup olmuştu. Petro, İsveç'in Kuzey Avrupa'daki hâkimiyetine büyük darbe vurduğu gibi Kuzey Almanya ve Baltık bölgesindeki toprakları ele geçirmek için hareket etmişti. Poltova'dan sonra Saksonya Elektörü ve sabık Leh Kralı II. August, Petro'nun desteğiyle tekrar Leh tahtına oturmuştu. August'un bu hamlesi her ne kadar ona krallık tacını geri getirirse de "*Leh idaresinde Sakson tutulması*" diyeceğimiz bir dönemin kapısını aralamıştı.

Osmanlı İmparatorluğu, XII. Charles'ın Poltova'da istediği askeri desteği sağlayamaması ve Leh tahtındaki Stanislaw'ı sadece tanımakla geçiştirmesi, birçok problemin oluşmasına zemin hazırlamıştı. Bu problemlerin başında Rusya'nın bölgesel bir güç haline gelme meselesiydi. Özellikle Rusya'nın Kırım Hanlığı'na baskı yapması, Karadeniz'in güvenliğini tehdit etmesi ve Osmanlı'ya sığınan İsveç Kralı Charles'ın ülkesine dönmesine sorun çıkartması, Prut Savaşı'nın (1711) yapılmasına neden olmuştu. Yanı sıra Osmanlı İmparatorluğu, Leh Kralı II. August'un ölmesiyle ortaya çıkan Lehistan Veraset Savaşları'na (1733-1738) ilgisiz kalması, Osmanlı için kırılma noktası olmuştu. Çünkü Lehistan, Osmanlı'nın Doğu Avrupa politikasının temel argümanı haline gelmişti. Hatta Rusya'ya karşı Osmanlı İmparatorluğu, İsveç ile tedarü (savunma) ve taarruzi bir antlaşma imzalayarak ittifak bloğu oluşturmuştu. Bu minvalde Doğu Avrupa'da gelişen olayları Osmanlı bağlamında ele alarak değerlendirmeye çalıştık.

Anahtar Kelimeler: İsveç, Lehistan, Rusya, Osmanlı.

THE ROLE OF SWEDEN AND POLAND IN THE OTTOMAN EMPIRE'S EASTERN EUROPEAN POLITICS(1700-1743)

ABSTRACT

Russia saw the two great powers, the Ottoman Empire and the Kingdom of Sweden, as an obstacle to its expansion. To eliminate one of these obstacles, Tsar Peter I (1672-1725) chose Sweden as its first target, because it was an easier state to challenge when compared to the Ottoman. Peter had considered expanding the war front to gain advantage by allying with Sweden's enemies, Denmark and Poland. King of Sweden Charles XII. (1682-1718) defeated King of Denmark Frederick IV. (1671-1730) at first, and separated Denmark from the alliance with the Travendal Treaty (1700). Peter I. retreated, suffering a heavy defeat in the Battle of Narva (1704) against King of Sweden Charles XII. The King of Poland August II. (1670-1733) fled to Saxony and abdicated the throne of his kingdom with the Treaty of Altranstadt (1706). Charles XII. had secured Stanislaw Leszczynski's (1677-1766) ascension to the throne as King of Poland in place of the former King August II. In an attempt to completely isolate Russia from Eastern Europe, Charles faced Peter and was defeated in the Battle of Poltova (1709). Not only had Petro dealt a major blow to Sweden's domination in Northern Europe, he acted to seize lands in Northern Germany and the Baltic region. Following Poltova, the Elector of Saxony and former King of Poland August II. regained the Polish throne with Peter's support. Even though August's move had brought him back the royal crown, it half-opened the door for what would be known as the " *Polish rule under Saxon eclipse* ".

The Ottoman Empire was unable to provide the military support Charles's XII. requested in Poltova and the fact that its only act was to acknowledge Stanislaw's ascension to the Polish throne, prepared the ground for many problems. The first of these problems was the trouble of Russia's rise to regional power. Russia's pressure on the Crimean Khanate, threats to the security of the Black Sea and objection to Charles King of Sweden's return to his (Charles had taken refuge in the Ottoman Empire), led to the Pruth War (1711). What is more, the Ottoman Empire had remained disinterested in the War of the Polish Succession (1733-1738), which emerged with the death of the Polish King August II. This was a breaking point for the Ottoman Empire because Poland had become the main argument of Ottoman policy in Eastern Europe. In fact, the Ottoman Empire even formed an alliance bloc against Russia by signing a defense and attack treaty with Sweden. This article attempts to evaluate the events that took place in Eastern Europe in the context of the Ottoman Empire.

Keywords: Sweden, Poland, Russia, Ottoman.

İNGİLTERE KRALI I. GEORGE'UN OSMANLI İMPARATORLUĞU'NDAKİ DİPLOMATİK GİRİŞİMLERİ (1714-1727)

Fatih KARABULUT

Kırıkkale Üniversitesi

fbkrblt@gmail.com-ORCID ID: 0000-0003-0087-4915

ÖZET

İngiltere Kraliçesi Stuartlı Anne'nin (16-1714) ölümü üzerine Stuart Hanedanlığı yerine Hannover Hanedanlığı idareyi devralmıştı. İngiltere'de Hannoverli I. George'un (1665-1727) tahta çıkmasıyla birlikte, Kuzey Almanya'da daha aktif bir siyaset izlemeye başlamıştı. Rus Çarı I. Petro'nun (1672-1725) İsveç Krallığı üzerine yaptığı seferlerle İsveç zayıflamış ve eski gücünü kaybetmişti. İsveç'in zayıflamasıyla birlikte, egemenliğindeki topraklar saldırılara açık hale gelmişti. Bunu fırsat bilen İngiliz Kralı ve Hannover Elektörü I. George, İsveç'in Kuzey Almanya'daki Bremen ve Verden şehirlerini işgal ederek Hannover mülkü yapmıştı. Petro, İngiltere'nin Bremen ve Verden işgaline karşı çıkmış ve bu toprakların kendi hakkı olduğunu ileri sürmüştü. Petro, I. George'un Bremen ve Verden hamlelerine karşı Kuzey Almanya'daki Mecklenburg Dukalığı'nı (1716) işgal ederek cevap vermişti. I. George, Petro'nun bu saldırganca tutumuna karşı Bremen ve Verden'e gelecek tehlikelerden korumak ve Rus tehlikesini ortadan kaldırmak için Osmanlı İmparatorluğu'ndaki elçisi Abraham Stanyan'ı devreye sokmuştu. I. George, Osmanlı İmparatorluğu'nun Rusya üzerine sefer düzenlemesini sağlaması için Stanyan'a görev vermişti.

Hakeza I. George'un Petro'ya karşı düşmanlığı sadece Bremen ve Verden üzerinden değildi. Aynı zamanda İran'daki Safevi Hanedanlığı'nın zayıflamasıyla birlikte, Rusya'nın Kafkasya'daki Hazar Deniz politikasıydı. Petro, İran'ın Hazar Deniz kıyısında bulunan Bakü, Derbent, Mazenderan ve Gilan'ı (1722-1724) topraklarını ele geçirmişti. Bu durum Doğu Akdeniz'de ticaret yapan devletler için tehlike oluşturmuştu. Çünkü mevcut "İpek Yolu" güzergâhının Astrahan'a kayma ihtimali büyük bir problem olarak görülmüştü. I. George, Bremen ve Verden konusunda olduğu gibi Osmanlı İmparatorluğu'nun Rusya üzerine sefer yapmasını sağlamak ve diplomatik baskı kurmak için Stanyan'a emir vermişti. Bu bilgiler doğrultusunda İngiltere Kralı I. George'un, Osmanlı İmparatorluğu ile Ruslar'a karşı "şifahi" bir müttefiklik geliştirmek için büyük bir çaba sarf ettiğini gözlemlemekteyiz. Bu bağlamda Londra idaresinin Babıâli nezdindeki diplomatik girişimlerini mevcut konjonktür üzerinden değerlendirilerek konunun çerçevesini çizmeye çalıştık.

Anahtar Kelimeler: I. George, I. Petro, Mecklenburg, Hazar Denizi, Osmanlı.

THE DIPLOMATIC ATTEMPTS OF KING OF ENGLAND GEORGE I. IN THE OTTOMAN EMPIRE (1714-1727)

ABSTRACT

Upon the death of Queen of England Anne of Stuarts (1665-1714), the Hannover Dynasty took over instead of the Stuart Dynasty. Following the ascension of George I. of Hannover (1660-1727) in England, he started to pursue a more active politics in Northern Germany. As a result of the campaigns of the Russian Tsar Peter I. (1672-1725) against the Kingdom of Sweden, Sweden was weakened and lost its former power. The weakening of Sweden meant the lands under its sovereignty would become vulnerable to attacks. Taking advantage of this, the British King and Elector of Hanover George I., occupied the Swedish cities of Bremen and Verden in Northern Germany and made them Hanoverian territory. Peter opposed Britain's occupation of Bremen and Verden and claimed rights to these lands. Peter responded to George's moves upon Bremen and Verden by invading the Duchy of Mecklenburg (1716) in Northern Germany. Against this aggressive attitude of Peter, George commissioned Abraham Stanyan, his ambassador in the Ottoman Empire, to protect Bremen and Verden from dangers and to eliminate the Russian threat. George I., commissioned Stanyan to encourage the Ottoman Empire to organize a campaign against Russia.

One must also note that, George's hostility towards Peter was not only through Bremen and Verden. It also had roots in Russia's policy of the Caspian Sea in the Caucasus, following the weakening of the Safavid Dynasty in Iran. Peter seized the lands of Baku, Derbent, Mazenderan and Gilan (1722-1724), located on the Caspian Sea coast of Iran. This situation had caused a threat to the states trading in the Eastern Mediterranean because the possibility of the existing "*Silk Road*" route shifting to Astrakhan was seen as a major problem. As was the case with Bremen and Verden, George gave orders to Stanyan to encourage the Ottoman Empire on a campaign against Russia and to establish diplomatic pressure. In line with this information, we observe that the King of England George I, made great effort to develop an "*oral*" alliance with the Ottoman Empire against the Russians. In the given context, this article attempts to frame the issue by evaluating the diplomatic initiatives of the London administration before the Sublime Porte (Babiâli) in the conjuncture of the time.

Keywords: George I., Peter I., Mecklenburg, Caspian Sea, Ottoman.

OSMANLI MODERNLEŞMESİ

Melikşah Can

Selçuk Üniversitesi

<https://orcid.org/0000-0003-2039-3991>

ÖZET

Bu çalışmada Osmanlı modernleşmesinin tarihsel serüveni incelenecektir. Giriştiği coğrafi keşifler sonucu kaynaklarını arttıran Batılı toplumlar; eriştikleri refah seviyesi neticesinde kültürel, bilimsel, teknik ve siyasi alanlarda devrim niteliğinde gelişmeler göstermişlerdir. Üretim araçlarının ve siyasi mekanizmaların da el değiştirmesine sebep olan bu gelişmelere sosyal bilimler literatüründe modernleşme denilmektedir. Modernleşen Batılı ülkeler karşısında askeri üstünlüğünü kaybetmeye başlayan Osmanlı İmparatorluğu savaşlardaki mağlubiyetlere 17. yy. dan itibaren çözüm aramaya başlamıştır. 18. yy. da III. Selim dönemi ile kurumsal bir forma sokulmaya çalışılan modernleşme çabaları savaşlarda alınan mağlubiyetlerden ötürü askeri düzenlemelerle kendini göstermiştir. III. Selim den sonra tahta geçen II. Mahmut döneminde askeri alan ile birlikte idari, kültürel, eğitim ve hukuk olmak üzere birçok alanda Batı örnek alınmış ve modernleşme çabalarının temelleri atılmıştır. Tanzimat Fermanı ile birlikte 19. yy. da yönünü tamamen Batıya çeviren Osmanlı İmparatorluğu'nda bu tarihten itibaren modernleşme politikaları Batılı eğitim tarzı ile yetişmiş bürokratlar eliyle uygulanmıştır. Tanzimat Dönemi (1839-1876) olarak adlandırılan bu dönemde özellikle Batılı anlamda seküler hukukun ve Weberyen tarzda rasyonel bürokrasi modelinin İmparatorluk bünyesinde oluşturulma çabaları dönemin Osmanlı modernleşmesinin beşiği olmasında etkili olmuştur. Bürokratların jakoben ve elitist anlayışına tepki olarak doğan Genç Osmanlılar aydın hareketi; I. meşrutiyetin ilanına vesile olmuş ve aynı zamanda İmparatorluğun son jenerasyonu olan İttihatçılara da rehber olmuştur. Laik ulus devletini kuracak olan ittihatçı kadrolar Osmanlı modernleşmesinin son temsilcileri olmakla birlikte İmparatorluğun dağılmasına engel olamamışlardır.

Anahtar Sözcükler: Modernleşme, Osmanlı modernleşmesi, Tanzimat Fermanı, Genç Osmanlılar, Meşrutiyet, İttihat ve Terakki.

SAFFÂRÎLER'İN KURULUŞ SÜRECİ VE SÎSTÂN'A HÂKİM OLMALARI

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet YILMAZ

Amasya Üniversitesi

ahmetyilmaz025@gmail.com - ORCID ID: 0000-0003-3825-2660

Dr. Cihan GENÇTÜRK

hangencurk2008@hotmail.com - ORCID ID: 0000-0002-8802-7632

ÖZET

861-1003 yılları arasında Sîstân ve Horâsân bölgesinde hüküm süren Saffârîler'in kurucusu Ebû Yûsuf Yakûb b. Leys'tir. Sîstân'da bakırcılık yaparak hayatını idame ettiren Yakûb b. Leys kısa süre içinde arkadaşları arasında cömertliğiyle temayüz ederek taraftar kazanmış ve etrafına topladığı kişilerle ilk başlarda hırsızlık yapıp yol keserek isminden söz ettirdi. Fakat zamanla gücünü artırarak etrafında topladığı kişilerle birlikte 232 (846-847) yılında Sîstân'da Tâhirîler'e karşı isyan etmiş olan Salih b. Nasr el-Kinânî'nin emrine girip ordu kumandanlığına kadar yükselerek, bu görevde önemli başarılar elde etti. Bu gelişmelerle birlikte daha da güçlenen Yakûb b. Leys, Salih b. Nasr'ın Sîstân'ı ele geçirip, burada bulunan ganimetleri hâkimiyeti altında bulunan Büst'e götürmek istemesi üzerine onun emrinden çıkarak ona karşı mücadeleye girişip Salih b. Nasr'ı yenip onu Sîstân'dan uzaklaştırdı. Daha sonra ise Salih b. Nasr'ın yerine Sîstân hâkimi olan Dirhem b. en-Nasr'a biat edip, Sîstân ordusunun başına getirildi. Yakûb b. Leys bu görevi icra ettiği süre zarfında cömertliği ve cesaretiyle bir kez daha temeyyüz ederek halkın teveccühünü kazandı. Bu durum ise Dirhem b. en-Nasr'ın tepkisine neden oldu. Nitekim Dirhem b. en-Nasr, Yakûb b. Leys'i ortadan kaldırmak için harekete geçti. Fakat Yakûb b. Leys daha erken davranarak ona karşı üstünlük sağlamış ve Sîstân halkının da desteğiyle 25 Muharrem 247 (10 Nisan 861) Yakûb b. Leys Sîstân'ın yeni emiri oldu ve böylece Yakûb b. Leys 247 (861) yılında Sîstân'da Saffârîler'i kurmuş oldu.

Bu çalışmamızda temel amacımız 861-1003 yılları arasında Sîstân ve Horâsân hüküm sürmüş olan Yakûb b. Leys'in ilk faaliyetleri ve Sîstân'a hâkim olup Saffârîler'i kurmasına dair kaynaklarda yer alan bilgiler sistematik bir şekilde ele almaktır.

Anahtar Kelime: Saffârîler, Salih b. Nasr, Sîstân, Yakûb b. Leys

THE ESTABLISHMENT PROCESS OF THE SAFFÂRÎDS AND THEIR DOMINATION OF SÎSTÂN

ABSTRACT

Abû Yûsuf Yakûb b. Leys is the founder of the Saffârîds who they ruled Sîstân and Horâsân region between 861 and 1003. Yakûb b. Leys, who earned his living by making coppersmith in Sîstân, gained support among his friends in a short time with his generosity and made his name mentioned at first by stealing and cutting off the road with the people he gathered around him. However, Yakûb b. Leys increased his power over time and, together with the people he gathered around him, got under the command of Salih b. Nasr al-Kinânî, who rebelled against the Tahiris in Sistan in 232 (846-847), and Yakûb b. Leys rose to the command of the army and achieved significant success in this task. Yakûb b. Leys, who became stronger with above-mentioned developments, went out of Salih b. Nasr's command

and fought against him and defeat him and drove him away from Sîstân after Salih b. Nasr had captured Sîstân and take the war booty found here to Büst under his rule. Later, he swore allegiance to Dirham b. an-Nasr, the Ruler of Sîstân in place of Salih b. Nasr, and was appointed to the head of the Sîstân Army. During his time in this duty, Yakûb b. Leys showed himself once again with his generosity and courage and win favour in the eyes of community. This situation caused the reaction of Dirham b. an-Nasr. As a matter of fact, Dirham b. an-Nasr took action to eliminate Yakûb b. Leys. However, Yakûb b. Leys beat out him by acting earlier, and with the support of the people of Sîstân, Yakûb b. Leys became the new commander of Sîstân on 25 Muharram 247 (10 April 861), and thus Yakûb b. Leys founded the Saffârîds in Sîstân in 247 (861).

The main objective of this study is to systematically address the information contained in the sources about the early activities of Yakûb b. Leys, who ruled in the Sîstân and Horâsân regions between 861 and 1003, his domination of Sîstân and the establishment of the Saffârîds.

Keywords: Saffârîds, Salih b. Nasr, Sîstân, Yakûb b. Leys

ORTAÇAĞ COĞRAFYA VE SEYAHATNÂME ESERLERİNDE BİTLİS'E DAİR BİLGİLER

Dr. Öğr. Üyesi. Ahmet YILMAZ

Amasya Üniversitesi

ahmetyilmaz025@gmail.com - ORCID ID: 0000-0003-3825-2660

Dr. Cihan GENÇTÜRK

hangenturk2008@hotmail.com - ORCID ID: 0000-0002-8802-7632

ÖZET

Bitlis şehri, Ortaçağ tarihi boyunca el-Cezîre düzlüklerini Doğu Anadolu'nun merkezi platolarına, oradan da İran ve Kafkasya'ya bağlayan ve Güneydoğu Toroslar'ı aşan yollar üzerinde bulunmaktaydı. Bu durum ise Bitlis şehrinin tarih boyunca önemli bir yerleşim merkezi olarak kalmasını sağlamıştır.

Bitlis şehrinin hem Doğu Anadolu'da yer alıp İran ve Kafkasya'ya yakın olması hem de Meyyâfârikîn'e yakın olup Musul'a giden güzergâhta bulunması dolayısıyla dönemin önemli eserleri Bitlis'e yer vermişlerdir. Ayrıca yukarı da zikrettiğimiz nedenlerden dolayı Bitlis şehrine dair bilgiler coğrafya eserlerinde; Ermeniyeye (Doğu Anadolu), Azerbaycan ve Erran (Doğu Kafkasya) gibi başlıklar altında zikredilmiştir. Bitlis şehrine dair bilgiler; Ahsenü't Takâsîm'de Rehab (Azerbaycan-Ermenistan) başlığı altında, Mesâlikü'l Memâlik, Sûrat el-Arz, Takvîmü'l Büldân ve Hudûdü'l Âlem'de Ermeniyeye, Errân ve Azerbaycan başlığı altında, Nüzhetü'l Müştâk'da ise Beşinci İklim (Azerbaycan ve Ermeniyeye bölgesi coğrafyacılara tarafından Beşinci İklim'e dâhil edilmektedir.) başlığı altında zikredilmektedir. Bu kaynaklar dışında Bitlis şehrine dair bilgi veren bir diğer kaynakta, Yâkût el-Hamevî'nin Mucemü'l-Büldân adlı eseridir. Bu kaynaklara ek olarak XI. yüzyılda Bitlis şehrini ziyaret eden ve önemli bilgiler veren Nâsır-ı Hüsrev'in Sefernâme adlı eserinde de Bitlis'e dair önemli bilgiler yer almaktadır. Bu eserlerde genel olarak Bitlis şehrinin ekonomisini oluşturan temel ürünler, şehrin nüfus yapısı, coğrafi konumu, çevre beldelere olan mesafesi ve hangi ulaşım yolları üzerinde bulunduğu dair bilgiler yer almaktadır.

Bu çalışmamız da temel amacımız Arapça ve Farsça yazılmış olan ortaçağ coğrafya ve seyahatname eserlerinde Bitlis şehri hakkında zikredilen önemli bilgileri ortaya koymaktır. Ayrıca bu çalışmada sadece Bitlis şehrine dair bilgileri ihtiva eden kaynaklara yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Azerbaycan, Bitlis, Doğu Anadolu, Ermeniyeye

THE INFORMATION ABOUT BITLIS IN THE MEDIEVAL GEOGRAPHY AND TRAVEL BOOK WORKS

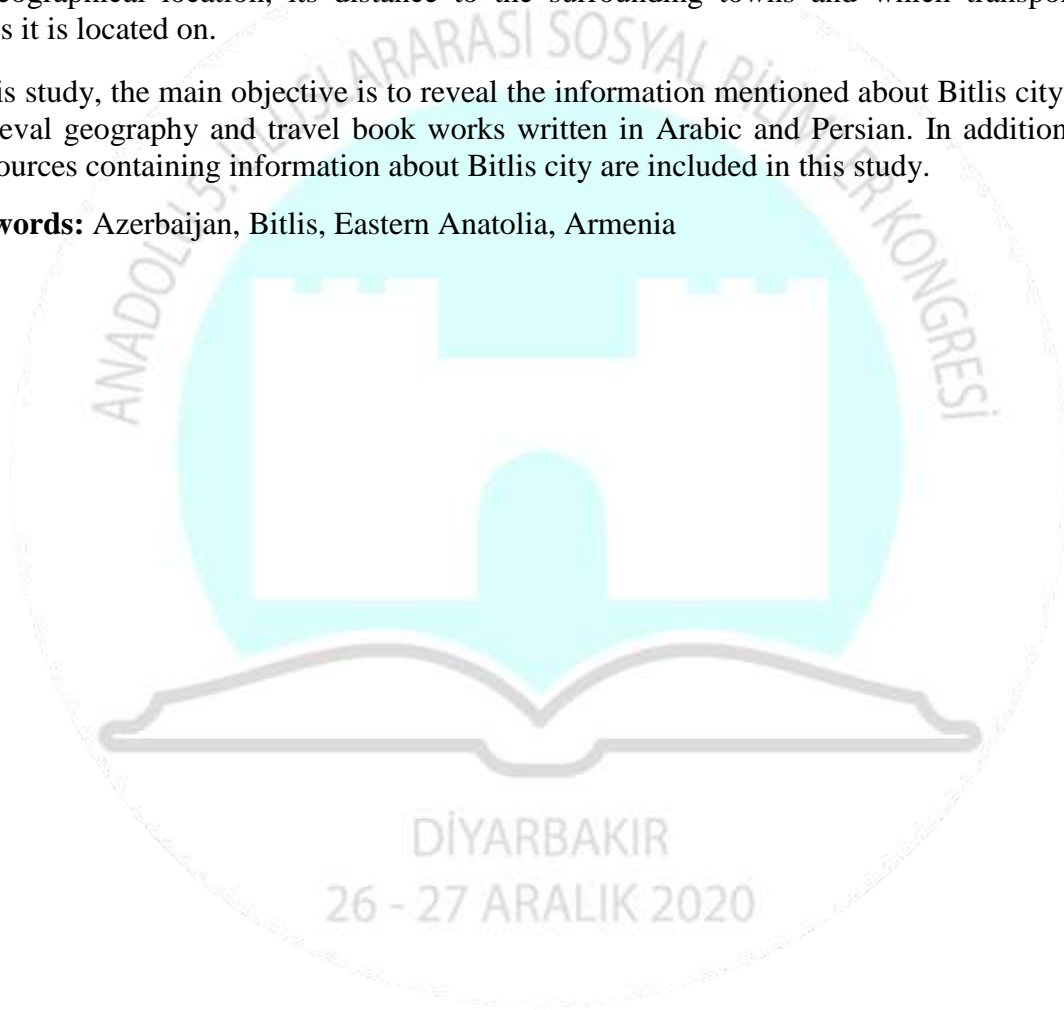
ABSTRACT

Throughout the medieval history, the city of Bitlis was located on the roads connecting the plains of Al-Jazeera to the central plateaus of Eastern Anatolia, and from there to Iran and the Caucasus and exceeding the Southeastern Taurus Mountains. This situation enabled the city of Bitlis to remain an important settlement center throughout the history.

Due to the presence of Bitlis in Eastern Anatolia and close to Iran and the Caucasus, the city is mentioned under titles such as Armenia (Eastern Anatolia), Azerbaijan and Erran (East Caucasus) in geography works. Information about the city of Bitlis is mentioned under the title of Rehab (Azerbaijan-Armenia) in *Ahsenü't Takâsîm*, under the title of Armenia, Errân and Azerbaijan in *Mesâlikü'l Memâlik*, *Sûrat el-Arz*, *Takvîmü'l Büldân* and *Hudûdü'l Âlem*, and in *Nüzhetü'l Müştâk* under the title of the Fifth Climate (Azerbaijan and Armenia region are included in the Fifth Climate by geographers.). Apart from these sources, another source that gives information about the city of Bitlis is the work of Yâkût al-Hamevî called *Mucemü'l-Büldân*. In addition to these sources, *Sefernâme* written by Nâsır-ı Hüsrev, who visited Bitlis city in the XI. century and provided important information, also contains important information about Bitlis. In general, these works contain information about the basic products that constitute the economy of Bitlis city, the population structure of the city, its geographical location, its distance to the surrounding towns and which transportation routes it is located on.

In this study, the main objective is to reveal the information mentioned about Bitlis city in the medieval geography and travel book works written in Arabic and Persian. In addition, only the sources containing information about Bitlis city are included in this study.

Keywords: Azerbaijan, Bitlis, Eastern Anatolia, Armenia

ZİYA PAŞA’NIN AMASYA ISLAHATININ BİR HATIRASI: ZİLE SAAT KULESİ

Dr. Öğr. Üyesi Hadi Belge

Amasya Üniversitesi

hadibelge@gmail.com – ORCID: 0000-0001-9387-3799

ÖZET

Saat kuleleri, Osmanlı taşrasında Batılı anlamda bir dönüşüm başlatmak telaşında olan bürokratların anlayışında, hem toplumun ihtiyaç duyduğu bir hizmet, hem de şehirlerin modernleşme alameti olarak kabul görmüştür. Bu nedenle Tanzimat’tan itibaren Osmanlı şehirlerinde, modern çağ kentlerinin adeta simgesi haline gelen saat kuleleri inşa edilmeye başlanmıştır. II. Abdülhamit döneminde ise Osmanlı vilayet ve kasabalarının birçoğunun meydanları saat kuleleri ile donatılmıştır. Bu süreçte bir kısım Osmanlı kentleri, bürokraside yaşanan bu modernleşme eğiliminin farkında olan aydın kişilikli yöneticileri sayesinde daha erken bir vakitte saat kuleleri ile tanışmışlardır. Amasya bu şehirlerden bir tanesidir. Valilik yaptığı dönemde Amasya vilayet merkezi ile birlikte vilayete bağlı tüm kazalara hükümet konağı, rüştiye mektebi ve birer saat kulesi inşa eden Ziya Paşa, tarihe “Amasya Islahatı” olarak geçen kapsamlı bir imar faaliyeti gerçekleştirmiş ve buradaki hizmetleriyle de diğer Osmanlı şehirlerine ve valilerine model olmuştur. Bu ıslahat programı çerçevesinde Amasya’ya ve vilayet dâhilinde bulunan kazalara her biri birbirinden güzel altı adet saat kulesi yaptırılmıştır. Bu döneme ait kulelerin kimisi şehir meydanlarına, kimisi bir binanın üzerine ya da görünürlüğünü kolay kılmak için yüksekçe bir tepeye inşa edilmiştir. Saat kulelerinin en görsel ve zarif olanları taştan yapılmış olsa da Osmanlı saat kulesi geleneğinin ilk ve en eski örnekleri tuğla malzemedeki yapılmış olanlardır. Bu çalışmada bu eserlerden biri olan ve hakkında çok az çalışma yapılmış olan Zile Saat Kulesi ele alınmıştır. Osmanlı döneminden kalan saat kulelerinin ilk örneklerinden birini temsil ettiği anlaşılan ve büyük ölçüde orijinalliğini koruyarak günümüze kadar ulaşan Zile Saat Kulesi’ne dair bilinmeyenler ya da yanlış bilinen bazı bilgiler, yeni arşiv belgeleri ve bulgular eşliğinde tekrar değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler : Zile Saat Kulesi, Ziya Paşa, Zile, Amasya, Amasya Islahatı, Osmanlı Devleti

SEYYAH WILLIAM OUSELEY'İN GEZİ NOTLARINDA AMASYA (1812)**Dr. Öğr. Üyesi Hadi Belge**

Amasya Üniversitesi

hadibelge@gmail.com – ORCID: 0000-0001-9387-3799

ÖZET

Tanınmış diplomat ve misyonerler yetiştirmiş saygın bir ailenin üyesi olarak Galler'de dünyaya gelen William Ouseley, bir dilbilimci ve aynı zamanda şarkiyatçıydı. Ouseley, temel eğitimini ülkesinde tamamladıktan sonra Paris'e giderek burada ilgi duyduğu Fars dili ve kültürü üzerine yoğunlaştı. Kısa bir dönem için İngiltere'nin Hindistan'daki birliklerinde subaylık yapmış olsa da askerliği bir meslek olarak seçmemiş ve Avrupa'ya geri dönerek kendisini bilime adanmıştı. Araştırmaları ile kısa süre içinde akademi dünyasında kendisinden söz ettiren Ouseley, bilhassa Fars dili alanındaki çalışmaları ile ülkesindeki şarkiyat araştırmalarının gelişimine büyük katkı sağladı. Bu sırada diplomat olan kardeşi Gore'nin Tahran elçisi olarak atanması ise Ouseley'in hayatındaki dönüm noktalarından birini teşkil etmiştir. Nitekim başta İran olmak üzere uzun zamandır üzerinde çalıştığı, bir taraftan da merak ettiği coğrafyanın toplum ve kültürlerini yakından inceleme fırsatı edinmişti. Ouseley, Tahran elçiliği sekreteri sıfatı ile kardeşinin yanında beş yıl süre ile görev yaptı. Bu görevde bulunduğu sırada gerçekleştirdiği seyahatlerde Anadolu ve İran şehirleriyle ilgili izlenimlerini, seyahat boyunca tanık olduğu olayları, ülkesine döndüğünde "*Travels in Various Countries of the East; More Particularly Persia*" ismi ile yayınladı. 1812 yılında İran'dan ülkesine dönerken belirlediği güzergâh gereği Tokat, Amasya, Merzifon ve Osmaniç gibi şehirlerden geçmişti. Bu güzergâhta 16 Ağustos 1812 yılı sabahında Amasya'ya uğrayan Ouseley, kara ölüm olarak bilinen vebanın korkutucu etkisi altında şehri gezmişti. Ouseley, Amasya'da kaldığı süre içinde şehrin tarihi ve kültürel dokusu üzerinde bir takım değerlendirmeler yapmış, aynı zamanda coğrafyası ve iktisadi yapısı hakkında da kayda değer bilgiler vermiştir. Fars edebiyatı kadar tarihi ile ilgili literatüre de hâkim olan Ouseley, seyahatlerindeki tespitlerini bu literatüre ait atıflar yaparak kuvvetlendirmekte, böylece okuyucusuna Amasya tarihi ve kültürü açısından son derece kıymetli bilgiler sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler : William Ouseley, Amasya, Merzifon, seyahatname, Osmanlı Devleti

III. ALAEDDİN KEYKUBAD'IN FİKİRLERİ VE ŞAHSİYETİ

Melek GÖKSU ERDEĞER¹

ÖZET

III. Alaeddin Keykubad'ın babası Feramurz 1280'den sonra Kırım'dan Anadolu'ya gelerek Karamanoğullarına dayanıp taht mücadelesine girişti. Başarısız olunca da önce Kilikya Ermeni Krallığına ardından da Bizans'a sığındı (1281). III. Alaeddin Keykubad, bir süre babasıyla birlikte Bizans'ta yaşadı. 1298 yılında 16 yaşında iken İlhanlı veziri Reşidüddin Fazlullah'a yazdığı Arapça şiirlerle dolu Farsça mektubundan anlaşıldığı kadarıyla iyi bir eğitim almıştı. Gazan Han tarafından Selçuklu tahtına getirilen III. Alaeddin Keykubad, 16 yaşında genç bir hükümdar olarak Konya'ya gelip tahta çıkıp bir divan topladı (1298). Konya'nın önde gelenlerinin ittifakı ile iki ay önce şehirde öldürülen Ahilerin şeyhi Ahi Ahmet Şah'ın katilinin cezasını kesti. III. Alaeddin Keykubad'ın adaleti tesis etmeye çalışması aslında iyi bir başlangıç olmuştu. Sert tabiatının yanında iyi özelliklere de sahipti. İyi bir hükümdar olabilirdi. Ancak yanında ona yol gösterecek akıllı, tedbirli, adil, merhametli ve ahlaklı vezirleri ve beylerbeyi yoktu. Çevresindeki kötü karakterli devlet adamlarının etkisinde kaldı. Gençliğin ve tecrübesizliğin de verdiği bir duyguyla aşırı hırsla kapıldı. Adaletsiz ve doğru olmayan kararlar verdi. Yolsuzluk yaptı, rüşvet aldı, Moğollar gibi halkın malını gasp etti. Ahlaken büyük bir çöküş yaşadı ve karakterinin zayıflığı ortaya çıktı. Tek gayesi, İlhanlı hanının gözüne girmekti. Çalışmalarında ve devlet hizmetinde adaleti arka plana itti. Ne kadar çok vergi toplarsa hanın yanında o kadar çok makbule geçeceğini düşündü. Vergi toplama işi bir süre sonra mal düşkünlüğüne dönüştü. III. Alaeddin Keykubad, Harput, Diyarbakır, Malatya, Tokat ve Sivas şehirlerinde halkına hukuksuz davranarak ellerinde ne varsa gasp etti, yolsuzluk ve zulüm yaptı. Selçuklu Devleti'nin itibarını halk ve Moğollar katında gözden düşürdü. Beklediği iltifatı, itibarı göremedi ve kendini sevdiremedi. Ramazan ayındaki davranışları ile dini değerlere saygısızlık gösterdi. En büyük zaafı eğlenceye ve işret meclisine düşkün olmasıydı. Onun zulmünden bunalan halk ve devlet yetkilileri Gazan Han'a şikâyetle bulundular. Tebriz'de yapılan yargılamada ölüm cezası aldı, affedildi ama sopa yemekten kurtulamadı. Ülkesinden yüzlerce kilometre uzağa Isfahan'a sürgüne gönderildi (1302).

Anahtar Kelimeler

III. Alaeddin Keykubad, Feramurz, II. İzzeddin Keykavus, Bizans, İlhanlılar.

¹ Doktor, Tarih Öğretmeni, Meram Kozagaç Mesleki Ve Teknik Anadolu Lisesi, goksu1308@gmail.com, orcid.org/0000-0002-1524-6201

III. ALAEDDİN KEYKUBAD'IN SALTANAT YILLARININ KRONOLOJİSİ

Melek GÖKSU ERDEĞER¹

ÖZET

III. Alaeddin Keykubad, Feramurz b. II. İzzeddin Keykavus'un oğludur. Türkiye Selçuklu Devleti'nin 17. hükümdarı ve listedeki son hükümdarı olan III. Alaeddin Keykubad, 15. hükümdar III. Gıyaseddin Keyhüsrev ve 16. hükümdar II. Gıyaseddin Mesud'un birinci saltanat dönemlerini yaşamıştır. III. Alaeddin Keykubad'ın yaşamında babası Feramurz'un önemli bir etkisi olmuştur. Feramurz 1280'den sonra Kırım'dan Anadolu'ya geçip Karamanoğullarının yardımıyla taht mücadelesine girişti. Yapılan savaşta yenilince önce Kilikya Ermeni Krallığına ardından da Bizans'a sığındı (1281). III. Alaeddin Keykubad 1282'de muhtemelen İstanbul'da doğdu. Selçuklu topraklarına ne zaman geçtiği bilinmese de 1296 yılında Tokat'ta arpalık sahibi idi. İlhanlı hanı Gazan Han, Selçuklu tahtına II. Gıyaseddin Mesud'un yerine III. Alaeddin Keykubad'ı atadı. III. Alaeddin Keykubad, 16 yaşında Konya'da Selçuklu tahtına oturdu (13 Ekim 1298). III. Alaeddin Keykubad'ın tahta geçişiyle birlikte adına sikke kesilmeye başlandı. Kısa süre tahta kalmasına rağmen Anadolu'da onun adına 26 yerde para darp edildi. Mart 1299'da Sülemiş Noyan'ın İlk İsyanı ile karşılaştı ama bu isyana katılmayarak Gazan Han'a bağlı kaldı. Mayıs 1299'da Gazan Han'ın yanına gitmek için yola çıktı. Mayıs 1300'de Gazan Han tarafından şehzade Hülacü'nün kızı ile evlendirildi. Ağustos 1300'de Tebriz'den Anadolu'ya doğru yola çıkarak Diyarbakır'a geldi. 1300 ve 1301 yıllarında kendi ülkesinde talan ve yağma hareketlerinde bulundu. 23 Haziran 1301'de Abışka Noyan tarafından gözaltına alındı. Eylül-Ekim 1301'de Tebriz'e gönderildi. Mart-Nisan 1302'de Gazan Han'ın huzurunda yargılandı, tahtan indirildi ve idam hükmü aldı. Ancak İlhanlı eşi sayesinde affedilerek İsfahan'a sürgün edildi. 1303'de tartıştığı hizmetlisi tarafından öldürüldü ve İsfahan'daki Selçuklu Türbesine defnedildi. Öldüğünde 21 yaşında idi.

Anahtar Kelimeler

III. Alaeddin Keykubad, Feramurz, İlhanlılar, Gazan Han, İsfahan.

¹ Doktor, Tarih Öğretmeni, Meram Kozagaç Mesleki Ve Teknik Anadolu Lisesi, goksu1308@gmail.com, orcid.org/0000-0002-1524-6201

EFLAK-BOĞDAN'DA OSMANLI-RUS ÇEKİŞMESİ (1812-1829)

Azize Kılıç

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

azizekic9@gmail.com

ÖZET

Osmanlı-Rus ilişkileri 1492 yılında diplomatik temaslarla başlayıp 1700 İstanbul Antlaşmasından sonra yoğunlaşmış karşılıklı çekişmeyle devam etti. Eflak-Boğdan 18. yüzyılda Osmanlı-Rus sınırını oluşturması ve Balkanlardaki konumuyla Osmanlı-Rusya arasındaki çekişmelerin merkezi oldu. Rusya 19. yüzyılda Eflak-Boğdan'ı işgal etti ve buralara savaş olmadığı zamanlarda da müdahale etmekten geri durmadı. Rusya'nın 1806'da Eflak-Boğdan'ı işgali üzerine yaşanan savaş sonunda Osmanlı ve Rusya arasında 1812'de Bükreş Antlaşması'nın imzalanmasıyla Rusya Boğdan'ın doğu kısmını kendi sınırlarına kattı. Böylece hem Boğdan hem de Eflak üzerinde daha yakın konuma sahip oldu. Rusya bu savaş esnasında isyan eden Sırlara da özerklik verilmesinde etkin olarak 1821 Eflak-Boğdan'da Rum isyanının çıkmasına neden oldu. Bu isyanın örgütlenip yayılmasında en önemli adım Filiki Eteryacı Cemiyeti'nin kurulmasıyla atıldı. Cemiyet Rus Çarının adını kullanarak bünyesine birçok üye topladı. Rusya Eflak-Boğdan'daki bu Rum İsyanına karşı çıkarsa da el altından destek oldu.

Eflak-Boğdan üzerinde Osmanlı-Rus çekişmesi devam ederken Rusya'da yaşanan Çar değişikliğinin ardından 1826'da Akkerman Antlaşmasının imzalanmasıyla Rusya Eflak-Boğdan'daki voyvoda atamalarında söz sahibi oldu. Böylece kendisinin desteklediği voyvodaların Eflak-Boğdan'a atanması için uğraştı. Eflak-Boğdan'da bastırılan 1821 Rum isyanının Mora'ya sıçramasıyla çıkan isyanı durdurmaya çalışan Osmanlı-Mısır donanmasını Rusya, İngiltere ve Fransa 1827 yılında Navarin'de baskınla yaktı. Osmanlı Devleti'nde askeri ıslahat çalışmalarıyla Yeniçeri ordusu ilga edilerek yeni ordunun kurulduğu bu dönemde donanmasının da yakılmasının ardından askeri gücü zayıfladı. Bunu fırsata çeviren Rusya 1828 yılında Eflak-Boğdan'ı tekrar işgal etti. Yaşanan savaşın sonunda 1829 Edirne Antlaşması imzalandı. Rusya Eflak-Boğdan'la Osmanlı Devleti'nin ilişkilerini zayıflattı. 1829 Edirne Antlaşması ile Eflak-Boğdan'ın Osmanlı Devleti'nin elinden çıkmasına zemin hazırlanmış oldu.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı Devleti, Rusya, Eflak-Boğdan, 1812 Bükreş Antlaşması, 1829 Edirne Antlaşması

TÜRK YABANCILAR HUKUKUNDA UZUN DÖNEM İKAMET İZİNİ

Doç. Dr. Necla ÖZTÜRK¹

Dr. Öğr. Üyesi Güven YARAR²

Türkiye’de, vizenin veya vize muafiyetinin tanıdığı süreden ya da doksan günden fazla kalacak yabancıların ikamet izni almaları zorunludur. 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu (YUKK) ile kısa dönem ikamet izni, aile ikamet izni, öğrenci ikamet izni, uzun dönem ikamet izni, insanî ikamet izni ve insan ticareti mağduru ikamet izni olmak üzere 6 adet ikamet izni türü düzenlenmiştir. Bu türlerden uzun dönem ikamet izni; Türkiye’de kesintisiz en az sekiz yıl ikamet izniyle kalmış olan ya da Göç Politikaları Kurulunun belirlediği şartlara uyan yabancılara, Bakanlığın onayıyla valilikler tarafından verilen süresiz nitelikteki ikamet iznidir.

Bir yabancınn Türk hukukuna uygun olarak uzun dönem ikamet izni alabilmesi için; kural olarak *kesintisiz en az sekiz yıl ikamet izniyle Türkiye’de kalmış olmak, son üç yıl içinde sosyal yardım almamış olmak, kendisi veya varsa ailesinin geçimini sağlayacak yeterli ve düzenli gelir kaynağına sahip olmak, geçerli sağlık sigortasına sahip olmak, kamu düzeni veya kamu güvenliği açısından tehdit oluşturmamak* şartlarını sağlaması gerekmektedir. Ancak mülteci, şartlı mülteci ve ikincil koruma statüsü sahipleri ile insani ikamet izni ve geçici koruma statüsü sahipleri bu koşulları sağlasa dahi uzun dönem ikamet izni alamaz.

Uzun dönem ikamet izni sahipleri özel statülü yabancı konumundadır. Zira YUKK’un 44. maddesinde uzun dönem ikamet izninin sağladığı haklara yer verilmiştir. Buna göre; uzun dönem ikamet izni bulunan yabancılar; askerlik yapma yükümlülüğü, seçme ve seçilme, kamu görevlerine girme, muaf olarak araç ithal etme ve özel kanunlardaki düzenlemeler hariç, sosyal güvenliğe ilişkin kazanılmış hakları saklı kalmak ve bu hakların kullanımında ilgili mevzuat hükümlerine tabi olmak şartıyla, Türk vatandaşlarına tanınan haklardan yararlanırlar. Görüldüğü gibi, uzun süreli ikamet izni sahiplerine tanınan haklar çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybeden kişilere tanınan haklarla neredeyse birebir aynıdır.

¹ Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesi Milletlerarası Özel Hukuk Ana Bilim Dalı Başkanı. E-posta: ozturknecla@gmail.com. <https://orcid.org/0000-0003-1259-980X>.

² Antalya Bilim Üniversitesi Hukuk Fakültesi Milletlerarası Özel Hukuk Ana Bilim Dalı. E-posta: guvenyarar1@hotmail.com. <https://orcid.org/0000-0003-2568-9775>.

Bildiri kapsamında, Türk hukukunda ikamet izni kavramı, uzun dönem ikamet izninin şartları, sağladığı haklar ve iptali konuları incelenip uygulamada karşılaşılan problemlere yer verilecek ve bazı görüş ve önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yabancı, İkamet, Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu, Uzun dönem ikamet izni, Özel statülü yabancı.

YABANCILAR ve ULUSLARARASI KORUMA KANUNU**BAKIMINDAN VİZE ZORUNLULUĞU****Doç. Dr. Necla ÖZTÜRK¹****Dr. Öğr. Üyesi Güven YARAR²**

Bir ülkeye girmek için o ülkenin yetkili makamlardan alınması gerekli izne vize denir. 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu (YUKK) uyarınca Türkiye'ye giriş yapmak isteyen yabancılar için kural olarak vize zorunluluğu öngörülmüştür. Zira YUKK'un 11. maddesinde; *Türkiye'de doksan güne kadar kalacak yabancılar, vatandaşı oldukları veya yasal olarak buldukları ülkedeki konsolosluklardan geliş amaçlarını da belirten vize alarak gelirler* denilmiştir. Görüldüğü gibi, vize yalnızca ülkeye girişi sağlamaktadır, Türkiye'de uzun süre kalma amacını taşıyan kişilerin ikamet izni alması gerekmektedir.

Vizenin kural olarak yabancılar tarafından Türkiye'ye gelmeden önce alınması gerekir. Ancak vizenin sınır kapılarında alınması da mümkündür. Vize almadan sınır kapılarına gelen yabancılar, süresi içinde Türkiye'den ayrılacaklarını belgelemeleri hâlinde, sınır kapılarında sınır kapılarının bağlı olduğu valiliklerce istisnai olarak vize verilebilir. Valilik bu yetkisini sınırda görevli kolluk birimine devredebilir. Bazı yabancıların ise Türkiye'ye girişte vize alma zorunluluğu bulunmamaktadır. Bir başka deyişle, bu kişiler vize muafiyetine sahiptir. Bu noktada, Türkiye'ye giriş yapacağı tarih itibarıyla, geçerli ikamet veya çalışma izni bulunanlar, mavi ve turkuaz kartlılar ve yabancılar mahsus damgalı pasaport sahiplerinin vize almasına gerek bulunmamaktadır.

YUKK'un 15. maddesinde vize verilmeyecek yabancılar değinilmiştir. Bu bakımdan, talep ettikleri vize süresinden en az altmış gün daha uzun süreli pasaport ya da pasaport yerine geçen belgesi olmayanlar, Türkiye'ye girişleri yasaklı olanlar, kamu düzeni veya kamu güvenliği açısından sakıncalı görülenler, kamu sağlığına tehdit olarak nitelendirilen hastalıklardan birini taşıyanlar, Türkiye Cumhuriyeti'nin taraf olduğu anlaşmalar uyarınca, suçluların geri verilmesine esas olan suç veya suçlardan sanık olanlar ya da hükümlü bulunanlar, kalacağı süreyi kapsayan geçerli sağlık sigortası bulunmayanlar, Türkiye'ye giriş,

¹ Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesi Milletlerarası Özel Hukuk Ana Bilim Dalı Başkanı. E-posta: ozturknecla@gmail.com. <https://orcid.org/0000-0003-1259-980X>.

² Antalya Bilim Üniversitesi Hukuk Fakültesi Milletlerarası Özel Hukuk Ana Bilim Dalı. E-posta: guvenyarar1@hotmail.com. <https://orcid.org/0000-0003-2568-9775>.

Türkiye’den geçiş veya Türkiye’de kalış amacını haklı nedenlere dayandıramayanlar, kalacağı sürede, yeterli ve düzenli maddi imkâna sahip olmayanlar gibi bazı kişi gruplarına Türk makamları tarafından vize verilmeyecektir.

Bildiri kapsamında, Türk hukukunda vize kavramı, vize muafiyeti, vize türleri, vize verilmeyecek yabancılar ve vize iptali konuları incelenip uygulamada karşılaşılan problemlere yer verilecek ve bazı görüş ve önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yabancı, Vize, Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu, Vize muafiyeti, Vize iptali.

AVRUPA İNSAN HAKLARI SÖZLEŞMESİ'NDE ETKİLİ BAŞVURU HAKKI

Arş. Gör. **Ufuk Ramazan ÇAKMAK**

Selçuk Üniversitesi

urcakmak@selcuk.edu.tr- ORCID ID: 0000-0003-0882-1674

ÖZET

İnsan haklarının uluslararası düzeyde korunması düşüncesi, İkinci Dünya Savaşı'nın ardından yaygınlaşmıştır. Bunun sonucu olarak insan haklarının korunması için evrensel ve bölgesel düzeyde çeşitli denetim sistemleri kurulmuştur. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi de Avrupa kıtasında insan haklarının güvence altına alınması amacını güden bir belgedir. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'yle kurulan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin temel görevi, Sözleşme'de yer alan hak ve özgürlüklerin ihlâl edilip edilmediğini tespit etmektir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne bireysel başvurunun kabul edilebilmesi için Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 35. maddesine göre iç hukuk yollarının tüketilmesi gerekir. İnsan haklarının korunmasında asli yükümlülük taraf devletlere ait olup, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin bu konudaki yetkisi ikincildir. İç hukuk yollarının tüketilmemesi halinde Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kural olarak başvurunun kabul edilemez olduğuna karar verir. “İç hukuk yollarının tüketilmesi” şartı ile bağlantılı olan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 13. maddesi, etkili başvuru hakkını düzenlemektedir. Bu maddeye göre taraf devlet, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde ve Ek Protokollerde yer alan hakların ihlâl edilip edilmediğini tespit etmek için iç hukukta başvuru yolları tesis etmekle yükümlüdür. Başvuru yollarının nasıl tesis edileceği konusunda takdir yetkisi taraf devletlere aittir. Taraf devletlere bu konuda bir takdir yetkisi tanınmakla birlikte tesis edilecek başvuru yolunun “etkin” olması gerekmektedir. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 13. maddesi, etkili başvuru hakkının kullanılacağı makamın bir mahkeme olmasını aramamaktadır. Bu nedenle söz konusu makam bir mahkeme olabileceği gibi idari bir kurum da olabilir. Söz konusu makamın başvuruyu reddetmesi, başvuru yolunun etkin olmadığı anlamına gelmez. Bu bağlamda taraf devletin bir sonuç yükümlülüğü yoktur. Bu bildiride Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları çerçevesinde “etkili başvuru hakkı” incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Etkili Başvuru Hakkı, İkincillik İlkesi, Takdir Yetkisi, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi

THE RIGHT OF EFFECTIVE REMEDY AT THE EUROPEAN CONVENTION ON HUMAN RIGHTS

ABSTRACT

The idea of protecting the human rights at an international level has become widespread after the Second World War. As a result of this, various oversight systems have been established at the universal and regional levels to protect human rights. The European Convention on Human Rights is also a document that aims to secure the human rights within the European continent. The main task of the European Court of Human Rights, established on the basis of

the European Convention on Human Rights, is to determine whether the rights and freedoms included in the Convention have been violated or not. In order for an individual petition to be admitted to the European Court of Human Rights, according to article 35 of the European Convention on Human Rights, the domestic remedies must be exhausted. In the protection of human rights, the primary obligation belongs to the states parties, and the authority of the European Court of Human Rights in this matter is secondary. In case that the domestic remedies are not exhausted, the European Court of Human Rights, as a rule, decides that the petition is inadmissible. The article numbered 13 of the European Convention on Human Rights, which is linked to the condition of "exhaustion of domestic remedies", regulates the right of effective remedy. According to this article, the state party is obliged to establish remedies in domestic law to determine whether the rights in the European Convention on Human Rights and its Additional Protocols have been violated or not. The discretion on how the remedies will be established belongs to the states parties. Although the States Parties are given a discretionary power in this regard, the remedy to be established must be "effective". The article numbered 13 of the European Convention on Human Rights does not seek that the authority to exercise the effective remedy right is a court. Therefore, the authority in question can be a court or an administrative institution. The refusal of the said authority does not mean that the remedy is not effective. In this context, the state party has no consequence liability. In this communique, the "right to an effective remedy" will be examined within the framework of the decisions of the European Court of Human Rights.

Keywords: Right to Effective remedy, Subsidiarity Principle, Discretion, European Court of Human Rights

DIYARBAKIR
26 - 27 ARALIK 2020

COVID-19 SALGINI DÖNEMİNDE DEVLETLERİN YAŞAM HAKKINA İLİŞKİN POZİTİF YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Arş. Gör. **Ufuk Ramazan ÇAKMAK**

Selçuk Üniversitesi

urcakmak@selcuk.edu.tr- ORCID ID: 0000-0003-0882-1674

ÖZET

Tarihsel süreçte çeşitli salgınlarla karşı karşıya kalan insanlık, günümüzde Covid-19 salgını ile mücadele etmektedir. İlk olarak Çin’de 2019 Aralık tarihinde ortaya çıkan ve daha sonra bütün dünyaya yayılan Covid-19 hayatın çeşitli yönlerini etkilemekte olup, insan hakları da bu alanlardan biridir. Salgının, başta yaşam hakkı olmak üzere diğer birçok hak ve özgürlük üzerinde de ciddi etkileri vardır. Virüsün yayılma hızı, milyonlarca insanın enfekte olması ve can kayıplarının her geçen gün artması neticesinde devletler bir dizi önlemlere başvurmuştur. Bilindiği gibi devletlerin insan haklarını koruma bağlamında negatif ve pozitif yükümlülükleri mevcuttur. Negatif yükümlülük; devlete, bir hakka “müdahale etmeme”, “kaçınma”, “yapmama” ödevi yüklemektedirken, pozitif yükümlülük, devletin bir dizi önlemler almasını gerekli kılmaktadır. Yaşam hakkı bağlamında devletin etkin bir yasal mekanizma oluşturma, koruyucu önlemler alma ve etkili soruşturma yapma şeklinde pozitif yükümlülükleri mevcuttur. Devletin, bir kişinin yaşamının tehlikede olduğu durumda gerekli önlemleri alma, doğal afetlerin etkisini en aza indirmek için üzerine düşeni yapma gibi pozitif operasyonel yükümlülükleri söz konusudur. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Shelley/Birleşik Krallık kararında belli bir hastalığın veya enfeksiyonun yayılmasını önlemenin devletin pozitif yükümlülüğünden hariç tutulamayacağını belirtmiştir. (Başvuru No. 23800/06, 04/01/2008). Bu kapsamda cezaevlerinde gerekli önlemlerin alınması, sağlık çalışanlarına koruyucu ekipmanların temin edilmesi gibi hususlar pozitif yükümlülüğünden ayrı düşünülemez. Salgınla mücadele konusunda Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’ne taraf devletler arasında tam anlamıyla bir uygulama birliği yoktur. Salgın sürecinin dinamik bir süreç olması ve halen yeni bilgi ve bulguların ortaya çıkması nedeniyle devletin pozitif yükümlülüğünün, devletin bildiği veya bilmesi gereken hususlar ışığında yorumlanması daha doğrudur. Bu bildiride, devletin yaşam hakkına ilişkin pozitif yükümlülükleri Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları çerçevesinde ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yaşam hakkı, Negatif Yükümlülük, Pozitif Yükümlülük.

POSITIVE OBLIGATIONS OF STATES REGARDING THE RIGHT TO LIFE DURING THE COVID-19 OUTBREAK

ABSTRACT

Facing various epidemics in the historical process, mankind is now struggling with the COVID-19 outbreak. COVID-19, which first appeared in China in December 2019 and then spread all over the world, has an impact on various aspects of life, and human rights is one of these areas. The epidemic has serious effects upon many other rights and freedoms, but particularly upon the right to life. Due to the fact that millions of people have been infected and the casualties have increased day by day, as well as the spreading speed of the virus,

states have taken a series of precautions. As is known, states have negative and positive obligations in the context of protecting human rights. While the negative obligation imposes the duty on the state “not to interfere” in a right, “avoid” or “not to do” it, the positive obligation requires the state to take a series of precautions. With respect to the right to life, the state has positive obligations to establish an effective legal mechanism, to take protective measures and to perform effective investigations. Additionally, the state has positive operational obligations such as taking the necessary precautions when a person's life is in danger, and doing its part in order to minimize the impact of natural disasters. The European Court of Human Rights, in its Shelley / the United Kingdom judgment, stated that preventing the spread of a particular disease or infection could not be excluded from the state's positive obligation. (Application No. 23800/06, 04/01/2008). In this context, issues such as taking necessary precautions in prisons and providing protective equipment to healthcare professionals cannot be dissociated from positive obligations. In combating the epidemic, there is no total unity of implementation between the states that are parties to the European Convention on Human Rights. Since the epidemic process is a dynamic process and new information and findings are still becoming visible, it is more appropriate to interpret the state's positive obligation in the context of what the state knows or needs-to-know. In this declaration, the positive obligations of the state regarding the right to life will be discussed within the framework of the decisions of the European Court of Human Rights.

Keywords: Right to life, Negative Obligation, Positive Obligation.

TÜRK VERGİ SİSTEMİNDEKİ VERGİ HARCAMALARI

Ali EROL

Kırklareli Üniversitesi

ali39erol@gmail.com 0000-0002-8273-9444

ÖZET

Vergilerin toplanma amaçlarını mali ve mali olmayan amaçlar olmak üzere ikiye ayırmak mümkündür. Birincil amaç olan mali amaç, kamusal ihtiyaçlarının karşılanması için gerekli olan nakdin elde edilmesidir. Bu amaç ile birlikte devlet egemenliğini tesis etmekte ve devam ettirmektedir. Bunun yanında günümüzde vergiler birer maliye politikası aracı olarak kullanılması dolayısıyla ekonomik büyümenin sağlanması, kaynak dağılımında etkinliğin sağlanması ve gelir bölüşümünde adaletin sağlanması gibi birtakım mali olmayan amaçlar doğrultusunda kullanılmaktadır.

Devletler vergi harcaması ile aslında elde edebileceği vergi gelirinden vazgeçmektedir. Böylece, bir vergi geliri kaybı meydana gelerek verginin mali olmayan amaçları önceliğe alınmaktadır. Vergi harcamaları çeşitli şekillerde uygulanabilir. Bunlardan en yaygınları; muafiyetler, istisnalar, indirimler, mahsuplar, düşük vergi oranları, vergi kredileri ve vergi ertelemevidir. Bu araçlar 1982 Anayasası'nın "Vergi Ödevi" başlıklı 73'üncü maddesinde de bahsedilmektedir. Vergilerin maliye politikası aracı olarak kullanılması ve vergiye ilişkin çeşitli hususlarda Cumhurbaşkanı'na yetki verilmesinde vergi harcamalarına dolaylı olarak değinilmektedir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde görüşülmekte olan 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu tutarları ele alındığında vergi harcamalarının bütçe ve bütçe dengesindeki yeri çok daha iyi görülmektedir. Söz konusu bütçe teklifinde bütçe giderleri 1,346 Trilyon TL ve bütçe gelirleri ise 1,101 Trilyon TL'dir. Görüleceği üzere bütçe açığı 245 Milyar TL'dir. Aynı bütçe teklifinde vergi harcamalarının tutarına bakıldığında ise bu tutarın 240 Milyar TL olduğu görülmektedir. Sonuç olarak herhangi bir vergi harcaması yapılmaması durumunda denk bütçeye ulaşılabacaktır. Ancak vergi harcamaları ile verginin mali olmayan amaçları verginin mali amacının önünde bir politika izlenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Vergi, Vergi Harcamaları, Muafiyet, İstisna, İndirim, Bütçe.

ANAYASAL VERGİLEME İLKELERİ

Ali EROL

Kırklareli Üniversitesi

ali39erol@gmail.com 0000-0002-8273-9444

ÖZET

Vergileme ilkeleri vergi borcu/alacağı ilişkisinin sağlıklı bir şekilde yerine getirilebilmesi için getirilmiş olan anayasal normlardır. Vergilendirme yetkisine sahip olan erkler vergi ile kişi ve kurumların gelir, kazanç ve servetlerinin bir kısmını almaktadır. Bu yönüyle vergi, kişi hak ve ödevleriyle yakın ilişkilidir. Bu yakınlık dolayısıyla kişi hak ve ödevlerinin ihlalinin önüne geçebilmek amacıyla devletler, anayasalarında vergileme ilkelerine yer vermişlerdir.

Tarih boyunca meydana gelen mücadeleler vergi ve vergiye ilişkin ilkelerin oluşturulmasında önemli rol oynamıştır. Adam Smith ve Adolph Wagner gibi çeşitli iktisatçılar tarafından vergilemede eşitlik, kesinlik, iktisadilik gibi ilk ilkeler getirilmiştir. Günümüzde ise vergileme ilkeleri çoğu devletlerin anayasalarında yerini almıştır.

Türkiye'deki durum incelendiğinde 1982 Anayasası'nda beş vergileme ilkesine yer verilmiştir. Bunlar; verginin yasallığı ilkesi, verginin genelliği ilkesi, verginin mali güç ile orantılı olması ilkesi, verginin kamu giderlerini karşılamaya özgülmesi ilkesi ve verginin adaletli ve dengeli dağılımı ilkesidir. Bu ilkeler çerçevesinde ancak bir ödeme gücüne sahip kişi ve kurumlardan, ödeme gücü büyüklüğünde, yürürlükteki vergi kanunları aracılığıyla sadece kamu giderlerinde kullanılmak üzere vergi alınabilmektedir.

Tüm bu ilkeler bir yandan vergi borçlusu olan mükelleflere vergi ödevinin yerine getirilmesine ilişkin hükümleri belirlerken diğer yandan vergi alacaklısı olan devlete çeşitli ödevler yüklemektedir. Bu haliyle anayasal vergileme ilkeleri vergi alacaklısı ve borçlusu arasında bir dengeyi de sağlamış olmaktadır. Kanun koyucu en başta çeşitli özel vergi kanunlarını yürürlüğe koyarken bu ilkeleri göz önünde bulundurmalıdır. Daha sonra idare vergilendirme sürecini yönetirken ve meydana gelebilecek uyuşmazlıkların çözümünde de vergi yargısı bu ilkeleri dikkate alınmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Vergi, Vergileme İlkeleri, Verginin Yasallığı İlkesi, Vergilemede Eşitlik ve Adalet, Verginin Genelliği, Mali Güce Göre Vergileme.

SPOR ORGANİZASYONLARINDA TOPLUMSAL CİNSİYET ETKİSİ ÖRNEKLERİ

Mehmet Onur AK

monurak@gmail.com - 0000-0003-1434-2207

ÖZET

Düşünen bir varlık olan insan, aklın yettiği her konuda ilerleme kat etmiştir. Bununla birlikte bu ilerlemeler kimi zaman çeşitli ayrışmalar yaratmıştır. Dil, din, ırk, kültür şeklinde ortaya çıkan bu ayrışmalar ana tema olarak ele alınırken, daha alt boyutlarda ise gelir, meslek, statü, aile yapısı şeklinde görülmektedir. Tüm bu ayrışmaların odağında kuşkusuz yine insan faktörü bulunmaktadır. İnsan, öncelikle kadın ve erkek şeklinde yapılan adlandırmada sınıflanmıştır. Biyolojik özelliklere göre yapılan bu tanımlama, cinsiyet olarak nitelendirilmektedir. Bu tanıma göre herkes ya kadın ya da erkek olarak doğmaktadır. Buradan hareketle cinsiyet; biyolojik olarak kadın ve erkek cinsi arasındaki farklılıklar şeklinde ele alınabilir. Toplumsal cinsiyet kavramı ise biraz daha derin bir bakış açısıyla açıklanabilir. Toplumsal cinsiyet denen kavram; sosyal ve kültürel değerler olmakla birlikte cinsiyete dair oluşan kimlik yapılarıdır. Cinsiyet, doğumla alakalı sabit, biyolojik bir yapısal kavram olarak değerlendirilirken; toplumsal cinsiyet, kültür yapısı bağlamında toplumdan topluma değişiklik gösterebilmektedir. Toplumsal cinsiyet rolünün sık görüldüğü alanlardan birisi de spor sektörü olarak karşımıza çıkmaktadır.

Özellikle Buzul Çağı kapsamında değerlendirilen ve Paleolitik Çağ ile başlayan süreçte kadın-erkek ilişkileri anaerkil yapıdan ataerkil yapıya dönüşüm göstermiştir. Kuşkusuz el aletlerinin yapımı ve kullanımı, bakır ve demir gibi işlenebilir ürünler vasıtasıyla tarım-hayvancılıkta ilerleme, göçebe hayattan yerleşik düzene geçilmesi, mülkiyet kavramının doğuşu, kölelik ve ticaretin meydana çıkması, erkek baskın yapıyı daha da güçlendirerek bu ataerkiye dönüşüm sürecine zemin hazırlamıştır.

Ataerkil yapının baskınlığıyla birlikte kadının rolü ikinci plana atılarak çeşitli yasaklara maruz bırakılmıştır. Antik Yunan döneminde başlayan, kadınların olimpiyatlara katılmaları bir yana izlemelerinin bile yasaklanması hatta gizlice izleyenlerin ölümle cezalandırılması spor alanında toplumsal cinsiyet ayrımcılığının ilk örneklerini bizlere sunmuştur.

Bu çalışmada büyük spor organizasyonlarında kadınlara uygulanan toplumsal cinsiyet ayrımcılığının örnekleri verilerek, günümüzle karşılaştırması yapılmak suretiyle aşılabilir zorluklar, alınması gereken yollar irdelenerek çeşitli çözüm önerileriyle ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Toplumsal Cinsiyet, Spor, Kadın, Olimpiyat.

EXAMPLES OF GENDER IMPACT IN SPORTS ORGANIZATIONS

ABSTRACT

Being a thinking creature, human beings made progress in every subject that the mind is capable of. However, these advances have sometimes created various divergences. While these divisions in the form of language, religion, race, and culture are considered as the main theme, income, profession, status, family structure are taken into account in lower dimensions. Undoubtedly, the human factor is at the center of all these separations. Human beings are classified primarily as men and women. This definition made according to biological characteristics is defined as sex. According to this definition, everyone is born as either a woman or a man. From this point of view, sex can be considered as the biological differences between the male and female. The concept of gender can be explained with a slightly deeper perspective. Gender is the identity structures and it is of social and cultural values. While sex is considered as a fixed biological structural concept related to birth; gender can differ from society to society in the context of cultural structure. One of the areas where the gender role is seen frequently is the sports sector.

Especially in the process within the scope of the Ice Age and started with the Paleolithic Age, the relationship between men and women changed from matriarchal to patriarchal structure. Undoubtedly, the production and use of hand tools, progress in agriculture and animal husbandry through workable products such as copper and iron, the transition from nomadic life to settled order, the emergence of the concept of property, the emergence of slavery and trade, further strengthened the male dominant structure and paved the way for this transformation into patriarchy.

With the predominance of the patriarchal structure, the role of women was subjected to various prohibitions by shifting to the second plan. The banning of women from watching, let alone attending the Olympics, and even the punishment of those who secretly watched with death, started in the ancient Greek period, provided us with the first examples of gender discrimination in the field of sports.

In this study, by giving examples of gender discrimination applied to women in large sports organizations, the difficulties overcome by comparing them with today are examined and various solutions are discussed.

Keywords: Gender, Sport, Woman, Olympics.

COVID-19 PANDEMİ DÖNEMİNDE SALON HOKEYİ OYUNCULARINDA STRES, DEPRESYON VE KAYGININ YAYGINLIĞI VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLER

Murat ŞAHİN

Amasya Üniversitesi
murat.sahn@hotmail.com

Doc.Dr.Resul ÇEKİN

Amasya Üniversitesi
resulcekin05@gmail.com

ÖZET

Bu araştırma kadınlar ve erkekler salon hokeyi süper ligine katılan sporcuların pandemi dönemi depresyon, kaygı, stresin yaygınlığı ve ilişkili faktörleri incelemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemini 2020-2021 sezonu Antalya ilinin Alanya ilçesinde düzenlenen salon hokeyi süper ligine katılan kadın ve erkek takımlarından 136 sporcu oluşturmaktadır. Verilerin toplanmasında sosyodemografik özelliklerini belirleyebilmek amacıyla genel bilgi formu ve sporcuların depresyon, kaygı ve stres düzeylerini ölçmek amacıyla 1995 yılında Lovibond ve Lovibond tarafından geliştirilen, 2010 yılında Bilgel ve Bayram tarafından Türkçeye uyarlanan Depresyon Anksiyete Stres Ölçeği (DASS-42) kullanılmıştır. Verilerin analizinde t-testi ve ANOVA kullanılmıştır. Bu analizler sonucunda salon hokeyi oyuncularının stres ve kaygı düzeylerinin özgüven düzeyine göre anlamlı farklılık gösterdiği ($p<.05$), depresyon düzeylerinin ise özgüven düzeyine göre anlamlı farklılık göstermediği bulunmuştur ($p>.05$). Özgüveni düşük salon hokeyi oyuncularının stres ve kaygı düzeylerinin yüksek olduğu düşünüldüğünde, stres ve kaygı düzeylerinin azaltılmasına yönelik eğitimlerde bu özelliklere sahip sporcular hedeflenebilir.

Anahtar Kelimele: Depresyon, Kaygı, Stres, Hokeyi, Pandemi.

COVID-19 KOŞULLARINDA ELİT TAEKWONDO SPORCULARININ PERFORMANS DURUMLARININ İNCELENMESİ: KARMA BİR ÇALIŞMA

Dr.Öğr. Üyesi Mehmet Şirin GÜLER¹

mehmet0910@hotmail.com-ORCID ID: 0000-0001-6014-0636

Kafkas Üniversitesi

Doktora Öğr. Halit ŞAR²

halit_sar@hotmail.com -ORCID ID:0000-0003-4689-6490

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Yaşar Doğu Spor Bilimleri Fakültesi

ÖZET

Covid-19, yaşamın birçok noktasında olduğu gibi spor çevrelerini de olumsuz etkiledi. Bu süreçte tüm spor paydaşları, süreci en ekonomik ve etkili çözümlerle yönetmeye odaklanırken, sporcular da bu noktada, evde devam etmek zorunda kaldıkları antrenmanlarına yeni bir yön vermek zorunda kaldı. Bu kapsamda araştırma, elit taekwondo sporcularının Covid-19 salgını sebebi ile evde devam etmek zorunda oldukları antrenman süreçleri ve performans durumları hakkında bilgi toplamak ve inceleme yapmak amacıyla yapıldı. Araştırma, 28 elit taekwondo sporcusunun gönüllü katılımı ile, nicel ve nitel süreçlerin aktif olduğu karma bir desende yürütüldü. Araştırma kapsamında sporcuların evde yürütmek zorunda kaldıkları antrenman süreçleri, performans durumları ve süreç ile ilgili sporcuların görüş ve düşüncelerine başvuruldu. Verilerin düzenlenmesi, analizi ve sunumu aşamasında betimsel ve içerik analizi tekniklerinden faydalanıldı. Nicel verilerin analizinde SPSS 25 istatistik yazılımı kullanıldı. Araştırmadan elde edilen bulgular; sporcuların büyük oranda evlerinde spor ortamı oluşturduğunu, uzaktan antrenör desteği aldığını, haftada 3-7 arası antrenman yaptıklarını ve haftalık ortalama 7,47 saat antrenman yapabildiklerini, bunun yanında bazı fiziksel, motorik ve mental anlamda problemleri olduğunu gösterdi. Sonuç olarak, elit sporcuların performanslarını geliştirici antrenmanlardan ziyade mevcut durumlarını koruyucu bir strateji belirledikleri tespit edildi.

Anahtar kelimeler: Covid-19, spor, performans, taekwondo, karma çalışma

EXAMINATION OF PERFORMANCE SITUATIONS OF ELITE TAEKWONDO ATHLETES IN COVID-19 CONDITIONS

ABSTRACT

Covid-19 has negatively impacted sports environments, as it has at many points in life. In this process, all sports stakeholders focused on managing the process with the most economical and effective solutions, while athletes had to give a new direction to their training, which they had to continue at home. In this context, the research was conducted to gather and examine information about the training processes and performance situations that elite taekwondo athletes had to attend at home because of the Covid-19 outbreak. The research was conducted in a mixed method, with the voluntary participation of 28 elite taekwondo athletes, in which quantitative and qualitative processes were active. In the scope of the research, athletes' opinions and thoughts about the training processes, performance situations and the process they had to carry out at home were applied. Descriptive and content analysis techniques were used during the editing, analysis and presentation of the data. SPSS 25 statistical software was used in the analysis of quantitative data. Findings from the research; it showed that the athletes had largely created a sports environment in their home, received support from a distance coach, trained between 3-7 and 7.47 hours a week on average, as well as some physical, motoric and mental problems. As a result, elite athletes were found to have a strategy of protecting their current situation rather than training that improved their performance.

Keywords: Covid-19, Sport, Performance, taekwondo, mixed study

TRABZON İLİNDE PERFORMANS SPORU YAPAN YÜZÜCÜLERİN YÜZMEYE BAŞLAMA NEDENLERİ VE BEKLENTİLERİ

Kübra KÜÇÜK

kubrakucuk@trabzon.edu.tr- ORCID ID:0000-0002-0350-2036

Samet ZENGİN

Sametzingin10@gmail.com- ORCID ID:0000-0002-5370-5878

Selami YÜKSEK

syukse@hazi.edu.tr- ORCID ID:0000-0002-2162-8660

Mehmet Şirin GÜLER

Mehmet0910@hotmail.com-ORCID ID: 0000-0001-6014-0636

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, performans sporu yapan yüzücülerin yüzme sporuna başlama nedenlerini ve bu spor branşından beklentilerini belirlemektir. Araştırmanın evrenini, Trabzon ilinde performans sporuyla uğraşan yüzücüler, örneklemini ise 58 kadın, 87 erkek olmak üzere toplam 145 sporcu oluşturmaktadır.

Veri toplama aracı olarak; Araştırmanın amaçlarına yönelik, Uzman görüşü de alınarak geliştirilen “Kişisel Bilgi Formu” ile Sunay ve Saracaloğlu (1997) tarafından geliştirilen, 29 maddelik “Türk Sporcularının Spordan Beklentileri ve Spora Yönelten Unsurlar Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek araştırmanın amacına uygun olarak araştırmacılar tarafından yüzme spor branşına uygun düzenlenmiş ve veri toplama aracı olarak çalışma grubuna uygulanmıştır. Veri toplama araçları kişisel bilgi formu hariç 3 bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde yüzme sporuna başlama nedenleri, ikinci bölümde yüzme sporuyla profesyonel biçimde uğraşma nedenleri ve yüzme sporundan beklentilerine ilişkin görüşleri yer almaktadır. Bu çalışma için Ölçeğin 1. bölümü için α iç tutarlılık güvenilirlik sayısı .78, 2. bölümü için .81, 3. bölüm için .84 ve anketin geneli için ise .91 olarak hesaplanmıştır.

Elde edilen verilerin analizinde SPSS 21.0 istatistik paket programı kullanılmıştır. İstatistiksel işlem olarak yüzde frekans değerleri alınarak sonuçlar elde edilmeye çalışılmış ve bu sonuçlar üzerinden tartışma yapılmıştır.

Araştırma sonucuna göre sporcuların yüzme sporuna yönelmelerinin en önemli nedenleri sıralamasında önceliği % 40 ile “aile” almakta ve bunu %38,6 ile “dünyaca ünlü bir sporcu olmak” ve %37,2 ile “milli takımda oynamak” takip etmektedir. Diğer yandan sporcuların yüzme sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenlerine bakıldığında, %66,9 ile “yüzme sporunu sevmek” , 60,7 ile “spor yaparak sağlıklı olmak” ve %56,6 ile “spor yaparak boş zamanları olumlu değerlendirmek” seçeneklerinin ön plana çıktığı görülmektedir. Sporcuların yüzme sporundan beklentilerine ilişkin görüşleri ise önem sırasına göre, %64,8 ile “sağlıklı olmak ve sağlığı korumak” , %60,7 ile “iyi bir fiziki görünüme sahip olmak” ve %55,9 ile “milli takım sporcusu olmak” seçeneklerinde belirginleşmektedir.

Anahtar kelimeler: Yüzme, Performans, Beklenti

SPORDA ŞİDDETİN NEDENLERİ**CAUSES OF VIOLENCE IN SPORTS****Doç. Dr. Cumaali YAVUZ**

Fırat Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Elazığ
cyavuz@firat.edu.tr ORCID: 0000-0002-5183-2371,

Doç. Dr. Mikail TEL

Fırat Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Elazığ
mikailtel@gmail.com ORCID 0000-0002-0629-7357

ÖZET

Son yıllarda neredeyse tüm spor alanlarında artan düzeyde şiddet davranışları ile karşılaşyoruz. Bu şiddet davranışlarının bir bölümü doğrudan sporcular tarafından rakip sporculara uygulanmakla birlikte büyük bir bölümü spor izleyicileri tarafından sporculara veya diğer izleyicilere uygulanmaktadır. Literatürde sporda şiddetin nedenlerini inceleyen çok sayıda araştırma bulunmaktadır. Bu araştırmaların bir kısmı sporcular tarafından uygulanan şiddet davranışlarına bir kısmı da spor izleyicileri tarafından uygulanan şiddet davranışlarına odaklanmaktadır. Ayrıca hem sporcularda hem de izleyicilerde şiddetin içsel (psikolojik) ve dışsal (çevresel) nedenleri ele alınmaktadır. Şiddetin içsel nedenleri şiddet davranışlarına başvuran bireylerin kişilik, duygusal ve zihinsel özellikleri aracılığıyla açıklanmaktadır. Şiddetin çevresel nedenleri çoğunlukla sosyal etki aracılığıyla açıklanmaktadır. Bu çalışma sporda şiddetin nedenlerini çok boyutlu ele alan bir derleme çalışmasıdır. Bu çalışma sporda şiddetin kaynağı, nedenleri, sonuçları ve önleme çalışmaları dahil olacak şekilde geniş bir spektruma sahiptir. Bu çalışmanın literatüre bütünsel bir perspektif sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: Spor, şiddet, sporda şiddet

SPORDA PROSOSYAL DAVRANIŞLAR NASIL ARTTIRILABİLİR?

Doç. Dr. Cumaali YAVUZ

Fırat Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Elazığ
cyavuz@firat.edu.tr, ORCID: 0000-0002-5183-2371,

Doç. Dr. Mikail TEL

Fırat Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Elazığ
mikailtel@gmail.com ORCID 0000-0002-0629-7357

ÖZET

Son yıllarda neredeyse tüm spor alanlarında artan düzeyde olumsuz davranışlar (örneğin şiddet veya etik dışı davranışlar gibi) ile karşılaşyoruz. Ancak olumsuz davranışların dışında azımsanmayacak düzeyde prososyal davranışlarla da karşılaşyoruz. Prososyal davranışlar olumlu sosyal davranışlar olarak tanımlanabilir. Paylaşmak, yardım etmek, işbirliği yapmak gibi toplum yanlısı davranışlar prososyal davranışlar olarak değerlendirilmektedir. Spor açısından düşünüldüğünde, rakibe ve takım arkadaşına yardım etmek, onlarla işbirliği yapmak veya dürüst davranmak spordaki prososyal davranışlara örnek verilebilir. Bir futbolcunun gerçekte penaltı olmadığı halde takımı aleyhine hakemin penaltı kararına karşı çıkması bir prososyal davranıştır. Bu çalışma sporda prososyal davranışları nasıl arttırılacağı üzerine bir derleme çalışmasıdır. Bu çalışmanın sporda prososyal davranışlar ile ilgili literatüre bütünsel bir perspektif sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: Spor, prososyal davranış, sporda prososyal davranış

DIYARBAKIR
26 - 27 ARALIK 2020

SPORCU BAŞARISINI ETKİLEYEN İÇSEL FAKTÖRLER

Doç. Dr. Cumaali YAVUZ

Fırat Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Elazığ
cyavuz@firat.edu.tr, ORCID: 0000-0002-5183-2371,

Doç. Dr. Mikail TEL

Fırat Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Elazığ
mikailtel@gmail.com ORCID 0000-0002-0629-7357

ÖZET

Sporcu başarısını etkileyen çok sayıda faktör bulunmaktadır. Literatürde genellikle dışsal (çevresel) ve içsel (psikolojik) faktörler ön plana çıkmaktadır. Bu derleme çalışmasında sporcu başarısını etkileyen içsel faktörler incelenmiştir. Sporcuların daha başarılı ve başarısız olmasına neden olan içsel faktörler var mıdır? Eğer varsa bu faktörler nelerdir? Bu faktörler sporcu başarısını nasıl etkilemektedir? Bu çalışmada bu sorular detaylı bir şekilde cevaplanmıştır. Literatür incelemesinde sporculara ilişkin içsel faktörlerin sporcu başarısını belirleyen temel dinamiklerden birisi olduğu görülmüştür. Örneğin sporcunun başarı beklentisi, gerçekdışı performans inançları ve kişilik özellikleri gibi içsel faktörler sporcu başarısını doğrudan etkileyebilmektedir. Bu çalışmada bu faktörler detaylı bir şekilde ele alınmış ve tartışılmıştır. Bu çalışmanın sporcu başarısını etkileyen içsel faktörleri açıklama konusunda kapsamlı bir literatür sağlayacağını düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: Spor, sporcu başarısı, içsel faktörler

DIYARBAKIR
26 - 27 ARALIK 2020

UÇUŞ MALİYET HESAPLAMALARINDA BİR ETKEN OLARAK YAKIT

Fatih KARAMAN

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi

fatihkaraman1@gmail.com - <https://orcid.org/0000-0001-5915-8054>

ÖZET

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de piyasalardaki değişimin artması ve ekonomik göstergelerdeki dalgalı hareketler havacılık sektöründe de etkileyici olmaktadır. Özellikle maliyetlerdeki değişiklikler nihai olarak fiyatların yükselmesine direkt etki etmektedir. Bu sektördeki tüm işletmeler karşılaştıkları bu durumdan en az zararla çıkabilmek ve buldukları ortamlarda rakiplerine üstünlüklerini kaptırmamak için bir takım koruyucu veya önleyici tedbirler almak zorunda kalmaktadırlar. Bu tedbirlerin içinde de gider kalemlerinin doğru bir şekilde yorumlanması ve değerlendirilmesi maliyet üstünlüğü sağlama anlamında çok önem arz etmektedir. Bu sebeple diğer sektörlerle oranla birim maliyetlerin toplamda çok büyük rakamlara ulaştığı havacılık sektöründe maliyetlerin iyi analiz edilmesi ve sürekli kontrol altında tutulması çok önemli bir yer tutmaktadır.

Burada havacılık sektöründe temel işletme denilebilecek havayolu şirket maliyetlerinin alt başlıklarını detaylandırmak konuya daha çok açıklık getirebilir. Belirtilen maliyet kalemleri aslında tüm havayolu şirketlerinde genel olarak aynıdır denilebilir. Bir havayolu şirketinde maliyetler sabit ve değişken maliyetler olarak ikiye ayrılır. Sabit maliyetler özetle hiç uçak uçmasa bile değişmeyen maliyetlerdir. Değişken maliyetler ise uçakların uçuşu ile değişen maliyetlere denilmektedir. Burada asıl büyük kısım değişken maliyetler kısmında olduğu için bu alanın gider kalemleri üzerinde durulacaktır. Bu maliyet kalemlerini ise en başta akaryakıt giderleri, konma-konaklama giderleri, havalimanı yer hizmetleri giderleri, yolcu ikram giderleri, üstgeçiş giderleri, yolcu vergi giderleri ve diğer giderler olarak sıralamamız mümkündür.

Havayolu şirketlerinin başlıca maliyet kalemlerinden yakıt maliyetinin etkisi ve önemi, hesaplamalarda tek bakıldığında hiç dikkat edilmeyen çok küçük rakamların bile toplamda ne kadar büyük rakamlara ulaşabileceğinin ve sonuca yarattığı önemli etkinin gösterilmeye çalışılması bu çalışmanın asıl amacı olmuştur. Bununla beraber bu çalışmada yakıt maliyetinin hesaplanması ve olası tasarruf tedbirleri, uygulanmış örnekler üzerinden anlatılmaya çalışılacaktır. Kaynak olarak yerli ve uluslararası havacılık otoritelerinin yayınladığı raporlardan faydalanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Havayolu Şirketleri, Uçuş Maliyetleri, Yakıt.

ANADOLU'DA FİNANS: DOĞUŞU VE CUMHURİYETE KADAR GELİŞİMİ

Tahir Deniz Etgüer

Selçuk Üniversitesi, ORCID: 0000-0002-7301-7634

Dr. Öğr. Üyesi Ali Akgün

Selçuk Üniversitesi, ORCID: 0000-0001-9217-6684

ÖZET

İnsanlık tarihinde kentleşme Anadolu'da başlayarak ticari hayatın gelişmesini, paranın doğmasını ve finansal işlemlerin gelişmesini sağlamıştır. Günümüzde iletişim ve bilişim imkanlarıyla hız kazanan bu faaliyetlerin keşfedilebilmiş ilk örnekleri M.Ö. 18. Yüzyıla dayanmaktadır.

Anadolu'da başlayan ve gelişen finansal işlemlerin öncülüğü ticaretle birlikte bir dönem Avrupa'nın Akdeniz kıyılarına sıçrayarak Dünya'ya yayılmıştır. Bu çalışmada paranın, finansal işlemlerin ve bankacılığın doğuşundan Cumhuriyet'e kadar gelişiminin özeti sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Para, Finansal İşlemler, Finansal Araçlar, Bankacılık, Kredi

ABSTRACT

In the history of humanity, urbanization provided the development of trade, the emergence of money and the development of financial transactions by starting in Anatolia. The first discovered examples of these activities, which have gained speed with communication and information facilities today, date back to the 18th century BC.

The leadership of financial transactions that initiated and developed in Anatolia first spread to the Mediterranean coasts of Europe and then expanded to the world. In this study, a summary of the development of money from the emergence of financial transactions and banking to the Republic is presented.

Key Words : Money, Financial Transactions, Financial Instruments, Banking, Credit

KONAKLAMA İŞLETMELERİNDE DİJİTAL PAZARLAMA UYGULAMALARI

Betül Buladi Çubukcu

Atatürk Üniversitesi

betul.cubukcu@atauni.edu.tr – 0000-0003-1535-3071

ÖZET

Turizm kişilerin gezme, görme, eğlenme, dinlenme, eğitim alma gibi nedenlerle ikamet ettikleri yerden başka yerlere seyahat etme faaliyetleridir. Turizm, istihdama olumlu katkısı, döviz getirisi sağlaması, bölgesel kalkınmaya olumlu etkileri, sosyo kültürel faydaları, çevre bilincinin oluşması gibi nedeniyle dünya ekonomisi içerisinde önemli bir sektör olarak karşımıza çıkmakta ve tüm ülkelerin dikkatini çekmektedir. Turizm sektörünün faaliyet alanları ulaşım, eğlence, yeme-içme, rehberlik hizmetleri ve konaklama olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu alanlar içerisinde en temel turizm faaliyet alanı konaklamadır. Konaklama işletmeleri, turizm sektörü içerisinde turistlerin konaklama ve yeme-içme ihtiyaçlarını karşılayan işletmelerdir. Konaklama işletmelerinin, tüm dünyanın ilgisini çeken rekabetçi turizm sektörü içerisinde ayakta kalabilmeleri için pazarlama faaliyetlerine üst düzey önem göstermeleri gerekmektedir. Günümüz dünyasında klasik pazarlama uygulamaları artık yerini teknolojinin etkin olduğu yeni pazarlama uygulamalarına bırakmıştır. Dijital pazarlama dediğimiz bu yeni pazarlama uygulamaları bilgisayar, telefon gibi teknolojik araçlar kullanılarak yapılan ve sosyal medya, arama motorları, internet reklamları ve web siteleri gibi birçok alanı kullanan bir pazarlama çeşididir. Dijital pazarlama oldukça yaygın olarak kullanılan ve rekabette önemli avantajlar sağlayan bir alandır. Dünyada çok hızlı bir şekilde yaygınlaşıp uygulanmasına rağmen Türkiye’de yerel işletmeler tarafından ne derece uygun kullanıldığı tartışmalı bir konudur. Turizm gibi uluslararası rekabet gerektiren bir sektörde dijital pazarlama artık görmezden gelinemez bir uygulamadır. Bu bağlamda, çalışmamızda turizm sektöründe faaliyet gösteren konaklama işletmelerinin web siteleri ve sosyal medya hesapları incelenmiştir. Çalışmada içerik analizi yapılmıştır. Araştırmaya 2020 yılında Erzurum ilinde faaliyet gösteren TripAdvisor sitesinde bulunan konaklama işletmeleri dahil edilmiştir. İçerik analiziyle konaklama işletmelerinin web siteleri, sosyal medya hesapları dijital pazarlama açısından değerlendirilerek sonuçlar sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler : Dijital pazarlama, turizm, konaklama işletmesi.

FACTORS INFLUENCING BUILDING CONSTRUCTION PROJECTS MANAGEMENT OF COMMERCIAL REAL ESTATE IN BAUCHI METROPOLIS

SANI INUSA MILALA

ORCID ID: [Orcid.org/0000-00017332459](https://orcid.org/0000-00017332459)

Department of Estate management and valuation, Abubakar Tafawa Balewa University Bauchi,
Bauchi state Nigeria

IBRAHIM ISHIYAKU

Department of Estate management and valuation, Abubakar Tafawa Balewa University Bauchi,
Bauchi state Nigeria

SHUAIBU H MANGA

Estate Management Department Federal Polytechnic Mubi, Adamawa state, Nigeria

ABSTRACT

Globally, delay in construction projects is one of the most common, costly, complex and risky problems encountered in construction projects success. Construction projects take place all over the world, it entails building works, water works civil works, Road works and many others related works, this paper aimed at assessing the factors influencing building construction project management The study involved the use of questionnaire survey where 123 set of questionnaire was administered and 119 set of was screened and use for the analysis, from result obtained in the study it was found that factors influencing building construction project management in bauchi metropolis, based on five point measurement scale, were Economic Factor with the highest 3.69 mean value ranked 1st, and political factor rates with the lowest mean value of ranked the 15th, the factors affecting the construction project management techniques, were Size of the Project with the highest mean value of 3.90 ranked 1st, and Poor planning with lowest mean value of 2.64 rank the 15th and it was also found that construction project management techniques has substantial strong size effect of 68.2% on construction cost, time and overall performance and it was concluded that the factors that affect construction project management is not beyond control and it has pervasive effect on the over project time completion and even performance.

KEYWORDS: construction, project and management

ELAZIĞ YATIRIM ORTAMININ ANALİZİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ ANALYSIS AND EVALUATION OF ELAZIĞ INVESTMENT ENVIRONMENT

Kâmil Abdullah EŞİDİR

Fırat Kalkınma Ajansı, Elazığ Yatırım Destek Ofisi

ORCID NO: 0000-0002-8106-1758 e-mail: abdullaheşidir@yahoo.com

Serkan METİN

Malatya Turgut Özal Üniversitesi, İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesi

ORCID NO: 0000-0003-1765-7474 e-mail: smetin23@gmail.com

ÖZET

Elazığ ili, Doğu Anadolu Bölgesindeki konumu ile kalkınma ve gelişmeye müsait bir ildir. İlin 2019 yılında ihracatı yaklaşık 208 milyon USD, ithalatı ise 25 milyon USD civarında olmuştur. Elazığ'ın bulunduğu coğrafi konum Orta Doğu pazarlarına nispeten yakındır. İlin ihracatının gelişimi açısından önemli olan bu avantaj yeterince değerlendirilememektedir. Kamu kurumlarının temsilcilikleri ile bölge müdürlüklerinin birçoğunun Elazığ'da yer alması yatırımcılara resmi işlemlerde kolaylıklar sağlamaktadır. Bölgesel teşvik kapsamında Elazığ 4. bölgede yer almaktadır. Yatırımın OSB'de yapılması ve yatırım tutarının asgari 2 milyon TL olması durumunda ise Elazığ'a yapılacak yatırımlar bölgesel teşvik sisteminde 6. Bölge olarak değerlendirilmektedir.

Elazığ yeraltı kaynakları bakımından Türkiye'nin önemli illerindedir. İlde mermer, çinko, kurşun, bakır, krom, florid, bakırlı prit, manganez ve demir madenleri mevcuttur. En fazla krom madeni çıkarılmaktadır ve cevher kalitesi oldukça yüksektir. Çıkarılan krom madeninin bir kısmı işlenerek paslanmaz çelik üretiminde ara mamül olan ferrokroma dönüştürülmekte ve tamamen ihraç edilmektedir. Mevcut durumda ise birçok maden sahası atıl durumdadır ve işlenmesi halinde cazip yatırım imkânları sunmaktadır. Elazığ sanayisi, ağırlıklı olarak KOBİ'lerden meydana gelmektedir. Alabalık üretimi, gıda ürünleri ve içecek imalatı, döküm, makina, tekstil ve mobilya gibi değişik sektörlerde birçok firma faaliyetlerini sürdürmektedir. Ayrıca tavuk eti ve yumurta üretiminde de son yıllardaki ciddi artışlar göze çarpmaktadır. Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK) destekleri sayesinde ilde son yıllarda tarım, hayvancılık, yöresel ürünler, su ürünleri ve kırsal turizm alanlarında önemli yatırımlar yapılmıştır.

Elazığ su kaynakları bakımından oldukça zengindir. Türkiye'nin en büyük ikinci ve üçüncü baraj gölleri olan Keban ve Karakaya, Elazığ'ı çevrelemektedir. Hazar Gölü ve baraj gölleri, alabalık yetiştiriciliği ve turizm yönünden önemli potansiyeller barındırmaktadır. Elazığ aynı zamanda turizm yatırımları bakımından tarihi ve doğal zenginliklere sahiptir. İlde bulunan turizm değerleri yatırımcılarını beklemektedir.

Elazığ nitelikli işgücüne sahiptir. Sanayinin ihtiyaç duyduğu çeşitli niteliklerdeki ara eleman ihtiyacını karşılayan mesleki okullar bulunmaktadır. Döküm, maden, mermer, plastik, tekstil ve mobilya benzeri iş kollarında yetişmiş ustalar ülkenin değişik illerine usta öğretici olarak gitmektedir. Elazığ ilinde konut sorunun olmamasından dolayı konut kira maliyetleri uygun olup, bu durum il dışından çalışan getirmek durumunda olan işletmelere kolaylık sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Elazığ, Yatırım Ortamı, Sanayi, İhracat, Analiz, Yatırım, Teşvik.

ABSTRACT

Elazığ province is a suitable city for development with its location in the Eastern Anatolia Region. The export of the province in 2019 was approximately 208 million USD and its import was around 25 million USD. The geographical location of Elazığ is relatively close to the Middle Eastern markets. This advantage, which is important for the development of the province's exports, cannot be utilized sufficiently. The fact that the representatives of public institutions and most of the regional directorates are located in Elazığ provides convenience to investors for official transactions. Elazığ is located in the 4th region within the scope of regional incentives. If the investment is made in the OIZ and the investment amount is at least 2 million TL, the investments to be made in Elazığ are considered as the 6th region in the regional incentive system.

Elazığ is one of Turkey's most important province in terms of natural resources. There are marble, zinc, lead, copper, chrome, fluoride, copper pyrite, manganese and iron mines in the province. Most chrome is mined and the ore quality is very high. Some of the chromium mine that's extracted is processed and transformed into ferrochrome, which is an intermediate product in stainless steel production, and the production is completely exported. Currently, many mining sites are idle and offer attractive investment opportunities if processed. Elazığ industry mainly consists of SMEs. Many companies continue their activities in different sectors such as trout production, food products and beverage production, casting, machinery,

textile and furniture. In addition, serious increases in chicken meat and egg production have been observed in recent years. Thanks to the support of the Agriculture and Rural Development Support Institution (ARDSI), significant investments have been made in agriculture, animal husbandry, local products, aquaculture and rural tourism in the province in recent years.

Elazığ is rich in water resources. Turkey's second and third largest dams Keban and Karakaya, surround the Elazığ. Hazar Lake and dam lakes have important potentials in terms of trout farming and tourism. Elazığ also has historical and natural riches in terms of tourism investments. Tourism values in the city await their investors.

Elazığ has a qualified workforce. There are vocational schools that meet the need for intermediate staff with various qualifications required by the industry. The masters trained in casting, mining, marble, plastic, textile and furniture sectors go to different provinces of the country as master instructors. Due to the lack of housing problems in Elazığ province, housing rental costs are affordable, and this situation provides convenience for businesses that have to bring employees from outside of the province.

Keywords: Elazığ, Investment Environment, Industry, Export, Analysis, Investment, Incentive.

DİYARBAKIR
26 - 27 ARALIK 2020

İŞLETME AMACI VE ÜÇÜNCÜ KİŞİLERİN İYİNİYETİ BAĞLAMINDA TİCARİ TEMSİLCİNİN YAPABİLECEĞİ İŞLEMLER İLE TİCARİ TEMSİLCİLİK YETKİSİNE GETİRİLEN SINIRLANDIRMALAR

Dr. Ferhat Kayış

Anadolu Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0002-9970-6075

ÖZET

Temsil kurumunun en yaygın olarak karşımıza çıktığı alanlardan biri, şüphesiz ticaret hukukudur. Bu bağlamda tacirin, ticari işletmenin idaresinde yardımına başvurduğu kişilerin başında, ticari temsilciler gelmektedir. Ticari temsilcilik kurumu, esasen TBK 547 ilâ 550. maddeleri arasında düzenlenmiştir. Ticari temsilcinin temsil yetkisinin kapsamı ise, TBK 548’de hükme bağlanmıştır. Buna göre ticari temsilci, iyiniyetli üçüncü kişilere karşı, işletme sahibi adına kambiyo taahhüdünde bulunmaya ve onun adına işletmenin amacına giren her türlü işlemleri yapmaya yetkili sayılır. Düzenlemenin ikinci fıkrasında, ticari temsilcinin açıkça yetkili kılınmadıkça taşınmazları devredemeyeceği veya bir hak ile sınırlandıramayacağı belirtilmiştir (TBK 548/2). TBK 548’de kanun koyucu ticari temsilcinin temsil yetkisinin kapsamını belirlerken iki esasa vurgu yapmıştır.

Birincisi ticari temsilcinin tacir adına yapmış olduğu olağan ve olağanüstü işlemler, ancak iyiniyetli üçüncü kişilere karşı etki doğurur. Dolayısıyla kötü niyetli üçüncü kimselere karşı gerçekleştirilen işlemler bakımından temsil olunan konumundaki tacir, işlemin kendi zararına gerçekleştirildiğini iddia ederek işlemle bağlı olmadığını ileri sürebilir. Örneğin işletmeye ait bir aracın üçüncü kişilere satışı, ticari temsilcinin temsil yetkisinin kapsamında yer alır. Fakat ticari temsilci bu işlemi, aracın değerinin çok altında yaparsa, tacirin, ticari temsilci ile işlemin tarafı üçüncü kişi arasında yakın bir ilişki olduğunu ve aracın değerinin çok altında satışın yapıldığını ileri sürmesi ve söz konusu işlemle bağlı olmadığını beyan etmesi, TBK 548/1 uyarınca dikkate alınabilir.

TBK 548/1’de temsil yetkisinin kapsamı bağlamında getirilen ikinci esas, ticari temsilcinin yapmış olduğu işlemin, işletme amacının beraberinde getirdiği bir işlem olmasıdır. Her ne kadar kanunda sadece işletme amacından bahsedilse de, bundan işletme konusu anlamak gerekir. İşletmenin amacı her türlü işletme bakımından kar elde etmek olarak ortaya çıkar. İşletme konusu ise, amacın gerçekleştirilmesi için seçilen yöntemdir. O halde ticari temsilcinin yapmış olduğu olağan veya olağanüstü işlemlerin temsil olunan konumundaki taciri bağlaması için, işlemin işletme konusuyla bağlantılı bir işlem olması şarttır. Dolayısıyla doğrudan ya da dolaylı olarak işletmeyle herhangi bir bağlantısı bulunmayan bir işlemin gerçekleştirilmesi taciri bağlamayacaktır. Ticari temsilcinin kendisine kullanmak üzere verilen tacirin hususi otomobilini satışa çıkarıp üçüncü kişiye devretmesi, yapılan işlemin işletme konusuyla bağlantılı olmamasına örnek gösterilebilir.

Ticari temsilcinin işletme konusu dışında ya da iyiniyetli olmayan kişilerle gerçekleştirdiği işlemler, TBK 46-47 çerçevesinde yetkisiz temsile ilişkin düzenlemelere tabi olacaktır. Bu açıdan söz konusu işlemler taciri ancak işleme onay verdiği takdirde bağlayacak; işlem onaylanmazsa geçersiz hale gelecektir.

Anahtar Kelimeler: Ticari Temsilci, Temsil Yetkisi, İşletme Amacı, İyiniyet, Yetkisiz temsil.

TÜRKİYE DE MOBİLYA SEKTÖRÜNDE MUHASEBE BİLGİ SİSTEMİNİN ÖNEMİ

Dr. Öğretim Üyesi Aydın ŞENOL

Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi

asenol@subu.edu.tr –ORCID: 0000-0001-5136-9463

ÖZET

Dünyamızda mobilya sektörü önemli ekonomik alanlardan birisidir. Türkiye ekonomisinde de önemli bir yer alan ve gittikçe büyüyen mobilya sektörü¹, çoğunlukla geleneksel yöntemler ile çalışan küçük atölye tipi küçük ve orta boy işletmelerden (KOBİ) oluşmaktadır. Son yıllarda mobilya sektörü rekabet gücünü artırarak yeni yöntem ve üretim teknikleri ile Dünya ile rekabet edebilir hale gelmiştir. Günümüzde ekonomiler Endüstri 4.0 ile beraber çok hızlı değişim ve dönüşüm içerisindedir. Ayrıca, ülkemizde ve dünyada yaşanan Covid-19 salgını ekonomileri ve işletmeleri yıpratıcı bir şekilde etkilemektedir. Mobilya sektörü de bundan olumsuz şekilde etkilenmektedir. Bu süreçte muhasebe biliminin katkıları oldukça fazladır. Dijitalleşme ile beraber muhasebe bilgi sisteminin önemi ve işletmelere katkısı artmıştır. Özellikle maliyet muhasebesi mobilya sektöründe yoğun şekilde kullanılmaktadır. İşletme maliyetlerinin doğru ve hatasız hesaplanması, verimlilik artışının sağlanabilmesi için muhasebe bilgi sistemini hayati öneme sahiptir. Mobilya sektöründeki işletmelerin en önemli sorunları finansman yetersizliği ve bu alanda yapılan yanlış kararlardır. Finansman yönetiminde muhasebe bilgi sisteminin ürettiği bilgiler çok önemlidir. Yurtdışı pazarlara açılabilme ve ortaklıklar kurabilmek için muhasebe sistemlerinin Uluslararası Muhasebe Standartları ve Uluslararası Finansal Raporlama Standartları ile uyumlu hale getirilmesi gerekmektedir. Verimli ve etkin yönetim sürdürebilmek için muhasebe bilgi sistemine çok ihtiyaç vardır. Önemli bir alan olan mobilya sektöründe değişim sürecinin daha verimli ve etkin yönetilmesinde muhasebe bilgi sisteminin katkıları oldukça fazla olup, bu sürecin sağlıklı bir şekilde ve yeni teknolojilere özellikle dijital sisteme uygun şekilde uyumunun sağlanması ve verimli bir şekilde yönetilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Mobilya Sektörü, Muhasebe, Muhasebe Bilgi Sistemi,

¹ Türkiye'nin mobilya ihracatı 2001 yılında 192 milyon dolar olarak gerçekleşirken, 2019 yılında önemli oranda artarak 3 milyar 415 milyon dolara ulaşmıştır. 2019 yılı mobilya ihracatı geçen seneye göre %27,1 oranında artış kaydetmiştir.
<https://ticaret.gov.tr/data/5b87000813b8761450e18d7b/Mobilya%20Sekt%C3%B6r%20Raporu%202020.pdf>

TİCARET VE KUR SAVAŞLARI: ULUSLARARASI TİCARETTE YENİ DÖNEMİN BAŞLANGICI MI?

Mehmet Aydın

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Maydiner @ adu.edu.tr - 0000-0002-9385-5045

ÖZET

Uluslararası ticaretin serbestleşmesi ile dünyada mal hareketleri ve ticaret hacmi artmıştır. Serbestleşen dış ticaret uluslararası rekabetin de artmasına sebep olmuştur. Son yıllardaki finansal krizler ve bazı siyasi gerilimler ülkeleri dış ticarete bazı kısıtlayıcı uygulamalara itmiştir. 2016 yılında ABD Başkanı seçilen D. Trump mevcut dünya dış ticaret sisteminin ABD aleyhine işlediğini öne sürerek bazı korumacı politikalar uygulamaya başlamıştır. Başkan Trump, demir çelik sektör öncelikli olmak üzere başta Çin olmak üzere diğer ülkelerden yapılan çok sayıda ürün için ek gümrük vergileri getirmiştir. Ticaret savaşı olarak tanımlanan ve esas itibarıyla karşılıklı tarifelerin artırılmasına dayanan politikalar tüm dünya ülkelerinde benzer politikaları tetiklemiştir. Bu çalışmada son dönemde ABD- Çin arasındaki ticaret savaşı olmak üzere dünya tarihindeki ticaret savaşları incelenmiştir. Ticaret savaşlarının bir uzantısı olarak tanımlayabileceğimiz kur savaşları da bu çalışmada konu edilmiştir. Bir ülkenin dış ticarete avantajlı hale gelebilmek için parasının değerini bilinçli olarak düşürme yoluna gitmesi dış ticarete sık görülen bir politikadır. Bu politikadan zarar gören diğer ülkelerin de benzer şekilde davranması sonu kur savaşları da kaçınılmaz hale gelmektedir. Çalışmada son olarak ABD- Çin arasındaki kur savaşı ve dünya ticaretine etkileri incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler : Ticaret Savaşları, Kur Savaşları, Korumacılık

ULUSLARARASI TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI: TÜRKİYE UYGULAMALARI

Mehmet Aydın

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Maydiner @ adu.edu.tr - 0000-0002-9385-5045

ÖZET

Dünyada ticaretin liberalleşmesiyle birlikte, dış ticaret üzerindeki engellerin kaldırılması, ticaretin kolaylaştırılması ve bununla birlikte dış ticaret üzerindeki maliyetlerin azaltılmasına yönelik düzenlemeler, uygulamalar ve çalışmalar artmıştır. Bu kapsamda Türkiye’de tarafı olduğu DTÖ Ticaretin Kolaylaştırılması Anlaşması gereğince dış ticaret işlemlerinin basitleştirilmesi, kolaylaştırılması yoluyla ticaretin hızlandırılması için çok sayıda mevzuat düzenlemesi yaparken, işlemlerin hızlanması için gerekli teknolojik yenilemeyi de tamamlamıştır. Mevzuat kapsamında Onaylanmış Kişi, Yetkilendirilmiş Yükümlü gibi yenilikler getirilirken E- Gümrük Uygulamaları kapsamında BİLGE Projesi ve alt modüllerinde Tek Pencere Uygulaması, E-İhracat gibi uygulamalar başlatılmıştır. Bu çalışmada dış ticaretin kolaylaştırılmasına yönelik olarak Türkiye’de başlatılan işlerde uyum, basitleştirme, kolaylaştırma ve azaltma çalışmaları ve bu çalışmaların etkileri incelenmiştir. Araştırmanın sonuçlarına göre, Türkiye özellikle dış ticaret işlemlerinin elektronik olarak yapılabilmesine yönelik olarak çok ilerleme kaydetmiştir. İşlemlerin basitleştirilmesi noktasında ise hem mevzuat uyumu hem de teknolojik alt yapı olarak son 10 yılda ilerleme kaydetmiştir. Dış ticaret işlemlerinin tamamlanma süresi oldukça kısalmışken dış ticaret prosedürleri azalmıştır. Bu durum ihracatçılar ve ithalatçılara zaman, maliye düşmesi gibi avantajlar sağlamıştır.

Anahtar Kelimeler : Ticaretin Kolaylaştırılması, Dış Ticaret, Ticaretin Basitleştirilmesi

TÜRKİYE'DE ENFLASYONLA BÜYÜME İLİŞKİSİ SARMALI: YAPISAL SORUNLAR SÜRDÜRÜLEBİLİR Mİ?

Mehmet ÇANAKCI ¹

¹ İnönü Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, 0000-0002-3878-562X

ÖZET

Dünya ekonomisi 2009 yılı sonrası yaşadığı küresel kriz sonrası düşük büyüme ve deflasyon ile karşı karşıya kalmış ardından büyüme göstergelerinin zayıf yönlü oluşmasıyla birlikte enflasyon baskılarında da gerileme ile düşük enflasyon görünümüyle tanışmıştır. 2018 yılına kadar küresel ekonomide düşük büyüme düşük enflasyon oranları diyebileceğimiz göstergelerin yaşanması, ardından beklentilerde ki toparlanma sinyalleri ile 2019 yılında görece büyümenin arttığı bir yıl olmuştur. Dünya ekonomisi 2020 yılı ilk çeyreğinden günümüze kadar zayıf büyüme ve bazı dönemlerde küçülme ile enflasyonun görece düşük seyrettiği bir trendi izlemiştir. Türkiye ekonomisinde de 2018 sonrası hızlanan büyüme ve yüksek enflasyon dönemiyle tekrar tanışsa da 2020 yılı ilk çeyreğinden itibaren yüksek enflasyon ve düşük büyüme trendine tekrara girmiştir. Yaşanan bu durumun sadece bugünün sorunu olmamakla beraber son 20 yılda enflasyon büyüme ilişkisinde yapısal sorunların devam ettiğini de göstermektedir. Hali hazırda dünya ekonomisinde düşük enflasyonun yaşandığı ve hatta faizlerin bile düşük kaldığının görülmesi bu durumu destekler niteliktedir. Yapısal sorunların sürdürülebilirliğinin mümkün olmadığını kanıtı olarak; araştırılan literatür kaynakları, Türkiye özelinde uygulanmakta olan para ve maliye politikalarının analizi ve geriye dönük göstergelerin ortaya koyduğu sonuçlara bu çalışmada yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Enflasyon, Büyüme, Para ve Maliye Politikaları

